

సంపుటము - II
నెం. 3

18 జూలై, 1996
గురువారము,
(శక. సం. 1918)
అషాఢం - 27

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నెవేదిక

విషయసూచిక

పేజీ.నెం.

1. ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు ..	151
2. జీరో అవర్ ..	183
3. ఆర్థిక సమర్పణ ..	193
4. సభాసమక్షములో ఉంచిన పత్రములు ..	193
5. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిపై చర్చ ..	194

(కొనసాగించబడినది)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ
ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

1996.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి

ఉప సభాపతి

అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక

: శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు

: శ్రీ ఎన్. మహమ్మద్ ఫరూక్

: శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి

శ్రీ ఎం. రాజయ్య

శ్రీమతి వై. నీతాదేవి

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ

శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్డానాయక్

శ్రీ డి. రాజగోపాల్

: శ్రీ సి. వెంకటేశన్

: శ్రీ బి. సుబ్బారావు

శ్రీ ఎస్. డి. కమలాకర్

: శ్రీ బి. వి. శర్మ

శ్రీ ఎమ్. హెచ్. కేశవరావు

శ్రీ కె. తులూనందసింగ్

శ్రీ అహమద్ అతావుల్లా

శ్రీమతి బి. అంజనీబాయి

: శ్రీ బి. వి. సత్యనారాయణ

శ్రీ కె. వి. డేవిడ్ జానకన్

శ్రీ ఎన్. సువర్ణరాజు

శ్రీ ఖజామొయునుద్దీన్

శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్

శ్రీ లెక్టూర్ రెహమాన్ అన్వారి

శ్రీ ఆర్. అంజయ్య

శ్రీ సయ్యద్ అహమద్

శ్రీ ఎస్. వి. రామిరెడ్డి

శ్రీమతి వి. జయకుమారి

శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ

: శ్రీ పి. కాశిరాజు

ప్రత్యేక కార్యదర్శి

సంయుక్త కార్యదర్శులు

ఉప కార్యదర్శులు

సహాయ కార్యదర్శులు

చీఫ్ రిపోర్టర్

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పదవ శాసనసభ)

(ఏడవ సమావేశము : మూడవ రోజు)

గురువారము, 18 జూలై, 1996

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు

కమలాపురం కాగితం మీల్గుకు కలప సరఫరా

*2363-(జడి)- సర్వశ్రీ శేతంశెట్టి వెంకటేశ్వరరావు (ఎల్ఎంవరం), బందారు సత్యానందరావు (కొత్తపేట), ఎ.జె.వి.బి. మహేశ్వరరావు (అల్లవరం), జ్యోతుల వెంకట అప్పారావు (జగ్గంపేట), బి. భాస్కరరామారావు (వైద్వాపురం):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) 'కమలాపురం' కాగితం మీల్గుకు రాష్ట్రంలోని వివిధ అడవులనుండి 'యూకలిప్టస్' చెట్లను సరఫరా చేయుచున్నారా;

(ఆ) అయినచో, దిన్న ఒక్కింటికి సదరు మీల్గువారు చెల్లించిన ధర ఎంత; బహిరంగ వేలంలో పొందిన ధర ఎంత;

(ఇ) 1995-96 సంవత్సరంలో సదరు మీల్గుకు సరఫరా చేసిన కలప పరిమాణ ఎంత?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున సాంఘిక సంక్షేమ శాఖమంత్రి (శ్రీ కడియం శ్రీహరి):
(అ)-లేదండి.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయ మంత్రిగారు లేదండీ అని సమాధానం చెబుతున్నారు. కానీ తూర్పు గోదావరి జిల్లా ఏజెన్సీ ప్రాంతం అక్కడ అచివ్ శాఖకు చెందిన యూకలిప్టస్ చెట్లను బహిరంగ వేలం ద్వారా సరఫరా చేయడం జరిగింది. ఇది ఎవరికి, ఏ విధంగా సరఫరా చేశారు? ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్‌లో వివిధ రకాల కుంభకోణాలు కూరుకుని వున్నాయి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- ప్రశ్నలో కమలాపురం కాగితం మీల్లుకు రాష్ట్రంలోని వివిధ అడవుల నుంచి యూకలిప్టస్ చెట్లను సరఫరా చేస్తున్నారా అని అడిగారు. కానీ ఇంతకు ముందు సభ్యుడు అడిగిన ఏరియాల నుంచి గాకుండా నెల్లూరు డివిజన్ నుంచి మాత్రం నేల్డ్ బెండర్స్‌ను ఇన్‌వెస్ట్ చేసి ప్ల్యాంట్స్ బీల్డర్స్‌కు మాత్రమే ఆ నెల్లూరు డివిజన్‌ను కాంట్రాక్ట్‌కు ఇవ్వడం జరిగింది. వారు అడిగిన డివిజన్‌నుంచి మాత్రం ఎలాంటిది సరఫరా చేయలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈ క్వశ్చన్‌లో డివిజన్స్ ఏమే లేవే?

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు:- రాష్ట్రం మొత్తం మీద అడిగాము. నెల్లూరు జిల్లా అయినా, తూర్పుగోదావరి జిల్లా అయినా, ఏ జిల్లా అయినా ఒక్కటే గదా. అందుచేత తూర్పు గోదావరి జిల్లా నుంచి యూకలిప్టస్ కలపను సరఫరా చేశారా, లేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది కమలాపురం పేపర్ మీల్లుకు మాత్రమే సంబంధించినది.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, కమలాపురంలో ఎ.పి. రేయాన్స్ పేపర్ మీల్లు పనిచేస్తున్నది. దానికి మాత్రం 1995వ సంవత్సరంలో నెల్లూరు డివిజన్ నుంచి మాత్రమే యూకలిప్టస్ చెట్లను వేలం పెట్టి సప్లయ్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు:- ఈస్ట్ గోదావరి జిల్లాలో వున్న కలపను ఎవరికి ఇస్తున్నారు? తూర్పు గోదావరి జిల్లా ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో వున్న యూకలిప్టస్ కలపను బహిరంగ వేలం ద్వారా కానీ, ఇతర పద్ధతుల ద్వారా కానీ ఎవరికి సరఫరా చేస్తున్నారు? ఏ రేటుకు, ఏ డివిజన్ నుంచి ఇస్తున్నారు?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- ఆ సమాధానం లేదండీ.

మిస్టర్ స్పీకర్:- తరువాత సభ్యుడికి పంపించండి.

శ్రీ ఎ.కె.వి.బి. మహేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రివరులు సమాధానం చెబుతూ ఏదీ లేదని చెప్పడం చాలా అన్యాయం. ఎప్పటి నుంచో కలప అక్కడ రవాణా జరుగుతూ వున్నది. అది ఎక్కడికి పోతున్నది తెలియని పరిస్థితులు తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో

ఉన్నాయి. ఎందుకంటే చాలా కోట్లాది ఖరీదు చేసే కలప ఎక్కడికి పోతున్నదనేది తెలియని పరిస్థితులలో వున్నదంటే ఇక తమరే ఆలోచించాలి. మంత్రిగారి సమాధానంలో నెల్లూరు జిల్లాకు సప్లయ్ చేశామని చెప్పారు. దాని మీద ప్రభుత్వానికి ఎంత ఆదాయం వచ్చింది?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- నెల్లూరు డివిజన్ నుంచి సరఫరా చేసిన యూకలిప్టస్ కలప గ్రామ రూ. 75 లక్షల ఆదాయం వచ్చింది. ఈస్ట్ గోదావరికి సంబంధించిన సమాచారం గౌరవ సభ్యులకు తదుపరి తెలియజేస్తాను.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి (శైరథాబాద్):- అధ్యక్షా, ఇది ముఖ్యమైన ప్రశ్న. యూకలిప్టస్ కలప విషయం గురించి గత అసెంబ్లీలో కూడా ప్రశ్న వచ్చింది. సముద్ర తీరాన వున్న ప్రాంతాలలో ఈ చెట్లు పెంపడం జరిగింది. అయితే అప్పుడున్న బీఫీ కన్వర్టర్ సి.ఎన్. రావుగారు ఆ చెట్లను నరకదానికి ఒక ఓ.ఓ.ను తీసి బెండర్స్ పెట్టే గత అసెంబ్లీలో ప్రశ్న అడిగినప్పుడు ఆ ఓ.ఓ.ను కాన్సిల్ చేయడం జరిగిందని చెప్పారు. మరల ఆ బెండర్స్ ను ఒకే చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ప్రశ్న ఏమీ వున్నదంటే రాష్ట్రంలోని వివిధ అడవుల నుంచి యూకలిప్టస్ చెట్లను క్రమాలపరం పేషరు మీల్కు సరఫరా చేస్తున్నారా? అయితే, సదరు మీల్కు తిన్న ఒక్కొక్కటికి ఎంత రేటును చెల్లిస్తున్నది? బహిరంగ వేలంలో వస్తున్న రేటు ఎంత? ఈ రేటును పెప్పమనండి. 27-12-1994 నాడు సి.ఎన్. రావుగారు ఎం.డి.గా వున్నప్పుడు నెల్లూరు జిల్లాలో కావలి, సూళ్ళూరు పేట, నత్తపేడులలో వున్న యూకలిప్టస్ వీ మెయ్యూర్ చెట్లకు పింక్ డిస్క వచ్చిందని ఆ చెట్లను నరకదానికి బెండర్స్ ను పిలవడం జరిగింది. అయితే ఇప్పుడున్న బీఫీ కన్వర్టర్ అప్పటి ఎం.డి.గా వున్నారు. ఆయన ఆ చెట్లు వీ మెయ్యూర్ అయినందున వాటిని నరకకూడదని వారే ఒక నోట్ లో బెండర్స్ కాన్సిల్ చేయాలని ప్రాయడం జరిగింది. తదుపరి మరల ఒక నెల తరువాత వారే ఆ చెట్లను యివ్వడం జరిగింది. దీని వెనుక పెద్ద కుంభకోణం వున్నది. నా దగ్గర దీనికి సంబంధించిన మెటీరియల్ వున్నది. మంత్రిగారి దగ్గర సరైన సమాధానం లేకపోతే ఈ క్వశ్చన్ ను పోస్టపోస్ట్ చేయమనండి. లేకపోతే తమరు చెబుతారా చెప్పండి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- నెల్లూరు డివిజన్ కు సంబంధించి వారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం వున్నది. 14-12-1994 నాడు సీట్ బెండర్స్ ను ఇన్వెట్ చేశారు. నెల్లూరు డివిజన్ లో యూకలిప్టస్ వీ మెయ్యూర్ చెట్లకు పింక్ డిస్క వచ్చిందనే ఉద్దేశంతో హార్వెస్టింగ్ కొరకు సీట్ బెండర్స్ ను ఇన్వెట్ చేశారు. 27-12-94 నాడు ఆ బెండర్స్ ను ముగ్గురు పరిభేక్షి ముందర ఓపన్ చేసి అదే రోజు అగ్రిమెంట్ చేయడం జరిగింది. అయితే ఆ తరువాత వచ్చిన సి.సి.ఎఫ్.గారు తనిఖీ చేసే వరకు హార్వెస్టింగ్ చేయకూడదని అంతకు ముందు చేసిన అగ్రిమెంట్ ను ఆపారు. ఆ తరువాత ఆయన తనిఖీ చేసి కొంత పర్సంటేజీ పింక్ డిస్క వున్నదని వారు అబ్జర్వ్ చేశారు. దానికి గాను వీ మెయ్యూర్ అయినా కూడా ఏడు సంవత్సరాల తరువాత వాటిని హార్వెస్టింగ్ చేయాలి. కానీ డిస్కతో ఈర్ తగ్గిపోతుందనే ఉద్దేశంతో హార్వెస్టింగ్ కొరకు పరిశీలన యివ్వడం జరిగింది.

దాదాపు 9254 మెట్రీక్ టన్ను యూకలిప్టస్ వచ్చింది. దాని ద్వారా రూ. 75 లక్షల ఆదాయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వచ్చింది. ఆ తరువాత దీనిలో కుంభకోణం జరిగినట్లుగా, ప్రభుత్వ ఆదాయానికి గండి వడ్డీలు పత్రీకలలో వచ్చింది దాని మీద ప్రభుత్వం వెంటనే స్పందించి ఎంక్వయిర్ వేయడం జరిగింది. విచారణ జరుగుతున్నది. రిపోర్టు రాగానే తమరికి తెలియజేస్తాను.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- బెండర్లలో ఇచ్చిన రేటు ఎంత? దాని మార్కెట్ రేటు ఎంత? బెండర్లలో ముగ్గురు పార్టీనిపేట్ చేశారని మంత్రిగారు చెప్పారు. కానీ అయిదుగురు పార్టీనిపేట్ చేశారనే సమాచారం నా దగ్గర వున్నది. ఎ.పి. రెయిన్స్, మోహన్ రావు అనే ఇద్దరు ఇందులో కొల్వాడ్ అయ్యారు. మంత్రిగారు రేటు చెప్పిన తరువాత డిటెయిల్స్ చెబుతాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- జనార్థన్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా అయిదుగురు పర్ఫెజర్స్ బెండర్స్ ఇచ్చారు. కానీ బెండర్స్ ఓపెన్ చేసిన రోజున ముగ్గురు పర్ఫెజర్స్ మాత్రమే వచ్చారనే చెప్పాను. ఇందులో వారికి, నాకు ఏమి డిస్ హ్యాజ్ లేదు. సాధారణంగా మెట్రీక్ టన్ను వచ్చిన తరువాత యూకలిప్టస్ చెక్కుకు రూ. 1000, రూ. 1100 లు రేటు వస్తుంది. అయితే పింక్ డిస్క్ వచ్చినందున ప్లీ మెట్రీక్ హోర్స్ ట్యాంగ్ కు రేటు రూ. 1000 ల నుంచి తగ్గించి రూ. 730 నుంచి రూ. 900 వరకు - ఆ రేట్ లో బెండర్స్ ను యాక్సెప్ట్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- బెండర్స్ ఫిలిచిన కాపీలు వున్నాయి. తమరికి పంపిస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- పంపించండి.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఇందులో చాలా అవకతవకలు జరిగాయి. ఎం.డి.సి వొబ్లెక్ట్ చేస్తున్నారు. సంబంధిత మంత్రిగారికి, ఎం.డి.కి సంబంధం వున్నది. ఇందులో కోట్లాది రూపాయల కుంభకోణం జరిగిందని బెండర్లలో వచ్చింది. కలప వ్యాపారం చేసే వ్యాపారస్తులతో డిపార్ట్ మెంట్ వారు కుమ్మక్కే వున్నారు. సి.బి.సి.ఐ.డి. ద్వారా విచారణ చేయించాలని కోరుతున్నాను.

8:40 శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, విచారణ జరుగుతున్నది. జనార్థన్ రెడ్డిగారి క్ష. దగ్గర సమాచారం వుంటే దానిని కూడా తేసుకొని పూర్తి విచారణ జరిపిస్తాను. దోషులను ఎవ్వరినీ వెనక వేసుకురావడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా లేదు.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సి.బి.సి.ఐ.డి.తో విచారణ జరిపించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సి.బి.సి.ఐ.డి. విచారణకు డిమాండ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వపరంగా విచారణ జరుగుతున్నది. రిపోర్టు రాగానే వర్య తీసుకుంటాము. సి.బి.సి.ఐ.డి. విచారణ అవసరం లేదు.

శ్రీ బద్గం బాల్ రెడ్డి (కార్వాన్):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు అయిదుగురు పరీక్షార్థి బెండర్స్ ఇచ్చారు. కానీ బెండర్స్ ఓపన్ చేసిన రోజున ముగ్గురు పరీక్షార్థి వచ్చారని చెప్పారు. అందులో శ్రీనివాసరెడ్డిగారు ఉన్న రూ. 950లు అని కోట్ చేశారు. అదేరకంగా గోపాల్ రెడ్డిగారు ఉన్న రూ. 972 అని కోట్ చేశారు. అలాగే ఎ.పి. రేయాన్స్ లిమిటెడ్ వారు ఉన్న రూ. 955 అని కోట్ చేశారు. బెండర్స్ కోట్ చేసిన తరువాత అవకతవకలు జరిగి పెద్దూర్టీను తీసి వేసి అక్కడున్న ఎం.డి.గారితో కుమ్మక్కై : ఉన్న రూ. 730లు అని కరక్ష్ణన్ చేశారు. రెండవది రూ. 750 అని చేశారు. అంటే ప్రభుత్వానికి నష్టం వచ్చిందా, లేదా? ఇదీ నిజమా కాదా అనేది మంత్రిగారు వివరణ ఇవ్వాలి. ఎప్పుడు జరిగిందంటే 1995వ సంవత్సరం జనవరి ఒకటవ తేదీ నుంచి ఫిబ్రవరి కార్పొరేషన్ ఎం.డి.గా పని చేస్తున్న కమలనాయుడుగారు కమలాపురం ఎ.పి. రేయాన్స్ ఫ్యాక్టరీ వారితో కుమ్మక్కై అవినీతికి పాల్పడి కోట్లాది రూపాయల కుంభకోణం చేశారు, రూ. 2 1/2 కోట్లతో అని పత్రికలలో వచ్చింది. ఇది వాస్తవమా? ఫిబ్రవరి కార్పొరేషన్లో అవకతవకలు జరుగుతున్న విషయంపైన విజిలెన్స్ ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ వారు ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు ఇచ్చినా కూడా అతనిని ఇంతవరకు ఎందుకు సస్పెండ్ చేయలేదు. సి.బి.సి.ఐ.డి. ప్రభుత్వం విచారణ జరిపిస్తుందా?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, నేటి బెండర్స్ను 1994వ సంవత్సరం డిసెంబర్ 31లో ముగ్గురు పరీక్షార్థి ముందర ఓపెన్ చేశాము. ఆ రోజు హైయస్కో బిల్డర్ల పరయితే వున్నారో వారి పేరు మీద అగ్రిమెంట్ కనీసం చేయడం జరిగింది. రెండవది రిట్స్ విషయంలో ఆ రోజు పరీక్షార్థి అందరి ముందరనే అగ్రిమెంట్ చేశాము. నెల్లూరు పిజిఎన్లో దాదాపు 6867 హెక్టార్స్లో యూకలిప్టస్ చెట్లను పెంపడం జరిగింది. అందులో 1884 హెక్టార్స్లోని యూకలిప్టస్ చెట్లకు పింక్ డిసిక్ వచ్చిందని అబ్జర్వ్ చేశారు. ఇదంతా హైపర్ బేబిడ్ క్యాటిక్యులేషన్. 1884 హెక్టార్లలో ఒకవేళ ఏడు సంవత్సరాల తరువాత పూర్తి మెమ్యూరిటీ వచ్చిన తరువాత హార్వెస్టింగ్ చేసినట్లయితే అన్ని మెట్రిక్ టన్నులు వచ్చేది. ఇంత అవకాశం వచ్చేదని ఒక హైపర్ బేబిడ్ క్యాటిక్యులేషన్ ప్రకారంగా రూ. 3 కోట్ల ఆదాయం రావచ్చు ప్రభుత్వానికి రావాలని వాళ్ల ఆలోచన. అయితే మెమ్యూరిటీ రాకముందే పింక్ డిసిక్ వచ్చింది కాబట్టి మనం దానిని వేగ మెమ్యూరిటీగా హార్వెస్ట్ చేశాము అనుకున్న ఈర్త్ రాలేదు. 9254 మెట్రిక్ టన్నులు వచ్చింది. ఆ విధంగా రూ. 75 లక్షలు వచ్చింది. దానితో రూ. 3 కోట్ల రావలసిన దగ్గర రూ. 75 లక్షలు ఆదాయం వచ్చింది. 9 విధంగా ప్రభుత్వానికి రూ. 2 కోట్ల నష్టం వచ్చిందని అంటున్నారు. ఇది హైపర్ బేబిడ్ క్యాటిక్యులేషన్, అది నిజం కాదు. వాస్తవంగా 954 మెట్రిక్ టన్నుల ఈర్త్ వచ్చింది. రూ. 75 లక్షల ఆదాయం వచ్చింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్కెక్క):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు విచారణకు వేశామని చెప్పారు. విచారణ ఏ తేదీన చేశారు? అదేమి నుంచి బాగా కలప వోతున్నదనే విషయం

మనందరికి తెలుసు. ఒక వైపున ప్రభుత్వం ఆదాయం లేదని అవస్థపడుతూ వుంటే, రెండవ వైపున ఎక్కడిదక్కడ వోగొడుతూ వుంటే అసలు ఆదాయం ఎలా వస్తుంది. ఈ పేషర్ మీలుగు కలప ఎక్కడి నుంచి వస్తుంది? కలప ఎలా వస్తున్నదనేది పరిశీలిస్తున్నారా? పరిశీలిస్తే ఏమి వేశారు? అలాగే ఇప్పుడు వారు ఇచ్చిన బెండర్స్ పరిస్థితి ఏమిటి? అసలు విచారణ విషయంలో ఇంతవరకు ఏ స్థాయి అధికారిని వేశారు? ఎప్పటికి విచారణ పూర్తి అవుతుంది?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- ప్రభుత్వం ఎవ్వరినీ రక్షించాలనే ప్రయత్నం చేయడం లేదు. దోషులను ఎవ్వరినీ రక్షించవలసిన అవసరం ప్రభుత్వానికి లేదు. అలాంటి వారి పట్ల ప్రభుత్వం కఠినంగా వ్యవహరిస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- రక్షిస్తారని చెప్పడం లేదు. దానిని అరికట్టి ప్రభుత్వ ఆదాయాన్ని పెంచుకోవలసిన అవసరం వున్నదని అన్నాము కానీ రక్షిస్తారని అనడం లేదు. ఇది ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చినప్పుడు స్వంతంగా నిర్ణయం తీసుకోవలసిన పరిస్థితులు వాయి సభ్యులు ప్రభుత్వం దృష్టికి తెచ్చినా కూడా దానిని ఏదో యాక్ట్ యూజువల్గా సమాధానం చెప్పే పరిస్థితి బాగాలేదు.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- బద్దం బాల్ రెడ్డిగారు రెయిడ్ చేస్తూ 16,748 మెట్రిక్ టన్నులు వస్తుందని అంచనా వేస్తే వారేమో 9254 మెట్రిక్ టన్నులు అని చెబుతున్నారని చెప్పారు. యాక్చువల్గా 16,748 మెట్రిక్ టన్నులు అయితే ఒరిజినల్గా ఈర్టీ వచ్చింది 9254 మెట్రిక్ టన్నులు. రెండవది రికార్డులో రెట్నీ మార్పిణీలు మాకు అనుమానం వున్నది. అవకతవకలు జరిగినట్లు బాల్ రెడ్డిగారు ఆరోపణ చేశారు. ఈ రెండు ప్రధానమైన ఆరోపణలపైననే ప్రస్తుతం విచారణ జరుగుతున్నది. విచారణ పూర్తి కాగానే గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తాను.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- సి.బి.సి.ఐ.డి. విచారణ వేయమనండి. కోట్ల రూపాయల ఆదాయానికి గండి పడుతున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- విచారణ ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుంది.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- త్వరలోనే పూర్తి అవుతుంది.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- కమలనాయుడుగారిని సస్పెండ్ చేయాలి. ఆయన ఎం.డి. అయిన తరువాత కుంభకోణం జరిగింది. ఆయనను ఎందుకు రక్షిస్తున్నారు? బెండర్స్ లో అయిదుగురు పాల్గొన్నారు. నెల్లూరు బిల్గాలోని కావలి, సూళ్లూరుపేట, సత్యవేదులలో ఈ కలప రూ. 750 లకు టన్ను యివ్వడం జరిగింది. అది యాక్చువల్గా టన్ను రూ. 1200 వున్నది. అందులో మూడు 12000 టన్నుల వరకు వచ్చే యాకరిష్మన్

చెట్లను వారికి అప్పజెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఎ.పి. రెయాన్స్ వారు కావలితో 1770 టన్నులు వుంటే టన్ను రూ. 750 లకు అప్పయ్యే చేశారు. అలాగే సెకెండ్ బ్లెష్ కలప 1900 టన్నులు వుంటే టన్ను రూ. 700 లకు అప్పయ్యే చేశారు. నెల్లూరులో రూ. 850లకు అప్పయ్యే చేయడం జరిగింది. అలాంటిది ఈ ఎం.డి. దానిని కట్ చేసి రూ. 953 చేయడం జరిగింది. ఎందుకంటే శ్రీనివాసరెడ్డి రూ. 950 అప్పయ్యే చేశారు. ఆయనకు ఇవ్వకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ ఎ.పి. రెయాన్స్ కు ఇవ్వాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆయన పెన్ తో కట్ చేసి రూ. 950 లు చేశారు. అదేవిధంగా గోపాలరెడ్డి అనే అతను నెల్లూరులో బ్లెష్ ఫోర్డ్ కలప 1600 టన్నులది టన్ను రూ. 950లకు అప్పయ్యే చేయడం జరిగింది. ఎ.పి. రెయాన్స్ వాళ్లు రూ. 750 అప్పయ్యే చేస్తే వారికన్నా ఎక్కువ రేటు వుండాలని పెన్ తో కట్ చేసి ఇది చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా కోట్లాది రూపాయల అవకతవకలు జరిగాయి. అధికారంలో వున్న మంత్రిగారికి ఇవన్నీ తెలియడం లేదు. ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఫారెస్ట్ డిపార్ట్ మెంట్ చూస్తున్నారు. కమలనాయుడుగారిని వెంటనే సస్పెండ్ చేయాలి. లేకపోతే హౌస్ కమిటీని చేస్తే ఇందులో వున్న అవకతవకలు బయటపడతాయి. కోట్ల రూపాయల విలువ చేసే కలపను కాంట్రాక్టర్లు అక్రమ రవాణా చేస్తున్నారు.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, నాదొక విన్నపం. మొత్తం 1684 హెక్టార్స్ లో జరిగిన వ్యవహారం. ఎన్ని వందల కోట్ల రూపాయల కుంభకోణం జరిగివుంటుందో తమరే ఆలోచింపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇందులో మేము ఎవ్వరినీ షేర్డ్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. ఇందులో అవినీతికి పాల్పడవలసిన అవసరం, లేకపోతే తప్పు చేసిన అధికారులను రక్షించవలసిన అవసరం ఈ ప్రభుత్వానికి లేదు. రేటు బాంపరింగ్ మద్య 16000 మెట్రిక్ టన్నుల ఈర్టీ వస్తుందనకుంటే 9000 మెట్రిక్ టన్నుల ఈర్టీ మాత్రమే ఎలా వచ్చినదనే దాని మీద విచారణ జరుగుతున్నది. విచారణతో పాటుగా కేసు ఎ.సి.బి.కి రిఫర్ చేశాము. ఎ.సి.బి. నుంచి రిపోర్టు రాగానే మాకు అందులో ఖచ్చితంగా అవకతవకలు జరిగినట్లుగా ఆధారాలు వున్నట్లయితే సి.బి.సి.ఐ.డి.కి రిఫర్ చేస్తాము. దీనిలో మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎ.సి.బి. రిపోర్టు ఎప్పుడు వస్తుంది?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- 15 రోజుల లోపలనే వస్తుంది.

8.50 | శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- సమాధానం మొదట ప్రారంభించినప్పుడు ఉ. లేదంటే అని అన్నారు. 20 నిమిషాలు అయింది. చాలా విషయాలు బయటకు వస్తున్నాయి. వాస్తవాలు, ఒరిజినల్, కిరాక్స్ కాపీలు బయటకు వస్తున్నాయి. సమీక్షింగ్ ఫిషి; గవర్నమెంటు బ్రాన్స్ పరెంటు అంటున్నారు. 16000 హెక్టార్స్ కు సంబంధించింది, దాదాపు మూడున్నర వేల ఎకరాలు దీంతో పోయింది. ఎ.పి. రెయాన్స్ నుంచి కలప స్కాన్సింగు జరుగుతున్నది; హౌస్ కమిటీని అప్పాయింట్ చేయండి, గవర్నమెంట్ కు డబ్బు వస్తుంది; డబ్బు గురించి చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నది, దేర్ యాడ్ ఎ పాసిలిటీ ఆఫ్ గెటింగ్ మోర్ మనీ.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అవేరెడి చాలా హౌసు కమిటీలు ఉన్నాయి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఇంకో హౌసు కమిటీకి అప్పవెప్పండి? లేదు, లేదు, అనే ఎందుకు అన్నారు. సభను ప్రక్కదారి పట్టింపడం కాదా?

Mr. Speaker:- Let the enquiry by A.C.B. completed. They will come out with facts later on.

Sri P. Nageswara Rao:- Why he is shielding?

Mr. Speaker:- He read out the answer.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మా అభిప్రాయం వెలుతున్నాను. దీంతో చాలా ఫిషిగా వున్నది. హౌసు కమిటీ ఎప్పాయింట్లు వేయడం ద్వారా అన్ని విషయాలు వెలుగులోకి వస్తాయి. గవర్నమెంటుకు ఆదాయం వస్తుంది.

శ్రీ సిపాచ్, విద్యాసాగరరావు (మెట్టపల్లి):- మంత్రిగారు ఎనిబి ఎంక్వయిర్ చేశారు అంటున్నారు. ఎనిబి ఎంక్వయిర్ కి ఎప్పుడు ఆర్డరు చేశారు. ఎవరి కంప్లయింట్లు మీద చేశారు? ఎనిబి వారు ఎవరెవరిని విచారించారు? ఆ వివరాలు సభ ముందు ఉంచాలి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- పత్రికల్లో ప్రకటన వచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి వెళ్ళింది. చీఫ్ మినిస్టరుగారే, ప్రభుత్వమే ఎనిబి ఎంక్వయిర్ వేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు డిపార్టుమెంటు ఎంక్వయిర్, ఎనిబి ఎంక్వయిర్ రిపోర్టులను వచ్చే సెషన్లో పెడతాము.

శ్రీ సిపాచ్, విద్యాసాగరరావు:- ఎప్పుడో తాతలనాడు వేసిన ప్రశ్న. ప్రశ్న వేసిన తరువాత పత్రికల్లో వార్తలు వచ్చిన తరువాత మంత్రిగారు శాసనసభలో ఎవరెవరిని విచారించారో చెప్పడం లేదు. లేదు, లేదు అనే ప్రశ్నకు జవాబు చాలా దర్జాగా వెలుతున్నారు. యీ సరిస్థితుల్లో హౌసు కమిటీకి ఆర్డర్ వేయాలి. లేదా సమాధానం మీరు చెప్పించండి? తప్పిపోవడం? ఎనిబి రిపోర్టు వచ్చినా, కోట్లాది రూపాయలు దుర్వినియోగం అయినా ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించిన తరువాత కూడా మంత్రిగారు దానిపై ఎవరెవరిని విచారించారో చెప్పలేకుండా వున్నారు. ఇలా అయితే, శాసనసభలో జవాబులు ఎట్లా వస్తాయి?

Mr. Speaker:- Enquiry has been ordered.

శ్రీ సిపాచ్, విద్యాసాగరరావు:- మీరు కూడా వారిని షేల్ చేస్తామంటే ఎట్లా? ఎవరెవరిని ఎంక్వయిర్ చేశారు. మంత్రిగారిని వస్తున్నారా? ఎనిబి వారు ఎవరెవరిని

ఎంక్వయిర్ వెస్టున్నార్ తెలియకపోతే ఎట్లా? ఎసిబివారు ఎవరిని విచారిస్తున్నారు? మిమ్మల్ని విచారించకూడదని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- విద్యాసాగరరావుగారిని విచారెన్నో నాకు అభ్యంతరం లేదు. యీ టాంపరింగుకు సంబంధించి మరియు రెండవది యీల్నింగుకు సంబంధించి విచారిస్తున్నారు. 1600 మెట్రిక్ టన్నులు వచ్చింది. అప్పుడు డాక్టర్ సి.ఎస్. రావుగారు వున్నారు. ఎసిబీ విచారణ జరుగుతున్నది.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- విజిలెన్సు రిపోర్టు ఏమైనా వచ్చిందా? దాని మీద ఏమి వర్క తీసుకున్నారు.

Mr. Speaker:- Whether any report was submitted by the Vigilance department?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- రిపోర్టు ఇంకా ఏమీ రాలేదు. రాగానే తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తాను.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- విజిలెన్సు డిపార్టుమెంటు ఆటోరెడి గవర్నమెంటుకు సబ్మిట్ చేశామని చెప్పారు. శ్రీ అంజనేయులు రెడ్డిగారి స్టేట్మెంటు వున్నది. యీ గవర్నమెంటు నిద్రపోతున్నదా? ఇంత పెద్ద ఎత్తున అవకతవకలు జరుగుతుంటే, వీటి అన్నిటో మీద హాసు కమిటీని వేయండి సార్. . . రిపోర్టు ఉన్నది. . .

Mr. Speaker:- Why are you demanding on the floor of the House? It is a report.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- పెన్స్ స్టేట్మెంటు సార్. . .

(కావే గౌరవ స్పీకరుగారికి ఇచ్చారు)

శ్రీ సిపాన్. విద్యాసాగరరావు:- రాష్ట్ర పర్యావరణాల రక్షణ యీ ఇష్యూ స్పెషల్ కావలసిన అవసరం వున్నది. ఒకటి - ఎసిబీ ఎంక్వయిర్ వెస్టురని అన్నారు. ఎవరి మీద విచారణ చేస్తున్నారు అని అంటే సమాధానం చెప్పలేదు. రెండవది - విజిలెన్సు ఎంక్వయిర్ రిపోర్టు ఆటోరెడి సబ్మిట్ చేశారని చెప్పారు. వచ్చింది.

(తప్పు, తప్పు, అని ఆధికార పక్ష సభ్యుల నుండి)

సాయంత్రం వరకు సమయం తీసుకోండి, సాయంత్రం రెండు రిపోర్టులు ఇవ్వమనండి? విజిలెన్సు రిపోర్టు సభ ముందు పెట్టమనండి? ఎవరి మీద స్టేట్మెంటు చేశారు కనీసం చెప్పమనండి సార్?

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Half an hour is over. There are reports submitted by different departments.

శ్రీ సిపాన్. విద్యాసాగరరావు:- ఎసిబీ వారు ఎవరిమీద ఎంక్వయిర్ చేశారు? What is that report? Let him read out.

Mr. Speaker:- Against whom the enquiry is pending?

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మంత్రిగారు ప్రివేరీకాలేదు; ప్రివేరీ అయి తరువాత చెప్పమనండి? ఫస్టు లేదు, లేదు అన్నారు.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- రికార్డులు టాంపర్ చేశారు; టెండర్లు టాంపర్ చేశారు అనే విషయం ఒకటి, యీల్డింగు విషయం రెండవది; విసి అండ్ ఎం.డి.గారి మీద ఛార్జీ ఉన్నది; ఎంక్వయిర్ జరుపుతున్నాము;

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆ రిపోర్టు పెట్టండి.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అప్పటివరకు కమలనాయుడుగారిని సస్పెండు చేయండి? యిది గవర్నమెంటుకు ఆదాయం వచ్చే విషయం.

శ్రీ బద్దం బాలీరెడ్డి:- కమలనాయుడును సస్పెండు చేయమనండి సార్. పెద్ద కుంభకోణం జరిగింది; ముఖ్యమంత్రిగారి స్వాధీనంలో ఉన్న డిపార్టుమెంటు విడిచిపెట్టి అండ్ ఎన్ ఫోర్సుమెంటు వారు ఎంక్వయిర్ రిపోర్టు యిచ్చిన తరువాత కూడా చర్య తీసుకోవడం లేదు; సస్పెండు చేయమనండి సార్; మేము మాను కమిటీ అడుగుతున్నాము. కనీసం సిబిసిఐడి ఎంక్వయిర్ చేయండి? మీకు పిత్తశుద్ధి వుంటే, ఎందుకు ముందుకు రావడం లేదు? రెండింటిలో ఏదైనా చేయమనండి? సస్పెండు చేయమనండి, గతంలో కూడా యిది జరిగింది. సి.ఎన్. రావు విషయంలో గతంలో కూడా జరిగింది.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సి.ఎన్. రావుగారు రిటైర్ అయిపోతున్నారు; కమలనాయుడుగారు, సి.ఎన్. రావుగారు అవకతవకలు చేస్తున్నారు; అవినీతిలో నిండిపోయారు; ఇంకో విషయం మే దృష్టికి తెస్తున్నాను; చంద్రమౌళి అనే వ్యక్తి మీద వర్షంపెటలో, వరంగల్ జిల్లాలో విడిచిపెట్టి వారు కేసు పెట్టారు, నేడీ చేశారు; మూడు క్యూజీకి మీటింగు కలవ ఎవరు అయితే అక్కడ వ్యాపారం చేస్తున్నారో వారు పట్టుపడితే వారి మీల్గులు నేడీ చేయాలని డిపార్టుమెంటు చెబితే, ఫ్లెన్ చేయాలని చెబితే ఫ్లెన్ చేయకుండా, మీల్గులు నేడీ చేయకుండా వదిలివేయడం జరిగింది. కలవ యివ్వడం జరిగింది. చాలా కేసులు వున్నాయి. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తుంది. ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితి బాగా లేదు అంటున్నారు. రోజుకు ఒక శ్వేతపత్రము ప్రజల ముందు పెడుతున్నారు. ఈ రోజు నా ముందు ఒకటి పెట్టడం జరిగింది; యిటువంటి సమయంలో

ప్రభుత్వానికి అర్థికంగా బాగుపడే విధానం చూపేస్తే ప్రభుత్వం పట్టించుకోకుంట్టే ఎట్లా? మేము కోరేది ఏమిటంటే, దీనిపై సిటిసిఐడి ఎంక్వయిర్ వేయండి? నస్సెండు చేయండి? ఇటువంటి అవినీతిపరులైన అధికారులను ఎందుకు ఎంక్వరేడ్ చేస్తున్నారు? ముఖ్యమంత్రిగారికి డబ్బులు తెప్పి ఇస్తున్నారు? లేకుంట్టే నస్సెండు చేయమనండి? ఎంక్వయిర్ పెట్టించండి? ఎందుకు వెనకవేసుకొస్తున్నారు? అవినీతిపరులైన అధికారులతో మేరు లాలాచిపడి పనిచేస్తున్నారు; భారేండ్ చేస్తున్నాము; తెప్పమనండి? మేము పూర్వే చేస్తాము దేనికి అయినా సిద్ధంగా వున్నాము; ప్రజలను లూట్ చేస్తున్నారు.....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- సభ్యులు నిరాధారమైన ఆరోపణ చేస్తున్నారు. ఏ ఒక్క అధికారిని రక్షించాలని, జైలు చేయాలని భేదు; తప్పు చేస్తే తప్పుకుండా శిక్షిస్తాము.

9.00 శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మేము మేకు సబ్మిట్ చేస్తాము; మేము పూర్వే చేస్తాము. గవర్నమెంటు దగ్గర రికార్డు ఉన్నాయి; నస్సెండు చేయమనండి? ఎందుకు వెనకవేసుకొస్తున్నారు?

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- నస్సెండు చేయమనండి?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎట్లా నస్సెండు చేస్తారు? ప్లీజ్ సిట్. డౌన్. Already we have spent half an hour. Within 15 days the ACB report will be submitted to us. Then we will look into the matter.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- ఎసిటి రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత అవసరం అనుకుంటే తప్పనిసరిగా మౌను కమిటీ చేస్తాము;

శ్రీ డి. నాగేందర్ (ఆనిఫ్ నగర్):- మౌను కమిటీని వేయమనండి? ; ; ; ;

Mr. Speaker:- You have asked and he has replied. Why do you talk so much? There are several questions. Already 35 minutes are over. Govt. has come forward to answer the members. You have got the liberty to demand but the Government may not agree. Please co-operate with the Chair.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా.....

Mr. Speaker:- I have given you ample time. Please take your seat.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. బాపిరాజు (అక్కిరీ):- అంత టైమ్ ఎందుకు యిచ్చారు - ఇంపార్టెంటు కాబట్టి;

Mr. Speaker:- He spoke on so many things. Some of the questions may not be answered. That is a different thing. I gave sufficient time since there is importance. It is not good to prolong the issue.

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):- అధ్యక్షా, ఒక పిన్న సూచన; మంత్రిగారు యిచ్చిన సమాధానం వల్ల సభ్యుల్లో అనుమానాలు రేకెత్తాయి; వరుసగా సమాధానంలో లేదు, లేదు అని చెప్పారు; అందుకని ప్రత్యేకంగా వాసు కమిటీని వేయాలని కోరుతున్నాను; లేదు ఇచ్చివున్న వాసు కమిటీలో దేనికైనా అప్పజెప్పండి, సిటిసివడి ఎంక్వయర్ జరిపించండి?

Mr. Speaker:- Government has already ordered for A.C.B. enquiry. The Government came forward saying that as soon as the A.C.B. give its report, the report would be submitted either to the House or the Speaker. I am directing the Government to submit the report within 15 days. I will go through the A.C.B. enquiry report and refer it to one of the House Committees, if necessary. I am assuring the House. Please take your seat. I have already directed the Government.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- విజిలెన్సు డిపార్టుమెంటు వారు ఎంక్వయర్ చేశారు. పెగ్స్ స్టేట్మెంటు కూడా ఇచ్చారు; విజిలెన్సు వారు యిచ్చిన రిపోర్టును జేబులోమీద పెడతారని మనవి చేశారు; విజిలెన్సు డిపార్టుమెంటువి, కమలనాయుడుకు సంబంధించిన వేరన్న మేకు ఇస్తున్నాను; అన్నిటిమీద ఎంక్వయర్ చేయమనండి?

(గౌరవ సభాపతికి పేపర్స్ పంపడం జరిగింది)

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- నాకు అభ్యంతరం ఏమీ లేదు. ఇమ్మిడియేట్గా విజిలెన్సు అండ్ ఎన్ఫోర్స్మెంట్ వారికి అప్పజెబుతాము.

Mr. Speaker:- (Looking at the Minister) You submit the report within 15 days as promised by you on the floor of the House.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- కమలనాయుడుగారిని సస్పెండు చేయమనండి సార్ ...

(జవాబు లేదు)

బి.ఇడి. నేట్ల పెంపుదల

*2618-సర్వశ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి, డి.ఎల్. రవ్వందారెడ్డి (మైదుకూరు); కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి (బాల్కొండ); ఎస్. సాంబయ్య (వీలకూర్పేట); వై.ఎస్. వివేకానందరెడ్డి (పులివెందుల); ఎం. నారాయణ రెడ్డి (రాయవోటి); ఎన్. వరదరాజులరెడ్డి (పోద్దుటూరు); ఇ. ప్రకాశరెడ్డి (అత్తకూరు); ఎన్. వెంకటాచార్యులు (కైకూరు); డి. నాగేందర్:- ఉన్నత విద్యాశాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలోని వివిధ కళాశాలలలోగల బి.ఇడి. నేట్లను 160 నుండి 200కు ప్రభుత్వం పెంచిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అందుకుగల కారణము తెలియదా?

పాఠశాల విద్యాశాఖమంత్రి (శ్రీ బి. దుర్గాప్రసాదరావు):- (అ) అవునండి, అయితే ఉత్తరువులను తాత్కాలికంగా నిలుపుదలతో వుంచడం జరిగింది.

(ఆ) ప్రయివేటు విద్యా కళాశాలల యాజమాన్య సంఘము అభ్యర్థనను పరిశీలించి 27 బి.ఇడి. అన్ ఎయిడెడ్ ప్రయివేటు కళాశాలల్లో నేట్లను 160 నుండి 200కు పెంచడం అయినది. తద్వారా ఈ విధంగా పెంచిన నేట్లను వారి సంస్థలను నడిపించడానికి వారికి స్వయం సమృద్ధి కల్పించడానికి వేలపుతుంది.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- బి.ఇడి. వారికి నేట్లు పెంచడానికి పరీక్షాఫన్ ఇవ్వడం జరిగింది. 160 నుంచి 40 : 40 పాపులర్ ప్రైవేటు కాలేజీలకు ఇవ్వడం జరిగింది. అది కూడా ఎప్పుడు యిచ్చారంటే, బి.ఇడి అడ్మిషన్స్ టైమ్ అయిన తరువాత ఇవ్వడం జరిగింది. యిది పేపర్ కూడా రావడం జరిగింది. యీ కాలేజీకి వచ్చిన దాంట్లో, చాలా పెద్ద కుంభ కోణం వున్నది. ఆర్డరును అదెయిన్సులో పెట్టారు. క్యాన్సిల్ చేస్తున్నారు. ఎందుకు ఇవ్వవలసి వచ్చింది? బి.ఇడి. కన్వేనర్ ఎవరు వున్నారు. కమీషనరును అడిగారా? తనకు తానే గవర్నమెంటు చేసిందా? ప్రైవేటు కాలేజీవారు ఎవోల్ అయ్యారా? మేరే పరీక్షాఫన్ ఇచ్చారా? ఎందుకు ఇవ్వవలసి వచ్చింది? అప్పుడు, అడ్మిషన్స్ అయిన తరువాత ఎందుకు ఇచ్చారు? అదెయిన్సులో పెట్టారు, క్యాన్సిల్ చేస్తూ లేదా వెళ్ళింది?

9-10 | శ్రీ పి. దుర్గాప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, రెండు బి.ఇడి కాలేజీలకు 40 నేట్లు ఉన్న పాపులర్ ప్రైవేటు పెంచడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో మొత్తం 48 బి.ఇడి.

కాలేజీలున్నాయి. ఇవి అస్-ఎయిడెడ్ కాబట్టి ప్రభుత్వ ప్రమేయం లేదు. అయితే సిస్టమేటిక్ గానే వారికి పరీక్షల్లో ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే గౌరవసభ్యులు తెలియజేసినట్లు అనుమానాలకు అస్కారం లేకుండా ఉండేందుకు గాను పెంచిన సీట్లను నిలుపుదల చేయడం జరిగింది. నేను ఈ వేషయాన్ని తప్పనిసరిగా పరిశీలించి, క్యాన్సిల్ చేస్తానని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సిస్టమేటిక్ గా జరిగితే ఎందుకు అబెయన్స్ లో పెట్టవలసి వచ్చింది. ప్రయివేట్ కాలేజీ వాళ్లు డైరెక్టుగా అప్రోచ్ అయితే ఇష్టస్థారా? గవర్నమెంట్ కాలేజీలకు ఇవ్వరా? ఇదేమి న్యాయం సార్?

మీస్టర్ స్పీకర్:- కొన్ని అవోహాలు వచ్చాయి కాబట్టి, అబెయన్స్ లో పెట్టారు.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అవోహాలు ఉండబట్టి అవోహాలు వస్తాయి. లేకపోతే ఎందుకు వస్తాయి? డబ్బుల కొరకు ప్రయివేట్ కాలేజీ వాళ్లకు సీట్లు పెంపడానికి పరీక్షల్లో ఇవ్వారు సార్.

మీస్టర్ స్పీకర్:- క్వెస్టన్ నెం. 3 (1155) ను వాయిదా వేస్తున్నాను.

గ్రామీణ గ్రంథాలయాలకు నిధుల కేటాయింపు

*2929-సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు; కె. రామకృష్ణ (అనంతపూర్); కె. దీక్షం (బూర్గంపాడు); జి. మల్లేష్ (ఆసిఫాబాద్); ఎం. ఆంజనేయులు (పెందుర్తి):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గ్రంథాలయాలకు ముఖ్యంగా గ్రామీణ గ్రంథాలయాలకు వేసిన ఆర్థిక కేటాయింపులు చాలా తక్కువగా ఉన్న విషయం వాస్తవమేనా?

(ఆ) అయినచో, ఆ కేటాయింపులను తగినంతగా పెంచి రాష్ట్రంలో గ్రంథాలయోద్యమానికి ప్రోత్సాహాన్ని ఇచ్చే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా?

శ్రీ బి. దుర్గాప్రసాదరావు (గౌరవ పాఠశాల విద్యాశాఖ మంత్రి):- (అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు ప్రాప్తలేదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సార్ మీకు కూడ తెలుసు - గ్రామీణ గ్రంథాలయాల్లో డబ్బు లేక పుస్తకాలు కొనే దిక్కు లేదు. సిబ్బందికి జీతాలివ్వే దిక్కు లేదు. గ్రంథాలయాలు మెయిన్ టెయిన్ చేసే దానికి డబ్బులేవు. "గ్రామీణ గ్రంథాలయాలకు కేటాయింపులు తక్కువగా ఉన్నాయా" అని అడిగితే "లేదండీ" అని మంత్రిగారు చెప్పారు.

లేదంటే అంటే గవర్నమెంట్ చిత్తుకుద్దీని శంకించవలసి వస్తుంది. లేదూ, బాగా కేటాయింపా మంటే, ఎంత కేటాయింపారో చెప్పమనండి. షేనాన్స్ మినిస్టర్ గారిని చెప్పమనండి. వారు ఇక్కడ (ప్రతిపక్ష వైపు) ఉన్నప్పుడు ఆందోళన చేశాం. గ్రామీణ గ్రంథాలయాలకు సర్వీసులుంటే ఆర్థిక కేటాయింపులు లేవన్న మాట వాస్తవమేనా? వాస్తవం అయితే, కేటాయింపులు ఎంతో చెప్పమనండి. డబ్బులు ఇచ్చేందుకు మీకు మనస్సు లేదంటే చెప్పండి.

శ్రీ బి. దుర్గాప్రసాదరావు:- గ్రామీణ గ్రంథాలయాలు కానీ, జిల్లా గ్రంథాలయాలలో కానీ, ఆయా లోకల్ బాడీస్ నుండి 8 పైసలు చొప్పున సెస్ కలిక్టు చేస్తూ, మెయిన్ బియస్ చేస్తున్నాం. 23 జిల్లాలకు సంబంధించి రూ. 5 కోట్లు, 13 లక్షలు సెస్ రావలసి వుంది. సిబ్బంది జీతభత్యాల కొరకు ప్రభుత్వం రూ. 7 కోట్లు 76 లక్షల జిల్లా గ్రంథాలయాలకు 1 కోటి 11 లక్షల రూపాయలు, వెరసి, 14 కోట్ల రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరం కేటాయించడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేము అడిగింది కేటాయింపులు సక్రమంగా లేవనే అభిప్రాయంతో అందుకు వారు లేదంటే అన్నారు. బాగా కేటాయింపాం అంటే, చెప్పమనండి పుస్తకాల రేట్లు బాగా పెరిగిపోయాయి. ఆ విషయం మీకు కూడ తెలుసు. మన గ్రంథాలయాలలో కూడ సర్వీస్ పుస్తకాలు కొనలేక, ఆవివేశాం. మీరేమైనా అదనంగా కేటాయిస్తారేమో చెప్పమంటే, చెప్పకపోతే ఎట్లాగండి? లేకపోతే మా దగ్గర డబ్బులు లేవనీ. వారు చెబితే, if you are satisfied, it is O.K. But I am thoroughly disappointed with this Government.

శ్రీ బి. దుర్గాప్రసాదరావు:- వివిధ స్థానిక సంస్థల నుండి రూ. 30 కోట్లు వరకు బకాయిలు రావలసి ఉంది. సెస్ సక్రమంగా కలిక్టు కావడం లేదు. అధ్యక్షా, ఒక్క హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ నుండే దాదాపు రూ. 10 కోట్లు వరకు సెస్ బకాయిలు వస్తూలు కావలసి ఉంది. పుస్తకాల ఖరీదును బట్టి, సిబ్బంది జీతభత్యాలను డిప్లీట్ పెట్టుకొనే గాంట్ మంజూరు చేయడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈ సంవత్సరం ఏమైనా పెంచుతారా?

శ్రీ బి. దుర్గాప్రసాదరావు:- వసూలు చేసే సెస్ మీద ఆధారపడి ఉంటుంది సార్.

Sri P. Nageswara Rao:- Let the Finance Minister answer, Sir.

Mr. Speaker:- Budget is yet to be finalised. Please

శ్రీ కె. రామకృష్ణ:- అధ్యక్షా, గ్రామీణ గ్రంథాలయాలలో 10, 15 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్న అబెండర్లకు నెలకు రూ. 150 మాత్రమే చెల్లిస్తున్నారు. ఈ విషయం మంత్రిగారికి తెలుసో తెలియదో కానీ, రోజుకు రూ. 5 చొప్పున కూడ వారికి

జీతం రావడం లేదు. పోలీసికి గాని, కూల్ పనికి గాని పోయినా రోజుకు రూ. 20, 30 వస్తున్న ఈ రోజుల్లో, ఇంకా వారికి నెలకు రూ. 150 చొప్పున ఇవ్వడం బాగాలేదు. కనీసం కన్సల్డేటెడ్ క్రింద వారికి నెలకు రూ. 600 ఇవ్వే ప్రశిషారన ఏమైనా ఉందా?

రెండవది, ఎం.ఎల్.ఏ.లు తమ నియోజకవర్గాల్లో తిరుగుతున్నప్పుడు వదులుకున్న యూత్ వచ్చి, తమ గ్రామాల్లో గ్రంథాలయాలు పెట్టమని కోరుతూ ఉంటారు. కాబట్టి గ్రామీణ ప్యాంశాల్లో కొత్తగా గ్రంథాలయాలు ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా పర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ బి. దుర్గాప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, గ్రామీణ గ్రంథాలయాల్లో పనిచేసే సిబ్బంది పార్మిటెన్స్ సిబ్బంది. వారు అందరిలాగా 8 గంటల డ్యూటీ కాకుండా, ఉదయం, సాయంత్రం, మాత్రమే పనిచేస్తారు. అయితే ఇటీవలనే సిబ్బంది జీతాన్ని నెలకు రూ. 150 నుండి రూ. 300 పెంపడం జరిగింది. వారికి రావలసిన బకాయిలను 1995, నవంబర్ నుండి చెల్లించడం జరుగుతుంది. కొత్తగా గ్రంథాలయాలు పెట్టే ఆలోచన లేదు.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- గ్రామాల్లో చాల గ్రంథాలయాలున్నాయి, అందులో పుస్తకాలు ఉన్నాయి, అయితే గ్రామస్థులు వందలా వేసుకొని న్యూస్పేపర్స్ తెప్పించు కొంటున్నారు. గ్రంథాలయ సంస్థలు కూడ వాటిని రికగ్నైజ్ చేస్తున్నాయి. గ్రంథాలయాన్ని తెరిచి, సాయంత్రం వరకు ఉండి, పుస్తకాలు అందించే వారికి నెలకు రూ. 150 చొప్పున జీతాలు ఇస్తున్నారు. అయితే చాల వాళ్ళలు భర్తీ కాకుండా ఉన్నాయి. నెలకు రూ. 150 జీతాలు చెల్లించే పోస్తులను కూడ మీరు భర్తీ చేయడం లేదు. కాబట్టి గ్రంథాలయాలు సక్రమంగా నడిపేందుకుగాను కావలసిన పోస్తులు భర్తీ చేసే విషయం కన్సిడర్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. దుర్గాప్రసాదరావు:- గతంలో రూ. 150 కన్నా ఇంకా తక్కువ జీతాలుండేవి. దానిని రూ. 150 కు పెంపడం జరిగింది. అయితే ఇటీవలనే గ్రంథాలయాల సిబ్బంది ఆందోళన చేసి, ముఖ్యమంత్రిగారికి వినవించుకొన్నారు. దానిని ఇప్పుడు రూ. 300 పెంపడం జరిగిందని మీ ద్వారా తెలియచేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- పోస్తులు భర్తీ చేసేందుకు పర్మిషన్ ఇవ్వండి, నంబర్ ఆఫ్ పేజెస్ ఉన్నాయి. దానిని ఉందని చెప్పి ఫీజులు చెయ్యడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- పేజెస్ ఫీజులు చేసే దానికి పర్మిషన్ ఇస్తారా?

శ్రీ బి. దుర్గాప్రసాదరావు:- ఆ విషయం పరిశీలిస్తాం అధ్యక్షా.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి (వనపర్తి):- అధ్యక్షా, రోకల్ బాడీస్ నుండి రూ. 300 కొట్టు సేసి బకాయిలు రావలసి ఉందని మంత్రిగారు చెప్పారు. సాధారణంగా ఇతర

ఫండ్స్ ఏ విధంగా డ్రైరక్టుగా జమ చేస్తామో, అదేవిధంగా లైబ్రరీ సెస్ను కూడ గ్రామ పంచాయితీల ఫండ్స్ నుండి డ్రైరక్టుగా డిడక్ట్ చేసి, గ్రంథాలయాల ఫండ్స్కు జమ చేయాలి. ఆ విధంగా కాకుండా, ఎట్ ది మెర్సీ ఆఫ్ గ్రామ పంచాయితీ అంటే, వాళ్లు కట్టరు; ఉదాహరణకు హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ నుండి సుమారు రూ. 10 కోట్ల వరకు వికాయిలు రావలసి ఉందని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఎం.సి.పాచ్, ఫండ్స్ నుండి డ్రైరక్టుగా ఆ మొత్తాన్ని ప్రభుత్వమే డిడక్టు చేసుకొని, గ్రంథాలయాల ఫండ్స్కు జమ చేసినట్లయితే బాగుంటుంది అనేది ఒక సజ్జషన్.

రెండవది, గ్రామీణ గ్రంథాలయాల్లో ఏయే న్యూస్పేపర్స్ తెప్పించాలనేది, ఇట్ ఈట్ ఎట్ ది మెర్సీ ఆఫ్ లైబ్రరీయన్, అట్లా కాకుండా, అన్ని గ్రంథాలయాలకు యూనిఫామ్గా కొన్ని నిర్దిష్ట న్యూస్పేపర్స్ను ప్రభుత్వమే నిర్దేశించి, ఎంత జనాభాకు అన్ని పేపర్స్ ఉండాలనేది కూడ నిర్ణయించి అమలు చేయాలని సూచిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎ.గఫూర్ (కర్నూలు):- అధ్యక్షా, గ్రంథాలయోద్యమానికి మన రాష్ట్రం పేరొందినది. కానీ ఇటీవల ప్రభుత్వం గ్రంథాలయాలకు కావలసిన గ్రాంట్స్ను సక్రమంగా విడుదల చేయకపోవడంవల్ల, తరువాత లోకల్ బాడీస్ నుండి సెస్ కలెక్టు చేస్తున్నప్పటికీ, ఆ సెస్ను గ్రంథాలయాలకు ఇవ్వకపోవడం వల్ల, గ్రంథాలయాలు మూతపడుతున్నాయి. మా జిల్లాలో చాల గ్రంథాలయాలు మూతపడ్డాయి. లైబ్రరీయన్ లేదు; అటెండరు లేదు. పుస్తకాలు పోతున్నాయి కాబట్టి ప్రభుత్వం లోకల్ బాడీస్ నుండి కలెక్టు చేసిన సెస్ను తీసుకొని వెనువెంటనే గ్రంథాలయాలకు జమచేయాలి.

రెండవది, ఖాళీగా ఉన్న పోస్టులను భర్తీ చేసేందుకుగాను వెనువెంటనే ఉత్తర్వులు జారీ చేసి భర్తీ చేయడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తుందా?

9-20 శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఒకప్పుడు స్వాతంత్ర్యోద్యమ కాలంలో
ఉ. గ్రంథాలయోద్యం చాలా ఎక్కువగా వుండేది. గాడివెర్ల వారీసర్వోత్తమరావుగారు దానికి ఆద్యుడు. ఈవేళ దురదృష్టమేమిటంటే - అనాడు 40 - 50 సంవత్సరాల క్రిందట పెట్టిన గ్రంథాలయాలలో వేలాది పుస్తకాలున్నప్పటికీ, వాటికి కనీస మరమ్మత్తులు కూడా నోచుకోకుండా పుస్తకాలు ధ్వంసం అయిపోతున్నాయి. ఆయా గ్రామాలలో ఉత్సాహం వున్న యువకులు తాము నడుపుకుంటామంటే వారికి ప్రోత్సాహం లేదు. మా జిల్లాలో, నా నియోజకవర్గంలో ఒక ఈజ్ లైబ్రరీయన్ పోయాడు; అతని స్థానాన్ని భర్తీ చేయలేదు. గ్రంథాలయ సెక్రటరీ హైదరాబాదు నుంచి వస్తాడు. ఛైర్మన్ పట్టించుకోడు. ఈనాడు రాజకీయ నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలు కల్పించడం వల్ల ఛైర్మన్లు సామాన్యులయ్యారు. వారికి ఇంట్లో ఉంటున్నా లేదు. వేరే గ్రంథాలయాలు శిథిలవస్తూ పున్నాయి. అలాంటి వాటికి కనీస మరమ్మత్తులు చెయ్యాలి. దానితోబాటు లైబ్రరీయన్లు పోస్టులు ఖాళీగా వున్నచోట భర్తీ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, గ్రంథాలయాల గురించి వున్న డిమాండు అందరికీ తెలుసు. రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం వున్న గ్రంథాలయాలు ఎన్ని? గ్రంథాలయాలు కావాలని అప్రోచ్ అయ్యేవారి జాబితా వుందా? గ్రంథాలయాలకు ప్రత్యేకంగా బడ్జెటు కేటాయించారా? ఉన్న డిమాండు మీదే కావడానికి నిధులు కేటాయిస్తారా?

శ్రీ బి. దుర్గాప్రసాదరావు:- రాష్ట్రంలో 1500 గ్రంథాలయాలున్నాయి. వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పిన విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటాము. గతంలో వున్న బోర్డులో శ్రేయస్సులే కొనసాగుతున్నారు. గ్రంథాలయాలకు జీతభత్యాలకు ఎంత డబ్బు కావాలో దానిని సుమారు 5 లేక 10 లక్షల రూపాయల వరకు ప్రభుత్వం కాలరీ కాంపౌనెంట్ కింద జిల్లాలకు యిస్తోంది. సెస్సు నుంచి వచ్చిన దానిని, ఈ మొత్తాన్నీ రెంటినీ కలుపుకుని నిర్వహణకు వీనియోగించబడుతోంది. ప్రతి గ్రంథాలయంలోనూ బోర్డు సభ్యులున్నారు. సభ్యులు చెప్పినవాటిని తప్పనిసరిగా పరిగణనలోకి తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ II ప్రాజెక్టుకు ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయం

*2223-సర్వశ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు: ఎన్. రాఘవరెడ్డి, జె. వెంకయ్య (అల్లూరు); ఎం.ఎ. గుర్రూర్; ఎన్. నరసింహారెడ్డి (నల్గొండ):- భారీ, మధ్య తరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఆంధ్రప్రదేశ్ II ప్రాజెక్టుతో సహా నీటి పారుదల ప్రాజెక్టులకు ప్రపంచ బ్యాంకు మంజూరు చేసిన భారీ మొత్తాలను వీనియోగించలేకపోయిన విషయం వాస్తవమేనా అయినచో, అందుకుగల కారణాలేమి;

(ఆ) అందుకుగాను ఎవరికైనా బాధ్యతను అప్పగించడం జరిగిందా; అయినచో అందుకు బాధ్యులైన వ్యక్తులపై తీసుకొన్న చర్యలేమి; సదరు ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయడానికి తీసుకొన్న ప్రత్యామ్నాయ చర్యలు, వాటి వివరాలు ఏమి?

భారీ, మధ్యతరహా నీటిశాఖమంత్రి (డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు):- (అ) లేదండీ. ఎ.పి. II ప్రాజెక్టు క్రింద ప్రపంచ బ్యాంకు పంపిణీ చేసిన రూ. 337.97 కోట్లు ఆర్థిక సహాయాన్ని ప్రాజెక్టు కాలంలో పూర్తిగా వీనియోగించడం జరిగింది.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు కావులేదు. నిధుల లభ్యతను బట్టి ప్రపంచ బ్యాంకు సమకూర్చిన ఆర్థిక సహాయం ప్రకారం రెండు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాగునీటి ప్రాజెక్టులను పాక్షికంగా పూర్తి చేయడమైంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ సాగునీటి ప్రాజెక్టులో మిగిలిన పనులను 3వ ఆంధ్రప్రదేశ్ సాగునీటి ప్రాజెక్టు కింద పూర్తి చేయాలని సంకల్పించడం జరిగింది. దీనిని ప్రపంచ బ్యాంకు ఆర్థిక సహాయం కోసం పంపడమైనది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారిచ్చిన సమాధానంలో కొన్ని అనుమానాలకు అస్పారం కనిపిస్తోంది. మంజూరైన మొత్తాలను వినేయోగింపవేక పోయారని అంటే లేదన్నారు. బాగానే వుంది. ఎ.పి. 2 కింద రూ. 337.87 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారని చెప్పారు. కానీ క్రింద యిచ్చిన సమాధానంలో మళ్ళీ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయడానికి వచ్చే నిధులు అన్నారు. అసలు మొదటి ప్రాజెక్టుకు ఎన్ని నిధులు కోరారు? ఎందుకని పూర్తి కాలేదు? కాకపోతే వెంటనే ఎందుకు కోరలేదు? ఎప్పటికీ పూర్తి చేస్తారు?

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, ఎ.పి. 2 క్రింద శ్రేణ్యలం రైల్వే బ్రాంచి కెనాల్, శ్రేణ్యలం ప్రాజెక్టు స్పెషి. పనులు చేయడానికి నిర్దేశించడం జరిగింది. దాని కొనం వరల్డు బ్యాంకు పిడున్నర సంవత్సరాల కాలంలో పూర్తి చేయడానికి లోన్ కాంపౌండ్ కింద కొంత మొత్తాన్ని, క్రెడిట్ క్రింద కొంత మొత్తాన్ని కేటాయించడం జరిగింది. క్రెడిట్ క్రింద రూ. 127.5 మిలియన్ డాలర్లు లోన్ కాంపౌండు క్రింద రూ. 131 మిలియన్ డాలర్లు మంజూరు చేయడం జరిగింది. పనులను ఎక్స్ క్యూట్ చేయడానికి భూమిని అందించడంలోను, పనులు మంజూరు చేయడంలోను అలభ్యం జరగడం వల్ల వరల్డు బ్యాంకు వారు లోను కాంపౌండును రద్దు చేశారు. క్రెడిట్ కాంపౌండుతో కూడా కొన్ని పనులు జరగకపోవడం వల్ల రూ. 173 కోట్లు పి.ఇ.ఆర్.పి. వర్క్ క్రింద డెవల్ప్ చేయడం జరిగింది. రూ. 337.87 పనులు చేయడం జరిగింది. అవి ఎన్ఆర్ఎస్పి గానీ, ఎన్ఆర్బిసి గానీ, అవి కూడా పనులు కావండువల్ల జూలై 1994లో ఆవివేయడం జరిగింది. తరువాత పనులన్నీ రాష్ట్రప్రభుత్వ నిధులతో జరుగుతున్నాయి. నిర్దేశించిన పనులలో ఫలితాలను రాబట్టడం కొనం ఎ.పి. 3 కింద ప్రోజెక్టు ఫంపించడం జరిగింది. వరల్డు బ్యాంకు కూడా సముఖంగా ఉంది. పనులు పూర్తి చేస్తామని చెబుతున్నాం.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎ.పి. 2 ప్రాజెక్టు కింద వరల్డు బ్యాంకు నుండి ఆర్జించిన మొత్తంలో ఎంతవరకూ పనులు పూర్తయ్యాయో, యిచ్చిన మొత్తంలో ఎంత భాగం ఖర్చు అయిందో, యింకా ఎంత మిగిలిందో తెలియజేయాలి. వరల్డు బ్యాంకు అప్పులో నూటికి నూరు శాతం ఎక్కువ ఖర్చు అవుతోంది. వందకోట్లు అప్పునా, మనకు రెండు వందల కోట్లు ఖర్చు అవుతోంది. ఇన్వెస్టిగేషన్ వారికే అప్పజెప్పాలి. వారు చెప్పిన కాంట్రాక్టర్లకు యివ్వాలి. వాళ్లు రింగ్ అయి అలభ్యం చేయడం వల్ల ఎప్పుడెప్పుడు అవుతుంది? స్కీము పని కూడా కావడం లేదు. దీనిని నివారించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి? 3వ ప్రాజెక్టు అడిగితే వారిస్తామన్నారు అన్నారు. అది ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు? జిప్సు తెచ్చుకోవడం కన్న అడుక్కోవడం మంచిదిలా వున్నది. ఈ అప్పుల వల్ల ప్రయోజనం వుందని ప్రభుత్వం భావిస్తోందా? పనులు పూర్తి కావడానికి పిం చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- ఎ.పి. 2 ప్రాజెక్టు కింద ఎన్ఆర్ఎస్పి, ఎన్ఆర్బిసి రెండూ కలిపి 30 శాతం పనులు పూర్తయినాయి. దీనిలో ఎన్ఆర్బిసికి 30 శాతం, ఎన్ఆర్ఎస్పికి 21 శాతం అయినాయి. వారికి భూమిని అందించడంలో కొంత

అలస్యం జరిగింది; రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా కాంట్రాక్టర్లు మొట్టమొదట తక్కువ కోట్ల వేసి, తరువాత పనులు చేయలేమని, ఎక్కువ లాభాలు కోసం ఎక్కువ కోరడం జరిగింది. రింగు కావడం జరిగింది; వారి పేర్లు కూడా వున్నాయి; డిఫాల్టర్లుగా వారిని గుర్తించి బ్యాంకులను తో పెట్టడం జరిగింది; కొత్త బెండర్లు వల్ల పనులు అలస్యం అవుతున్నాయన్నది వాస్తవం. డబ్బులు మురిగిపో కూడదని సీఆర్‌ఇపి వర్క్కు కింద డ్రైవర్లు చేయడం జరిగింది; అయినా ఎపి 2 ప్రాజెక్టు క్రింద మీగిలిన పనులు ఎపి 3 కింద తీసుకోవడం జరుగుతోంది. ఎవరంటు ఎక్కువ అవుతున్న మాట కూడా వాస్తవం. అప్పటి స్టాండర్డు, వరల్డు బ్యాంకు నిర్దేశించిన లక్ష్యాలు మరియు ఆర్ అండ్ ఆర్ లో గానీ, ఎన్‌వైరన్మెంటులో గానీ స్టాండర్డు ఎక్కువ చూపుతున్నారు; దీని వల్ల ఎక్కువ ఖర్చు అవుతోంది. పనులు పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. ఎలాంటి అవకతవకలా లేకుండా ఎపి 3 ప్రాజెక్టులో ఫలితాలు రావడానికి కృషి చేస్తాము.

శ్రీ జక్కా వెంకయ్య:- ఎ.పి 2లో ఏ ఏ పనులు చేపట్టారో, ఒక్కొక్కదానికి ఎంత ఖర్చు అయిందో, యింకా ఎంత డబ్బు కావాలో వివరంగా సభ ముందు పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- ఎపి 2 కింద ఎస్ఆర్ఎస్పి మరియు ఎస్ఆర్‌బిసి రెండూ కలిపి రూ. 541 కోట్లు ఖర్చు అయింది; దీనిలో రూ. 333.80 ఎస్ఆర్‌బిసికి, రూ. 208 కోట్లు ఎస్ఆర్ఎస్పికి ఖర్చు అయింది; వరల్డు బ్యాంకు రూ. 337.87 కోట్లు యిచ్చింది; అయితే రాష్ట్ర నిధుల నుంచి ఖర్చు చేసింది రూ. 213.13 కోట్లు.

9.30 శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ ఎ.పి.3 ప్రాజెక్టు క్రింద ఎన్ని కోట్ల 6. రూపాయలకు ప్రతిపాదనలు పంపారు? దీనివల్ల ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి అవుతుందా? ఎ.పి.3 ప్రాజెక్టులో ఏ ఏ ప్రాజెక్టులను చేర్చారు?

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, ఎ.పి.3 ప్రాజెక్టు క్రింద జరగబోయే పనుల నిమిత్తమై - 1994 జూన్ తరువాత స్టేట్ ఫండ్స్ నుంచి కొంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టాము. దాని రీ-ఎంబర్స్మెంటుకు అడిగిన అమౌంట్ రూ. 1672.00 కోట్లు; అందులో రూ. 820.00 కోట్లు ఎస్ఆర్.బి.సి.కి, రూ. 852 కోట్లు ఎస్ఆర్.ఎస్.పి.కి కోరడం జరిగింది.

శ్రీ నివాస్, విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఎ.పి.2 వరల్డ్ బ్యాంక్ ప్రాజెక్టులో శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టును కలిపారు. ఎస్ఆర్.ఎస్.పి. తోటి పెక్కికొడుకు మాదిరి కాని, పెక్కి కొడుకు మాత్రం కాలేదు. ఎ.పి.2 ప్రాజెక్టుపై ప్రపంచ బ్యాంకు వారు ఇచ్చిన డబ్బును రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సమర్థవంతంగా ఖర్చు పెట్టకపోవడంవల్ల దానిని క్యాన్సిల్ చేసిన మాట వాస్తవమేనా? ఎ.పి.2 ప్రాజెక్టు క్రింద ఎస్ఆర్.బి.సి.తో ఎస్ఆర్.ఎస్.పి. ను మేరు ఎందుకు కలిపారు? తరువాత ప్రశ్న ఎస్ఆర్.ఎస్.పి.కి ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టారు. ఎస్ఆర్.బి.సి.కి ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టారు. ఆ వివరాలు మంత్రిగారు పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ కోడల శివప్రసాదరావు:- ఎస్.ఆర్.2 ప్రాజెక్టు క్రింద ఎస్.ఆర్.బి.సి., ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. ప్రాజెక్టులను తీసుకోవడం జరిగింది. ఇందులో ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే, రాయలసీమకు నీరు ఇవ్వాలనే ఉద్దేశ్యంతో, కె.సి. కెనాల్ మాడర్నైజేషన్ కు కానీ, అభ్యుర్దీ వాటర్ ఎస్.ఆర్.బి.సి.కు దొరుకుతుందని కానీ దానిని తీసుకోవడం జరిగింది. దానికి క్లియరెన్సు వచ్చింది కాబట్టి దానిని ఎ.పి. 2 ప్రాజెక్టు క్రింద ప్రాజెక్ట్ చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి ఉన్న ఆయకట్టు స్పెషియల్ చేయడం కోసం, 88,000 ఎకరాల కొత్త ఆయకట్టు అభివృద్ధి చేయడం కోసం ప్రాజెక్ట్ చేయడం జరిగింది. దానికోసం క్లియరెన్సు కూడా ఉంది. ఈ రెండింటినీ కలిపి ఎ.పి.2 క్రింద కేటాయింపుకోవడం జరిగింది. దానికి వారు సుముఖత వ్యక్తం చేయడమే కాక క్లియరెన్సు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. పనుల ఎగ్జిక్యూషన్ లో లోపం జరిగిన మాట వాస్తవం. భూమి ఇవ్వడంలో కానీ, కాంట్రాక్టర్లు రింగ్ అవడం కానీ - ఇటువంటి అవకతవకలు జరిగాయి. అటువంటి కాంట్రాక్టర్లను డిఫాల్టర్లు క్రింద పెట్టాము. ఎ.పి.3లో అటువంటి అవకతవకలు లేకుండా పనులు పూర్తి చేయిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఎస్.ఆర్.బి.సి.లో ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి.నీ మీరు ఎందుకు కలిపారు? అధికారులు ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి.ను కేవలం ఎ.పి.-2 ప్రాజెక్టు రావడం కోసం తోటి పెళ్ళికొడుకు మాదిరి కలిపారు కానీ మంచి ఉద్దేశ్యంతో ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి.ను పూర్తి చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో కాదు. అందుకని మంత్రిగారిని అడిగాము. ఎ.పి.-2 ప్రాజెక్టులో ఎస్.ఆర్.బి.సి.కు ఎంత నీధులు వచ్చాయి, ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి.కు ఎన్ని నీధులు వచ్చాయి? ఎంత కేటాయించారు, ఎంత ఖర్చు పెట్టారు? వరల్డ్ బ్యాంకు వారు ప్రాజెక్టును క్యాన్సిల్ చేశారు. This was happened due to State Government's total failure to spend the money. There is no answer from the Minister pertaining to this point. మళ్ళీ మూడవ ప్రాజెక్టు పెట్టారు. దాంతో ఏమీ చేయబోతున్నారో తెలియదు.

డాక్టర్ కోడల శివప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, ఎస్.ఆర్.బి.సి.ను ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి.తో కలపడంలో ఉద్దేశ్యమేమిటంటే, స్టేట్ ఫండ్స్ తక్కువగా ఉన్నప్పుడు ఇటువంటి మేజర్ ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయడానికి ఇబ్బంది కలిగినప్పుడు 2, 3 ప్రాజెక్టులు కలిపి వరల్డ్ బ్యాంక్ కు ప్రాజెక్ట్ చేయడం జరుగుతోంది. ఆ ఉద్దేశ్యంతో కలపడం జరిగింది కానీ ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. పట్ల వివక్షత కానీ, నిర్లక్ష్యం కానీ కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- వరల్డ్ బ్యాంకు వారు క్యాన్సిల్ చేశారా, లేదా? చేస్తే ఎందుకు క్యాన్సిల్ చేశారు?

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Whatever information is available with the Minister, he informed the same to the House.

శ్రీ గాది వెంకటరెడ్డి (పర్చూరు):- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన మంత్రిగారిని సభ్యులు చాలా ప్రశ్నలు వేశారు. నరసరావుపేటలో, విద్యాసాగరరావుగారు ప్రశ్నలు వేశారు. ఎ.పి. 2 ప్రాజెక్టు క్రింద ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి.కి ఎంత అమౌంట్ మంజూరైంది. ఎస్.ఆర్.బి.సి.కి ఎంత అమౌంట్ మంజూరైంది, ఎంతెంత నిధులు ఖర్చుపెడుతున్నారో చెప్పండి. అవేమే చెప్పకుండా మంత్రిగారు చాలా సక్సెస్‌ఫుల్‌గా సమాధానం చెబుతున్నారంటే ఇది చాలా గర్వించాల్సిన విషయం. ఈ ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయాన్ని సక్రమంగా వినియోగించుకోలేదనే ఉద్దేశ్యంతో వారు దీనిని క్యాన్సిల్ చేసిన మాట వాస్తవమా కాదా అని విద్యాసాగరరావుగారు చాలా పెర్సనెంట్ క్వశ్చన్ వేశారు. దానికి సమాధానం చెప్పండి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం షెడ్యూల్డ్ కులాలను సక్రమంగా లేదనే యాంటిథీ ఎ.పి.2 ప్రాజెక్టుకు డబ్బు వస్తుందని ఆశిస్తున్నట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పింది పెన్షీలో కూడా వచ్చింది. దీనిని అంగీకరించారా లేదా? ప్రధానమైన ప్రశ్న వేశాము, దీనికి సమాధానం చెప్పించవలసిన బాధ్యత స్వీకరుగారి మీద ఉంది. వారు ఏదో చెబుతున్నారు, కూర్చుంటున్నారు కానీ అడిగిన ప్రశ్నకు సరియైన సమాధానం రావడంలేదనే విషయాన్ని మే రృప్తికి తీసుకువస్తున్నాను.

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- ఇందులో దాఖలుపెట్టవలసింది ఏమీ లేదు. ఎ.పి.-2 ప్రాజెక్టు క్రింద ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి.కు రూ. 293.6 కోట్లు, ఎస్.ఆర్.బి.సి.కు రూ. 315.8 కోట్లు, అదేవిధంగా ఎ.పి.-3 ప్రాజెక్టు క్రింద ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి.కి రూ. 925.1 కోట్లు, ఎస్.ఆర్.బి.సి.కి 881.1 కోట్లు అని మనవివేశాను. అందులో ఏ ప్రాజెక్టుకు ఎంత ఖర్చు పెట్టింది మనవి వేశాను. ఎ.పి.-2 లో, ఎ.పి.-3లో ఎంతెంత ఖర్చు పెట్టామో చెప్పాము.

ఎ.పి.-2 ప్రాజెక్టులో ఎస్.ఆర్.బి.సి.కి రూ. 333.00 కోట్లు, ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి.కి రూ. 208.00 కోట్లు, మొత్తం రూ. 541 కోట్లు ఖర్చు పెట్టామని చెప్పాను. దీనిలో ప్రపంచ బ్యాంకు వారు ఇచ్చింది రూ. 337.7 కోట్లు ఖర్చు పెట్టామని, స్టేట్ ఫండ్స్ నుండి రూ. 213.13 కోట్లు ఖర్చు పెట్టామని చెప్పాను.

శ్రీ గాది వెంకటరెడ్డి:- ఎంత రిటేక్ వేశారో చెప్పలేదు.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- I will give you an opportunity. Please sit down now.

శ్రీ పి. శ్రీనివాస రెడ్డి (బాన్స్‌వాడ):- అధ్యక్షా, ప్రపంచ బ్యాంకు నిధుల ద్వారా మా నీజాంసాగర్ ప్రాజెక్టుకు కొంత డబ్బు కేటాయింపారని చెప్పారు. నీజాంసాగర్ ఆయకట్టు వివరికి నేతల్లు అందించడానికి ఉద్దేశించిందని చెప్పి అందులో కేవలం కొంత డబ్బును మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరిగిందని చెప్పారు. మంజూరైంది ఎంత?

ఖర్చుచేసింది ఎంత? మీగిరిన పనులు చేయించడానికి ప్రపంచ బ్యాంకు ద్వారా ఏర్పాటు చేయిస్తున్నారా? ప్రాజెక్టు బాగాలేదు. చెప్పారా

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టుకు ప్రపంచ బ్యాంకు ఆర్థిక సహాయం లేదు. నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు అయకట్టును స్టెబిలైజ్ చేయడంకోసం కల్యాణి ప్రాజెక్టులో కట్ట చేయడం జరిగింది. వాటిని నాబార్డు నిధులతో పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- We have crossed 9.30 a.m. One hour is over. We have other questions to finish up.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ప్రధానమైన ప్రశ్నలు 3 వేశాను. ప్రపంచ బ్యాంకు ద్వారా ఎ.పి.-2 ప్రాజెక్టు, క్రింద ఒకసారి మంజూరు చేయబడినది క్యాన్సిల్ చేసిన మాట వాస్తవమా కాదా? ప్రపంచ బ్యాంకు వారు ముఖ్యమంత్రిగారిని మీటి అయినప్పుడు నిధులను సక్రమంగా మనం ఉపయోగించడం లేదు, రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బాగాలేదు, 3వ ప్రాజెక్టు ఇవ్వడానికి వీలు లేదని వారు చెప్పినట్లుగా తెలిసింది. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారా లేదా? దానిని వారు ఒప్పుకున్నారా లేదా అనేది చెప్పాలి. It concerns the entire state.

9.40 | డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- గౌరవసభ్యులతో మనవిచేసింది ఏమిటంటే మే ప్రశ్నకు ఉ. మొట్టమొదటి సమాధానం 131 మీలియన్ డాలర్లు విధియితే ప్రపంచ బ్యాంకు ఇచ్చిందో, అది లోన్ రూపంగా ఇచ్చింది. క్రెడిట్ రూపంగా ఇచ్చిన ఎమౌంట్ కూడా 337.57 కోట్ల రూపాయలు శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టుకు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సమాధానం లేకపోవడం అనే ప్రశ్న లేదు. ఎ.పి.-2 క్రింద శాంక్షన్ అయిన దానిని సరిగా ఖర్చుపెట్టలేక పోవడం వలన వరల్డ్ బ్యాంక్ క్యాన్సిల్ చేసింది. దానిని మరల చాలా కష్టపడి రెన్యూవల్ చేయించుకొన్నాము. ఇంకా దానిపై కొంత వర్క్ ఉంది. ఎ.పి.-111 నీ వరల్డ్ బ్యాంక్కు ప్రాజెక్ట్స్ చేతామని అన్నారు. It seems they are not ready because of the financial constraints working on us. మనం రెడ్డిగా ఉన్నాము. అడుగుతున్నాము. వాళ్లు ఇవ్వడానికి ఇష్టపడడం లేదని చెబుతున్నారు? We have got sufficient evidence with regard to this, and if necessary, we can place the relevant papers, అని అడిగితే మధ్యలో మన అసక్తత వలన ఎ.పి.-11 ప్రాజెక్టు క్యాన్సిల్ అయిన మాట వాస్తవం కాదా? రెన్యూవల్ అయిన మాట వాస్తవం కాదా?

స్పెల్ ఓవర్ వర్క్ టేకప్ చేయడానికి వరల్డ్ బ్యాంక్ టేకప్ చేశామని అంటున్నారు. వరల్డ్ బ్యాంక్ ప్రస్తుతం మనకున్న ఆర్థిక పరిస్థితిని బట్టి లోన్ ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా లేదనేది మనకున్న సమాచారం.

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- సమాచారం అంతా నా వద్ద ఉంది. ఎ.పి.ఐ. ప్రాజెక్టు క్రింద కొంత డబ్బు శాంక్వన్ చేశారు. క్రెడిట్ ఎమౌంట్ను సి.ఆర్.పి. వర్క్కు డెవర్డ్ చేయడం జరిగింది. ఎ.సి.ఐ. ప్రాజెక్టుకు వరల్డ్ బ్యాంక్ కొన్ని కండిషన్స్ పెట్టారు. ఇందులో రైతుల పార్సినేషన్ ఉండాలి, వాటిల్లో సెస్ పెంచాలి అప్పుడే వయబుల్ గా ఉండి రిఫుండ్ అవుతుందని అంటూ, ఇంకా ఎన్విరాన్మెంట్ గ్రిడ్ లెన్స్ ఇవ్వారు. దానిని పరిశీలిస్తున్నాము. వరల్డ్ బ్యాంకు ఇస్తే అభ్యంతరం లేదు. ఈ ప్రాజెక్టు చేయడం కోసం రూ. 186.2 కోట్లతో కావలసిన సదుపాయాలు, ఎన్విరాన్మెంట్, ఎగ్జిక్యూషన్ ఆఫ్ వర్క్ చేయడం జరిగింది. ప్రపంచబ్యాంకు వారు ఇచ్చిన గ్రిడ్ లెన్స్ను అమలుపరచడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. వారి గ్రిడ్ లెన్స్ ఏ విధంగా అమలుపరచాలనే దానిపైన శాసనసభలో చర్చ జరగవలసి ఉంది.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ ఎ.పి.ఐ. లో శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు గానీ, శ్రీశైలం రైట్ బ్యాంక్ కెనాల్ గానీ ఈ రెండు వస్తాయి. వరల్డ్ బ్యాంకు క్రింద దీనికి ఎంత డబ్బు శాంక్వన్ అయింది? ఎంత ఖర్చు అయింది? వరల్డ్ బ్యాంక్ శాంక్వన్ చేసిన ఎమౌంట్ వినీయోగం కాకుండా ఏదైనా ల్యాప్స్ అయిన డబ్బు ఉందా?

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- లోన్ క్రింద ఎంత ఇచ్చారో, క్రెడిట్ క్రింద ఎంత ఇచ్చారో ముందే మనవిచేశాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- డాక్టర్ గారి ఆవరేషన్ సక్సెస్ అయింది గానీ, కేసు ఫెయిలయింది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఎ.పి.ఐ. స్కేము క్రింద ప్రపంచబ్యాంకు నిధులు క్యాస్పిల్ చేసిన తరువాత రెన్యూవల్ చేశారని అన్నారు. దానికి స్పష్టమయిన సమాధానం మంత్రిగారు ఇస్తున్నారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మంత్రిగారు చాలా స్పష్టమయిన సమాధానం ఇచ్చారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- సార్, వేషెంటు చనిపోయారు అని బాపిరాజుగారు అన్నారు. శివప్రసాదగారు వేషెంటును సమర్థవంతంగా చంపారని వారు చెబుతున్నారు. మంత్రిగారు దీనిని రక్షించాలి. స్పష్టమయిన సమాధానం చెప్పకుండా దాటవేసి ప్రయత్నం చేయవద్దని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఆ ప్రాంత ప్రజలలో మనం నమ్మకం కలిగించవలసి ఉంది. ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. 234 నుండి 287 వరకు ధర్మ ప్యాకేజీలో లేదు. దీని మెయిన్ కెనాల్ పూర్తి కాకపోవడం వలన డిస్పిబ్యాషన్ కెనాల్ పూర్తి అయినా

లక్కలాది ఎకరాలకు నేరు రాదు. ఎ.పి.11కు సంబంధించి రూ.10.17 కోట్లు శాంక్ష్కన్ వేసినా అది జీతభత్యాలకు మాత్రమే సరిపోతోంది గానీ, ప్యాజెక్టుకు ఒక్క నయాపెసా కూడా ఖర్చుపెట్టలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ప్యాజెక్టు మీద ప్రభుత్వం కావాలని నిర్ణయం వైఖరి అవలంబిస్తున్నది. శ్రీరాంసాగర్ గానీ, నల్గొండ జిల్లా ప్రజలకు సంబంధించిన లైఫ్ కెనాల్ గానీ, ఎ.పి.11 గానీ మేరెన్సిసారు సమయం ఇచ్చినా మంత్రీగారు సమాధానం చెప్పడానికి సిద్ధంగా లేరు. ఎ.పి.11 ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. రైట్ కెనాల్ తో కలిపి డ్యాం కాన్సర్వేషన్ తప్ప మరొకటి కాదు. ఎ.పి.11కు కేవలం సిబ్బంది జీతభత్యాలకు చాలినంత మాత్రమే శాంక్ష్కన్ వేశారు గానీ కెనాల్స్ మీద ఏ మాత్రం వెచ్చించలేదు. బెండర్స్ ఇల్లెగల్ చేస్తున్నారు. కాన్సిల్ అయింది అని చెబుతున్నారు. రివైవ్ కాలేదు. మూడవ ఫేజ్ వరకు అంటే 287 కిలోమీటర్లు వరకు పెట్టాలి. కనీసం తెలంగాణా జిల్లాలకు సంబంధించిన ఎం.ఎల్.ఏ.లను, ఈ ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి గురించి చర్చించేందుకు పిలిపి ఒక నిర్ణయం తీసుకొండి.

డాక్టర్ కోడల శివప్రసాదరావు:- గౌరవసభ్యులకు ఇందాకే మనవిచేశాను. ఎస్.ఆర్.టి.సి. గానీ ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి గానీ వేరువేరుగా పూర్తిచేయాలంటే వరల్డ్ బ్యాంక్ శాంక్ష్కన్ చేసే డబ్బు చాలదు. అందువలన ఇవి క్లబ్ చేయడం జరిగింది తప్ప ప్యాజెక్టు ఎక్కువ చేయడం కానీ తక్కువ చేయడం కానీ జరగదు. ఇందులో క్వాంటిటీ కానీ, వర్క్ కానీ, తేడా వుండదు. ఇక 287 కిలోమీటర్లు గురించి మనవిచేశారు. వరల్డ్ బ్యాంక్ నామ్స్ ప్రకారం 234 కిలోమీటర్లు తరువాత నేళ్లు పోవడానికి అవకాశం లేదు. కాబట్టి డబ్బు పెట్టినా ప్రయోజనం లేదు కాబట్టి 234 వరకు చేస్తున్నాము. ఆ తరువాత 287 వరకు రాష్ట్రప్రభుత్వ నిధుల నుండి ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతుంది. ఇందుకు సంబంధించి కొంతవరకు వర్క్ చేశాము. సంబంధిత శాసనసభ్యుల సమావేశం ఏర్పాటు చేసి వారి సలహా తీసుకొని ఈ ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. ప్యాజెక్టును ప్రభుత్వం ఎంతవరకు వినియోగించుకోవాలనేది తప్పకుండా చూస్తామని మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

చిన్నతరహా నీటిపారుదల క్రింద ఏడువంపుల గెడ్డ

*1012-సర్వశ్రీ ఎన్.పి. చిన అప్పలనాయుడు (బొబ్బిలి); ఆర్.పి. భండారెడ్డి (సాలూరు):- చిన్నతరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) విజయనగరం జిల్లాలోని 'ఏడువంపుల గెడ్డ'ను చిన్నతరహా నీటిపారుదల పథకంగా గుర్తించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) సదరు ప్యాజెక్టును నిర్మించుటకు ఎంపికచేసిన స్థలమునకు 1/2 కి.మీ. ఎగువన దానిని నిర్మించాలని స్థానిక రైతులు కొరుతున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, అందుపై తీసుకొను చర్య ఏమి?

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- (అ) అవునండీ.

(ఆ) అవునండీ. ప్రతిపాదించిన స్థలం, లోగడ ఎంపికచేసిన ప్రాంతానికి 1 కిలోమీటరు దూరంలో ఎగువ ప్రవాహంపై ఉంది.

(ఇ) లోగడ ఎంపిక చేసిన ప్రాంతానికి ఒక కిలోమీటరు దూరంలో ఎగువ ప్రవాహం పై ఆనకట్ట నిర్మాణానికి ప్రతిపాదనను ఖరారుచేయడమైనది; దీనికి ఆయకట్టదారుల ఆంగీకరించారు. 1995-96 ఎస్.ఎస్.ఆర్. ప్రకారం అంచనా వ్యయం రూ. 45.97 లక్షలు. ఇది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది.

శ్రీ ఎస్.వి. విన ఆప్పలనాయుడు:- అధ్యక్షా. ఈ ప్రాజెక్టు పరిశీలనలో ఉంది. రూ. 45.97 లక్షలతో ప్రతిపాదన ఉందని గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పారు. ఈ ప్రాజెక్టుకు 1988లో శంకుస్థాపన చేశారు. 8 సంవత్సరాలు జాప్యం అయిన తరువాత ఇది ఇంకా ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందనడం భావ్యం కాదు. ప్రభుత్వ పరిశీలన పూర్తి చేసి పని రూపంలోకి ఎప్పుడు తెస్తారు? మంత్రిగారు దయచేసి సెలవివ్వాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా. ఆ గ్రామస్థుల రైతాంగం యొక్క కోరిక మేరకు ఒక కిలోమీటరు ఎగువ ప్రాంతంలో నిర్మాణం చేయడం కోసం సర్వే చేసి కొత్త ప్రతిపాదన రూపొందించడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో దీనికి రూపకల్పన జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

వల్లండ్ జిల్లాలో ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి, క్రింద పాదుదలకై నేరు విదుదల

*2089-సర్వశ్రీ ఎస్. రఘురామ్ (జగ్గయ్యపేట); జి. వేరశివారెడ్డి (కమలాపురం); శ్రీమతి వై. సేతాదేవి (ముదినేపల్లి); సర్వశ్రీ పి. చంద్రరావు (కోదాడ); పి. కృష్ణయ్యాదవ్ (పామాయత్తనగర్); బి. నర్సింహులు (ఆలేరు):- భారీ, మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) వల్లండ్ జిల్లాలోని మాజూర్నగర్ ప్రాంతంలో నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువ క్రింద ఉన్న 13వ బాంకులో 1 లక్ష 14 వేల పిడు వందల పదిహేను ఎకరాల స్థిరీకరించిన ఆయకట్టు ఉండగా 41.531 వేల ఎకరాలకు మాత్రమే గత సంవత్సరం నేరు సరఫరా చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అధికారుల నిర్లక్ష్యం కారణంగా 10,800 ఎకరాల భూమికి అక్రమంగా నీటి సరఫరా చేసిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) చెడిపోయిన కాల్వల, మేజర్ల మరమ్మత్తుకుగాను 9 లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో ప్రతిపాదనలు పంపగా కేవలం రూ. 1.41 లక్షల ఖర్చుతో నామమాత్రపు మరమ్మత్తులను చేపట్టిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఈ) చట్ట విరుద్ధ నేటిపారుదలను అరికట్టుటకు స్వీకరించిన ఆయకట్టుకు నేటివే సరఫరా చేసేందుకు చర్యలను తీసుకుంటారా?

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- (అ) కాదండీ. 13వ బ్లాకులో 1.13.186 ఎకరాలు స్వీకరించగా 1,02,311 ఎకరాలను సాగువేయడం జరిగింది.

(ఆ) కాదండీ. 13వ బ్లాకులో అనధికృతంగా 6.622 ఎకరాలను మాత్రమే సాగువేయడమయింది.

(ఇ) అవునండీ. 13వ బ్లాకులో ముక్కాల బ్లాంప్ కాలువ, డిస్ట్రిబ్యూటరీల క్రింద రూ. 21.34 లక్షల వ్యయంకాగల 38 పనులను ప్రతిపాదించడం జరిగింది. రూ. 2.53 లక్షల వ్యయంతో అయిదు పనులను మాత్రమే చేపట్టి పూర్తిచేయడమయింది.

(ఈ) అవునండీ.

9.50 | శ్రీ ఎన్. రఘురాం:- ఈ 13వ బ్లాక్ లో ముక్కాల బ్లాంప్ కెనాల్ క్రింద బెయిల్ ఉంది. ఎండ్ ఫిరియానీకి నాగార్జునసాగర్ వాటర్ రిలేజ్ అయిన తరువాత ఈ రోజు వరకూ నీరు దాని మాట వాస్తవమా? అయితే అందుకుగాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక సప్లిమెంటేషన్ స్కీమ్ ప్రతిపాదించిన మాట వాస్తవమా? అయితే ఎప్పటిలాగే పూర్తి చేస్తారు. బెయిల్ ఎండ్ కి ఎప్పటిలాగే నీరు ఇస్తారు?

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- ఈ 13వ బ్లాకులో ముక్కాల బ్లాంప్ కెనాల్ క్రింద సుమారు 8,000 ఎకరాలకు నీరు సరిగ్గా అందడం లేదు. అవలు కెనాల్ లోనే నీరు అక్కడికి సరిగ్గా వెళ్లనప్పుడు దాని మీద లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్ కష్టసాధ్యము. నేటి లభ్యతనుబట్టి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్ బేకప్ చేస్తామని గౌరవసభ్యులకు తమ ద్వారా తెలియ జేస్తున్నాను.

RECOGNITION OF SCHOOLS

*1604-Q-Sarvasri E. Pratapa Reddy, K. Rambhupal Reddy (Panyam), M. Kodanda Reddy and D. Nagender:- Will the Minister for Secondary Education be pleased to state:

(a) whether there are any pre-primary, primary and secondary schools in the State without recognition and registration with Government, if so, their number; and

(b) the action taken by the Government against the Institutions for running the schools without recognition and registration?

Sri B. Durga Prasad Rao:- (a) Yes Sir.

Category-wise No. of such schools are as follows:-

1. Pre - Primary Schools	17
2. Primary Schools	1657
3. Upper Primary Schools	120
4. Secondary Schools	378

(b) The Department is taking steps to identify such schools and action is being initiated from time to time to serve the notices on the managements of such Schools either to obtain recognition as per rules or to close down the Schools. Necessary action to close down the Schools' is being taken as per rules by the Department.

శ్రీ ఇ: ప్రశ్నపరేడి:- ఈ రోజు మంత్రిగారు దాదాపు 2,174 ప్రైవేటు ప్రైమరీ, అప్రైవేట్ సెకండరీ పాఠశాలలు ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. వేటిలో అసలు గుర్తింపు పొందకుండా గుర్తింపు పొందినట్లు ప్రకటన చేస్తూ, డౌన్‌షన్స్ కలెక్ట్ చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ప్రైవేటు పాఠశాలలు 17 అన్నారు. పట్టణాదుగుల మాదిరిగా ఎక్కడపడితే అక్కడ ఇవి ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలో చాలా ఉన్నాయి. అందులో కనీస నౌకర్యాలు లేకుండా పెంతుకుప్పల్లో, మురికి-కాలువల మీద ఎక్కడపడితే అక్కడే నడుపుతున్నారు. వేటి మీద ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? అన్‌ప్రాజెక్ట్ కండ్షన్స్‌లో పిల్లలు అక్కడ చదువుకుంటున్నారు. వాటి మీద కమిటీ వేసిని సిఫారసు ఎంతవరకూ ఇంప్లిమెంట్ చేశారని అడుగుతున్నాను? ముఖ్యంగా 1977 ఈశ్వరీబాయి పథేదీ, 1990 నేషనల్ పాలసీ ఆఫ్ రెవ్యూ ఎడ్యుకేషన్, 1990 యునైటెడ్‌తర్మ వేరంశా విద్యార్థులు ఎదుర్కొన్న వివిధ సమస్యల మీద ఎక్స్ చూపారు. వాటి మీద ఏమయినా చర్యలు తీసుకున్నారా?

శ్రీ బి: దుర్గాప్రసాదరావు:- ఈ పాఠశాలలన్నింటినీ ఐడెంటిఫై చేయడం జరిగింది. తదుపరి అధికారులందరి మీద చట్టరీత్యా 1982 యాక్ట్ ప్రకారం చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- కృష్ణన్ నం. 2394, మిస్టర్ ఫర్ లేడర్

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. నాగేందర్:- అధ్యక్షా, ఇది విద్యకు సంబంధించిన కృత్యం, సమాధానం పూర్తిగా రాలేదు. మంత్రిగారు ప్రావీణ్యంగా సమాధానం ఇస్తే మళ్ళీ అడిగే అవసరం ఉండదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. దుర్గాప్రసాదరావు:- ఈ విధంగా గుర్తింపులేని పాఠశాలలను గుర్తించడం జరిగింది. వారందరిపై చట్టప్రకారంగా 1982 ఎడ్యుకేషన్ యాక్ట్ ప్రకారం చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. అందరికీ నోటీసులు పంపుతున్నాము. నిబంధననుసరించి దాని ప్రకారంగా అన్ని ఫుల్ టైమ్ చేయమంటున్నాము. లేకపోతే పాఠశాలలన్నింటినీ మూయమని ఆదేశాలు జారీ చేస్తున్నాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. నాగేందర్:- సభను తప్పు త్రోవ పట్టిస్తున్నారు. ఇది విల్లం భవిష్యత్తుకు సంబంధించినది. చాలా ముఖ్యమయినది.

Mr. Speaker:- I had categorically stated that I will allow only one supplementary.

(Interruptions)

Please take your seats.

శ్రీ సివాచ్, విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారు ఒక సమాధానం చెబితే అందరూ శాటిస్ఫైడ్ అవుతారు. అన్ ఆథర్మైజ్డ్ స్కూల్స్ వస్తున్నాయి. ఎంసెట్. పరీక్షా పత్రాల రీకేటింగ్ ఇవీ కారణం.

(అంతరాయం)

Sri K. Bapi Raju:- What is the action taken so far?

శ్రీ డి. దుర్గాప్రసాదరావు:- ఇది 14 డిలైలకు సంబంధించి తెప్పించిన సమాచారం రికార్డింగ్ లేని పాఠశాలల వివరాలు ఇంకా సేకరిస్తున్నాము. చట్టప్రకారంగా అన్ని చర్యలు తీసుకుంటామని తమ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఇ. ప్రకాష్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్నను పోస్టుపోస్ట్ చేయండి.

Sri D. Nagender:- It is an important matter, Sir.

Mr. Speaker:- Every thing is important. Time is also important.

(.....)

O.K. I will postpone the question. L.A.Q. 1604 was postponed at the request of the Hon'ble Members.

ప్రశ్న: చందారంగకు పింఛను పథకం

*2394-సర్వశ్రీ సిపావ్, విద్యాసాగరరావు: బద్దం బాల్ రెడ్డి:- కార్మిక, ఉపాధి కల్పనా శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపదరా:

(అ) ప్రావిడెంట్ ఫండ్ చందారంగకు 1971 నాటి కుటుంబ పింఛను పథకం స్థానంలో వచ్చిన ప్రత్యేక పింఛను పథకంపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వ్యాఖ్యలను కేంద్ర ప్రభుత్వం కొరిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) పనివారలకు ప్రావిడెంట్ ఫండ్ గ్రాబ్బుల్ తరువాత ప్రతిపాదిత పథకం మూడవ ప్రయోజనంగా ఇవ్వాలనే కొన్ని యూనియన్లు డిమాండ్ చేస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ఈ విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన సూచనలేమి?

కార్మిక, ఉపాధి కల్పన శాఖమంత్రి (శ్రీ టి. శ్రీనివాసయ్యాదవ్):- (అ) రేదండే.

(ఆ) రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అట్టి అభ్యర్థన ఏదీ అందలేదు;

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ సిపావ్, విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రులను మందలించకపోతే ప్రతీ ప్రశ్నకు నో సార్, డక్ నాట్ ఎర్లెక్ సార్ అనే అంటారు. రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం ఉన్నదా లేదా అంటే కూడా నో సార్, డక్ నాట్ ఎర్లెక్ అనే పరిస్థితిలో ఉంది.

Mr. Speaker:- For completion of one question you are taking more than 45 minutes. Now can we finish the rest of the questions?

శ్రీ సిపావ్, విద్యాసాగరరావు:- సమాధానం 'నో'. అని ఇచ్చిన తరువాత ఎంతో ప్రయత్నం చేస్తే తప్ప ఈ సమాధానం రావడం లేదు. మన రాష్ట్రంలో లక్షలాది ఆర్గనైజ్డ్, అన్ఆర్గనైజ్డ్ కార్మిక సోదరులకు సంబంధించిన ప్రశ్న, అధ్యక్షా, వేరికి 10.00 కొత్త పెన్షన్ స్కేమ్-95, అమలొత్తందని మంత్రిగారికి తెలుసు. ఆ స్కేమ్ క్రింద గురించి కేంద్రప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని వివిధ కార్మిక సంఘాలను సృష్టించే మైన సూచనలు కొరడం జరిగింది; చాలా యూనియన్స్ క్లబ్ పెన్షన్ స్కేమ్ని అమలు చేయాలనే, కొన్ని యూనియన్లు థర్డ్ డెసిఫిట్గా తేసుకోవాలని సూచించడం జరిగింది; వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏ స్కేమ్ అమలు చేయబోతున్నారు? మంత్రిగారు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. శ్రీనివాస్ యాదవ్:- అధ్యక్షా, ఇంతవరకు ఆ చట్టం తేసుకోలేదు. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన విషయం; బిల్లు ఇంతవరకు పాస్ కాలేదు; ఆర్డినెన్స్ పైన నడుస్తోంది.

శ్రీ సిపావ్, విద్యాసాగరరావు:- బిల్లు రాలేదు. గతంలో ఆంధ్రరాష్ట్రానికి కేంద్ర కార్మిక మంత్రిగారు విచ్చేసినప్పుడు ఆర్డినెన్స్ ద్వారా కేవలం రెండు మాసములలో యింప్లెమెంట్ జేతుందని చెప్పడం జరిగింది. అలా అని సంబంధిత అధికారులకు అదేశాలు జారీ చేయడం కూడా జరిగింది. ఆ స్కేమ్ యింప్లెమెంట్ అవుతుందన్న ఆలోచనలో వివిధ కార్మిక శాఖలు ఉన్నాయి. పెన్షన్ స్కేమ్ అమలు చేస్తారా? లేక థర్డ్ డెసిఫిట్ గురించి ఆలోచిస్తున్నారా? మీ ప్రభుత్వం యొక్క ఆలోచన ఏమిటో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. శ్రీనివాస్ యాదవ్:- అధ్యక్షా, ఈ పెన్షన్స్ విషయమే కార్మిక సంఘాల నుంచి మాకు ఎటువంటి రిప్రజంజ్ షన్స్ రాలేదు. గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దానికి ; ; ;

(అంతరాయం)

శ్రీ సిపావ్, విద్యాసాగరరావు:- నేను ఒకటో ఒక్క ప్రశ్న అడగదలచుకొన్నాను. మరొక సప్లెమెంటరీ వేసి నన్ను నేను విసిగించుకోదలచుకోలేదు. రాష్ట్రంలో పెన్షన్ స్కేమ్ 95 అసలు ఉన్నదా, లేదా? అని అమలు చేస్తారా, లేదా?

శ్రీ టి. శ్రీనివాస్ యాదవ్:- పెన్షన్ స్కేమ్ 95 ప్రకారం 7500 మందికి పెన్షన్స్ మంజూరు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ సిపావ్, విద్యాసాగరరావు:- ఏమిటండీ ఇది ; ; ;

INCREASE OF SALES TAX COLLECTION

10-

*1720-Q.- Sri Madhusudhana Chary (Shyampet):- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is no increase in the annual sales tax collection in proportion to the rate in the increase of inflation (9 percent), Industrial Production (11 per cent), Petroleum Products, Cooking Gas and Railway Freight (4 per cent); and

(b) if so, the reasons thereof?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju (Minister for Finance) (On behalf of the Chief Minister):- (a) No, Sir. Such comparison cannot be made since rate of growth of sales tax and inflation etc., operate on different parametres;

(b) Rate of inflation is calculated on the prices of various commodities, some of which are not liable to sales tax and the rate of growth of industrial production does not get fully translated into sales tax revenue since some of the goods are sent outside the states on branch transfers etc. Hence, no direct correlation between different parametres can be established.

శ్రీ గారె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, పెట్రోల్ వోడక్సులకు సంబంధించినంతవరకు కేరళ, తమిళనాడు, కర్ణాటక రాష్ట్రాలకంటే ఎక్కువ పర్సంటేజీ ట్యాక్స్లు మన రాష్ట్రంలో కలెక్ట్ చేస్తున్న వేషయం వాస్తవమా?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr. Speaker Sir, I know the answer. But this is a different question. Let the question be admitted then I will answer.

Mr. Speaker:- Question Hour is over. Now, I will take up Zero Hour.

జేర్ అవర్

శ్రీ కె. యానాదిరెడ్డి (కావలి):- కావలి నియోజకవర్గంలోని కొండపురం మండలంలో కొన్ని ఉన్నతపాఠశాల భవనంలో నాలుగు గదులు కట్టుబడినప్పటికీ ఎం.పి.గారు మ్యాపింగ్ గాంగ్లో ఇవ్వగా కట్టడం జరిగింది. ఆ భవనం పూర్తయితే గురించి ఒక కార్యక్రమాన్ని ఫిక్స్ చేశారు. ఆ విషయం డిల్లాలో ఉండే అధికారులకు తెలియదు. చివరకు మంత్రిగారికి తెలియకుండానే వోగ్గాం ఇన్స్టిట్యూట్ పెట్టి ఉంటారు. అందులో మాన్యశ్రీ బిల్లి దుర్గాప్రసాదరావుగారు పూర్తయిందేదరనీ, సభాధ్యక్షులు జడ్.పి. షైర్మన్ మాన్యశ్రీ నాగభూషణరావుగారనీ, ముఖ్య అతిథి మాన్యశ్రీ పంతురు వేణుగోపాలరెడ్డిగారనీ, కార్యవర్గ సభ్యులు తెలుగుదేశంపార్టీ అని ప్రింట్ చేయడం జరిగింది. వేరు ఏమైనా కాన్సీట్యూషన్ అథారిటీగా ఉన్నారా? మాకు అర్థం కావడం లేదు. అలాగే ఆ ఇన్స్టిట్యూట్లో శ్రమితి పార్వతమ్మగారు ఎం.పి., శ్రీ యానాదిరెడ్డి, ఎం.ఎల్.ఎ., కంబం విజయ రామరెడ్డి ఎం.ఎల్.ఎ.గార్లు పేర్లు ఉన్నాయి. కానీ మండల ప్రెసిడెంట్, పంచాయితీ బోర్డ్ ప్రెసిడెంట్ పేర్లు లేవు. ఈ పరిస్థితులలో ఆ పాఠశాలను కట్టిన కాంట్రాక్టర్లకి బిల్లు చెల్లించనందుకు అతను కోర్టుకి వెళ్లి స్టే తెచ్చుకొన్నారు. ఆ పరిస్థితులలో వోగ్గాం అగిపోయింది. ఈ ప్రివెంటివ్ విషయంలో మమ్ములను కాపాడాల్సిన బాధ్యత మీ పైన ఉందా? లేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- వోగ్గాంలో మీ పేరు లేదా? మిమ్ములను ఇన్వాల్యు చేయలేదా?

శ్రీ కె. యానాదిరెడ్డి:- మాకు ఇన్ఫాం. చేయలేదు. ఎం.పి.గారికి ఇన్ఫాం చేయలేదు. వోగ్గాం మాత్రం పెట్టారు. అందులో పంచాయితీ బోర్డ్ ప్రెసిడెంట్ పేరు లేదు. కానీ తెలుగుదేశం రాష్ట్ర కార్యవర్గం సభ్యులు ఎందుకు ఇన్వాల్యు అయినట్లు? ఇటువంటిది జరగవచ్చా? ప్రివెంటివ్ కమిటీకి రిఫర్ చేయండి. గతంలో శ్రీ కొట్ల విజయ భాస్కరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు శ్రీ డి. శివరామరాజుగారు ఎం.ఎల్.గా ఉన్నారు. అప్పుడు ఎం.పి.గారు ఆయనకు తెలియకుండా వోగ్గాం పెడితే ఈ విషయమే ఒక టి.ఓ. జారీ చేశారు. ఇటువంటివి ఉత్తరాలా జరుగకుండా సాంప్రదాయ సిద్ధంగా ఎన్నికైన వారినీ, వారి హక్కులను కాపాడాలని మీ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr. Speaker Sir, the Hon'ble Member talked about a violation. It is a Government programme and already clear instructions have been given on this issue. We will look into the matter and see that it will not recur.

శ్రీ పి. జనార్ధన్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. తమరు ఎన్నిసార్లు రూలింగ్ ఇచ్చినా మీ మాట పట్టించుకోవడం లేదు.

శ్రీ ప్లా. కిప్పాడెడ్డి (కల్వకుర్తి):- అధ్యక్షా, గత ఏప్రిల్ మాసములో నా నీయోజకవర్గంలో పడ్డ వడగళ్ల వాన వల్ల నష్టపోయిన రైతులకు ఈ నెల ఏడవ తేదీన కడ్డల్ గ్రామంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సహాయం అందజేయడం జరిగింది. మంత్రిగారు సంబంధిత అధికారులకు ఆదేశాలు జారీ చేసి నాకు తెలియకుండా కార్యక్రమం చేయడం జరిగింది. అదే మార్చిగా తలకొండపల్లి మండల కేంద్రంలో ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం ప్రారంభోత్సవానికి, పెండ్యాల సబ్ డివిజన్ ప్రారంభోత్సవానికి నాకు తెలియపరచకుండా మంత్రిగారు సంబంధిత అధికారులపై పత్తిడి తీసుకువచ్చి నా నీయోజకవర్గంలో కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. అయినప్పటికీ మంత్రిగారిపై ఉన్న గౌరవం వేత ఎటువంటి అలర్సు జరుగకుండా వారి గౌరవాన్ని కాపాడుతూ వచ్చాను. దానిని అదునుగా తీసుకొని మా ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉంది మా ఇష్టం వచ్చినట్లు మేము నడుస్తామని చెప్పడం సమంజసం కాదు. మంత్రిగారు మౌనంగా ఉండాలని చెబుతున్నాను. శంకుస్థాపన చేస్తున్న ఎలక్ట్రీసిటీ కాన్స్ట్రక్షన్ అధ్యయిజ్ఞ కమిటీ ఫైర్మన్ గా ఉన్న ఎం.ఎల్.ఎ.తో సమావేశం ఏర్పాటు చేయాలి మంత్రిగారు ఒక జిల్లాపరిషత్ ప్రాదేశికుని లేక వర్గం సభాపతి అధ్యక్షతన సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తూ ప్రజలు అడిగితే సర్పంచ్ అయినా చేయవచ్చని చెప్పడం మంచిది కాదు. మంత్రిగారు మౌనంగా వ్యవహరించాలని కోరుతున్నాను.

10.10 శ్రీ మసాల తరన్న (అలూరు):- అధ్యక్షా, 8, 9, 10, 11 వ తేదీలు శ్రమదాన ఉ. కార్యక్రమం కొరకు ప్రభుత్వం కేటాయించింది. అందుకొరకు నేను ఆలెరు మండలం వెళ్లాను. కానీ వెప్పిగిరి మండలంలో నాకు తెలియకుండా, మా సబ్ కలెక్టరు మినిస్టరుగారి ద్వారా దానిని ఓపెన్ చేయించారు మంత్రిగారు చివరి నిమిషంలో చెప్పారు. నేను జిల్లా కలెక్టరును అడగడం జరిగింది. అయితే అయిన 8వ తేదీ వరకు తమకు ఈ విషయం తెలియదని అన్నారు. ఇన్చార్జ్ కలెక్టరుగారు ఈ విషయంలో మీకు తెలిగిం యిచ్చానన్నారు. డి.ఎం. అండ్ పాప్.ఓ. అసలు తెప్పరేదు. వారంతా నన్ను అవమానించారు. వోగ్రామ్ నాకు తెలియకుండా ఫిక్స్ చేశారు. నాకు జరిగిన ఇలాంటి అవమానం ఏ సభ్యునికీ జరగలేదు. ఇలాంటి అవమానకర సంఘటనలు ఇంక ఎవరికీ జరగ కుండా, లోకల్ ఎం.ఎల్.ఎ. లేకుండా ఏ వోగ్రాము జరుగకుండా వుండేలా మీరు సంప్రదాయబద్ధమైన విధానాలను ప్రవేశపెట్టాలి. మా హక్కులను మీరు కాపాడాలి. కనుక నా డిమాండు ఏమిటంటే, అక్కడి ఇన్చార్జ్ కలెక్టరును, డి.ఎం.అండ్ పాప్.ఓ.ను సస్పెండు చేయించండి.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr. Speaker Sir, Government has given clear instructions to all the officials stating that non-officials particularly Members of the Legislative Assembly should be involved in all public programmes. If an Hon'ble Member has not been invited, there must have been something wrong. If a Member says that the Minister requires permission of the Legislator concerned, I think

Sri Y. Kista Reddy:- No, Sir.

(At this juncture, several Hon'ble Members of various parties raised objections saying 'No'.)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- It is a necessary imperative that the administration should involve the concerned Legislator. But there has been a complaint from the Legislator that without his permission something has been done in his Constituency.

Sri Y. Kista Reddy:- No sir, that is not correct.

(Some Hon'ble Members of almost all the parties were on their legs protesting against the statement of Sri P. Ashok Gajapathi Raju)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- That's why, what I say is అందరూ అధికారులను ఆయా ప్రాంతాలలో ఏ ప్రోగ్రాములు చేసినా ఖచ్చితంగా గౌరవ శాసన సభ్యులను ఆహ్వానించవలసిన భార్యత పాటించవలసిందిగా అదేశిస్తాను మనవి చేస్తున్నాను.

(A few Hon'ble Members were still protesting)

Mr. Speaker:- The aggrieved Members have expressed their resentment. I have noted down their viwes. I seek opinion of the Floor Leaders of all the parties.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసన సభా స్వవహారాల మంత్రిగారు సభ్యులు తమకు జరిగిన అన్యాయాన్ని గూర్చి చెప్పుకుంటూ వుంటే దానిని పక్కదారి పట్టించారు. గౌరవసభ్యులు, అశోక గజపతిగారు ఇక్కడ వున్నప్పుడు, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పుడు, 2, 3 సార్లు యిలాంటి వయోభేదాన్ని జరిగినప్పుడు తాము కూడా మాతోబాటు అరవడం జరిగిందే. మరి యిప్పుడు ఇక్కడ వుండి, సభ్యులపై జరిగిన అన్యాయాన్ని గూర్చి చెప్పినప్పుడు యిలా అనడం భావ్యంకాదు. అయినా, చంద్రబాబునాయుడిగారి ప్రభుత్వం ఈ విషయాలపై ఒక సర్క్యులర్‌ను కూడా పంపించడం జరిగిందే. అందులో, తామిచ్చిన అదేశం ఏమంటే, ఏ ప్రోగ్రాము జరిగినా తప్పనిసరిగా శాసనసభ్యులను, సర్పంచులను, ఎం.పి.టి.సి. సభ్యులను, జడ్.పి.టి.సి సభ్యులను

వీలవాలన్నారు. అలా వారిని ఆహ్వానించని పక్షంలో అటువంటి వ్యక్తులపై చర్యలు తీసుకోవాలని, స్థానికాధికారులు వీలవినా, వీలవకపోయినా, మంత్రిగారు తన పర్యటనలో పోటోకాబ్ పాలించాలని కూడా తెలిపారు. మా హక్కులను కాపాడవలసిన మంత్రిగారు ఈ రకంగా సమాధానం చెప్పడం విచారకరమని మనవిచేస్తున్నాను. కనుక తమరే విషయంలో ఒక రూలింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:- It is not the subject to be debated. We have today very important subject to be proceeded with.

10.20 శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను నిన్న హౌస్ లో ఉన్నాను. నా నియోజక క్షేత్రం మువ్వరాబాదులోని కవాడిగుడా ప్లాంట్ లో పేదలకు పట్టాలు మంజూరు చేయించాము. పట్టాలు పంపిణీ జరగాలీ. దానికి నిన్న రమ్మని చెప్పారు. ఇప్పుడు హౌస్ జరుగుతోంది. ఎంతసేపు పడుతుందో తెలియదు. దీనిని రేపు సాయంత్రం 4 గంటలకు వెట్టిండి అని చెప్పి టైము కూడా ఇచ్చాను. ఆర్.డి.ఓ.తో, ఎం.ఆర్.ఓ.తో కలెక్టరుతో కూడా మాట్లాడాను. పిటిత్యమ్మన సంఘటన ఏమంటే రాత్రి గం. 7-30 లకు డయానీ వేసి మైకు వెట్టి ఒక మాజీ ఎం.పి.తో పట్టాలు పంపకం చేయించడం జరిగింది. నాకు పోగొట్టిన ఈ విషయం తెలిసింది. నేను అధికారులను అడిగాను నాకు పోగొట్టాము ఇచ్చారు, నేను వస్తానని చెప్పాను. ఆయన ప్రస్తుత పార్లమెంటు సభ్యుడు కాదు, శాసన సభ్యుడు కూడా కాదు, మంత్రికూడా కాదు అన్నాను. నిన్న శ్రీ బండారు దత్తాత్రేయని తీసుకొని వెళ్లి పట్టాలు పంపకం చేశారు. ఈ విధంగా పొందాబాదు సిటీలో అన్నీ నియోజక వర్గాల్లో జరుగుతున్నది. అంతేకాకుండా ప్రభుత్వం ఇచ్చిన శ్రమదానం కార్యక్రమంలో ఆఫీసర్లు 9 గంటలకు సమయం ఇస్తే టెబుల్ నాట్ కార్యక్రమానికి 9 గంటలకు పోతే 10 గంటల వరకు ఉన్నా అధికారులు ఎవ్వరూ రాలేదు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన కార్యక్రమం కదా అని రమ్మంటే వెళ్ళాను. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన కార్యక్రమంలో పాల్గొనడానికి ముందుకు వస్తే షేగా నేను మాట్లాడిన తరువాత ఈ రకంగా చేయడం ఒత్తిడికి లొంగి చేస్తున్నారో ఏమో కానీ సాంప్రదాయం లేకుండా ఈ విధంగా చేయడం సమంజసం కాదు. అధికార పక్షంలో ఉన్నా కూడా చాలా ఫిర్యాదులు వస్తున్నాయి. అధికారులు కానీ మంత్రులు కానీ ఈ రకంగా సాంప్రదాయాన్ని పాటించని పక్షంలో మీరు ఏదైనా గట్టి నిర్ణయం తీసుకోకపోతే బాగుండదు.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనసభ్యులు విషయం మా దృష్టికి తెచ్చారు. ఆ విషయం మాకు తెలియదు. ఆఫీసర్లు ఎవరైనా ఆ విధంగా ప్రవర్తిస్తే వారి మీద ఖచ్చితంగా నేను తగిన విధంగా చర్య తీసుకొంటాను.

(Hon'ble Members, Sri Y. Kista Reddy, Sri Baddam Bal Reddy and Sri D.S. Redya Nayak were still on their legs)

Mr. Speaker:- It is not for Debate. Please take your seats.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇవి అన్నీ ప్రివిలేజ్ కమిటీకి రిఫర్ చేయండి.

Mr. Speaker:- If notice is given, I will take up the matter... I hope that the entire Cabinet understood the feeling of this House. Earlier there were two/three resolutions/directions regarding the MLAs to be invited to the Government functions. The Government also issued orders directing the officials to involve the local MLAs whenever the Ministers visited and in the Government functions to be held. I once again direct the Government to strictly see that the local MLAs are invited during the meetings and functions in their respective Constituencies. I also direct the Cabinet to verify whether the local MLAs were made involved whenever they visited their Constituencies. If they failed to do so, we have to take serious view in the House itself.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr. Speaker Sir, your direction is taken in its right spirit. Any violation of it, if noticed, appropriate action will be taken. It is also our policy. It is also our duty to honour the same.

శ్రీ ఎ.జె.వి. బుద్ధిమహేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం జూనియర్ కాలేజీలలో ఉన్న నేటన్ సంఖ్యను 85 నుంచి 120, 130 కి పెంచడం చాలా హర్షించదగిన విషయం. కానీ ప్రభుత్వం ఏవరైతే నేటన్లు అడిగారో వాళ్ళకే ఇవ్వాలనే నిశ్చయంతో ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. అలా కాకుండా రాష్ట్రం అంతటా కూడా ఒకేవిధంగా ఉండాలని ఈ విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని మే ద్వారా కోరుతున్నాను. జూనియర్ కాలేజీలలో జాయినింగ్ టైమ్ 10వ తారీఖుతో అయిపోయింది. ఈ నెలొళ్ళు వరకు పోడిగించవలసిందిగా మే ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో అనేక పాఠశాలల్లో స్వీపరులు సుదీర్ఘ కాలంగా 150/- రూపాయలకే పనిచేస్తున్నారు. ఆ తరువాత మరొక 200/- రూపాయలు పెంచి 350/- రూపాయలు ఇస్తామన్నారు. ఇప్పటికీ 3 సంవత్సరాలు అయింది. పంచాయితీరాజ్ పాఠశాలల్లో పనిచేసే స్వీపర్లకు 350/- రూపాయలు లేదు. 150/- రూపాయలు లేదు. వాళ్ళ పరిస్థితి చాలా దయనీయంగా ఉన్నది. పోయిన శాసన సభలో ఒకసారి ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావనై ఒక రెండు నెలలు జనరల్ ఫండ్ నుంచి ఇవ్వారు. ఇది చాలా దారుణంగా ఉన్నది. దాన్ని ప్రభుత్వం స్పష్టంగా చెప్పాలి. ఒకవేళున

ప్రభుత్వం కనీస వేతనాల చట్టం చేస్తుంది. ఆ వేతనాల చట్టం మేరకేనా ఇవ్వరా? వారు పాటించరు. కానీ ఇప్పుడు జీతం సంవత్సరాల తరబడి అప్పవేయడం చేస్తూ వాళ్లు పొట్ట మాడ్చుకొని ఎలా పనిచేయాలో అర్థం కాదు. ఇది చాలా అన్యాయంగా వున్నది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి చెప్పదలచుకుందో చెప్పమని కోరుతున్నాను.

(ఇంటరవ్యూస్)

10.30 మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒక ఫార్మ్ నుంచి ఒకరికే అవకాశం ఉంటుంది;

ఉ.

శ్రీ సిపాద్, విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, గత శాసనసభ సమావేశాలలో దశమలలో గల 59 వివిధ ఉపకులాలకు సంబంధించి ఎ,బి,సి,డి, వర్గాలుగా రీజర్వేషన్లను విధించి ప్రభుత్వం వెంటనే ఉత్తర్వు జారీ చేయాలని రాష్ట్ర శాసనసభలో మే ద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేయడం జరిగింది. అప్పుడు మంత్రి కడియం శ్రీహరిగారు అత్యుత్సాహంగా ప్రభుత్వమే ఎటినీడి వర్గాలుగా విధించి, వాటిని ఖచ్చితంగా అమలు చేస్తుందని చెప్పారు. రాష్ట్రంలో మాదిగ, ఇతర కులస్థులు ఉద్యమాన్ని తెచ్చి, నెలలనే జరపాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. రాష్ట్ర శాసనసభలో హామీ ఇచ్చిన మంత్రిగారిని ఎన్నిసార్లు సంప్రదించినా, ఎన్నికలు అనే, ఫలితాలనే, కేంద్రప్రభుత్వం అని ఏదో ఒకటి చెప్పి, ఇప్పటివరకు చెయ్యలేదు. ఇంతవరకూ దీనికి సంబంధించి చట్టం కానీ ఇటువంటి ఆలోచన కానీ లేదు. బ్యాక్ లాగ్ లో గల 15 వేల పోస్టులలో, మిగతా స్వయిమరే ఎడ్యుకేషన్ నుంచి వివిధ విద్యా సంస్థలలో, ఎంసెట్ లో ఉద్యోగావకాశాలలో చాలా ఖచ్చితంగా ఒక వర్గం వారి హక్కులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాలరాస్తున్నది. ఎన్నిసార్లు అడిగినా, ముఖ్యమంత్రిగారిని ఫోరాఫ్ చేసినా స్పందన లేదు. ఇప్పటికయినా మంత్రిగారు దీనిని అమలు చేయాలి. శాసనసభలో వారు హామీ ఇచ్చి డివియట్ కావడం బౌచ్ ఆఫ్ ప్రొవిడెన్స్, జేర్ అవర్ లో వారు ఉరుకున్నా బాగుండేది, అతి ఉత్సాహంగా హామీ ఇచ్చారు కానీ నిరవేర్యతేకపోయారు. ఎన్నికల తరువాత ప్రకటన చేస్తామన్నారు. చెయ్యలేదు. ఖచ్చితంగా మంత్రిగారు సమాధానం ఇవ్వాలి. లేకపోతే వారిని వాగ్ నిశ్చింతం చేస్తామని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, ఎస్.సి, రీజర్వేషన్ లో ఎటినీడి వర్గాలకు సంబంధించిన విషయం పరిశీలనలో ఉంది. దానికి సంబంధించిన సమాచారం కోసం ఇతర రాష్ట్రాలలో ఎలా అమలుచేస్తున్నారు అనే దానికి పర్యావేషం, పంజాబ్ ల నుంచి సమాచారం తెప్పించడం జరిగింది. అది సి.ఎం.గారి పరిశీలనలో ఉంది. అతిత్వరలో నిర్ణయం చెయ్యబోతున్నాము. హామీ వైలుపుకోవడం జరుగుతుంది. శిక్షించుకునే అవసరం లేదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేను ఇందాక అడిగిన దానికి మంత్రిగారిలో, సమాధానం చెప్పించండి. మేరు రూలింగ్ ఇచ్చారు. కూర్చున్నాను. ఒక పద్ధతి ఉండాలి కదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- జీరో అవర్ లో రిష్యూ చేప్పాలని ఎక్కడా లేదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- విద్యాధరరావుగారిని సమాధానం చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆయన నోట్ చేసుకున్నారు.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- లేదనో, ఉందనో చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- జీరో అవర్ లో ఎట్లా చెబుతారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మీరు మా రెస్ట్రక్చర్ రావాలి. ఒకరు సమాధానం చెప్పి, మరొకరు చెప్పకపోవడం ఏమిటి? అన్యాయం.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒకసారి చెప్పవచ్చు, ఒకసారి చెప్పలేకపోవచ్చు. వారిని అడిగాను. నో అన్నారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- వినిపించడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏంటే వినిపిస్తుంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, 40 వేల మంది ఉద్యోగులు గ్రామపంచాయితీ వ్యవస్థలో ఉన్నారు. కానీ వారు గవర్నమెంట్ ఎంప్లాయిస్ కారు. ఏం సమాధానం చెప్పాలి? నోట్ చేసుకున్నారు. ఇది లాంగ్ స్టాండింగ్ గా పెండింగ్ ఇష్యూ. పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- వాళ్లు గవర్నమెంట్ ఎంప్లాయిస్ కాదని అనడం అన్యాయం. ఇప్పటి వరకూ ఎందుకు ఇచ్చారు? సభను ప్రక్కదోవ పట్టిస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- జీరో అవర్ లో రిష్యూ కావాలంటే ఎట్లా? కూర్చోండి.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- కూర్చోవడం కాదు. ఆయన సభను ప్రక్కదోవ పట్టించారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆయన చెప్పారు కదా? వేరే మోషన్ లో రండి. వేరే నోట్సు ఇవ్వండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- నోటీసు ఇస్తే కరెక్ట్ అన్నర్ చెబుతాను.

శ్రీ పి. సారయ్య (పరకాల):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 80 పాలిథెక్సిక్స్‌లో వెయ్యి మందికి అఫీల భారత సాంకేతిక విద్యమండలి - ఐ.ఎ.సి.టి. నిబంధనల ప్రకారం రావలసిన జీతభత్యాలు రావడం లేదు. 1986 నుంచే అన్యాయం జరుగుతోంది. సాంకేతిక విద్యకు సంబంధించి మెరుగయిన వర్కలు తీసుకోవాలని ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి రూ. 80 కోట్లు ఎయిడ్ ఇచ్చారు. దురదృష్టవశాత్తు విద్యార్థులకు సంబంధించి రూ. 70 గల ఫీజుని రూ. 800 చేసినా ఈ లెక్కరర్కకు సంబంధించిన జీతభత్యాల గురించి పట్టించు కోకపోవడం చాలా శోచనీయం. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం స్పందించి వారికి న్యాయం చెయ్యాలి. దాదాపు 1000 మందిగా గల అతి ఉత్సాహవంతులైన ఇంజనీరింగ్ గ్రాడ్యుయేట్స్ ఎంతో ఆశతో పాలిథెక్సిక్స్‌లో వచ్చి ఉన్న వారికి అన్యాయం జరుగుతోంది. న్యాయం చెయ్యాలని కోరుతూ, పేస్కేల్స్‌లో వారికి జరిగిన అన్యాయాన్ని సరిచెయ్యాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (బాంద్రాయజగుట్ట):- అధ్యక్షా, 13వ తేదీ జూలైన రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఒక మర్డర్ జరిగింది. మౌలానా తక్రియుద్దీన్ హైదర్ అనే పోస్ట్మన్ మర్డర్ చేశారు. కల్పుబ్బీని ఇంతవరకూ పట్టుకోలేదు. హాం మీనిస్టర్‌గారు సభలో లేరు. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా లేరు. కనుక ఆ వివరాలను, రిపోర్టును మీకు పంపుతున్నాను. ఇది మానీ మేరు గవర్నమెంటుకు డైరెక్ట్ ఇవ్వండి. సి.టి.సి.ఐ.డి.కి కేసు పంపితే మంచిది.

(వివరాలను గౌరవనభావతీకి పంపడం జరిగింది)

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు (సిర్పూరు):- అధ్యక్షా, నన్ను నేను అడ్మినిస్ట్రేషన్ మోషన్ ఇచ్చాను. మేరు డిస్‌ఎలవ్ చేశారు. అదిలాబాదు జిల్లాలో మంపేరాల మండలంలో 23.6.96న ఒక యాక్సిడెంట్ జరిగింది. సికాన నాయకుడు మారిరెడ్డి నోమిరెడ్డి అలియాస్ అశోక్ అలియాస్ రమాకాంత్ ఒక ఇంట్లో ఉన్నాడని చెబితే ఎస్.సి. అదిలాబాద్ 600 మంది పోలీసులు ఆ ఇంటిని మట్టుముట్టారు. ఆ సంఘటనలో ఎస్.ఐ. చనిపోయారు.

10.40 | అక్కడ జరిగింది ఏమంటే ఈ ఎన్‌కోంటర్‌లో ఆ ఇంటిమీద దృమ్ముల కొద్ది ఉ. పెట్టాలు, గ్యాస్ పోసి బిర్పి చేశారు. నిరంజన్ అన్న లేడీ మేద. వేలాదిమంది గ్రామస్థులు చూశారు. ఇంతవరకూ ఆంధ్రదేశ చరిత్రలో కానీ ఎక్కడా ఇటువంటిది మాడలేదు. అన్ని పత్రికల వారు గగ్గోలు పెట్టారు. దీని మీద ప్రభుత్వం న్యాయవిచారణ జరపాలి. చాలా సోరియస్ ఇన్సిడెంట్.

(బెల్)

నక్కల్వేట్ ఉద్యమాలు ఎన్నోసార్లు మనం చూశాము. మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని చంపినప్పుడు మనం ఖండించాము. పెట్రోలు పోసి దహనం చేయడం ఈ విధంగా చంపడం న్యాయం కాదు. న్యాయ విచారణకు ఆదేశించి తగిన చర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మీకు అడ్డర్స్ మెంట్ మోషన్ ఇవ్వాను. కానీ డిసలవే చూడు. చాలా సీరియస్ ఇస్సు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అన్నర్ ఇవ్వమని ఎక్కడుంది?

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Mr. Speaker Sir, the matter brought by the Hon'ble Member has already been noted and it will be passed on to the concerned Minister for consideration and necessary action.

శ్రీ గౌరవ రామచంద్రరావు (మెదక్):- అధ్యక్షా, మెదక్ జిల్లాలో పటాన్ దేరువు నుండలంలో, జిన్నారం నుండలంలో ఇండస్ట్రియల్ బెల్ట్ లో పోల్యూషన్ వల్ల ఇబ్బంది జరుగుతోంది. ఈ పోల్యూషన్ వల్ల ఆల్కలీటీలో పని చేసే కార్మికులు 8 మంది చని పోయారు. పేపర్ లో వచ్చింది. 200 మంది అస్వస్థులకు గురయ్యారు. వీటిపై ఆసుపత్రులలో వైద్యం తీసుకుంటున్నారు. ఒక్క వర్షం వచ్చిందంటే నక్కవాగు వెంట ఉన్న ఇండస్ట్రియల్ బెల్ట్ పోల్యూషన్ వచ్చి తాగడానికి నేళ్లు లేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. తక్షణమే పోల్యూషన్ నివారణకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. ఆసుపత్రులలో ఉన్న వారికి, చనిపోయిన వారికి తగిన సహాయం అందించాలని కోరుతున్నాను. కారణమైన వారి పైన కేసులు కూడా మిక్ చేయకుండా వాళ్ళ స్వంత రాష్ట్రాలయిన కేరళ, మద్రాసుకు పంపించినట్లు పేపర్ లో వచ్చింది. చనిపోయిన వారిని పోస్ట్ మార్టం చేయలేదు. అస్వస్థులకు గురయిన వారికి వైద్య సౌకర్యం ఇరగడం లేదు. తక్షణమే ఆ బెల్ట్ లో ఉన్న వారికి క్షావలనైన వైద్యం సౌకర్యాలు కల్పించవలసిందిగా, పోల్యూషన్ బారి నుంచి కాపాడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం వెంటనే చర్య తీసుకోవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- సభ్యులు చెప్పిన దానిని తప్పనిసరిగా విచారించి తగిన చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఇ. ప్రతాప రెడ్డి:- మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీ వైపు నుంచి యానాది రెడ్డిగారు చూడగలరు. You have got very important subject now. Tomorrow you can make a submission. If you have anything to send, you please send I will refer them to the petitions committee.

(Interruptions)

You can raise them tomorrow. Please take your seats. Let us go to the debate.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ వి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఒక రిక్వెస్ట్ సర్. ఆయనకు ఒక్క నిమిషం అవకాశం ఇవ్వండి. ఎం.ఎల్.ఎ.లకు రక్షణకు సంబంధించిన విషయం చెబుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆబ్జెక్ట్ 2 గంటలు అయిపోయింది.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- అధ్యక్షా, దురదృష్టవశాత్తు ఈ రోజు రాష్ట్రంలో లా లాండ్ ఆర్డర్ లేదు. ముఖ్యంగా మా రాయలసీమలో...

మిస్టర్ స్పీకర్:- రేపు ఈ లాండ్ ఆర్డర్ మీద డిస్కషన్ ఉంది.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- ఈ రోజు కాంగ్రెస్ నాయకులకు ఎటువంటి రక్షణ లేదు. రక్షణ కల్పించాలని ముఖ్యమంత్రిగారికి వీన్నవించుకున్నాము. అయినా దాని మీద ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. మీకు తెలుసు. ఈ రోజు కాంగ్రెస్ నాయకులకు కాంగ్రెస్ లీడర్లకు ఏ రకంగా చంపుతున్నారన్నది చెబుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రేపు డిస్కషన్ ఉంది.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- కోర్టు నుంచి డైరెక్టర్స్ తెచ్చుకున్నా కూడా కాంగ్రెస్ వారికి రక్షణ కల్పించడం లేదు. ముఖ్యంగా ఎం.ఎల్.ఎ.లము రిజిట్రేషన్ చేస్తున్నామని మాకు ఇవ్వకుండా తెలుగుదేశం వారికి ఏ పదవీ లేకపోయినా ఇద్దరూ నలుగురు కాన్స్టేబుల్స్ను ఇవ్వడం వచ్చినట్లు ఇస్తున్నారు. ఈ రోజు ఫ్యాక్ట్స్ అంటే ఇద్దరికీ ఉంటుంది. ఒకరికి రక్షణ ఇచ్చి ఇంకొకరికి రక్షణ ఇవ్వడం లేదు. మూడు, నాలుగు మర్డర్ కేసులలో ఇన్వెస్టి అయి ఉన్న బెయిల్ ఇచ్చి 3, 4 సంవత్సరాలు బయట తిరుగుతున్నా బెయిల్ క్యాన్సిల్ చేసి అరెస్టు చేసే పరిస్థితి లేదు. డైరెక్టరాఫ్ ఫ్రాసిక్యూషన్ ఉంది. ఎం.ఎల్.ఎ.లకు రక్షణ కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది.

Mr. Speaker:- Tomorrow this subject is there.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- హోం మినిస్టరుగారిని మాట్లాడమనండి అధ్యక్షా. కోర్టు డైరెక్టర్స్ ఇచ్చిన తరువాత కూడా యాక్షన్ లేదు. ఇంతకంటే ఏం చెబుతాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- హోం మినిస్టరు హౌస్లో లేరు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Speaker Sir, you have made it clear that it is a Zero Hour. The concerned Minister will look into it.

(ముఖ్యమంత్రిగారు సభలోకి ప్రవేశించారు)

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు వస్తున్నారు. వారిని చెప్పమనండి. మాకు రక్షణ కావాలి.

Mr. Speaker:- Please take your seats. You have asked two minutes time. I have given you.

(Interruptions)

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- రెండు నిమిషాలు ఏమీ ఉండి: సి.ఎం.గారు వచ్చారు. చెప్పమనండి. ఎం.ఎల్.ఏ.లు అంత జేజీ అయిందా? ముఖ్యమంత్రిగారిని ఒక మాట చెప్పమనండి.

Mr. Speaker:- At your request, I have given you two minutes time. Again tomorrow this subject is coming for discussion, then you can talk. This is Zero Hour. You give me a letter. I will look into it.

(Interruptions)

Earlier also some Members have give. You given me your request in writing, I will look into it. Please take your seats.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- మా వీనతీ సి.ఎం.గారిని స్పందించమని కోరుతున్నాము.

Mr. Speaker:- I am asking you to give me a letter and I will look into it.

శ్రీ ఎం. నర్సింహులు:- అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా నా నియోజకవర్గంలో యాదగిరి గుట్ట మండలంలో మహాపురం, దాదరపల్లి గ్రామాలలో వడగళ్లు - అంటే చిన్న చిన్న రాళ్లు కాదు - పెద్ద పెద్ద బండలుగా వడి విస్తారమైన నష్టం జరిగింది. పంట నష్టం, ఇళ్లు కూలిపోవడం జరిగింది. ఇప్పటికీ వారం రోజులయినా ప్రభుత్వపరంగా ఏలాంటి స్పందన లేదు. అక్కడ పోసిన వచ్చి పూజలు రోగాలకు గురయ్యే అవకాశం ఉంది. ప్రభుత్వం స్పందించి కలకత్తరుగారితో రిపోర్టు లేసుకుని వెంటనే కావలసిన చిత్తనాలు, ఎరువులు ఇప్పించాలని, ఇళ్లు కోల్పోయిన వారికి తగు వసతి కల్పించాలని ఆ బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉందని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జీ. దేవేందర్ గౌడ్:- తప్పనిసరిగా పరిశీలించి రిపోర్టు తెప్పించుకుని తగిన సహాయం ఇవ్వడమేగా అందజేస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- డిస్కషన్ అన్ స్టేట్ ఫైనాన్సెస్.

అర్జీల సమర్పణ

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి:- విజ్ఞప్తి ఉంది సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- పంపించండి.

(గౌరవ స్పీకరుగారికి అర్జీని పంపించిరి)

సభాసమక్షములో ఉంచిన పత్రములు

Mr. Speaker:- All papers are deemed to have been laid on the table of the House.

1. A copy of the Rules relating to Conduct of Elections of Members of Andhra Pradesh State Wakf Board issued in G.O. Ms.No.68, M.W. (Wakf) Department, dt.27.6.1996 and G.O.Ms.No.76,

M.W. (Wakf.) Department, dt. 13.6.1996, as required under Section 111 of Wakf Act, 1995 (Central Act No. 43 of 1995).

2. A copy of the G.O.Rt.No.58, F & C. (III) Department, Dt. 6.12.1995 wherein orders were issued that the Board of Directors of the Andhra Pradesh State Civil Supplies Corporation Limited ceased to hold their office in accordance with the provisions of the Andhra Pradesh Public Sector Undertakings (Reconstitution of Management) Ordinance, 1995.

3. Copies in each of the Fourth and Fifth Annual Reports of the Andhra Pradesh Beverages Corporation Limited for the years 1990-91 and 1991-92, as required under section 619 (3) of the Companies Act, 1956.

రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిపై చర్చ

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Speaker Sir, point of order.

Mr. Speaker:- Yes, what is your point of order?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- నా పాయింట్స్ ఆర్డర్ ఏమంటే ఇవ్వాళ అజెండాలో వచ్చింది. బి.ఎ.సి. కమిటీలో డిస్కస్ చేసిన దానికి మేము పాయింట్స్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేవీ అటెక్షన్ వేయడం ఉండదు. ఈ ప్రభుత్వం జరపబోయే చర్యకు అభ్యంతరం చెబుతున్నాము. ఈ ప్రభుత్వం ఏదయితే రాష్ట్ర శాసనసభలో చర్చించాలి అనుకుంటున్నదో అది ఎప్పుడు ఉండాలి అన్న అంశం నిర్ణయం అవుతుంది. ఆ చర్చ కొనసాగాలా వద్దా, కొనసాగితే ఏ పద్ధతిలో కొనసాగాలి అన్న అంశం మీద నేను పాయింట్స్ ఆర్డర్ మీ ముందు ఉంచాలని అనుకుంటున్నాను. దానికి మీరు రూలింగ్ ఇచ్చి వేయాలి. అధ్యక్షా అజెండాలో డిస్కస్ అనే ది ఫోయింగ్ సబ్జెక్టు అని 7 పాయింట్స్ ఇచ్చారు.

1. State Finances - The factual position.
2. Finances of APSEB.
3. Irrigation Sector - A factual note.
4. Establishment levels & costs in Andhra Pradesh.
5. Pattern of expenditure on the Welfare Section.
6. Status note on Revenues of the State.
7. Status note on State Level Public Enterprises & Select Co-operative Institutions.

నేను అంటున్నాను ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఏ రాష్ట్ర శాసనసభలోనయినా, పార్లమెంటులోనయినా ఈ విధంగా చర్చించడానికి వేలుబేదు. ఇది రాజ్యాంగబద్ధం కాదు. రాజ్యాంగ వ్యతిరేకం అవుతుంది. సరే ఎందుకంటే మనకు ఒక బడ్జెట్ ఉంది. బడ్జెటు యొక్క పవిత్రత ఉంది. బడ్జెటు తరువాత

Mr. Speaker:- So, you want that there should not be any discussion on this subject.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- డిస్కస్ అంటే ఏ 304 క్రిందో ఎలా చేసే అనే ది ఫెయియర్స్ ఆఫ్ ది చర్చమంటే ఇన్ ఆర్డర్ సెక్యూర్స్ - 7 పాయింట్లు కాకపోతే 15 యాడ్ చేయండి.

4

Mr. Speaker:- You are at liberty to discuss whatever you want.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నన్ను పూర్తి చేయనివ్వండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఫెయిల్యూర్ ఆఫ్ ది గవర్నమెంట్ ప్రెజెంట్ గవర్నమెంట్ కాదు. ఇండిపెండెన్స్ అప్పటి నుంచి ఫెయిల్యూర్ ఆఫ్ ది గవర్నమెంట్ వుయ్ ఆర్ డిస్ససింగ్ నా.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఎక్స్ప్లైట్ ఫెయిల్యూర్ ఆఫ్ ఇండిపెండెన్స్ అన్నీ చర్చ చేద్దాము. వుయ్ ఆర్ పివేర్డ్. అందులో ఇది కూడా భాగంగా ఉంటుంది.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మేరున్నప్పటి నుంచి ఫెయిల్యూర్ అయింది. అది చెప్పుకోండి.

(అంతరాయం)

10-50 శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మా బాధ ఏమంటే ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా ఉ. ఆరోగ్యంగా బ్రహ్మాండంగా ఫంక్షన్ చేస్తున్నారు. ఈ ఆలోచన ఎందుకు వచ్చింది అన్నది.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Members are at liberty to discuss whatever they want. You please conclude your point of order.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Let me explain.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- 1983 లో మే ప్రభుత్వం వచ్చినంత ఇదంతా వచ్చింది. వారి ప్రభుత్వం ఫెయిల్యూర్ అని చెప్పుకోమనండి. అందరినీ ఎందుకు అంటారు?

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ (డొర్నకల్):- ఇంత కాలం మేరు చేసింది ఏమిటి?

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Please sit down. The subject is before the House. You close it early.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- పాయింట్‌ఫో ఆర్డర్ నం. 302 లో వున్న ఆర్ డివియేషన్‌గ్ ది ప్రొసీజర్. రాజ్యాంగ బద్ధం కాదు. ప్రొసీజర్ డివియేట్ చేయడమే కాక అందర్నినీ చేసి బడ్జెట్ ప్రకటించడం కానీ ...

Mr. Speaker:- Here we are not discussing the Budget.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- I am bound by your ruling. But I want to bring the facts to your notice. నర్ ఇందులో బడ్జెట్ ప్రస్తావన ఉంటుంది. డిమాండ్స్ ఉంటాయి. అప్రొప్రియేషన్ బిల్ కానీ, కన్సాలిడేటెడ్ ఫండ్ గురించి స్పెసిఫిక్ గా యాక్ట్ ఉంది. దాని తరువాత కన్సాలిడేటెడ్ ఫండ్స్ మీద యాక్ట్ చేస్తాము. ఈనాడు రాష్ట్రానికి ఇచ్చిన దానిలో మిగతా సబ్జెక్టులు క్లియర్ గా లేవు. ఫైనాన్స్ ఉంటాయి. ఫెయిల్యూర్, ఫంక్షనింగ్ అన్నది స్పష్టమైన ఆలోచన లేదు. ఏ సబ్జెక్టు మీద ఆలోచిస్తాము. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక ఆలోచన వచ్చింది. ఆ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచనను ...

Mr. Speaker:- Quote the rule under which you are raising. Read out the Rule.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- When you are deviating the position, then I have to bring to your notice about the deviation.

Mr. Speaker:- You read out the rule.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- I would like to bring to the notice of the Speaker regarding the deviation. ఈ రిజిస్ట్రేషన్ యొక్క ప్రొసీజర్ను డివియేట్ చేస్తున్నాము. ఇందులో ఇప్పుడు ఇచ్చిన 7 సబ్జెక్టులలో వివిధ ఫైనాన్సియల్ పోడిషన్ ఇవ్వారు. యాక్ట్ ఆన్ దుడే ఈ ఫైనాన్సియల్ సబ్జెక్టులకు అధికారం ఈ శాసనసభలో మాకు ఇవ్వారు. రాష్ట్ర శాసనసభ్యులకు, జిల్లా పరిషత్తుకు కానీ, మండలాలకు కానీ కొన్ని లక్షల కాపీలు ప్రింట్ చేసి ఈనాడు ప్రజలకు ఇవ్వారు. కొంతమందికి.....

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, let me say.

(Interruptions)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నా పాయింట్‌ఫో ఆర్డర్ అయిన తరువాత వారిని చెప్పమనండి. నేను తెలుగులో చెబుతున్నాను వారికి అర్థం అయి ఉండకపోవచ్చు. The point of order shall relate to the interpretation or

enforcement of these rules or such articles of the Constitution as to regulate the business of the House and shall raise a question which is within the cognizance of the Speaker.

Mr. Speaker:- Under what rule we are deviating the procedure?

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- You are violating the Constitution as per Article 293. Regular procedure was laid down under the Constitution for the functioning of the Legislature.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- We would like to know what he is raising with the Speaker?

Mr. Speaker:- I am asking him to read out the Article.

Sri Ch. Vidya Sagar Rao:- I will read out the Article. డివైయట్ అయి ఫైనాన్సియల్ పోజిషన్ గురించి చెప్పాలంటే ఏ పద్దులో ఎంతవరకూ ఉన్నది, ఏ టిల్లో ఎంతవరకూ నిర్ణయం అయింది అని చెప్పడానికి ఆడిట్ కావాలి. అక్టోబర్ లో కానీ ఆడిట్ కాదు. ఆడిట్ కాకముందు ఏదంటే అది చెప్పడానికి కాదు. ఐ యామ్ కోటింగ్ స్పెసిఫిక్ ఇన్విడెంట్. 1990-91 లో రూ. 6,125 కోట్లు రుణం అని - ఐ యామ్ నాట్ మెన్షనింగ్ ఆల్ ది థింగ్స్ ఒక్క విషయం చెబుతాను. 1994-95లో రూ. 11,670 కోట్లు రుణం వచ్చింది. నీన్న శాసనసభలో పెట్టిన ఆడిట్ ప్రకారం. డాక్యుమెంట్స్ లేనిదే దేని గురించి డిస్కస్ చేయమంటారు. రూ. 11,670 కోట్లు అన్నాము. మేము కాలిక్యులేట్ చేసి చూస్తే రూ. 17 వేల కోట్లకు పైగా ఉంది. అది మంత్రులు చేశారా? ఎవరు చేశారో మాకు తెలియదు కానీ - ఇవన్నీ కూడా ఆడిట్ రిపోర్టు కాకుండా చెప్పడం కష్టం. ఆడిట్ రిపోర్ట్ అయిన తరువాత ఫ్యాక్యుయల్ పోజిషన్ టిల్లోలవారి ఖర్చు గురించి అవన్నీ వస్తాయి. డబ్బు ఖర్చు కాలేదు. ప్రతి టిల్లో సరెప్లస్ ఉంది, ప్రభుత్వం డెఫలెంట్ వల్ల ఖర్చు కాలేదని చెబుతుంటే దేని గురించి చర్చ ఎందుకు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- పాయింట్ ఆర్డర్ అంటే టెక్నికల్ గా డివైయట్ కానీ, రూల్స్ లో, ప్రొసీజర్ లో డివైయట్ కానీ ఉంటే చెప్పండి. Why do you refer to other things?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఆర్డినెట్ 293 లో కన్వర్టిబిలిటీ ఫండ్ ఆధారంగా బోరియింగ్స్ కానీ అవన్నీ ఉంటాయి. అసలు కన్వర్టిబిలిటీ ఫండ్స్ ఏవయితే గతంలో

వేసుకున్నామో దానిని బట్టి ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ఆర్థిక పరిస్థితిని మీరు సమీక్షించడానికి చర్చించడానికి దీనికి కారణం ఏమిటి? ఇటీవ్ ఎ మినిస్టేరియస్. ఆలోచన వచ్చింది కాబట్టి చర్చించమంటే చర్చించాలా? రాష్ట్రవ్యాప్తంగా దేశవ్యాప్తంగా చర్చించాలంటే కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం గురించి, మద్యపానం గురించి చర్చించండి.

Mr. Speaker:- You quote the rule.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Article 295. Borrowing by States: (1) Subject to the provisions of this Article, the executive power of a State extends to borrowing within the territory of India upon the security of the Consolidated Fund of the State within such limits, if any, as may from time to time be fixed by the Legislature of such State by law and to the giving of guarantees within such limits, if any as may be so fixed.

How you have come to the position? What are your borrowings, because you have totally failed to evolve a policy or enactment. ఏ విధంగా ఫిక్స్ చేశారు? చట్టం ఉందా? చట్టబద్ధంగా ...

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరావు:- అందరి దీన్స్ ఆర్డినెట్ చట్టం ఈ శాసనసభ చేయలేదు. అందరికీ తెలుసు. ఆయనకు కూడా తెలుసు.

Mr. Speaker:- (looking at Sri Ch. Vidyasagar Rao) I am not convinced about your point of order.

Sri Ch. Vidyasagar Rao: There is no audit. ఎందుకంటే ఏమీ అప్పులు వస్తున్నారో ఎవరికీ తెలుసు. రూ. 11 వేల కోట్ల పైన ఉంది అన్నారు. అడిగ్ లేదు. All the relevant papers about the finances of the State are irrelevant. They are of zero value. అడిగ్ లేనవే ఏవిధంగా వస్తారు? There is no sanctity. They are of no value. స్పీకర్ సర్ మీరు రూలింగ్ ఇవ్వండి. ఈనాడు శాసనసభ ముందు కానీ, సభ్యులకు కానీ ఇచ్చిన లెక్కలు, జమాఖర్చులకు శాంక్టిటీ ఏమిటి? ఏ రాజ్యాంగబద్ధంగా ఏ రూలు ప్రకారం శాంక్టిటీ ఉంది? ఏ విధంగా చెప్పదలచుకున్నారు? I request the Speaker to give a ruling specifically

Mr. Speaker:- Let us not waste time. There is no point of order.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, without budget, without scrutiny.....రూ. 17 వేల కోట్లు మీకు అప్పు ఉంది వర్ష చేయండి అంటే ఎట్లా?

Mr. Speaker:- It is only white paper.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- వైట్ పేపర్ కానీ, త్వరితగతిన కానీ రాష్ట్ర పృథుత్వానికి సంబంధించిన పత్రమే కాదు, ఆర్థిక పరిస్థితి కాదు నల్లధనం మీద కూడా ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:- Let us not waste time.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- It is a basic question Sir.

Mr. Speaker:- You raised a point of order and I am not allowing.

11:00 శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఆ డాక్యుమెంట్స్కు శాంక్విట్ ఎలా వస్తుంది? ఉ. కోట్ల రూపాయల లెక్క ఇవ్వాలి.

Mr. Speaker:- Let the Minister say. I am not allowing the point of order. I am concerned with the deviation of procedure.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- He has tried to link up this with to-days discussion as constitutional. This is not he first time that this Assembly is discussing on papers which were placed on the Table of the House by the Government. Numerous discussions have taken place in the past. Now, Rosaiah is demanding White Paper on certain issues. The House has discussed numerous papers in the past.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, రూలింగు వోల్స్ వోన్ చేయండి.

(Interruptions)

Sri P. Nageswara Rao:- Let us go for discussion. It is wasting of time.

Sri Vanka Satyanarayana:- Sir, hear my submission.

Mr. Speaker:- No submission.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ):- బిఎస్ఐల్ యాక్సెస్ చేసిన తరువాత, యింక పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఎక్కడుంది? వారు చెప్పే దానిలో అర్థం లేదు.

Mr. Speaker:- I am concluding. I am going in for debate. There is no point of order here.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- The figures are placed in this document are nothing new. All the papers, figures are based on the Budget document. We want your suggestions and based on that, we will come to a decision and implement our decision.

Mr. Speaker:- Earlier also there was discussion on financial matters.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రూలింగ్ ఇవ్వండి.

శ్రీ సిపాన్. వేద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, వంకా సత్యనారాయణగారిలాంటి పెద్ద మనుషులు పదే పదే మా మీద కాంటెస్టు చేయడం, అర్థం లేదు అనడం, 'వారి హోదాకు బాగా లేదు. కేంద్రంలో కలిసినట్లు ఇక్కడ కూడా కలుస్తే కలవమనండి. మాకు ఇచ్చిన కాపీస్ కు అథెంటిటీ, శాంక్విటీ ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిపై చర్చించడం కోసం ప్రత్యేకంగా ఒక సెషన్ పిలవాలనే వుద్దేశంతో తమను రిక్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు వేద్యాసాగరరావుగారు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. నేను బిక్వికల్ గా పోవడం లేదు. కాన్సిడ్యూషన్ గా పోవడం లేదు. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని గురించి చర్చించుకొని, తగు విధంగా రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవడం కోసం సలహా, సూచనల కోసం సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తే, అసలు సమావేశం పెట్టాలా; వద్దా అని డిబేట్ చేసే పరిస్థితి రావడం శోచనీయం. మనం ఎక్కడికి పోతున్నామో అలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. అరేబియన్ ఎక్స్ గవర్నర్ జనరల్ శ్రీ యస్. వెంకటరమణగారు రెండు సంవత్సరాల క్రితం రిటైర్ అయినారు. ఆయన ఒక అర్థికరీ వ్యాఖ్య, 'ది స్టేట్ ఆఫ్ ఫైనాన్స్' అని. దీనిలో ఆయన అర్థికరీ చివరలో కనీకూజన్ చెబుతూ "The paper presents a formidable set of issues. The good news is the willingness of the A.P. Government and the Chief Minister to place them

before the public for discussion. A better grasp of facts should enable a quicker resolution of the problems of A.P.'s fiscal decline. The example set by A.P. with its frank and open discussion on fiscal issues should be a model for other States, most of which are in a worse situation." That is what he said. నేను కావాలంటే ఆయన వ్యాసిన సజెషన్లు పంపుతాను. చదవమనండి. మీ అందరికీ తెలుసు. భారతదేశ చరిత్రలోనే మొట్టమొదటిసారిగా ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అయినా డిటెయిల్డ్ గా, ఫ్రాంక్ గా డిస్కషన్ పెట్టిందో అంటే అదే ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే ప్రపంచమ పర్యాయం జరిగిందని తెలియజేసుకుంటున్నాను. అంత కాకుండా మరొక విషయం కూడా చెబుతున్నాను. నేను ఏ మాత్రం ఏ విషయం కూడా దాచిపెట్టడం లేదు. విద్యాసాగర రావుగారికి నేను తెలియజేసినది ఏమంటే, వారిని కూడా ఒకసారి ఆలోచించమని. ఒక పబ్లిక్ లిమిటెడ్ కంపెనీ వుంటే ఆదాయం, ఎక్స్ పెండిచర్, లాభనష్టాలు సంవత్సరానికి ఒకసారి తెలియజేస్తున్నారు. మనమందరం కూడా యిన్నాళ్ళూ ఈ వ్యవహారాలేవే ప్రజలకు తెలియ జేయకుండా, ఫైనాన్స్ డిపార్ట్ మెంట్ అంటే నేక్రెట్ పెన్స్ మాదిరిగా గవర్నమెంట్ అంటే ఏదో పదిమందికే పరిమితం అయినట్లుగా రాష్ట్ర ప్రజలను కాన్ఫిడెన్స్ లోకి తీసుకోకుండా, వారి పార్టీనిపేషన్ లేకుండా ధస్తూ వచ్చాము. ప్రజలకు ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ లో పార్టీనిపేషన్ ఎప్పుడూ యివ్వలేదని ముఖ్యంగా నేను తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఐదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి మాత్రమే, అదే ఎన్నికలప్పుడు ప్రజల దగ్గరకు వోవడం కాకుండా, సమస్యలు వచ్చినప్పుడు, అదేవిధంగా ప్రతి కార్యక్రమంలోనూ ప్రజలను భాగస్వాములను చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు వోతున్నదని మీ అందరికీ తెలియజేసుకుంటున్నాను. అందుకని ఈ విషయంలో నేను క్లియర్ గా మీ అందరి సహాయసహకారాలు కోరడం కోసం ఈ ప్రత్యేక సమావేశం పెట్టడం జరిగింది. మనకు ఎన్నో రాజకీయాలు వున్నాయి. వివిధ రాజకీయ పార్టీలు వున్నాయి. ఒక్కొక్క పార్టీకి ఒక్కొక్క ఫిలాసఫీ వున్నది. కొన్ని కొన్ని రాజకీయ పార్టీలు ప్రభుత్వంలో కొంత కాలం వుంటాయి. మనం ప్రభుత్వంలో వున్నప్పుడు కొన్ని సమస్యలను పరిష్కరించగలిగాము. మరికొన్ని సమస్యలను పరిష్కరించలేకపోయాము. రాజకీయ ప్రయోజనాల కంటే రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు ముఖ్యమని మీ అందరికీ తెలియజేసు కుంటున్నాను. అదేవిధంగా తాత్కాలిక ప్రయోజనాల కంటే భవిష్య ప్రయోజనాలు చాలా ముఖ్యమని అందరికీ తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈ రోజు ఎవరినో దీనికి బాధ్యులంటూ నేను బ్లెమ్ చేయడం లేదు. ఏ వ్యక్తులనో, లేక ఏ ప్రభుత్వాన్నో బ్లెమ్ చేసే పరిస్థితిలో నేను లేను. ఆ విధంగా కాకుండా వాస్తవ పరిస్థితులను మీ ముందు పెట్టి, మేరంతా సజెషన్స్ యిస్తే తీసుకొని, ప్రభుత్వం యొక్క పెర్ఫార్మెన్స్ ఏ విధంగా యింప్రూవ్ చేయాలో, ఏ విధంగా రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను కాపాడాలో ఆ దిశలో ప్రయత్నం చేస్తున్నానని మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ఈనాడు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి చాలా క్లిటికల్ గా వుంది. ఆ విధంగా వోవర్ వేరియన్డ్ ఆఫ్ బ్లెమ్ కంవేరిబిల్ ఫిగర్స్ కొన్ని మార్దాము. కేంద్రప్రభుత్వంలో కూడా ఈనాడు ఆర్థిక సమస్యలు వున్నాయి. అందువల్ల గత ఐదు సంవత్సరాలుగా లిబరల్ జెషన్స్ పాలిసీని స్టార్ట్ చేశారు. ఆ పాలిసీ కొంతవరకు సక్సెస్ అయింది. కొన్ని సమస్యలు

వున్నాయి. వివిధ రాజకీయపార్టీల వారు వివిధ కోణాల్లో డిఫర్ అవుతున్నారు. వివిధ రాష్ట్రాలను గురించి, ఏ రాష్ట్రమైనా ముందుకు వోతున్నదా, వెనక్కువోతున్నదా అనే డిటెయిల్స్ కంపేరిజన్ యివ్వడం జరిగింది. ఇంకా కొన్ని డిటెయిల్స్ మీకు యిస్తానని తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈనాడు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఈ విధంగా కావడానికి అనేక కారణాలున్నాయి. మనం స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుండి, అనుకున్న అభివృద్ధిని సాధించుకోలేక వోయినాము. మనతోబాటు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన చాలా కంట్రీస్ అభివృద్ధి పెంచాయి. 1948లో సోవియట్ కార్యకర్తల స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది. ఆ దేశం యిప్పుడు ఎంతో అభివృద్ధిని సాధించింది. 1948 నాటికి మనకున్న కండిషన్స్ వారికే వున్నాయి. అక్కడ రిలేజియన్స్ వున్నాయి. మన రాష్ట్రంలోని పరిస్థితులవంటి పరిస్థితులే వున్నాయి. మన రాష్ట్రానికి ఆ దేశానికి చాలా పోలికలు వున్నాయి. మన రాష్ట్రంలోని 1/2 వంతు ఏరియాలో ఆ దేశం వుంది. మన రాష్ట్ర జనాభాలో 2/3 వంతు అక్కడ వుంది. నేను ఎందుకు చెబుతున్నానంటే డెన్సిటీ ఆఫ్ పాపులేషన్ మన కంటే అక్కడ ఎక్కువ వుంది. వారికే మనకు ఒకేసారి స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది. పర్ క్యాపిటా యిన్ కం కూడా అప్పట్లో యిదే రేషియోలో వుంది. ఈనాడు వారి పర్ కేపిటా యిన్ కం 13 వేల డాలర్లు. మన పర్ క్యాపిటా యిన్ కం 1350 డాలర్స్ మాత్రమే. దానికి కారణం ఈ మధ్య కాలంలో వారు చాలా అభివృద్ధిని సాధించారు. వారి బడ్జెట్ ప్లాన్ చూసినట్లయితే మన దేశ బడ్జెట్ ప్లాన్ అంత వుంటుంది. మన రాష్ట్ర బడ్జెట్ ప్లాన్ చూసినట్లయితే విపరీతమైన అప్పులతో, విపరీతమైన సబ్సిడీలతో వున్నాము. వేటిన్నీంటినీ కంపేర్ చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఆ విధంగా కంపేర్ చేసుకొని ఆ దేశాల వారు చేయగలుగుతే మనం ఎందుకు చేయలేక వోతున్నాము అనే విషయం ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవలసిన సమయం వచ్చిందని తెలియ జేసుకుంటున్నాను. ఆ పర్యాయంలో భాగంగా కొన్ని ఫిగర్స్ తెలియజేస్తున్నాను. గత పది సంవత్సరాల కాలంలో ఎక్స్ పెండిచర్ విపరీతంగా పెరిగింది. అందుకు అనుగుణంగా రెవీన్యూస్ పెరగలేదు. ఇంటర్నేట్ బర్డెన్ ను గనుక మీరు గమనించినట్లయితే 1984-85 సంవత్సరంలో రూ. 153 కోట్లు వుండగా 1995-96 సంవత్సరం నాటికి అది రూ. 1520 కోట్లు వుంది. 1996-97 సంవత్సరానికి అది రూ. 2262 కోట్లు అవుతుంది. ఇదంతా యింటర్నేట్ బర్డెన్ ప్లాన్ రిఫ్రెమెంట్ ఆఫ్ ప్రిన్సిపల్ అన్నమాట. ఈ పది సంవత్సరాలలో సబ్సిడీలు విపరీతంగా పెరిగాయి. అంతే కాకుండా శాలరీస్ కాన్సేయండి, పెన్షన్స్ కాన్సేయండి, ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ వ్యయం కాన్సేయండి చూసినట్లయితే 1984-85 లో రూ. 1080 కోట్లు వుంటే 1996-97 నాటికి అది రూ. 5410 కోట్లకు పెరిగింది. అంత వ్యయం ఐదంతలు పెరిగింది. అదే మాదిరిగా వాటర్ రేట్, విద్యుత్ ఛార్జీలు, మిగిలినవి స్టాగ్నేషన్ లో వున్నాయి. ఎక్కడా పెరగలేదని తెలియజేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా మీరు ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ కాస్ట్ చూసినట్లయితే మనకు వచ్చే ట్యాక్సెస్, నాన్ ట్యాక్సెస్ ఒకసారి చూసినట్లయితే 1985-86లో 71.30 శాతం వుంటే 1995-96 నాటికి 88.92 శాతానికి పెరిగింది. అదేవిధంగా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్, ఫైనాన్స్ కమిషన్ ఇచ్చే డబ్బు తగ్గింది.

11.10 ఆ విధంగా వోవర్ సెంట్రలైజేషన్ వచ్చింది. బాగా ఆదాయం వచ్చే డిపార్ట్ మెంట్స్ ఉ. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ లో వున్నాయి. మన దగ్గర చాలా వరకు ఎక్కువ ట్యాక్సెస్ రానివే, ట్యాక్సెస్ పెరిగినవి వున్నాయని తెలియజేసుకుంటున్నాను. అంతే కాకుండా మనం

రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం, సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధం అమలు చేస్తున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి అనుకున్న సహాయం రావడం లేదని ఘోషించుకుంటున్నాను.

డ్యారెక్ట్ అండ్ యిన్ డ్యారెక్ట్ సబ్సిడీస్ విషయం చూసినట్లయితే 1995-96 లో డ్యారెక్ట్ సబ్సిడీస్ రూ. 1343 కోట్లు ఉన్నాయి. అదే మోదీగారి పీడిస్ సబ్సిడీస్ రూ. 6251 కోట్లు మనం ఖర్చు చేస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. అంతకాకుండా పబ్లిక్ డెబ్టు ఒకసారి చూసినట్లయితే రూ. 4122 కోట్ల నుండి రూ. 17,372 కోట్లకు పెరిగింది. ఇందులో కూడా డెబ్ట్ సర్వీస్ మాస్టే 4.63 నుండి 8.67 కు పెరిగింది. ఈ సంవత్సరం క్యాపిటల్ డెబ్ట్ చేస్తే 9 క్యాపిటల్ అవుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. అదేమోదీగారి ఎడ్యుకేషన్ మీద మనం రూ. 1897 కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నాము. ఇందులో గాంధీ యిన్ ఎయిడ్ క్రింద లోకల్ బాడీస్ కు, ప్లెటెటెటె వారికి, అదే మోదీగారి యూనివర్సిటీలకు, కాలేజీలకు రూ. 1610 కోట్లు మనం యిస్తున్నామని తెలియజేసుకుంటున్నాను. క్యాపిటల్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ ఎలా వుందన్న విషయం మనందరికీ తెలుసు. కొన్ని స్కూల్స్ పని తీరు మాస్టే బాధ వేస్తుంది. కొన్ని కాలేజీలలో గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా పరుసగా జీరో పర్సెంట్ వస్తోంది. స్కూల్స్ కూడా కొన్ని అదే మోదీగారి ఉన్నాయని తెలియజేసుకుంటున్నాను. మనం యింత డబ్బు ఖర్చు చేసినా వారు ఎక్సామ్స్ కండ్లక్ట్ చేయడం లేదు. ఒకటవ తరగతి నుండి పదవ తరగతి వరకు మనం చూసినట్లయితే, 7వ తరగతికి, 10వ తరగతికి మాత్రమే పరీక్షలు నిర్వహిస్తున్నారు. మిగతా తరగతుల వారికి పరీక్షలు పెట్టడం లేదు. ఇక్కడున్న ఎంఎల్ఏలు అందరినీ గుండె మీద వేయి వేసుకొని చెప్పమనండి, వేరీలో ఎందరు ప్రభుత్వ పాఠశాలలో, తమ పిల్లలను చదివిస్తున్నారో. మన పిల్లలను కాన్వెంట్స్ లో పెట్టి, ప్రైవేట్ నెల పరీక్షలు పెట్టింది వోగ్గెస్ రివోర్టులను ప్రైవేట్ నెల మనం చూస్తున్నాము. ప్రైవేట్ పిల్లలకు పరీక్షలు పెట్టే పరిస్థితిలో మనం లేము. క్యాపిటల్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ దిగజారిపోయిందనే విషయం మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఈనాడు పబ్లిక్ ఎంటర్ప్రైజెస్ ఉన్నాయి. మొత్తం పబ్లిక్ ఎంటర్ప్రైజెస్ కు కలిపి రూ. 3259 కోట్లు ప్రభుత్వం యిన్ వెస్ట్ మెంట్ చేసింది. ఇందులో 39 పబ్లిక్ సెక్టార్ ఎంటర్ప్రైజెస్ ఉన్నాయి. వాటిలో 21 ఎంటర్ప్రైజెస్ రూ. 1066 కోట్ల నష్టాలతో నడుస్తున్నాయి. 9 ఎంటర్ప్రైజెస్ లో గ్రోత్ రేట్ నెగెటివ్ గా వుంది. కంట్రీబ్యూషన్ లేదు. అదేవిధంగా కొన్ని సంస్థలు కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో ఉన్నాయి. డ్యారీ, ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీస్, స్పిన్నింగ్ మిల్స్ కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో ఉన్నాయి. ఇవి కూడా లాస్ లో రన్ అవుతున్నాయి. కొన్ని సంస్థలు తప్ప మిగతావన్నీ లాస్ లో రన్ అవుతున్నాయని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

పవర్ విషయం గురించి ఆలోచిస్తే, మనం ఈనాడు ఏ పరిస్థితిలో ఉన్నామో తెలుస్తుంది. దీనికి కారణం వావర్ ఏ వేరియబుల్ ఆఫ్ డిమాండ్ ఎగ్రికల్చర్ కు ఎక్కువ సబ్సిడీస్ యివ్వడం, డొమిస్టిక్ టారిఫ్ యివ్వడం జరిగింది. అదేమోదీగారి ఎగ్రికల్చర్ డిమాండ్ ఎక్కువగా పెరగడం, సర్వీస్ కాస్ట్ పెరగడం, వాడల్ జనరేషన్ ఒక్కొక్కసారి ఫెయిర్ కావడం జరుగుతోంది. అంతకాకుండా నాన్ రిజిస్టర్డ్ ఆఫ్ టారిఫ్ డిమాండ్ టు డిమాండ్ చేయకుండా వాడల్ పెట్టడం వల్ల, ఈ రోజు విపరీతమైన నష్టాలతో విద్యుత్ బోర్డ్

వచ్చింది. ఏ గవర్నమెంట్ అధికారంలో ఉన్నా సబ్సిడీస్ యివ్వండి అన్నప్పుడు తిరిగి గవర్నమెంట్ సబ్సిడీజ్ చేయాలి. గాంగ్డేస్ యివ్వాలి. అవే కూడా యివ్వకుండా చేశాము. సుమారు రూ. 2233 కోట్లు ఎపియన్ ఇబి బకాయిల్లో ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. డౌమెన్టిక్ యూజ్ కు వాడే విద్యుత్తుకు జనరేషన్ కాస్ట్ మీద యూనిట్ కు 77 పెసలు సబ్సిడీ యిస్తున్నాము. ఎగ్రికల్చర్ లో నామినల్ గా మనకు ఆదాయం వస్తోంది. వోవర్ ఏ పేరియడ్ ఆఫ్ టైమ్ అన్ని గవర్నమెంట్స్ 3 శాతం రిటర్న్స్ చూపించవలసి వుంటుంది. మూడు శాతం రిటర్న్స్ చూపించడం కోసం, యిచ్చిన లోన్స్ ను ఈక్విటీగా కన్వర్ట్ చేస్తున్నాము. ఆఫ్ టైమ్ సబ్సిడీ యిచ్చాము. ఇటీవల రైట్ ఆఫ్ చేశాము. పృథుత్వం యిచ్చిన లోన్స్ కన్వర్ట్ అయినాయి. ఈ సంవత్సరం మూడు శాతం రిటర్న్స్ చూపడం కోసం అది కన్వర్ట్ చేశాము. ఎపియన్ ఇబిలో గవర్నమెంట్ షేర్స్ కానివ్వండి, లోన్స్ కానివ్వండి ఏమే లేవు. ఆ పరిస్థితిలో మనం ఉన్నాము. ఈక్విటీగా కన్వర్ట్ చేయడమో లేదా బోటల్ గా రైట్ ఆఫ్ చేయడమో చేశామని తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఇతర రాష్ట్రాల విషయం చూసినట్లయితే ఈనాడు ఎగ్రికల్చర్ బారిఫ్ కర్నాటకలో హెచ్పి కి రూ. 300కి పెంచారు. అది ఒకటి నుండి పది హెచ్పి వరకన్నమాట. 10 హెచ్పి అండ్ ఎబి యూనిట్ కి 50 పెసలు పెట్టి అక్కడ కలెక్టు చేస్తున్నారు. టోటల్ కంజక్షన్ విషయం కనుక మీరు అలోచించినట్లయితే, మన రాష్ట్రంలో టోటల్ జనరేషన్ ఆఫ్ ఎలక్ట్రిసిటీలో 52 శాతం మనం రైతులకు యిస్తున్నాము. అదే కర్నాటకలో 43:3 శాతం యిస్తున్నారు, తమిళనాడులో 27 శాతం మాత్రమే ఎగ్రికల్చర్ కు యిస్తున్నారు. మిగతాది యిండస్ట్రిస్ కు యిస్తున్నారు. అందులో వచ్చే డబ్బు ఎగ్రికల్చర్ కు సబ్సిడీజ్ చేస్తున్నారు. ఈనాడు తమిళనాడులో 10 సంవత్సరాలుగా వెయిటింగ్ లిస్టులో ఉన్న వారికి కూడా విద్యుత్ కనెక్షన్స్ వ్యవసాయ రంగంలో యివ్వడం లేదు.

11.20] మహారాష్ట్రలో 10 హెచ్.పి. వరకు రూ. 400 వరకు వసూలు చేస్తున్నారు. ఉ. అటాగే 10 హెచ్.పి. కి పైన మీటర్స్ కు 50 పెసలు చొప్పున అదనంగా కలెక్టు చేస్తున్నారు. వెస్ట్ బెంగాల్ లో కూడ రూ. 425 చొప్పున ఫ్లాట్ రేట్ పెట్టారు. అదేమాదిరిగా వారి టోటల్ జనరేషన్ లో కేవలం 10:3 శాతం మాత్రమే ఎగ్రికల్చర్ కు ఉపయోగిస్తున్నారు. మధ్యప్రదేశ్ లో అయితే రూ. 240 రూ. 300 రూ. 480, 600 రూ.లు చొప్పున వివిధ శ్లాబ్ రేట్స్ పెట్టి కలెక్టు చేస్తూ, 10 హెచ్.పి. దాటితే 50 పెసలు అదనంగా కలెక్టు చేస్తున్నారు అని మీకు నేను తెలియజేసుకొంటున్నాను. వీరి ఎగ్రికల్చర్ వినియోగం కూడ 27:7 శాతం మాత్రమే. పంజాబ్ లో అయితే రూ. 780 చొప్పున ఫ్లాట్ రేట్ పెట్టి, 10 హెచ్.పి. దాటిన మీటర్స్ కు 50 పెసలు చొప్పున అదనంగా కలెక్టు చేస్తున్నారని కూడ మీకు నేను తెలియజేసుకొంటున్నాను. వీరి ఎగ్రికల్చర్ వినియోగం 37 శాతం.

నేను ఈ ఫిగర్స్ అన్నీ ఎందుకు చెబుతున్నానంటే ఎక్కడ కూడ 50 శాతానికి మించి వ్యవసాయ రంగానికి విద్యుత్ వినియోగించుకోవడం లేదు. మన రాష్ట్రంలోనే 52 శాతం వినియోగిస్తున్నాం. మిగతా రాష్ట్రాలు మన కంటే పావేగా ట్యాక్స్ కలెక్టు చేస్తున్నారు. మీరు ఈ రోజు చూసినట్లయితే, కర్నాటక రాష్ట్రంలో రెండు రూ.ల కి రో. బియ్యం పథకం

గాని పోలిబిషన్ కాని లేదు. కాని పవర్ జనరేషన్ నుండి వచ్చే ఆదాయంతో వారు ఆ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేసుకొంటున్నారు. మహారాష్ట్రను ఒకసారి మీరు చూసినట్లయితే, బాంబేలో వచ్చే ఆదాయం మనకి ఎవరికి రావడం లేదు. అయినా కూడ పవర్ రేట్స్ పెంచి, ఆ డబ్బును డెవలప్ మెంట్ కోరకు ఖర్చుపెడుతున్నారు. అది చెప్పడం కోసమే మీకు ఈ విషయాలు తెలియచేస్తున్నాను.

షాడల్ పవర్ జనరేషన్ వల్ల విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డుకు లాస్ వస్తున్నది. గత సంవత్సరం మనకు అసలు షాడల్ పవర్ జనరేషన్ లేదు. దాని వల్ల రూ. 250 కోట్ల నష్టం వచ్చింది. అదే కనుక షాడల్ పవర్ అడిషనల్ గా జనరేట్ చేసుకొని ఉంటే ఆ నష్టం తప్పింది అని కూడ నేను మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. పి.ఎల్.ఎఫ్. చూసినట్లయితే మ్యాగ్నిమమ్ ఆపరేట్ చేస్తున్నాం. థర్మల్ కేంద్రాల్స్ బ్రహ్మాండంగా ఆపరేట్ చేయగలుగుతున్నాం. 1993-94 సం.లో ఆంధ్రప్రదేశ్ 68.70 శాతం, కర్ణాటక 66, తమిళనాడు 69, ఒరిస్సా 35, మహారాష్ట్ర 64, మధ్యప్రదేశ్ 56 శాతం థర్మల్ విద్యుత్ జనరేట్ చేయగా, దేశం మొత్తం మీద 61 శాతం జనరేట్ కాగా, మనం 68 శాతం వరకు జనరేట్ చేయగలిగాం. ఎన్.టి.పి.సి. జనరేషన్ 76.9 శాతం. 1994-95 లో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 70.20 శాతం, కర్ణాటకలో 64.80 శాతం, తమిళనాడులో 68 శాతం, ఒరిస్సా రాష్ట్రంలో 29 శాతం, మహారాష్ట్రలో 61 శాతం, మధ్యప్రదేశ్ లో 58 శాతం ఎన్.టి.పి.సి. ద్వారా జనరేట్ కాగా, మనం 70 శాతం వరకు జనరేట్ చేయగలిగామని కూడ ఈ సందర్భంగా మీకు నేను తెలియచేసుకొంటున్నాను. 1995-96 సంవత్సరం ఫిగర్స్ ఇంకా రాలేదు. మన రాష్ట్రంలో మాత్రం 70 నుండి 78 శాతం వరకు రీజ్ అయ్యాం. 1995-96 సంవత్సరంలో మనం ఎన్.టి.పి.సి. కంటే కూడ ఎక్కువ జనరేట్ చేసుకోగలిగామని కూడ మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. ఇంకా అడిషనల్ గా పెంచాం. జనవరిలో 83 శాతం, ఫిబ్రవరిలో 84 శాతం, మార్చి నెలలో 86.84, ఏప్రిల్ నెలలో 87.76 శాతం, మే నెలలో 86.17 శాతం, జూన్ నెలలో వర్షాల వల్ల వెజ్ కోల్ వల్ల 78 శాతం మాత్రమే జనరేట్ చేసుకోగలిగాం. ఈ విధంగా మనం పి.ఎల్.ఎఫ్. మ్యాగ్నిమమ్ చేశాం. అయినప్పటికీ కూడ ఈ రోజు ఆర్థికంగా బాగా లేకపోవడం వల్ల అప్పులు విపరీతంగా ఉన్నాయి. నైవేలీ ప్లాజెక్టుకు మనం అప్పులు వెల్లించవలసి ఉంది. నేరే రాష్ట్రాల నుండి మనం పవర్ కొనుక్కొన్నాం కాబట్టి వారికి అప్పులు వెల్లించవలసి ఉంది. ఇప్పటి వరకు మనం వారికి రెక్విస్ట్ చేస్తూ మేనేజ్ చేస్తున్నాం.

చాలా మందికి అనుమానాలున్నాయి. డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో థెఫ్ట్ గాని పేల్ థర్వేట్ గాని జరుగుతున్నది అనే విషయాన్ని నేను యాక్సెప్ట్ చేస్తాను. ఇంతవరకు ఎప్పుడూ మీటర్లు పెట్టలేదు. నేను ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత, జనరేషన్ దగ్గర నుండి డిస్ట్రిబ్యూషన్ వరకు మీటర్లు పెట్టి అనల్వేజ్ చేస్తున్నాం. 133 కె.వి. సబ్-స్టేషన్ లో వచ్చిన పవర్ ఎంత అక్కడ నుండి 33 కె.వి. సబ్-స్టేషన్ కు వచ్చింది ఎంత, అక్కడ నుండి 11 కె.వి. సబ్-స్టేషన్ కు వచ్చిన పవర్ ఎంత అక్కడ నుండి డొమెస్టిక్ కనెక్షన్ కు ఎంతెంత పవర్ వచ్చింది మీటర్లు పెట్టి మానిటరింగ్ చేస్తున్నాం అని కూడ మీకు నేను తెలియచేసుకొంటున్నాను. రాష్ట్రం అంతటా ఒకేసారి మీటర్లు పెట్టాలంటే కుదరదు. అందుకని నేను ఆలోచించి,

హైదరాబాద్‌లో ఎక్కడయితే మీటర్లు పెట్టుకుండా దొర్లన్యాలు చేస్తున్నారో, ఎక్కడయితే 60 నుంచి 70 శాతం వరకు పిలఫరేజ్ జరుగుతున్నదో అక్కడ మీటర్లు పెట్టి, కొంతవరకు కంట్రోల్ చేయగలిగాం. ఓవర్ నైట్ ఇవన్నీ చేయలేము. దానికి కొంత సమయం పడుతుంది. హైదరాబాద్‌లో మొత్తం మీటర్లు పెట్టాం. పిలఫరేజ్ చేస్తున్న వారిని అరెస్టు చేశాం. దాని వల్ల ఒక నెలలో నాలుగు కోట్ల రూ.లు అదనంగా ఆదాయం వచ్చింది. అంత సంవత్సరానికి 48 కోట్ల రూ.ల వరకు ఆదాయం వస్తుందన్నమాట. ఈ విషయంలో కన్సర్నస్ అఫేసర్స్ మీద అకౌంటిబిలిటీ పెట్టాం. అవసరమయితే, దొంగవాడుగా పేర్కొని వాడుకొంటున్న వాడకందార్ల మీద సీరియస్ యాక్షన్ తీసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యం కూడ ఉంది. మొత్తం సిస్టమ్ అంతా సెట్ రైట్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఉన్నాం. ఆ విధంగా ఈ సంవత్సరం 250 కోట్ల రూ.ల అదనపు ఆదాయాన్ని తేవాలని అనుకొంటున్నాం. రెవెన్యూ లాసెస్ 1550 కోట్ల రూ.లు అయితే, అక్యుమలేటెడ్ లాసెస్ 2200 కోట్ల రూ.ల పైనే ఉంది. టోటల్ గా ఏవరేజీ డేజ పెడుతున్నాను. కలెక్షన్స్ స్క్రీమ్‌లైన్ చేస్తున్నాం. కొన్ని కేసులు కోర్టులో పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. దాని మీద యాక్షన్ తీసుకొంటున్నాం. ఎవరయితే బీబులు చెల్లించరో వారి మీద ఫోర్స్ తెచ్చి కలెక్షన్స్ స్క్రీమ్ అప్ చేస్తున్నాం. అవసరమయితే, పూతి నెల నేను ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. ప్లానాన్సియర్ ఎక్సిజిజివ్ గురించి ప్రజలకు, మీకు కూడ తెలియజేస్తాను. కాబట్టి ఈ విషయంలో మీరందరూ కోఆపరేట్ చేయాలి. పిలఫరేజ్, థెఫ్ట్ గురించి గౌరవ సభ్యులు కూడ తెలియజేస్తూ సహకరించాలి. అవాఫర్మెట్స్ కనెక్షన్స్ ఉన్నాయి. కొత్త బ్యాన్స్ ఫార్వర్డ్స్ పెడుతున్నాం. 100 హెచ్.పి.ల విషయంగా దాతే, బ్యాన్స్ ఫార్వర్డ్ ఆటోమేటిక్ గా బిప్ అప్ అయిపోతుంది. పవర్ డివార్డు మెంట్ ను స్క్రీమ్‌లైన్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో వోతున్నాం. అయితే ఏదీ చేసినా, మీ సహకారం లేకపోతే ఏమీ చేయలేము.

ఇకపోతే ఇరిగేషన్ డిపార్ట్‌మెంట్ గురించి. ఇంతవరకు ఇరిగేషన్ రంగానికి ఖర్చు చేసినది రూ. 5250 కోట్లు వీటి బ్రేకప్ ఫిగర్స్ కూడ మీకు ఇస్తాను. పరల్వ్ బ్యాంక్ నుండి వచ్చింది రూ. 691.4 కోట్లు. అదేవిధంగా మనం ఖర్చు పెట్టింది ప్లాన్ వారిగా చెప్పతాను. మొదటి ప్లాన్‌లో రూ. 21 కోట్లు రెండవ ప్లాన్‌లో 65, మూడవ ప్లాన్‌లో రూ. 124 కోట్లు, నాలుగవ ప్లాన్‌లో రూ. 124 కోట్లు, 5వ ప్లాన్‌లో రూ. 1456 కోట్లు, ఆరవ ప్లాన్‌లో రూ. 867 కోట్లు, ఏడవ ప్లాన్‌లో రూ. 1434 కోట్లు, 8 వ ప్లాన్‌లో రూ. 2154 కోట్లు కేటాయింపాం. తమిళనాడు తన వాటా క్రింద ఇవ్వవలసిన దాంతో రూ. 115 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగిందని కూడ మీకు నేను తెలియజేసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- మీరు ఖర్చు పెట్టింది చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇదంతా ఖర్చు పెట్టింది. డిఫరెంట్ పీరియడ్స్‌లో డిఫరెంట్ ప్లాన్స్‌లో ఖర్చు పెట్టింది మీకు చెబుతున్నాను. ప్యాజెక్టులన్నీ కంప్లీట్ కావాలంటే ఇంకా రూ. 16 వేల కోట్లు కావాలి, ఈ రోజు ఉన్న ధరల్ని బట్టి, 40 సంవత్సరాలపాటు చేసినా, ఈ రూ. 16 వేల కోట్లు సమకూర్చుకోలేం. చివరకే అవార్డు ప్రకారం రెండు

వేల సంవత్సరం నాటికి కృష్ణా నది జలాల ఆధారంగా వేసుకొనే ప్రాజెక్టులు పూర్తి కావాలి. అటువంటిప్పుడు ఈ 40 సంవత్సరాల కాలం వరకు మనం ఆ డబ్బును సమకూర్చుకోలేం. ప్రతి సంవత్సరం రూ. 133 కోట్లు నాన్-ప్లాన్, మెయిన్ టెన్సిన్కు ఖర్చు పెడుతున్నాం. ఇరిగేషన్ స్టాఫ్ పైన రూ. 194 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాం. అంతేకాకుండా, వాటర్ సేవను ఫస్ట్ క్యాప్ అయితే రూ. 40, సెకండ్ క్యాప్ అయితే రూ. 60 వనాలు వేయాలి. కానీ బోరింగ్ రూ. 40 మాత్రమే వస్తున్నది. అది కూడా మనం కలిక్కు చేయబడకపోతున్నాం. 11.30. కనీసం కెనాల్ మెయిన్ టెన్సిన్కు కూడా డబ్బులు కలిక్కు చేయలేని స్థితిలో ఉన్నాం. వరల్డు బ్యాంకు ఒప్పుకుంటూ, యిస్టా అని విద్యాసాగరరావుగారు, నాగేశ్వరరావుగారు అనడం నాకు ఓసిపించింది. వరల్డు బ్యాంకు వారు ఒప్పుకోలేదు. ఎపి 3 కి ఇన్-ప్రిస్సిపుల్ ఒప్పుకున్నారు. రోడ్డుకి రూ. 1400 కోట్లు యిస్టామని అన్నారు. మే ఆర్థికపరిస్థితి బాగువేసుకోకపోతే, వాటర్ రిటర్ రాకపోతే డబ్బులు యివ్వే పరిస్థితి లేదని స్పష్టంగా చెప్పారు. నీన్న నేను వరల్డు బ్యాంకు టీముతో మాట్లాడినప్పుడు మే ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపరచుకోవాలని, అప్పుడే మేము యాక్షన్ తీసుకుంటామని చెప్పారు.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ఇండాక ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు అధ్యక్షా. ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతున్నప్పుడు నేను అడిగేను. ఎపి 3 విషయంలో మన ఆర్థిక పరిస్థితి బాగాలేదని వరల్డు బ్యాంకు వారు యివ్వడానికి సుముఖంగా లేరని వేవర్ మాతానని, మీరు వచ్చిందని చెబుతున్నారేమిటని. ఏదీ నిజం? క్లారిఫికేషన్ కనీసంబట్టిగా వుండాలని మే దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ప్రతి మంత్రికీ డబ్బు రావాలనే వుంటుంది. డబ్బులు యివ్వేది ఫైనాన్సు. ఓపరేటింగ్ కోఆర్డినేట్ నేను చేస్తాను. నేను మొన్న మే పరిష్కారంతో వరల్డు బ్యాంకు టీము వద్దకు వెళ్లాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- ఇవి బెంపరే ఎర్రెంటిమెంట్స్?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నాట్ థేట్ దత్. వరల్డు బ్యాంకుతో మాట్లాడింది యింకా డిసార్డుమెంట్కు సర్క్యూలేట్ కావేదు. అప్పటి నుంచి డిస్కషన్లు అవుతున్నాయి. వాళ్లు పూర్తయి అనుకుంటున్నారు. బోరింగ్ వాళ్లు ఏం చెప్పారంటే, వాళ్లు ఎ.పి. ఎకానమీ మీద స్టడీ చేస్తున్నామని, స్టడీ పూర్తి అయినాక పరిస్థితులు చూసుకుని రిటర్ చేస్తామని అన్నారు. ఇందులో యూరిస్ట్రయిట్ ఏమే లేదు. ఇవాళో మాట రేపు ఒక మాట కాదు. వాస్తవాలు చెబుతున్నాను. అన్నీ స్పెషిమైజ్ చేస్తే కొంత వరకైనా తిరిగి పే చేసే పరిస్థితి వస్తే ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి.కి కూడా ట్రాన్స్మిషన్కు, డిస్ట్రిబ్యూషన్కు రూ. 3 వేల కోట్లు లేక 4 వేల కోట్లు యిస్టామని చెబుతున్నారు. మాకు నమ్మకం కుదరాలంటున్నారు. ఎ.పి.లో మంచి పోటెన్షియాలిటీ, రిసోర్సెస్ వున్నాయని అందుకని కన్సిడర్ చేస్తామని అంటున్నారు. రాజస్థాన్, కర్ణాటక, ఆంధ్ర, వెస్ట్ బెంగాల్ వంటి నాలుగైదు రాష్ట్రాలను వరల్డుబ్యాంకు సెలక్టు చేసుకున్నారు.

ఫాలో అప్ చేస్తున్నారు. ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగుంటే యిస్తామంటున్నారు. లేకపోతే వారు మరో రాష్ట్రానికి వోయే పరిస్థితి వుంది.

ఇక వెల్ఫేర్ స్కేమును విషయానికి వస్తే, వీటి నిమిత్తం ఒక దశాబ్దంలో 521 శాతం పెరిగింది. మొత్తం 1984-85 లో రూ. 390 కోట్లు వుంటే 1996-97కి రూ. 2,263.56 కోట్లు వెల్ఫేర్ మీద ఖర్చు చేయడం ఇరిగింది. అ విధంగా ఖర్చు పెరిగింది. ఇందులో ట్రిబల్ వెల్ఫేర్, ఎస్సీ వెల్ఫేర్, మైనారిటీ వెల్ఫేర్, మహిళా శిశు సంక్షేమం, వికలాంగుల సంక్షేమం ఖర్చులు కూడా వున్నాయి.

హౌసింగ్ మీద ఏదో 10 సంవత్సరాలకు 435 శాతం పెరిగింది. ఈ సంవత్సరం యింకా పెంచాలని అనుకుంటున్నాం. హౌసింగుకు డిమాండు వుంది. పూజలలో రెస్టాను కూడా వుంది. వాళ్లు కూడా కొంత డబ్బులు వేసుకుంటున్నారు. పెరమనెంటు షెల్టరు వారికి యివ్వడం జరుగుతోంది.

రూరల్ డెవలప్ మెంటుకు ఒక దశాబ్దంలో 167 శాతం పెరిగింది. కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం పథకం ప్రారంభించినప్పుడు 1982-83లో మొదటి రెండు మూడు నెలల్లో రూ. 4 కోట్లు అయింది. అదీ 1983-84లో రూ. 95.75 కోట్లు అయింది. 1984-85లో రూ. 137 కోట్లు అయింది. గత సంవత్సరం మనం ఖర్చు పెట్టింది రూ. 1143 కోట్లు. ఈ సంవత్సరం ఎస్సీమేట్లు ప్రకారం చూసుకుంటే రూ. 1308 కోట్లు అవుతుంది. ఎల్లక్షను కోసం కాంగ్రెసు గవర్నమెంటు ఇఫ్యూ ష్మెన్ పెంచలేదు. ఒక రూపాయి పెంచినా రూ. 1800 కోట్ల తేక రూ. 1900 కోట్ల అవుతుంది. వరసంటేజ్ వెజు మాస్టే 1983-84కి 1996-97కి 1366 శాతం పెరిగింది. ఇదీ అత్యధికంగా పెరిగిన వ్యయం. ఇవన్నీ కాకుండా రాష్ట్రానికి యింతకు ముందు చెప్పినట్లు టాక్సు రెవెన్యూలు ఎస్.టి., స్టేట్ ఎక్సైజు, మోటారువెహికల్ టాక్సు, రిజిస్ట్రేషన్ మరియు స్టాంపులు, ల్యాండు రెవెన్యూ వాటర్ మొదలైనవి వున్నాయి. వీటి పైన ఎక్కువగా ఎలాన్సిటి పెరగడం లేదు. కేంద్రంలో అయితే ఇన్ కం టాక్సు, కార్పొరేట్ టాక్సు, ఎక్సైజ్, కన్సమ్ము డ్యూటీ వున్నాయి. అదాయాలు కేంద్రానికి పెరుగుతున్నాయి. మనకు మాత్రం పెరగడం లేదు.

మనకు లిమిటేషన్లు వున్నాయి. ఎస్.టి. విపరీతంగా పెంచితే బ్రేడ్ డెవర్షన్ వచ్చే ప్రమాదం వుంది. వచ్చే టాక్సులు రావు. ఇంకా మనకు మీనరల్సు, ఫాలోస్టలలో కొంత డబ్బు వస్తుంది.

ఈ రోజు వేరే రాష్ట్రాలలో కూడా టాక్సు కలెక్టు చేస్తున్నారు. ఎస్.డి.పి. రేషియా ఇండికేటర్ ప్రకారం సాధారణంగా మానిటర్ చేస్తారు. దాని ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 8.6 శాతం, తమిళనాడులో 10.8 శాతం, కర్ణాటకలో, 12.6 శాతం, కేరళలో 12.5 శాతం, జిల్ల ఇండియా స్కేలులో 14.2 శాతం వుంది. టాక్సు కలెక్షన్లు విషయంలో మనం లోయెస్టు స్కేలులో టాక్సులు ఎట్లా పెరిగాయో చూసుకుంటే -

1984-85లో రూ. 1173 కోట్లు వుండే 1985-86లో రూ. 4,067 కోట్లు పెరిగింది. పర్సనల్ టాక్స్ గ్రోత్ చూసుకుంటే 346 శాతం. తమిళనాడులో అయితే 1297 నుంచి 5,694 అయింది. అంటే 438 శాతం పెరిగింది. కర్మాటక రూ. 991 కోట్లు ఆ రోజు వుండే అది ఈ రోజు రూ. 51.16 కోట్లు పెరిగింది. గ్రోత్ రేట్ వచ్చి 562 శాతం. కేరళలో రూ. 621 కోట్లు వుండేది రూ. 2,859 కోట్లకు చేరుకుంది. గ్రోత్ రేటు 459 శాతం. మహారాష్ట్రలో రూ. 1966 కోట్లు వుండేది రూ. 9,530 కోట్లకు పెరిగింది. గ్రోత్ రేటు 484 శాతం.

ఇట్లా పెరిగినందుకు నేను ఏ పార్లమెంట్ నిందించడం లేదు. 10 ఏళ్లు గురించి చెబుతున్నానంటే యిందులో కాంగ్రెసు, తెలుగుదేశం, మళ్ళీ వచ్చిన తెలుగుదేశం వున్నాయి. మన ట్యాక్సులు చూస్తే 1984 నుంచి 1995-96 కు సేల్సు ట్యాక్సు వచ్చి రూ. 610 కోట్లు వుండేది రూ. 2900 కోట్లు అయింది. 474 శాతం పెరిగింది. స్టేటు ఎక్సైజు పొహణిషను వల్ల రూ. 351 కోట్లు వుండేది ఈ రోజు రూ. 77 కోట్లకు వచ్చింది. మైనస్ 452 శాతం. మోటారు వెహికల్ ట్యాక్సు రూ. 93 కోట్ల నుంచి రూ. 461 కోట్లకు పెరిగింది. 495 శాతం గ్రోత్ రేటు. స్టాంపులు రిజిస్ట్రేషన్ రూ. 53 కోట్లు వుండేది రూ. 325 కోట్లు అయింది. 614 శాతం వచ్చింది. ల్యాండు రెవెన్యూ రూ. 17 కోట్లు వుండేది రూ. 57 కోట్లకు పెరిగింది. 325 పర్సంటేజ్ డీనిలో 11.40 ఉంటున్నాయి. ఇది కూడా కలక్ట్ చేయలేకపోతున్నాము. ఇంట్లో చూసినప్పుడు ఉ. అనుకొన్నంతగా ట్యాక్సుస్ పెరగలేదు. ఎక్స్ పెండిచర్ విషయంగా పెరిగింది. అప్పుడు మనం వివరణంగా పెనుకోవడం జరిగింది. డీనివలన్ రాబోయే రోజులలో 2250 కోట్ల రూపాయలు డెబ్ట్ సర్వీస్ ఫ్రెస్ట్ ఇది రాను రాను ఇంకా పెరుగుతోంది, ఏ విధంగా డీనిని రీఫ్ చేస్తామో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. అందుకనే నేను ఈ రోజు వెట్టిపేపర్ పై ఇంత చెప్పవలసి వచ్చింది. స్పీకర్ చెప్పారు. డీనిపై ఆలోచించాల్సిన బాధ్యత అందరిమీద ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు ఆలోచించకపోతే, రిమిడ్ స్టెప్స్ తీసుకోకపోతే, ఇంకా రాష్ట్రం క్రెడిటిలో పడే ప్రమాదం ఉంది. అందుకే స్టేట్ ఫైనాన్స్ ఘోర, రెవెన్యూ రిసోల్వ్ ఘోర, ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఎక్స్ పెండిచర్ ఘోర, కోపరేటివ్ సెక్టారు, పబ్లిక్ ఎంటర్ప్రైజెస్. ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి., ఇరిగేషన్, వెల్ఫేర్ స్కీములు, యూనిట్లు ఏఘ్ మి షేస్తున్నామో ఆ డేటయిల్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. డీనిపై డెమొక్రాటిక్ డిస్కస్ ఫేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. బాధ్యత ఉంది. కాకపోతే న్యూ డైరెక్షన్ లో ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఏ రాష్ట్రంగానీ, దేశం గానీ బాగుపడాలంటే, ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఎక్స్ పెండిచర్, సబ్సిడీస్ ని, అదే మాదిరిగా డెవలప్ మెంట్ ఎక్స్ పెండిచర్ ట్యాక్స్ లెస్స్ ఫేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇంతకూ మనం 900 కోట్ల రూపాయలు క్యాపిటల్ ఎసెట్స్ గా మాత్రమే ఖర్చుపెడుతున్నాము. కానీ లక్షల కోట్ల రూపాయలు మనకు ఖర్చు అవుతోంది. ఈ రోజు డీనికి సంబంధించిన సమాచారం మీకు ఇచ్చాను. కాబట్టి ఘోరంతా ఈ ఇన్ ఫ్లా మేద చాలా క్లుప్తంగా డిస్కస్ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. అందరూ, మొత్తం ప్రజాపృతినిబట్టి డీని పైన ఆలోచించాలి. నేను ఈ విషయానికి సంబంధించి వివిధ రంగాలకు సంబంధించిన వ్యక్తులతో అందరితోనూ మాట్లాడాను. ప్లెవేటు పెక్కుబడిదారులు, ఎడిటర్స్, జర్నలిస్టులు, మేడియం పర్సన్స్, ఎం.పిలు, ఆఫీషియల్స్, ఎన్.జి.వోలతో, పొలిటికల్ పార్టీలతో, ఇండస్ట్రియలిస్టులతో,

ప్రజాప్రతినిధులతో అందరితో మాట్లాడాను. ఇవన్నీ మీరు చూసే వుంటారు. దీనిపై ప్రజలు ఎలా రియాక్ట్ అవుతారో, ఈ సలహాలు ప్రజలకు ఏ విధంగా ఉపయోగపడతాయో చూడవలసి వుంది. అంతేకాకుండా, కొంతమంది లెటరు రాశారు. సుమారు కొన్ని వేల లెటరు వచ్చాయి. కొన్ని సజెషన్స్ వచ్చాయి. ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ను స్క్వామ్మెన్ ఫేయాలనే కాకుండా, కొంతమంది దీనిపై సర్వే చేశారు. సబ్సిడీని రేషనరైజ్ చేయాలని చెప్పారు. రెవెన్యూ లాసెస్ వున్నాయి. అవన్నీ టైటెన్ ఫేయమని, లీకేజీ ప్లగ్ ఫేయమని చెప్పారు. అడ్మినిస్ట్రేషన్ స్క్వామ్మెన్ ఫేయి ఎక్స్ ట్రా అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఇన్ బాగుంటుందని చెప్పారు. కరెషన్ ను ఎరాడికేట్ చేయాలని కొందరు, న్యూ సిస్టంను బిల్డ్ చేసి, ఇప్పటి సిస్టంను, బాగా ఇంప్రూవ్ చేయాలని చాలామంది సజెషన్స్ ఇచ్చారు. ఈ రోజు పవర్ సిస్టమ్స్ అన్నీ కూడా స్క్వామ్మెన్ ఫేయాలని అలోచిస్తున్నాము. పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టం, రోడ్ సర్వీసెస్ కు సంబంధించి కూడా అలోచన చేస్తున్నాము. మనకు 4400 కిలోమీటర్ల ఆర్ అండ్ బి రోడ్లు ఉంది. రూ. 40 వేల కిలోమీటరుకు ఖర్చు పెడుతున్నాము. మళ్ళీ రైన్ సీజన్ వచ్చేనాటికి రోడ్లు పోతుంది. కట్టిన రోడ్ల కడుతున్నాము. గత సంవత్సరం వీటి మెయింటెనెన్స్ కు రూ. 61.15 కోట్లు కేటాయించాము. మొత్తం మార్కెట్ ప్రామాని చెప్పినా మన రోడ్స్ కండిషన్ ఇంప్రూవ్ కొంత ఇంప్రూవ్ అయింది. ఈ సంవత్సరం ట్రాన్స్ ఫార్మ్ క్రియర్ ఫేయమని చెప్పారు. రోడ్లు కూడా పర్ఫెక్ట్ చేయాలని అనుకున్నాము. అది రెన్యూవల్ చేస్తున్నాము. ప్రతి కిలోమీటరుకు కంప్యూటర్ మార్కెట్ పెట్టి, ఎంత ఖర్చుపెడు తున్నారో, రిఫేర్లకు, మెయింటెనెన్స్ కు, రెన్యూవల్స్ కు ఎంత ఖర్చుపెడుతున్నాము? కన్సర్వ్ ఇంజనీర్స్ ఎవరు, కంట్రాక్టర్లు ఎవరు అనేది కూడా మానిటర్ చేయదలచుకున్నాము గ్యారంటీ పీరియడ్ లో ఆ రోడ్లు పోతే దానిని బాగుచేసే బాధ్యత ఆయనపైనే పెట్టాలనే అనుకుంటున్నాము. అది ఫేయకపోతే అతనిని బ్లౌక్ లీస్ లో పెట్టాలని భావిస్తున్నాము.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- మీరు కంప్యూటరైజ్ చేస్తామని చెబుతున్నారు. చాలామందిదే కాదని కాదు. అది డబ్బు ఉన్నప్పుడే జరుగుతుంది. కంప్యూటరైజ్ చేస్తాము. వర్క్ చేస్తారు. వచ్చే సంవత్సరం బిల్ పస్తుంది. ఇది ప్రాక్టికల్ గా కాదు. ముందు ప్రివిజన్స్ కు డబ్బు అరేంజ్ చేసుకొని దానికి తగ్గ పని చేసుకోండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- డబ్బులు లేకపోతే ఫేయలేము. అయితే ఎకౌంటబిలిటీ ఖర్చుపెట్టిన దానికి లెక్క కనిపిస్తుంది. వైదరాబాదుకు ముందు కంప్యూటరైజ్ చేయాలని అన్నాము. డెవలప్ మెంట్ పై ఎన్నో రకాలుగా డబ్బు ఖర్చు చేస్తాము. ఇవన్నీ ఫేయాలంటే రికార్డులేనదే ఫేయలేము. ఒక్క నెలలోనే మొత్తం ఫేయ లేము. పై నుండి క్రింది స్థాయివరకు ఫ్లక్స్ మ్యానర్ లో పెట్టుకొని మానిటర్ చేసుకొంటే సక్రమంగా వస్తుంది. దానిని వెర్రిఫై చేసుకొనే అవకాశం ఉంటుంది. ఇవన్నీ ఇంటర్ లింక్డ్. అసలు ఎకౌంటబిలిటీకి సంబంధించిన వాటింగ్ అనేది వస్తే క్రింది వాల్లు భయపడతారు. డివిజన్ లోకు ఒక కంప్యూటర్ పెట్టకపోయినా ఎన్.ఇ. లెవెల్, సి.ఇ. లెవెల్ పెట్టినా 50 శాతం వరకు కవర్ అవుతుంది. మానిటర్ చేస్తున్నారనే భయం ఉండి చాలావరకు కంట్రోల్ అవుతుంది. పవర్ క్లెయిన్ పెట్టి 79.10 మిలియన్ యూనిట్లు జనరేట్ చేశాము. నేను చేశానని చెప్పడంలేదు. ఎలక్ట్రిన్ ముందు పవర్ చూడారు. ఎలక్ట్రిన్ అయిన తరువాత పవర్

చూచారు. ప్యాబ్లం వచ్చిందా? నాకు ఇచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ కూడా తప్పుడు ఇన్ఫర్మేషన్ ఇచ్చారు. నేను ఇమేడియట్గా వెరిఫై చేసుకుంటే చాలా పేరీయషన్ ఉంది. దానిపై వారికి మెమో ఇచ్చాము. నెక్స్ట్ టైం ఇటువంటి తప్పుడు ఇన్ఫర్మేషన్ వస్తే డిసిప్లినరీ యాక్షన్ తీసుకుంటామని చెప్పడం జరిగింది. ఇన్ఫర్మేషన్ తీసుకొని ఫీల్డ్ మీదకు కూడా పోతున్నాము. నేను కాదు మా మంత్రులు కూడా ఫీల్డ్ వర్క్ చేయడం జరుగుతోంది. ఇంకా ఇందుకు సంబంధించి తీసుకోవలసిన చర్యలపై ఈ సెషన్ అయిన తరువాత ఒక మీటింగ్ పెడతాము. అందులో ఘో సజెషన్స్ ఇవ్వండి ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ను ఇంప్రూవ్ చేయడానికి, ఎఫిషియెన్సీని పెంచడానికి ఉపయోగపడుతుందని తెలియచేస్తున్నాను.

పెన్షేవేటు ఎంటర్ప్రైజెస్ అయితే ప్రతి ఒక్కరూ కంప్యూటర్ పెట్టుకొని అందులో ఎప్పటికప్పుడు కాలిక్యులేట్ చేసుకొని, దాని రెమిడీకి మెజర్స్ తీసుకొంటున్నారు. మన పబ్లిక్ ఎంటర్ప్రైజెస్లో 5, 6 సంవత్సరాలనుండి ఆడిట్ చేయలేదు. ఎకౌంట్స్ లేవు. దానికి ఇవి ఉపయోగపడతాయి. ఇది కాకుండా మొత్తం స్ట్రామల్స్ చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. చాలా ఈజీగా ఐపోతుందనే, ఓవర్సైట్ మార్పు చేస్తామనే, రాష్ట్ర డైరెక్షన్ మార్చి ఏదో చేస్తామని చెప్పడం లేదు. ప్రజలవద్దకు పాలన వెట్టడం, శ్రమదాన కార్యక్రమం పెట్టడంతో బాగు అయింది అని చెప్పడం లేదు.

కొలనుపాక వద్ద రామమోహన రావుగారు ఒక రిపబ్లికన్ ఫ్రంట్ ఇచ్చారు. అక్కడ 30 గ్రామాలు సబ్మెర్జ్ అవుతాయి, 20 వేల ఎకరాలు సబ్మెర్జ్ అవుతుంది కాబట్టి ఈ కాలువ రిపేర్ చేయాలని అన్నారు. అది ఎస్ఐమేట్ చేస్తే రూ. 6 కోట్లు అయింది. ఇంత డబ్బు ఎట్లా పెడతాము అని అన్నారు. డిప్యూటీ ఛీఫ్ ఇంజనీర్ అక్కడ గ్రామాలవారు ముందుకు వచ్చి శ్రమదానం చేస్తున్నారు. ఆ పనిమొత్తం కేవలం రూ. 60 లక్షలతోనే ఆ గ్రామస్థులు చేశారు. 60 లక్షలతో పని అయింది. కావాలంటే చూడండి ఎం.ఎల్.ఏ. సీతాదేవిగారున్నారు. 80 కిలోమీటర్ల డ్రైన్స్కు పని చేయించారు. దానికి కావలసిన మిషన్, కాన్స్ట్రక్షన్ ఇచ్చాము. బాపిరాజుగారు కూడా నర్సాపూర్లో చేశారు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- ల్యాండ్ ఇయర్ చేసిన బిల్లు ఇంతవరకు ఇవ్వలేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- బాపిరాజుగారు చెప్పింది ఇది కూడా ఒక సమస్య గానే ఉంది. వెస్ట్ గోదావరి మంత్రులు ఇది నా దృష్టికి తెచ్చారు. రూ. 40 లక్షలు కావాలన్నా రిలేట్ చేస్తాము. ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఉన్నా శ్రమదానం కోసం ఎవరు ముందుకు వచ్చినా ఆ పనులకు డబ్బులు ఇవ్వకుండా లేము. మీరు కూడా రండి ఇమేడియట్గా ఇప్పిస్తామని తెలియపెస్తున్నాను. ఈరోజు కంట్రాక్టరు వ్యవస్థ మాస్టే, 30, 40 రూపాయల పనిని వారు రూ. 100 గానే చేయరు. అదే శ్రమదానంతో గ్రామస్థులు ఇన్వార్ట్ అయితే, రూ. 100 రూపాయలు ఇస్తే రెండు మూడు వందల విలువగల పని చేస్తున్నారు. ఒకసారి ఈమధ్య సికిందరాబాద్ కాన్స్ట్రక్షన్స్ యొక్క వెళ్లను. ఆ కాలన్ అసోసియేషన్ చెప్పారు. వాస్తవంగా మీరు కూడా వెళితే మాసుకోండి.

11.50] అక్కడ ఒక డెయిన్ కావాలని అడిగారు. ఎన్సిమేట్స్ తయారు చేయమంటే, ఉ. డిపార్టుమెంటు వారు రూ. 64.00 లక్షలకు ఎన్సిమేషన్స్ తయారుచేశారు. వారు, మీరు డిజైన్ ఇస్తే మేమే పని చేసుకుంటామని అడిగారు. వారికి డిజైన్స్ ఇస్తే, రూ. 4.50 లక్షలతో పనులు చేయించారు. నాలుగ్గిరు టైప్స్ వర్క్ జరిగి ఉంటుంది. మా అధికారులు కూడా దానిపై కామెంట్ చేయలేదని చెబుతున్నాను. ప్రిజలను భాగస్వాములను చేస్తే తప్ప, ప్రిజలు ఇంటరెస్టు లేకుండా తప్ప, నాది అనే భావన వస్తే తప్ప, అన్నీ గవర్నమెంట్ చేయలేదు. ఆ డైరెక్షన్లో ముందుకు వోవాలి. ఏ గ్రామంలో, అయినా ప్రిజలు ముందుకు వస్తే, శ్రమదాన కార్యక్రమంలో వారిని ఇన్వోల్వ్ చేస్తున్నాము.

నేను ఇదంతా ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, ప్రిజలు కూడా ముందుకు వచ్చి పనులు చేసే పరిస్థితికి వచ్చారు. ఆ విధంగా పనులు జరుగుతున్నాయి. నేను చెప్పేది, ఈరోజు, రేవో మొత్తం అంతా షూర్చేస్తానని, చేయించేస్తానని చెప్పడం లేదు. సమస్యలున్నాయి, బాధలున్నాయి. ఇది యీజీ ఎక్సర్సైజ్ కాదు. ఈజీ ఎక్సర్సైజ్ అయితే నేను కూర్చుని మొత్తం అంతా చేసేవాడిని. ప్రిజలను ఎడ్యుకేట్ చేసి, మీ అందరితో కలిసి ఈ కార్యక్రమం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో మీ దగ్గరకు వచ్చాను. మిమ్మల్ని అందరినీ కోరేది - రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఎక్కడెక్కడ లీకేజీ ఉన్నాయో చెబితే, ఏ విధంగా ఈ వ్యవస్థను మార్చారో, ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగు పరచాలో సూచనలు ఇస్తే వాటిని అన్నిటినీ పరిగణనలోకి తీసుకొని రాష్ట్రాభివృద్ధికోసం పని చేద్దాం. ఆ విధంగా చేయాలని కోరుతూ, ఈ రోజు ఈ అవకాశాన్ని నాకు ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker:- The break for 15 minutes.

(The House was adjourned for tea-break for 15 minutes, at 11.53 a.m.)

12.10] (The House re-assembled at 12.13 p.m. after
మ. Tea-break, with Hon'ble Dy. Speaker in the Chair)

ANNOUNCEMENT

Mr. Dy. Speaker:- I am to announce to the House that a working lunch has been arranged to the Hon'ble Members at 1.30 p.m. today and tomorrow also by the side of Committee Hall No. 1 All the Members are requested to participate.

Press is also requested to participate.

Sri G. Muddukrishnama Naidu (Puttur):- Sir, point of order....

Sri Gade Venkata Reddy:- Sir, if a point of order is raised by any member, you must give an opportunity to him.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు శ్వేత పత్రాన్ని సమర్పించారు. ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెట్ పెట్టుకుంటున్నాము. వాట్ యాక్ బడ్జెట్? ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెట్పై 45 రోజులు వర్ష జరుపుకుంటున్నాము. బడ్జెట్లో ఆదాయ వ్యయానికి సంబంధించి ప్రజా డిపార్ట్మెంట్ ఇన్ఫర్మేషన్ రెవ్యూ చేస్తున్నాము. వారు ఫైనాన్స్ మినిస్టర్గా పని చేశారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక 45 సంవత్సరాల చరిత్రలో ఏ ముఖ్యమంత్రి, ఏ రాష్ట్రంలో చేయని విషయం నేను చేశానని అన్నారు. అసెంబ్లీలో, పార్లమెంట్లో ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెట్మీద చర్చించడం ఒక డ్యూటీ. బడ్జెట్ అంటే ఏమిటి? ఆదాయవ్యయ పట్టిక. ఎంత అప్పుఉంది, ఎంత వ్యయం ఉంది. ఎంత ఖర్చు అవుతుంది. అనే దానికి చర్చిస్తాము. ఇది కొత్తగా చేసిన పని కాదు. ప్రజా బడ్జెట్లో చర్చించుకుంటాము. రెండు రూపాయల కిలో బియ్యంకి ఎంత అయ్యింది, కరెంటుకు ఎంత అయింది అనేది చర్చించుకుంటాము. ఇది కొత్త విషయం కాదు. అసెంబ్లీని కింగ్డమ్ ఫర్ ముగా ముఖ్యమంత్రి చెప్పడాన్ని నేను అడ్జిక్ట్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖర్రెడ్డి:- ఇందులో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏమి ఉంది?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దేర్ యాక్ నో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

(అంతరాయం)

శ్రీ వి. జనార్థనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి కొన్ని శ్వేతపత్రాలు అసెంబ్లీ, బయట, అసెంబ్లీలో సమర్పించడం జరిగింది.

Discussion on the following అని చెప్పి.

1. State Finances - The factual position.
2. Finances of A.P.S.E.B.
3. Irrigation Sector - A factual note.
4. Establishment levels and costs in Andhra Pradesh.
5. Pattern of expenditure on the Welfare Sector.
6. Status note on Revenues of the State.
7. Status note on State Level Public Enterprises and select Co-operative Institutions.

అన్నిటోషన్ శ్వేతపత్రం సమర్పించడం జరిగింది. ముఖ్యంగా చంద్రబాబునాయుడుగారు 1978 నుండి ఎం.ఎల్.ఏ.గా, మంత్రిగా పని చేశారు. 1982లో అసెంబ్లీకి జరిగిన ఎన్నికల్లో కంటే 5.1.83లో మాతో పోటీ చేశారు. ఎన్నికల్లో వారు కాంగ్రెస్ పార్టీ తరఫున గెలవలేకపోయారు. దాని తరువాత తెలుగుదేశం పార్టీలో....

(అంతరాయం)

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆర్థిక పరిస్థితి గురించి మాట్లాడండి. మీరు మాట్లాడేది రిలవెంట్ కాదు.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- 1983 వరకూ అంటే మా కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఉన్నంత వరకు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుగా ఉన్నదని వారు ఒప్పుకున్నందుకు వారికి నేను అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. 1983లో వారు ఓడిపోయిన తరువాత తెలుగుదేశంలో తీసుకోవాలా వద్దా అని ఆ పార్టీలో వారిలో వారికి వాదోపవాదాలు జరిగిన తరువాత....

(అంతరాయం)

వారు మా పార్టీలో యాక్టివ్ గా ఉన్నారు. నేను ఇదంతా ఎందుకు మనవిచేస్తున్నానంటే, ఈ రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి 10 సంవత్సరాలనుండి క్షీణించిపోయింది. డెఫలెట్ మెంట్ అంతా ఆగిపోయింది. అప్పులపాలయ్యారు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Speaker Sir, through you I would like to make a correction. Ten years has just been taken because it is a period of ten years, but not that the financial position of the State was excellent then or was deteriorating only in these ten years. Ten years is just a reasonable period to reflect the economy of our State. That is why we have chosen ten years. If the Hon'ble Member has a better parameter, he can tell us.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నేను రాజకీయం చేయలేదు. జనార్థన్ రెడ్డిగారు రాజకీయం చేయాలని చూస్తున్నారు. నేను ఏమన్నానంటే, ఇరిగేషన్ బడ్జెట్ గురించి చెబుతూ కాంగ్రెస్ పార్టీతో ఫస్ట్ ప్లాన్, సెకండ్ ప్లాన్, తర్డ్ ప్లాన్ గురించి చెప్పాను. ఎక్కడా పార్టీ చేయలేదు. రాజకీయం చేయాలని మాట్లాడలేదు. వాస్తవ పరిస్థితులను అలోచించి ఇవ్వగలిగితే మంచి సూచనలు వారిని ఇవ్వమనండి. ఎప్పుడు తీన్నారు, ఎక్కడ తీన్నారు, ఎక్కడ పడుకున్నారు, ఎక్కడ నిద్ర లేచింది అవన్నీ అడగలేదు. వారు అవన్నీ చెబుతున్నారు. నేను అని అడగలేదు. ఇది ఇలా కాదు, ఇది రైట్ అని చెబితే సంతోషపడతాను. ఇక్కడ కాదు, ఈ విధంగా వేదాము అల్లరేనేటిప్ప ఉన్నాయని

చెప్పండి లేదా ఎక్స్‌పోజర్ వేయమంటే ఏ యామ్ ప్రిపేర్ టు యాక్విష్. ఆ యాంగిల్తో ఆలోచించమనండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. నాగేందర్:- మంచి సజెషన్ ఇస్తే....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- సభ్యత అనేది తెలియాలి. నాగేంద్రగారు కొత్తగా అసెంబ్లీకి వచ్చారు. అసెంబ్లీలో కొన్ని ప్రాజెక్ట్స్ నేర్చుకోవడం మంచిది. గౌరవంవడం నేర్చుకోవాలి. నేను మాట్లాడిన తరువాత, నేను కూర్చున్న తరువాత వాడిని అడగమనండి. మాట్లాడుతూ ఉన్నప్పుడు మధ్యలో మాట్లాడితే అద్భుతంగా ఉంటుంది. అది వాంఛించినట్లు ఉండదు. వారి డిపార్టుమెంట్ మంచిది కాదు. వారి ఇమేజ్ మంచిది కాదు. నన్ను అగౌరవ పరచినా నేను బాధపడను. కానీ వారికి నష్టం. ఆ యాంగిల్తో ఆలోచించవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులకు మళ్లీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇది వాస్తవం కాదని చెబితే కరెక్ట్ చేసుకుంటాను. లేదా ఇంకా డెటైల్ మెథడ్స్ ఉన్నాయంటే వాటి గురించి చెప్పమనండి. కానీ సనీట్రీజ్ చేస్తాను అంటే కానీ ఈ విధంగా మాట్లాడడం మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

12-20 శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మేము రాజకీయాలను వేస్తున్నాము. మనీ ముఖ్యమంత్రి అంటున్నారు. కానీ, తెలుగుదేశం పార్టీ రాజకీయాల వల్లనే ఈ రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఈ విధంగా క్షీణించి పోయింది.

(అంతరాయం)

ఆ రోజులలో శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు తెలుగుదేశం పార్టీని స్థాపించినప్పుడు వారు నినిమూరంగంనుంచి రాజకీయాలకు వచ్చారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు సజెక్షన్లైన మాట్లాడండి.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- వారు అధికారం వదిలిపోయారని, ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయాలన్న ఉద్దేశ్యంతో ఆ రోజులలో "కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకే" అన్న పథకం పెట్టారు. 1983వ సంవత్సరంనుండి ఈ పథకం అమలులోకి వచ్చింది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం 1983వ సంవత్సరం నుండి 1989 వరకు అధికారంలో ఉండేది. 1989 నుండి 1994 వరకు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉండగా పనికి వచ్చిన వీషయాన్ని వాగ్దారాజకీయం చేశాడు. ఏ ఇబ్బంది కార్యక్రమాన్ని చేపట్టినా దాంట్లో అవినీతి ఉందని అనే వారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు (నెడ్డిపేట):- అధ్యక్షా, ప్రారంభంలోనే సభను తప్పు దోంగ పట్టించే విధంగా ఆయన మాట్లాడుతున్నారు. కిలో బియ్యం రెండు రూపాయల

పథకం ఎన్.టి. రామారావుగారు ప్రవేశపెట్టారని చెబుతున్నారు. గతంలో వేరు ఎన్నోసార్లు ఈ పథకం ఎన్.టి. రామారావుగారు ప్రారంభించింది కాదనీ, కొద్ది విజయభాస్కరరెడ్డిగారు రూపాయి తొంభై పైసలకే కిలో బియ్యం అందవేశారని వారే చెప్పుకొన్నారు. ఇంత ఘోరమైన అబద్ధాలు చెప్పుకూడదు.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- శ్రీ కొద్ది విజయభాస్కరరెడ్డిగారు కిలో బియ్యం ఒక రూపాయి తొంభై పైసలకు అందవేసినా; శ్రీ రామారావుగారు ప్రజలవద్దకు వెళ్లి రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం అని చెబితే దానికే వారు ఓట్లు వేయడం జరిగింది. వారిని అధికారంలోకి తీసుకురావడం జరిగింది. ఆ రోజులలో మేము తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు పనుల నిమిత్తం బెండర్లు పిలిచినా, లేక వేరే ఏదైనా పనుల నిమిత్తం కాంట్రాక్టులు అప్పవెప్పి నప్పుడు వేరు 50 శాతం ఎక్సెస్ అనీ, వంద శాతం ఎక్సెస్ కి ఇస్తున్నారనీ అల్లరి చేసి కాంగ్రెస్ పూర్తిగా అవినీతితో నిండిపోయిందని....

(అంతరాయం)

వారు ఎన్నో మాటలు చెప్పడం జరిగింది. శ్రీ చంద్రబాబునాయుడు తెలుగుదేశం పార్టీ జనరల్ సెక్రటరీగా ఉన్నప్పుడు ఒక ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్ చెట్టి అడ్మినిస్ట్రేషన్ ను స్ట్రోమ్ లైన్ చేస్తే దాదాపు 600 కొద్ది రూపాయలు మిగులుతాయని మాకు చెప్పడం జరిగింది. 1994 డిసెంబరు ఒకటికి ముందు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి అంటే వారు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు, అలాగే 1983 నుంచి 1989 వరకు అంటే పాలక పక్షంలో అధికారంలో ఉన్నప్పుడు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉందో తెలుసుకోవోయారు. అంటే ప్రతిపక్షంలో ఉన్నా తెలుసుకోలేకపోయారు. అలాగే అధికారంలో ఉన్నా తెలుసుకోలేకపోయారు. కేవలం కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చేపట్టిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను విమర్శించుకొంటునే కాలం గడిచారు. వారికి రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి గురించి తెలియదంటే నాకు చాలా బాధగా ఉంది. వారు మంచి ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త అని చెప్పుకుంటూ ఉంటారు. కంప్యూటర్ క్షేపణ చేశాము, ఏదైనా సమాచారం కావాలంటే వెంటనే వస్తుందని చెబుతూ ఉంటారు. వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు, ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు ఏమీ చేశారనీ అడుగుతున్నాను. 1994వ సంవత్సరంలో తెలుగుదేశం పార్టీ యొక్క మ్యానిఫెస్టో ఏమిటి? కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు ఇస్తామని అన్నారు. రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్యనిషేధం విధిస్తామని అన్నారు, అలాగే పవర్ సబ్సిడీ 50 రూపాయలకు ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. అలా చెప్పి మీరు ప్రజలను మోసం చేయడం జరిగింది. దగా చేయడం జరిగింది. ఈ మోసం దగా చేరుచేసి మమ్ములను రాజకీయం చేస్తున్నామని అంటున్నారు. అసలు రాజకీయం వారు చేసి ప్రజలను మోసం చేశారని మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కిలో బియ్యం రూ. 3-50 పైసలకు ఇవ్వగా 770 కొద్ది రూపాయలు సబ్సిడీ ఉండేది. తెలుగు దేశం పార్టీ అధికారంలోకి రాకముందు వారి మ్యానిఫెస్టో మాదగ్గర ఉంది - దాంట్లో వారు రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం, రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్యనిషేధం, రైతులకు పవర్ సబ్సిడీ, కొత్త పనులు వేయం అని చెప్పారు. అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత

శ్రీ చంద్రబాబునాయుడు, ఆర్థిక మరియు రెవెన్యూ శాఖలను నిర్వహిస్తూ ఒక ఇంజిన్యూ ఇచ్చారు. కావాలంటే ఆ వేవర్ మా దగ్గర ఉంది. ఆ ఇంజిన్యూతో ఆయన, కంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఇస్తున్న కిలో బియ్యం రూ. 3.50 పైసల వల్ల 770 కోట్ల రూపాయలు సబ్సిడీ చెల్లించగా తెలుగుదేశం కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు ఇవ్వడంవల్ల 1145 కోట్ల రూపాయలు అవుతుందనే అందువల్ల ప్రజలపై కొత్తగా టాక్సులు ఏమీ విధించమని చెప్పారు. వారు జనవరి 1, 1995 నుంచి కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు ఇవ్వడం జరిగింది. 31 డిసెంబరు, 1994 నాడు ఒక ఆర్డినెన్స్ తెచ్చి 180 కోట్ల రూపాయలు ప్రజలపై సర్భారే వేశారు. అప్పుడు నిత్యవసర వస్తువుల ధరలు పెరిగాయి. ప్రజలపై భారంపడింది. సారాను కంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు నిషేధించడం జరిగింది. ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత నిషేధించడం జరిగింది. కంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు సారా నిషేధించినందువల్ల 440 కోట్ల రూపాయలు ఎక్స్ట్రా ద్వారా అదాయం వచ్చింది. వీరు 196 లో 77 కోట్ల రూపాయలు అదాయం 12.30 వస్తుందని, 350 కోట్ల రూపాయలు అదనంగా వారిపై భారం పడుతుందని మ. రైతులకు యిచ్చే వవర్ సబ్సిడీవల్ల కూడా రూ. 900 కోట్లు భారం పడుతుందని అంటున్నారు. వీళ్లు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత అంతకుముందున్న 900 కోట్ల రూపాయల సబ్సిడీ రూ. 1200 కోట్లకు పెరిగింది. అంటే వారన్నట్లు భారం రూ. 900 కోట్లు కాదు, రూ. 300 కోట్లు మాత్రమే. మొత్తం వీరు ప్రజలకు యిచ్చే సబ్సిడీ 1000 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. అయితే వీరు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత రూ. 180 కోట్ల సేల్స్ ట్యాక్స్ సర్పార్స్ వేశారు. జనవరిలోనే ఆర్.బి.సి. బస్ ఛార్జీలు పెంచారు. అది సుమారు 400 కోట్ల రూపాయలు అవుతుంది. 600 కోట్ల రూపాయలు కరెంటుపై పెంచడం జరిగింది. అంటే మొత్తం 1500 కోట్ల రూపాయల అదనపు భారాన్ని వేశారు. ఎలక్ట్రసిటీకు ముందు పేద ప్రజలు, అయోగ్, పాపం, మీ కష్టాను చూడబేకవోతున్నాం, మీ బాధలు తీరుస్తామంటూ వాగ్దానాలు చేసి యిప్పుడు యిలా పన్నుల భారం వేయడం అనుచితంగా వుందని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. కిలో రెండు రూపాయలకు బియ్యం 'అన్న వరం' అన్నారు. మధ్యపాన నిషేధం అన్నారు, అయితే వారు చెప్పిన మాటలకు, వేసే విధానాలకూ ఎక్కడా వొంతన లేదని తమకు మనవి చేసుకుంటున్నాను. మొత్తం మీద వీరు యిచ్చిన సబ్సిడీలు 1000 కోట్ల రూపాయలుండగా, ప్రజలపై వేసిన పన్నుల భారం మాత్రం 1500 కోట్ల రూపాయలకు పెంచారని స్పష్టం అవుతోంది.

అధ్యక్షా, అనాడు రామారావుగారి బొమ్మ పెట్టుకుని 225 మంది ఎలక్టు అయ్యారు. మేము 26 మందిమే వున్నాము. అయినా మేము ఎలక్ట్రాన్సిక్కు ముందు ఏమీ చెప్పామా, ఇప్పుడు అలాగే ప్రవర్తిస్తున్నాము. వాళ్లు ప్రజలను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు.

(అంతరాయం)

మేము చెప్పింది వేశాము. మేరలా కాదు. మేరు తప్పులు చేస్తూ రాజకీయం చేయవద్దంటూ మమ్మల్నంటుంటే ఎలాగిందీ?

(అంతరాయం)

ఎన్.టి. రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు.... అసలు మీరంతా ఆయన నాయకత్వంలో ఆయన పేరువల్ల, ఆయన దయవల్ల, ఆయన అక్షేసులవల్ల ఎలక్టు కాగలిగారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అవీ అవసరం లేదు.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- శ్రీ రామారావుగారు ఎలక్టు కాకుముందు చెప్పిన మాటలకు, ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత చేసిన చేతలకు ఎక్కడా ఖాతనలేదని తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అంతేగాక చంద్రబాబునాయుడుగారి నాయకత్వంలో హో.బి.ఎస్.ఎస్.ఎల్.ఎస్. క్యాంప్ చేసినప్పుడు, ఎం.ఎల్.ఎ.లంతా అక్కడ....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అదీ అవసరం లేదు. మీరు ఆర్థిక పరిస్థితి గురించి చెప్పండి.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- ఎన్.టి. రామారావుగారిని పదవినుండి దింపేయాలి -

(అంతరాయం)

యునైటెడ్ ఫ్రంట్ గవర్నమెంటు మీదీ వుంది కదా, కావాలంటే ఎంక్వయిర్ చేయమనండి. రామారావుగారు దిగిపోయిన తరువాత ఈ అసెంబ్లీలో మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వమని అడిగినప్పుడు వారికి అవకాశం మీరు ఇవ్వకపోతే, మేము వారికి అవకాశం యివ్వాలి అంటున్నాం.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు:- నేను అంతరాయం కల్పించాలని కాదు. వారు మాట్లాడేది మాకు కనీపూజనీగా వుంది. ఫైనాన్స్ విషయం వారు చెప్పే మాటలలో మాకు కనీపించడం లేదు. తమకు ఏమైనా అర్థం అయివుంటే మాకు చెప్పండి. I want to make an appeal to my good friend that we are not taking here a political debate. You all know, how we have respected Sri N.T. Rama Rao. We never descended to those levels.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- అశోక గజపతిగారు ఇంగ్లాండులో వదువుకున్నారు. నేను చెప్పే విషయాలు ఆర్థిక పరిస్థితుల గురించి కాదని, వారికి అర్థం కాలేదని అంటున్నారు. నే చెప్పేదేమంటే ఆయనను కొద్దిగా మెంజిల్ హాస్పిటల్లో వుండి ట్రీట్మెంట్ చేసుకోమనండి అప్పుడు అర్థం అవుతుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వేగ్, వేగ్ Nothing of that sort should be raised.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- నా గురించి పర్సనల్ గా ఎందుకు మాట్లాడాలి? 700 కోట్ల రూపాయలు సబ్సిడీ విషయం, మధ్యపాన నిషేధం విషయం, 2 రూపాయలు కిలో బియ్యం విషయం, యింత క్లియర్ గా ఫిగర్స్ కూడా చెబుతూ వుంటే ఆర్థిక విషయం కాదా? దానికి సంబంధం లేదా? మజాక్ అనుకుంటున్నారా? ఏమనుకుంటున్నారు? ఏమి తెలివండీ? ఏమి యూజ్ ఫుల్ గా మాట్లాడుతున్నారు? జాగ్రత్తగా మాట్లాడమనండి. మంత్రిగారయినంత మాత్రాన నోటికి ఎంత వస్తే అంత మాట్లాడ కూడదు. పర్సనల్ గా ఇన్సర్ట్ చేయకూడదు. మేము కూడా అలా చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. ఏమిటి వారు మాట్లాడేది? ఆలోచన లేదు. *

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- జనార్ధన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడేది ఎలావుందంటే రామారావుగారు హాస్లో వున్నప్పుడు మా కంటి ఎక్కువ వారే గౌరవం యిప్పినట్లుగా చెబుతున్నారు. మరి అలాంటి ట్యాంక్ బండ్ వద్దు. ఆయన సమాధి పెట్టినప్పుడుగానీ, అక్కడి గార్డెనుకు ఎన్.టి.ఆర్. పేరు పెడతామన్నప్పుడు గానీ వారే అప్పోజ్ చేశారు. ఇప్పుడు రాజకీయంగా మాట్లాడవద్దు. ఫైనాన్స్ విషయాలు మాట్లాడమని ఫైనాన్స్ మినిస్టరుగారు చెప్పారు తప్ప మరేమనలేదు. ఈ ప్లెన్ లో రోజూ అవకాశం వస్తే రోజూ మీరు మాట్లాడ వచ్చు. కానీ ఏదో పాత సబ్జెక్టు తీసుకుని వచ్చి మాట్లాడకూడదని చెప్పారు తప్ప మరం కాదు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని మాట్లాడండి.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- ఎన్.టి.ఆర్. గారిని పదవి నుండి దింపేసిన తరువాత వారింటికి వోయి మేమంతా కలిశాము. ఫ్లోర్ లేడర్స్ ను తీసుకుని నేను వారింటికి వెళ్లాను వారు పదవి నుండి దిగిపోయిన తరువాత యిక్కడికి వచ్చినప్పుడు మీరు ఎలా చేశారో అందరికీ తెలుసు. ఆయన బ్రతికుండగా లేదు గానీ, ఆయన చనిపోయినప్పుడు ప్రేమలు పుట్టుకు వచ్చాయి. ఆయన చనిపోయిన తరువాత కూడా శవ రాజకీయాలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు.

12-40 అధ్యక్షా, ఎన్.టి.ఆర్. ఫూట్ ని ఇప్పటికీ మేము వ్యతిరేకిస్తున్నామని మే దృష్టికి మ. తీసుకొస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎన్.టి.ఆర్. సంతాప సభ కాదు, ఫైనాన్సు మీద మాట్లాడండి.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎన్.టి.ఆర్. సంతాప సభ అని మేము చెప్పలేదు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకం మీద అదనంగా 400 కోట్ల రూపాయలు ఖరీదం పడింది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు మధ్యనేషనానికి సంబంధించి 1993-94లో 443 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం ఉండేది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 1995-96లో 77 కోట్ల రూపాయలు వచ్చింది. అంటే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుటికన్నా 300 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం తక్కువ రావడం జరిగింది. రైతులకు సబ్సిడీ ఇవ్వినందువల్ల

300 కోట్ల రూపాయలు అదనంగా వారికి భారం పడింది. పవర్ కు 300 కోట్ల రూపాయలు తగ్గింది. మొత్తం 1000 కోట్ల రూపాయలు సబ్సిడీ. పూజింపైన 1500 కోట్ల రూపాయల వరకు పన్నులు విధించారు. ఇవి ఆర్థికంగా చెప్పే విషయాలు కావా చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, 1993-94లో రూ. 481 కోట్లు, 1994-95లో రూ. 751 కోట్లు, 1995-96 లో రూ. 1143 కోట్ల రూపాయలు, 1996-97లో రూ. 1308 కోట్ల రూపాయలు. అప్పటికి ఇప్పటికి తెక్క వేసుకొండి. నేను మిసీ లీడ్ చేయలేదు. రేపు ఇష్యూ రేటు రూపాయ, 1.50 పెనులు పెందితే 1800 కోట్ల రూపాయలు అవుతుంది. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యానికి ఒక రూపాయ పెందితే 280 కోట్ల రూపాయలు వస్తుంది. 1.50 పెనులు అయితే 420 కోట్ల రూపాయలు అవుతుంది. కాబట్టి క్యాలుక్యులేషన్ వేసి చెబుతున్నాను. మీరు క్యాలుక్యులేషన్ నేసుకొండి. అదే మారి 1994-95లో సేల్స్ ట్యాక్స్ 180 కోట్ల రూపాయలు, పవర్ డ్యూటీ 22 కోట్ల రూపాయలు, 1995-96 సేల్స్ ట్యాక్స్ 25 కోట్ల రూపాయలు, మోటారు వెహికల్స్ ట్యాక్స్ 72 కోట్లు, స్టాంప్ అండ్ రిజిస్ట్రేషన్ డ్యూటీ 41 కోట్ల రూపాయలు, టోటల్ గా ఈ సంవత్సరాలలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం దీని కంటే ఎక్కువ పన్ను వేయలేదు. పవర్ ట్యాక్స్ గురించి చెబుతున్నాను. 1993-94లో 86 కోట్ల రూపాయలు మైనస్ ఉన్నది. 1994-95లో 856 కోట్ల రూపాయలు, 1995-96లో 1244 కోట్ల రూపాయలు, ఈ సంవత్సరం 1996-97లో 1550 కోట్ల రూపాయలు మైనస్ రెవెన్యూ లాస్ ఉన్నది. 5, 10 కోట్ల రూపాయలు కాదు ఫిగర్స్ క్యాలిక్యులేట్ చేసుకొని మాట్లాడమంటున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 1984-85లో బియ్యం పైన సబ్సిడీ 137 కోట్ల రూపాయలు. 1994-95లో 751 కోట్ల 57 లక్షల రూపాయలు, మీరు ఇప్పిన సమాచారమే చూసుకొండి ముఖ్యమంత్రిగారు. 1995-96లో 1143 కోట్ల రూపాయలు బియ్యంపైన సబ్సిడీ. 1996-97లో బడ్జెటు ఎస్టిమేట్స్ కాలేదు కదా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ప్రతి నెల డబ్బు చెల్లొస్తేనే బియ్యం వస్తాయి. తేకవోతే రావు.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారిని సమాధానంలో చెప్పమనండి 1994-95లో సవరించిన అంచనాల ప్రకారం 751 కోట్ల 57 లక్షల రూపాయలు బియ్యంపై సబ్సిడీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఇవ్వడం జరిగింది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 1995-96లో 1143 కోట్ల రూపాయలు సబ్సిడీ ఇవ్వడం జరిగింది. అంటే మైనస్ ఛేప్ 400 కోట్ల రూపాయలు వెల్లడై వస్తుంది. 1994-95లో మధ్యస్థధం విధించిన తరువాత ఐఎంఎఫ్ ఆదాయం 443 కోట్ల 71 లక్షల రూపాయలు ఉన్నది. 1995-96లో 77.62 లక్షల రూపాయలు. వారు అధికారంలోకి రాకముందు అడ్మినిస్ట్రేషన్ స్కేములైన్ వస్తే 600 కోట్ల రూపాయలు మిగులుతాయి అన్నారు. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం అంటున్నారు. సంపూర్ణ మధ్యస్థధం అంటున్నారు. దీనివల్ల ఆర్థిక భారం పడుతుంది కదా అంటే మాకు తెలుసు ఆర్థిక భారం ఎట్లా భర్తీ చేయాలో

అని అప్పుడు శ్రీ చంద్రబాబునాయుడు చెప్పడం జరిగింది. నా దగ్గర పెన్ కటింగు ఉన్నాయి. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే 75 శాతం అవినీతి తగ్గిపోయింది ఆదాయం బాగా పెరిగిందని శ్రీ అశోకగజపతిరాజుగారు ఈ అసెంబ్లీలో చెప్పడం జరిగింది. ఈ మాటలు మరిచి పోవద్దు అని ఒకసారి జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. శ్రీ ఎన్.టి. రామా రావుగారిని పదవీ నుంచి దింపిన తరువాత శ్రీ చంద్రబాబునాయుడు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత పార్లమెంటు ఎన్నికలకు కొద్ది రోజులు ముందు ప్రజలకు ఎన్నో వాగ్దానాలు చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు శాస్త్రవేత్త వారు కంప్యూటర్తో పనిచేస్తున్నారు. వారు అధికారంలోకి రాకముందు ఉన్న కల ఘానీఫెస్ట్తో రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం ఇస్తామని, రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్యనిషేధం పెడతామని, రైతులకు కరెంటు సబ్సిడీ ఇస్తామని, కొత్త పన్నులు వెయ్యడం అని అన్నప్పుడు వారికి తెలియదా రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి? ఎందుకు ప్రజలను మోసం, దగా చేయడం అని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. కొత్తగా 1500 కోట్ల రూపాయలు పన్నులు వేశారు. ఆర్టీసీ ఛార్జీలు పెంచారు, వెహికల్ ట్యాక్స్, రిజిస్ట్రేషన్ స్టాంపు డ్యూటీ రేట్లు పెంచారు. వారు ప్రభుత్వంలో ఉన్నారు కాబట్టి పక్కా ఫిగర్లు వాళ్ల దగ్గర ఉంటాయి. మేము ప్రభుత్వంలో లేము. పేద ప్రజల మీద భారం వేశారు లేదా, ఒకసారి చెప్పవచ్చు. ఈ రోజు రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్యనిషేధం ఉందా అని మీతో మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్సైజ్ డిపార్టుమెంటులో ఇప్పటివరకు ఆరుగురు కమిషనర్లుని మార్చారు. ఎక్కడపడితే అక్కడ నిద్రలవిడిగా అమ్ముతున్నారు. మొన్న టి.ఎ.సి. మీటింగుకు పిలవినప్పుడు ఎంపర్లీఫ్ హాస్టల్స్లో మందు దొరుకుతున్నది అంటే స్పెక్టర్గారు చెబితే నేను కంట్రోలు చేస్తాను అని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. అసెంబ్లీలో మటుకు స్పెక్టర్గారు చెబుతారు, రాష్ట్రం మొత్తం మీద అమ్ముతూ ఉంటే దానిని ఏమి చేస్తారని నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగు తున్నాను.

12:50 | అధ్యక్షా, చంద్రబాబునాయుడుగారు వారి పార్టీ ఎం.ఎల్.ఏ.లకు వారి వారి మ. నియోజకవర్గాలలో పార్టీ అధికారాలు ఇచ్చారు. వారే మహారాజులు. వారికి కావలసిన ఎక్సైజ్ సబ్సిడీ ఇన్స్పెక్టర్లను వేశారు. మంత్రులకు కూడా అదేవిధంగా చేశారు. ఈ రోజు నేరుకు మాత్రమే సంపూర్ణ మద్య నిషేధం ఉంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. నాగేందర్:- ఎక్సైజ్ మినిస్టర్ బంధువులే రవాణా చేస్తున్నారు. ఎఫ్.ఐ.ఆర్. ఉంది.

శ్రీ.పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మేము చెప్పే దానిలో తప్పుంటే ఎంక్వయిర్ చెయ్యమనండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మంత్రిగారి అడిషనల్ పి.ఎస్. డిడర్ నుంచి మంత్రిగారి కారులో మద్యం తెస్తూంటే యాక్సిడెంట్ వల్ల పట్టుబడ్డారు. మార్కెటింగ్ మినిస్టర్ అడిషనల్ పి.ఎస్. ఆంజనేయులు.

మేము పూవ్ చేస్తాము. ఈ రోజున వారి పార్టీ ఎం.ఎల్.ఏలు, మంత్రులు అక్కమ మద్యం వ్యాపారం చేస్తున్నారు. సి.ఎం.గారి బంధువులే బెత్తూరు జిల్లాలో అమ్ముతున్నారని పేపర్‌లో వచ్చింది. ఇంతకు ముందే ముఖ్యమంత్రిగారి ముందే చెప్పాను. ఇప్పుడూ చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నేను అనుకున్నాను. మెయిన్ అవోడిషన్ ఫోర్ రీడర్ చాలా హుందాగా మాట్లాడుతారని భావించాను. చాలా సజెషన్స్ ఇస్తారనుకున్నాను. బోబ్‌గా కంట్రోల్ చేశాను, ఎక్కడా లిక్కర్ అమ్మడం లేదు, 100 శాతం చేశానని ఎప్పుడూ ఎక్కడా రికార్డుకు పోలేదు. సిన్సియర్‌గా ప్రియత్నం చేస్తాననే ఎప్పుడూ చెబుతున్నాను. మా బంధువులు అమ్ముతున్నారంటే పట్టుకోమనండి. వారు పట్టుకుని వస్తే, పెద్ద గారెంటే వేసి అభినందించేవాడిని. ఉపన్యాసాలు కాదు. విజిలెన్స్ పెట్టి మా బంధువులను పట్టుకుంటే నేను వారిపై చర్య తీసుకోకపోతే అప్పుడు చెప్పమనండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఎంక్వయిర్ చేశారు. దానిలో ఏమని వచ్చిందనేది చెప్పమనండి.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు జనార్థన్ రెడ్డిగారు అత్యపరిశీలన చేసుకోవాలి. పృథుత్వం కొన్ని పాలనలు పెట్టి కార్యక్రమాలు అమలు చెయ్యడానికి కొన్ని వర్యలు తీసుకుంటుంది. నిర్వాజాత్మకమైన సూచనలు ఇవ్వాలి. ఏ గవర్నమెంట్ అధికారంలో ఉన్నా సరే - వారు అధికారంలో ఉన్నారే, ఇప్పుడు మేమున్నాము. ఇది డెమాక్రాటిక్ ప్రాజెక్ట్. గవర్నమెంట్ అనేది ఒక సంస్థ కానే వ్యక్తులు కాదు. కానీ పృథుత్వం చేపట్టిన మద్యపాన నిషేధ కార్యక్రమాలలో ఏ ఒక్క రోజునూ ఈ పార్టీ నాయకులు ఏ సభలో కానీ, సమావేశాలలో కానీ పాల్గొన్నట్లు లేదు. పృథుత్వం చేపట్టి ప్రతి పనిలో అడ్డు తగలడమే. ఆఖరికి వారి నియోజకవర్గంలో కట్టడాలు కూలగొడుతుంటే పవీల్వాన్‌లాగా అడ్డం వచ్చి, అవరోధాలు కల్పించే, అరెస్టు అయినారు. గవర్నమెంటుకు నిర్వాజాత్మక సూచనలు ఇవ్వకుండా ఈ రకమైన సంకుచిత భావంతో పోవడం బాధాకరం.

శ్రీ వి. జనార్థన్ రెడ్డి:- నేను మనవి చేసేది పృథుత్వం వారిదే ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. తమ బంధువులు ఉంటే పట్టుకున్నావన్నీ వారే అధికారంలో ఉన్నారు. మేము చెబుతున్నాము. పట్టుకోమనండి. మేము పట్టుకోవాలా? ఈ వ్యాపారంతో అందరికీ సంబంధం ఉంది. మంత్రులకు సంబంధం ఉంది. కోట్లాది రూపాయలు గవర్నమెంటుకి రావలసిన ఎక్సైజ్ రాకుండా పోతోంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

పేరుకి మాత్రమే సంపూర్ణ నిషేధం పెట్టి, దొంగసారా వ్యాపారం చేస్తున్నారు. మే దృష్టికి తెస్తున్నారు. దీని పేరుతో ఈ రోజు ఎక్కడపడితే అక్కడ విద్యులవిడిగా మద్యం దొరుకుతుంది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఎం-ఎల్-ఎల మాట్లాడు ఎంతమంది పట్టుబడ్డారో చెప్పమనండి. నేను మనవిచేసింది 28 జనవరి నాడు కారులో మద్యం రవాణా అవుతుంటే పట్టుబడలేదా? సదాశివపేట వద్ద పట్టుకోలేదా? సంపూర్ణ మద్యనిషేధం ఎక్కడా లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు పార్లమెంట్ ఎన్నికలలో హాతి వోట రెజిస్ట్రాషన్స్ పెట్టి, ఎన్నిటికో శంఖుస్థాపనలు చేశారు. అవన్నీ లెక్క వేస్తే కొన్ని వేల కోట్ల విలువైన ప్రాజెక్టులు. ఇక్కడ రెజిస్ట్రాషన్స్ పెట్టి మొత్తం పాక ధరల దుకాణాలను లేడెస్కే ఇస్తామన్నారు. రిజర్వేషన్ అన్నారు. యువకులు ఇంటర్వ్యూలకు వెడితే బస్ ఫెయిడ్ ఫ్రీ అన్నారు. ఎన్నో వాగ్దానాలు చేశారు. ఎలక్కన్నీ తరువాత అధికారంలోకి వస్తే రూ. 2 కిలో బియ్యం పథకం, సంపూర్ణ మద్యనిషేధం పాటిస్తాము అన్నారు. సబ్సిడీలు కొనసాగిస్తామన్నారు. ఆల్ మట్టి ప్రాజెక్టు విషయం అలాడు ముఖ్యమంత్రిగారు కానరా సభలో చెప్పారు. పార్లమెంట్ ఎన్నికలకు ముందు ప్రజలకు నిజానిజాలు చెప్పలేదే? అసెంబ్లీ ఎన్నికలు పేరు, పార్లమెంట్ ఎన్నికలు పేరు. కేంద్రంలో ఒకే పార్టీ ప్రభుత్వం రాదు. సంకీర్ణ ప్రభుత్వం వస్తుందన్నారు. అటువంటి సమయంలో ఎన్నికలకు ముందు నిజానిజాలు ప్రజలకు ఎందుకు చెప్పలేదు? ఆడపిల్ల పుడితే ఆమె పేరుతో రూ. 5 వేలు డిపాజిట్ చేస్తామన్నారు. ఎంతమంది పుడితే ఎన్నికల తరువాత ఎంతమందికి డిపాజిట్ చేశారో చెప్పమనండి. ఈ రెండు రూపాయల బియ్యం పథకం, సంపూర్ణ మద్యనిషేధం అమలు చేస్తామని పార్లమెంట్ ఎన్నికల మేనేజ్మెంట్ లో చెప్పి, ఈ రోజు దానికి వ్యతిరేకంగా చేస్తున్నారు. ప్రజల వద్దకు వోతున్నారు. దేవేగొడగారు ప్రధాని అయిన తరువాత వారికి సలహా ఇచ్చారు. రాష్ట్రంలో ఏ విధంగా మద్యనిషేధం, రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం పథకం పెట్టామో, అదేవిధంగా దేశమంతటా పెట్టమని చెప్పారు. వారు ఒప్పుకున్నారో, లేదో తెలిసిన విషయమే. ఈ రాష్ట్రంలో ఆర్థిక పరిస్థితి బాగాలేదని ముందు తెలియదా ఇంట్లో వస్తువులు అయిపోతుంటే అడవాళ్లు చెబుతారు, ఆర్థిక శాఖమంత్రిగా ఉన్నారు. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. ప్రతిపక్షంలో ఉన్నారు. వారికి రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి గురించి తెలిదా? ప్రజలను ఎందుకు మోసం చేయాలి? తప్పుడు వాగ్దానాలు ఎందుకు చెయ్యాలి? వారు చెప్పినట్లు మాట్లాడి కూర్చుంటే హందాతనంగా, మంచెగా ఉంటుంది. ఇబ్బంది కలిగించేలా మాట్లాడితే హందాతనం లేదు. మేము మాట్లాడింది బాగుందో లేదో మాకు తెలుసు. మాకు ఎవరూ నేర్పే అవసరం లేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- సజెషన్ ఇవ్వండి.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మేము మనవి చేసింది 5 ఏప్రిల్, 96 నుంచీ 30 ఏప్రిల్ 96 వరకు - 26 రోజులలో ఎలక్కన్నీ టైంలో ముఖ్యమంత్రిగారు తిరిగి తిరిగి ఎన్నో వాగ్దానాల ప్రజలకు చేశారు. మేము అసెంబ్లీలో కూడా అడిగాము. ఈ రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఎట్లా ఉందని, ఎట్లా ఇంక్విమెంట్ చేస్తారంటే ఫైనాన్సింగ్ ఆకాశమే పాడు అన్నారు.

1-00 పార్లమెంట్ ఎలక్షన్ల కన్నా ముందే దివాళా తేసి ఉద్యోగులు జేతాలు లేక, మ. ఆఫీసర్ల టెలిఫోన్స్ కట్ అయ్యి, సెక్యూరిటీలో ప్రింగింగ్కు స్వేచ్ఛలే లేక ఇన్ని విధాలుగా ఇటువంటిది ఏ రాష్ట్రం చరిత్రలో లేదు-- ఏ ముఖ్యమంత్రి ఇటువంటి తప్పుడు వాగ్దానాలు చేసి ఆర్థిక పరిస్థితి విషయంగా ఈ విధంగా దురవస్థకు తెచ్చింది ఈ ముఖ్యమంత్రి. 1995-96 కు సెంట్రల్ అసిస్టెన్స్ క్రింద పాన్ బడ్జెటు క్రింద ఆవాళ రూ. 3159 కోట్లు తేవడం జరిగింది అన్నారు. అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్.టి. రామారావు గారున్నారు. చంద్రబాబునాయుడుగారు ఫ్లెనాన్స్ మినిస్టర్గా ఉన్నారు. అనాడు మేము ఏ రాష్ట్రానికి లేనంత బడ్జెటు ఈ రాష్ట్రానికి తెచ్చామన్నారు. 48 శాతం, 50 శాతం ఎక్కువ తేవడం జరిగిందన్నారు. తరువాత మేము ప్రజాబహుళార్థిని అడిగితే ఆ విధంగా ఇవ్వలేదన్నారు. ఇవాళ యున్నట్లే పూర్తి గవర్నమెంట్లో దేవగొడగారు ఉన్నారు. సెంట్రల్ అసిస్టెన్స్ ఎంత అంటే ఇస్తారా? ఎవరయినా గాడిన్ ఫర్మూలా ప్రకారం ఇస్తారు. రూ. 3159 కోట్ల నుంచి 2600 కోట్లకు తగ్గించి అదే అసెంబ్లీకి తేసుకురాకుండానే బడ్జెటు తగ్గించడం జరిగింది. ఈ యొక్క ముఖ్యమంత్రి అసమర్థత, ఈ రాష్ట్రం అసమర్థత, తెలుగుదేశం పార్టీ అసమర్థత ఆర్థిక అవుతోంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కనీకూడే చెయండి.

శ్రీ పి. జనార్థన్రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు శ్వేతపత్రంతో కూడా కొన్ని కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేసి ప్రజల వద్ద చర్చిస్తున్నాము. ఇంకాలెక్కువల్పీతో చర్చిస్తాము. ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలతో చర్చిస్తాము అన్నారు. పార్లమెంటు ఎలక్షన్ల ముందు అసెంబ్లీ ఎలక్షన్ల ముందు మీరు మ్యానిఫెస్టో ఇచ్చారు. మ్యానిఫెస్టో ఎలా తయారు చేయాలో ప్రజల దగ్గర అడిగి వారి సలహాలతో పెడితే బాగుండేది. ఈ రోజు హర్మీగా రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి దిగజార్చి, పోనస్థితికి తెచ్చి, మళ్లీ అసెంబ్లీ ముందుకు తెచ్చి సలహా చెప్పమంటే ఏమే అర్థం కావడం లేదు. ఆ మ్యానిఫెస్టో కూడా ప్రజల వద్దకు వెళ్లి మళ్లీ ప్రజల కొరకు ఫెర్వే మాండ్రేట్తో వెళితే మీరు ఆ ప్రజలే బుద్ధి చెబుతారు.

ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్ణయాలు తీసుకునేటప్పుడు ఆయన తీసుకుని ఫోర్ రేడర్లకు చెబుతారు. ప్రభుత్వం వారు నడిపిస్తున్నారు. వారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. క్యాబినెట్ మినిస్టర్లున్నారు. వారి ఎం.ఎల్.ఏ.లు ఉన్నారు. వారి పార్టీలో చర్చించుకోండి. ఆర్థికంగా ఏ రకంగా చేయాలని చర్చించుకుని అప్పుడు అసెంబ్లీకి రండి. మీరు ఏమే నిర్ణయం చేశారో చెప్పండి. మీరు ఏ ప్రవోజెక్ట్ చేయాలనుకుంటున్నారో ఆ ప్రవోజెక్ట్ మా ముందుకు తెప్పినట్లుంటే వాటిని వీని చెబుతాము. ఏ ప్రవోజెట్ తేకుండా ఒట్టి చేతులతో వచ్చి ప్రజలను పార్లమెంట్ ఎలక్షన్లతో మోసం చేసి ఎం.ఎ.లను ఎం.ఎల్.ఏ.లను గెలిపించుకున్నారు. ఆ విధంగా మమ్ములను దగా చేయలేరు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వనవర్ అయిపోయింది. వేక్ కూర్చోండి.

శ్రీ పి. జనార్థన్రెడ్డి:- అయితే మేము వెళ్లిపోతాము. మేరే మాట్లాడుకోండి.

మా గవర్నమెంటు ఉన్నప్పుడు తెలుగుగంగ టెండర్స్ విషయంలో ఎక్స్‌ప్లెయిన్ నూరు శాతం, 50 శాతం ఇలా తెప్పామని గగ్గోలు పెట్టారు. వారి మంత్రుల బంధువులకు, ఎం.ఎల్.ఏ.లకు ఈ రోజు అనంతపురంలో మద్దీతేరు, పెదపల్లిలో సుమారు 50 శాతం ఎక్స్‌ప్లెయిన్ కాంట్రాక్ట్ ఇచ్చారు. అక్కడే కాకుండా తెలుగుగంగ విషయంలో టెండర్లు ఎక్స్‌ప్లెయిన్ ఇస్తున్నారు. గుంటూరులో 50 శాతం ఎక్స్‌ప్లెయిన్ నామినేషన్ డేసిస్ మీద ఇస్తున్నారు. ఈ విధంగా ఖజానా ఖాళీ వేస్తూ ఉంటే ఏ వేధంగా అవుతుంది? ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్కడెక్కడివో జపాన్ అని ఉదాహరణలు చెబుతున్నారు. బయట దేశాల ఎగ్జాంపుట్ ఎందుకు? నేషనల్ గవర్నమెంటా? స్టేట్ గవర్నమెంటా? స్టేట్ గవర్నమెంట్ ఉన్నప్పుడు వేరే రాష్ట్రాలలో కంపెనీ చేయండి.

శ్రీమదానం గురించి మీరు వదే వదే చెప్పడం జరిగింది. ఈ రాష్ట్రాన్ని 20 సంవత్సరాలు మేమే ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి పరిపాలిస్తామన్నారు. బ్యోటిజనులాగా 20 సంవత్సరాలుంటామన్నారు. శ్రీమదానం పెట్టి వారి కార్యకర్తలకే ఇచ్చి కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలెవరయితే పని చేస్తున్నారో వారిని హత్య చేయించడం జరిగింది. ఆ విషయాలు రేపు లా అండ్ ఆర్డర్ వచ్చినప్పుడు చెబుతాను.

తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఆర్థిక విధానంలో ఫెయిల్యూర్ అయింది. అన్ని పానులుగా ఫెయిల్యూర్ అయింది. మే ప్రజాజీవిత విముందో చెప్పి అప్పుడు మా ముందుకు రండి. మే ప్రభుత్వం కానీ, మీరు కానీ ఏమీ చేయకుండా ఇంత అసమర్థతతో మా ముందుకు పోవారనుకోలేదు. ప్రజాజీవిత తెస్టారనుకున్నాము. మే ప్రజాజీవిత మా ముందు పెట్టండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇప్పుడు రివల్యూ ఇవ్వడం లేదు. ఎలిగేషన్ పెట్టారు. నా నోటీసుకు వచ్చిన తరువాత చెప్పాలి. టెండర్స్ గురించి అన్నారు. కాన్సిల్ చేసి ఫోన్ టెండర్స్ పిలుస్తున్నాము.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అది ఒక్కటే కాదు. చాలా టెండర్లున్నాయి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వాకు బాధ వేస్తున్నది. అపోజిషన్ పార్టీ అంటే క్రిటిసిజ్మి చేయవచ్చు. తప్పులు పట్టవచ్చు. వేను చాలా సందర్భాలలో చెప్పాను. శ్రీమదానం వేదల కార్యక్రమం. ఎక్కడయినా పదే మీరు ఎస్సాబ్లీ చేస్తే ఈ శ్రీమదాన కార్యక్రమంలో 50 శాతం ఇస్తున్నాము. ఒక్క రూపాయి ఎక్కువ ఇవ్వమంటే చెప్పండి వేను ఇమేడియట్గా అధికారులను స్పెండింగ్ చేస్తాను. కొన్నే చోట మీ నాయకులే కాదు మీ కార్యకర్తలు వచ్చి శ్రీమదానం చేస్తున్నారు. వేను వారినీ మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. మీ కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలకు ఎక్కడయినా ఇవ్వకపోతే చెప్పండి. తప్పుకుండా యాక్షన్ తీసుకుంటాము. రాజకీయం వేస్తూ ఒక మాట అన్నారు. మమ్మల్ని కిట్టానీకి ఉపయోగించుకున్నారు కానీ అవలు సావనలు లేకుండా వెనుకకు వెళుతున్నారు తప్పు.

చార్జ్ రాహిత్యంలో ఉన్నారు తప్ప సూచనలు లేవు. దీనికంటే పిరికితనం ఇంకొకటి ఉండదు. దీనిని బట్టి చూస్తే అర్థం అవుతోంది. ఈ రాష్ట్రంలో మేకూ బాధ్యత ఉంది. భవిష్యత్తు పైన బాధ్యత ఉంది. ఎవరో కారు డ్రైవరు తప్పు చేశాడన్నారు. నేను డిస్కిస్ చేయమని అధికారులకు చెప్పాను; అంతేకాదు చంజాగుట్ట కాలనీలో రోడ్డుకు అడ్డంగా ఎంకోన్ వేసి ఇళ్లు, షాపు కట్టారు.

1-10 | ఇప్పటికి మాత్రం కాంపెన్సేషన్ యివ్వమని కన్సల్టేషన్ డిమార్చిషే చేయమన్నాము. ము. ఆ కార్యకర్త కుదూస్ మా పార్టీ వాడు. వారి తండ్రి కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన వారు. మా పార్టీ కార్యకర్త అని అయినా మాడకుండా మొత్తం డిమార్చిషే చేయమన్నాము. జ్యూనిక్ జామ్ అవుతూ వున్నది చూస్తూ ఒక ఫోర్ లీడర్ గా వుండి ఇల్లెగల్ కన్సల్టేషన్స్ విషయంలో వారు అరెస్ట్ అయి మరల నేతులు మాట్లాడుతున్నారు.

(అధికార పక్షం నుంచి వేమ్, వేమ్ అని బిల్లులు పరిచారు)

ఏదో ఒక పద్ధతి ప్రకారం రాజకీయాలు చేస్తే ప్రజలు మెచ్చుకుంటారు. కానీ మన ఇష్ట ప్రకారం చేస్తే ప్రజలు మెచ్చుకోరు. నేను ఇప్పటికీ కూడా అవోజిషన్ లీడర్స్ ఏమీ చెప్పినా స్పందిస్తున్నారు. ఎందుకంటే డెమోక్రసీలో రూలింగ్ పార్టీ ఎంతో అవోజిషన్ పార్టీ కూడా ఆ విధంగా మేజర్ రోల్ ప్లే చేయాలి. ఆ విధంగా ఫీడ్ బ్యాక్ మాకు ఇవ్వాలి. వారు వేడి బ్యాక్ ఇస్తే నేను సిస్టంను కరెక్ట్ చేసుకుంటాను. అలా గాకుండా రాజకీయంగానే మాట్లాడుతే రాష్ట్రం లోని ప్రజలు వాచ్ చేస్తున్నారు. ఇది కూడా గుర్తు పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, I am in this Assembly since 1978. We have got lively debates. We have nothing against anybody. I am sorry that the Member had directly abused me that I should be in mental hospital. I feel hurt personally and I request the Member that this is not the way of criticising on the floor of the House.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు పంజాగుట్ట దగ్గర డిమార్చిషే విషయం చెప్పడం జరిగింది. కుదూస్ వాళ్ల కార్యకర్త అని చెప్పడం జరిగింది. చాలా కాలం నుంచి వాళ్లు అక్కడే వుంటున్నారు. వారికి 1977వ సంవత్సరంలో మున్సిపల్ వాళ్లు పరీక్షనే ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ జులై 12వ తారీఖున పరీక్షనే కాన్సిల్ చేస్తూ వోటేషన్ యివ్వడం జరిగింది. వారికి సమయం కూడా యివ్వలేదు. అతని తండ్రి తొంబది సంవత్సరాల ముదుసలి. నేను పెగ్గీకు కూడా చూపించడం జరిగింది. వారి తల్లి,

అక్కడెళ్ళు అంతా నా దగ్గరకు వచ్చారు. నేను స్థానిక ఎం.ఎల్.ఎ.ను కావున అక్కడ ఏదయినా అన్యాయం జరిగితే వెళ్ళడం నా బాధ్యత. నేను మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ కు వెళ్లి మేరు ఏ రూల్ ప్రకారం కూలగొట్టారని అడగడం జరిగింది. రెండు, మూడు గంటలకు వారు అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయారు. వారి దగ్గర నుంచి ఎలాంటి సమాధానం రావేదు. వారి తండ్రికి స్థలం చూపించలేదు. కుద్దూప్ తెలుగుదేశంపార్టీ కార్యకర్త అని ఏమయినా మాట్లాడుకున్నారో ఏమో నాకు తెలియదు. కావాలంటే దీనిపైన న్యాయ విచారణ జరిపించండి. ఇందులో తప్పు వున్నదంటే నేను దేనికి అయినా సేద్యంగా వున్నాను. నా పైన తప్పుడు ఆరోపణలు ముఖ్యమంత్రి చేస్తున్నారు. అనవసరంగా, అన్యాయంగా, అక్కసుంగా ముఖ్యమంత్రిగారు కూలగొట్టించారు. ఎవ్వరు వారిని ఖాళీ చేయమనలేదు. వాళ్ళే వెళ్ళిపోతామన్నారు. ఏ నోటీసు ప్రకారం కూలగొట్టారో చెప్పండి? ప్రభుత్వం వారిదని ఇలా చేస్తున్నారు. నేను అన్నదానికి అశోక గజపతిరామగారికి బాధ కలిగితే నాకు కూడా బాధగానే వున్నది. నాకు, అశోకగజపతిరామగారికి పరస్పరంగా ఏమీ లేదు. వారంటే నాకు గౌరవం వున్నది. నాకు ఆర్థిక విషయాలు తెలియనే తెలియవని. బడ్జెట్ అంటే తెలియనే తెలియదని, ఫిగర్స్ లేకుండా మాట్లాడుతున్నాను అని ఇన్ఫర్మ్ చేసి మాట్లాడినప్పుడు నాకు బాధగానే వున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు రెండు టెండర్స్ కాన్సిల్ చేశారు. ఏ టెండర్స్ కాన్సిల్ చేశారో చెప్పమనండి. మద్దీలేరు కాన్సిల్ అయిందా పెదవల్లి కాన్సిల్ అయిందా? ఏ టెండర్స్ కాన్సిల్ అయ్యాయి?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మద్దీలేరు టెండర్స్ కాన్సిల్ చేశాను. పంజాగుట్ట డేమాల్డ్స్ విషయంలో వాళ్ళకు అల్టర్నేట్ గా ల్యాండ్ ఇచ్చాను. ఇప్పుడు శాసనసభ్యులు అక్కడికి వెళ్లి చూస్తే అప్పేషియేట్ వేస్తారో లేదో చూడండి. ఎందుకంటే అదీ మెయిన్ రోడ్ జంక్షన్. ఆ జంక్షన్ కు కూడా అడ్డము పడి అవరోడ్స్, ఎంత బ్యాడ్ గా వుంటుందో అలోచించండి. ఒక బాధ్యత గల వ్యక్తి ఆ మాదిరిగా వేయడం కరెక్ట్ కాదని వెప్పాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- రాజేశ్వరరావుగారు మాట్లాడండి.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు తప్పు తొవ పట్టిస్తున్నారు. అది కూలగొట్టడానికి అభ్యంతరం చెప్పలేదు. కాంపెన్సేషన్ అడగడం జరిగింది. వారికి స్థలం యివ్వలేదు. వారి పేరు మీద రిజిస్టర్ చేయలేదు.

శ్రీ సిహెచ్. వీరబీరెడ్డి (నర్సూరు):- ఆర్థిక సంక్షోభం గురించి చర్చ అని ఇది ఏమిటి? స్వమయం వుద్దా అవుతున్నది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేము కూడా ఈ హాస్టల్ సభ్యులమే. మా ఇంటిస్థానం కూడా మీరు గుర్తించాలి. వాళ్ళు పరస్పరం మాట్లాడుకోవడం కాదు. ఇక్కడ టైమ్ అనేది చాలా ముఖ్యం.

శ్రీ సిపావ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లా):- అధ్యక్షా, చాలా ప్రధానమైన ఆర్థిక సంక్షోభం గురించి వర్షంవే సందర్భంలో మన సమయం రెండు రోజులే. చాలా పరిమితం అయిన సమయం అని మేము బి.ఎ.సి.ల్. అనుకోవడం జరిగింది. ఆ రెండు రోజుల సమయాన్ని కూడా ఒక్కొక్క సీమీషం సర్వీసీయోగం చేస్తే తప్ప ఇంత జటిలమైన, సంక్లిష్టమైన సమస్య గురించి మనం అందరం ఏకాభిప్రాయానికి రాలేము. ఏమయినా చాలా చర్చ జరిగింది. రాష్ట్ర వ్యాపేతంగా అన్ని ప్లాయిలతో వర్షాలు వర్షపాతం జరిగింది. ఒక ఉన్నతమైన స్థాయిలో సర్వహక్కులు కలిగిన మన శాసనసభ ముందు కూడా పెట్టడం అవసరం. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ సారాంశాన్ని ఉదయం వర్షంతో వివరంగా చెప్పారు. వారు ఇచ్చిన అనేక, అనేక పత్రాలలో ఈ రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిష్కార గురించి ఎంత అవసరమో, భవత అవసరం కంటే మించి అంకెలతో వచ్చాయని నేను భావిస్తున్నాను. అంత సమగ్రమైన, సంపూర్ణమైన అంకెలతో వివరణతో ప్రజలలోకి వెళ్లి ప్రభాభి ప్రాయాన్ని ఈ సమస్య పైన తీసుకున్న మొదటి ముఖ్యమంత్రి వంద్యబాబునాయుడుగారు కావడం, తెలుగుదేశపార్టీ దానికి పూనుకోవడం నిజంగా నేను ఆ పార్టీనా, ఆ వాయకుడిని అభినందిస్తున్నాను.

(అధికారం పక్కం నుంచి వచ్చుట)

1957వ సంవత్సరం నుంచీ ఈ శాసనసభలో అడుగుపెట్టినప్పటి నుంచీ ఈ 50 యేళ్ల వరకు ఈ రాజకీయాలను చాలా మాశాను. ఈ క్షుద్ర రాజకీయ, దౌర్భాగ్య రాజకీయ, అవకాశవాద రాజకీయాలన్నీ మాశాను. కానీ కొద్ది సందర్భాలలోనే రాజ్యాంగబద్ధంగా సమస్యలను రాజకీయంగా, ఆర్థికంగా, సామ్యంగా వర్ణించే సందర్భాలు వచ్చాయి. కానీ విచారకరమేమిటంటే ఇది మన శాసనసభ యొక్క, మన దేశం యొక్క దౌర్భాగ్యం. ఏమయినప్పటికీ నేను ఆ వర్షాలలోకి వెళ్లి సమయం మృధా వేయడం వ్యయం కాదు. చక్కని అవకాశం వచ్చింది. దీనిని కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు కానీ, ప్రతిపక్షం వాళ్లం కానీ అందరం సర్వీసీయోగం చేసుకోవలసిన సందర్భం ఇదీ. అవసరమైన మార్పులతో, వేర్పులతో, సలహాలతో ఒక్క చక్కని ఆర్థిక విధానం కొరకు పరిపాలించే పవ్వివేశం, సమావేశం అని నేను మనవిస్తున్నాను. ఈ ఆర్థిక కార్యాచరణ ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియనిది కాదు. వా పక్కన ఉన్న మిత్రులు అందరూ కూడా మంత్రివరసలను అలంకరించిన వాళ్లే. వాళ్లకు తెలియనిది ఏమీ లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా గతంలో ప్రతిపక్షంలో వుండి అనేక, అనేక విషయాలను బాగా విశ్లేషణ చేసి, పరిశీలించిన అనుభవం కలిగిన వారు. ఇందులో కాదనేది ఏమీ లేదు. అసలు గత 45, 50 సంవత్సరాల నుంచీ స్వాతంత్ర్యానంతరం వీధి 5, 10 సంవత్సరాలు మనకు తప్పుడు మార్గాలు అలవాటు కాలేదు. బడ్జెట్ అంటే కూడా భయంకరంగా వుండేది. అందులో వేలు పెట్టడానికి ఫైనాన్స్ మినిష్టర్, ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా భయపడే వాళ్లు. ఎప్పుడైతే ఆర్థిక సంక్షోభం 1:20 వచ్చిందో, రాజ్యాంగం బడ్జెటు, ఫైనాన్సు, మంత్రిగారికి అధికారాలు, ముఖ్య మంత్రిగారికి మరింత అధికారం యివన్నీ ఆర్థిక కావడం ప్రారంభమైంది. హామీలను వేతనబుట్టుకుని ఆర్థిక క్రమశిక్షణ పాటించా, కొన కొయడం జరిగింది.

కృమశిక్షణ కృమకృమంగా పడిపోయింది. ఆర్థిక కృమశిక్షణ పడిపోవడం వల్ల చాలా తేవ్వామైన సంక్షోభానికి దారీ తేసింది. దానికి కారణాలు తెలుసుకోవడానికి పరిశ్రమలోకి వెళ్ళక తప్పదు. 45 ఏళ్లు పరిపాలనవేసిన కాంగ్రెసు వారే, అన్నీటికి బాధ్యత వహించాలి. వేరు అంటే వేరు కాదు; పరిశ్రమలో కాంగ్రెసు పార్టీ ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యాన్ని, స్వరాజ్యాన్ని తెప్పిపెట్టింది. అభ్యంతరం లేదు. చివరంగంగా చెబుతున్నాను. కానీ దౌర్భాగ్యం కూడా వచ్చింది. వీలువలు దిగజారిపోయాయి; బాధ్యులు, విమర్శలో పడిపోయి ఆర్థిక కృమశిక్షణ కూడా దిగిందివులు వేస్తూ వుండడం వల్ల యీసాడు యీ పరిస్థితి వచ్చింది. తరువాత తెలుగుదేశం పూర్ణత్వం వచ్చింది; మొదటి అయిదేళ్ల తరువాత మూడేళ్లు వచ్చింది. అవేవేలీలో పడిపోయింది, పై నుంచి కింద వరకు అంటే మండల రెవెన్యూ అధికారి వరకు వారికి ఏమీ బాధ్యత లేదు. ఏ విధంగా ఖర్చు చేయాలి; ఎవరికి సంజాయిషీ చెప్పాలి? ఏమి జవాబు చెప్పగలరు? భయంలేదు, భక్తి లేదు, విమలవిడిగా యీ ప్రభుత్వం యొక్క ఖర్చు వస్తులు దిగజారిపోవడంవల్ల యీ స్థితి వచ్చింది. చంద్రబాబు నాయుడుగారు అంకెలు చెప్పడం, నాలుగు పాలసీలు మాట్లాడడం వల్ల లాభంలేదు. అభివృద్ధి, పరిపాలనా సంస్కరణలు లేనదే యీ అధికారులకు బాధ్యతలు లేనదే. ఆ బాధ్యతలు నిర్వహించేటప్పుడు కృమశిక్షణ పాటించకుంటే కఠినమైన శిక్షలు లేకుంటే, మే ఖర్చు నిష్ఫలం అవుతుంది. మృధా ప్రయాస అవుతుంది. అందుకు మొదటి విషయం గమనించండి: జ్ఞాపకం మేమున్నాను. నేను స్వయంగా పిఎస్సీలో ఉండి మాశాను. ఒకటి కాదు వందలాది రిపోర్టులు 40 ఏళ్లుగా ఎకౌంటెంటు జనరల్, కంట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ వేరందరూ రిపోర్టును కష్టపడి వ్రాశారు. ఒక ఖర్చును పరిశీలిస్తారు. ఎంత శాంక్ష్సన్ అయింది, ఎక్కడ ఖర్చు పెట్టారు? ఎందుకు ఖర్చు చేశారు, ఎందుకు మిగిలింది? ఎందుకు మృధా అయింది, లేక అధికంగా అయిందా? వేటిని చూడడానికి ఎకౌంటెంటు జనరల్, ఆడిటర్ జనరల్గారి అడ్మిన్స్ట్రేషన్ లేకుండా లేవు. అన్నీటికి కూడా అడ్మిన్స్ట్రేషన్ - అన్నీ గందరగోళాలు. కనీసం అవి ఇక్కడ తేసుకువచ్చి పరిశీలించడం లేదు. పిఎస్ రిపోర్టులు, ఫస్టాలు తేసుకునే ఇంట్లో పెట్టడం తప్ప పరిశీలించడం లేదు. పరిశీలించి సివిల్, క్రిమినల్ విక్సన్ తేసుకుంటున్నామా? ఒక్కడి వేస్తే వసిపోయిన, రిజిస్టర్ అయిన అధికారులపైన పెట్టడం జరుగుతున్నది. ఎ.జి. యొక్క అడ్మిన్స్ట్రేషన్ వల్ల వారిపై విక్సన్ తేసుకోవాలి. డబ్బు రాదు; పిఎస్సన్ చేయాలి. నిరోధించడానికి అవసరమైన శిక్షణ ఇస్తున్నారా? కృమశిక్షణ మాపుతున్నారా? ప్రశిసారీ పర్మిస్సున్నారా? అదీ హార్టీగా మృగ్యం అయిపోయింది. విప్పిలవిడిగా ఖర్చు చేసుకోవచ్చు. అందువల్ల యీ పరిణామాలు వచ్చాయి. దయచేసి, ముఖ్యమంత్రిగారు యీ కృమశిక్షణను పునరుద్ధరించడానికి అవసరమైన ఆర్థిక నిపుణులతో సలహాలు పోండి, వారి బాధ్యతలు ఎక్కడెక్కడ ఎలా వుండాలి అనే తెలుసుకోవడానికి ప్రశి మూడు మాసాలకు లేక 6 మాసాలకు ఒకసారి రెవ్యూ చేయాలి. అందుకు సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయాలి. మూడు, నాలుగు ఏళ్ల తరువాత కనీసం ఎమ్మెబిడి ఎకౌంట్స్, రియల్ ఎకౌంట్స్, ఆడిటిడ్ ఎకౌంట్స్ పాటించున్నారా? నాలుగు ఏళ్ల తరువాత పరిశీలించేవరకు ఎక్కడో పోయిన తరువాత మాస్ట్రో లాభం లేదు. గుణపాఠాలు లేవు. తెచ్చుకోరు వారు. పబ్లిక్ డబ్బురాదు; గుణపాఠాలు చెప్పండి. షేవామ్మ డిపార్టుమెంటు వారిని తీయమనండి, షేవామ్మ డిపార్టుమెంటు వారిని వ్రాసి పెట్టుమనండి? వ్రాసి పెట్టి త్వరలోనే బడ్జెట్ సమావేశాల రోపల ఆర్థిక కృమశిక్షణకు సంబంధించిన వస్తులు ఎలా వున్నాయి ఎలా పాటించాలి అనేది చూడండి. విడు త్వర

సంబంధించిన పద్దులు ఎలా వున్నాయి ఎలా పాటించాలి అనేది చూడండి. విదు శ్వేత పత్రాలు పెట్టారు. ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చే బడ్జెట్ సమావేశాలకు తయారు చేసింది కాబట్టి నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు - తీర్మానం అంతెలా ఉంటుందో చూడవలసింది. సమయం వచ్చా కావచ్చు. విమోచనా చాలా సేరియస్ పరిస్థితి, ఆర్థిక సంక్షోభం, దృవ్యలోటు యీ రాష్ట్రంలో కలగడం ఇంతకంటే దౌర్భాగ్యం లేదు. వేరే రాష్ట్రాలు వుండవచ్చు. దేశాలు వుండవచ్చు. పరిపాలన సాగుతుంది, శక్తివంతంగా పరిపాలన చేసి ప్రజల సమస్యలను పరిష్కారం చేయడానికి వనరులు కావాలని ఆలోచించేవాడికి అర్థమవుతుంది. యీ సమస్య ఆలోచించుకోవచ్చు. కానీ సమయం లేదు. మంత్రివర్గం మార్పుకోవచ్చు, కాలక్షేపం చేయవచ్చు. మరీ ఆవసరం అయితే రూపాయికి కిలో బియ్యం పెట్టవచ్చు; ఉద్యోగం కూడా చెప్పడం లేదు. మాకు ప్రజలు వున్నారని, అవేదనతో ఉన్నారని, వారిలో సగం స్త్రీలు వున్నారని చెప్పి ఆ ప్రేదరిక కుటుంబాలను ఎలా అదుకోవాలనే పద్ధతిలో ఎక్కడికి వచ్చారో గమనించండి. ఎవరికి మంచిది కాదు. ఆ పద్ధతులకు ఒప్పుకోకూడదు. రాష్ట్ర పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని వేయాలి. పాపులరిజంకు ఇంపార్టెన్సు ఇవ్వకూడదు అని ఇన్ జనరల్ గా మనవిచేస్తున్నాను. ఎన్.టి.రామారావుగారికి కూడా చెప్పడం జరిగింది. కోపం వచ్చినా ఖరాఖండిగా చెప్పడం జరిగింది. ఆర్థిక కృమిశిక్షణ పాటించడానికి ఎవరికి బాధ్యత లేదు; అధికారులకు లేదు అని మరొక్కసారి గుర్తుకు తెన్నున్నాను. మే అంతెలాంటి వోతున్నాను. అంతెలా చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. వివరాలకుపోయే సమయం లేదు. ఆర్థిక, రెవెన్యూ ఎక్స్ పెండిచరు, క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచరు - రెవెన్యూ ఇన్ కం క్యాపిటల్ ఇన్ కం సామాన్యమైన విషయాలు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన లెక్కలు వున్నాయి. వాలుగు అయిదు ఏళ్ళలో క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచరు - 1984-85లో రూ. 2,681.191 కోట్లు వుంటే, 1996-97 సంవత్సరానికి కేవలం రూ. 940-29 కోట్లు వచ్చింది. ఎక్కడ? సగానికి తగ్గింది? ప్రభుత్వం ఒకటి గమనించవలసి వుంది. ఏ బడ్జెట్ లో అయినా, ఏ అభివృద్ధి చెందిన దేశం అయినా, జర్మనీగానీ, వెస్టర్న్ కంట్రీస్ గానీ, అండర్ డెవలప్డ్ కంట్రీస్ లో పోలిక లేదు. నిన్నటి వరకు లయన్స్ గా వున్న సింగపూర్ గానీ, మలేషియాగానీ ఆ దేశాల పరిస్థితి ఏమిటి? వారు మనకంటే అధ్వాన్నంగా వున్నారు. వెనా తీసుకోండి. 10 ఏళ్ళ వరకు ప్లానుగా వున్నారు. కానీ ఒక షరతు పెట్టుకున్నారు. బాగా కృమిశిక్షణ పాటించాలి అట్టి పరిస్థితుల్లో కూడా బడ్జెట్ రెవెన్యూ లోటు బడ్జెట్ వుండకూడదు అని పెట్టారు. ఆదాయం కంటే ఖర్చులు కొంపెం ఎక్కువ అయిపోయాయి. ఆదాయం కంటే ఖర్చు ఎక్కువ అయితే అప్పు తీసుకుని ఉద్యోగుల జీతాలు యివ్వాలి. వేవరు, పుష్కలాలు కొనాలి. ఆ పద్ధతి అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల్లో అనుమతించేది కాదు. ఇప్పుడు కష్టసాధ్యం కాదు. ఎట్టి పరిస్థితుల్లో కూడా రెవెన్యూ డెఫిసిట్ లేకుండా వేసుకుందాము. జీరో వేసుకుందాము అని తక్షణం టార్గెట్ గా పెట్టుకుందామని మనవిచేస్తున్నాను. క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచరు ఎంత వుండాలి? క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచరు యీ 5, 10 ఏళ్ళలో 1995 నుండి 1997 వరకు మాస్టర్ 13.4 పర్సెంట్ బోటల్ బడ్జెట్ వుంటే, 13.4 పర్సెంట్ 1985లో వుంటే, ఇవాళ 7.6 పర్సెంట్ కు వచ్చింది. మంత్రిగారు, నాయకులు ఎంతో ఉత్సాహంతో ఉపన్యాసాలు చేశున్నప్పుడు ప్రజల కష్టాలు మనస్సువచ్చు చేరువుకు, కుంటుంబకు ఆర్థికంగా వేస్తున్నాము. తప్పు ఏమీ కాదు. కాగితాలు వచ్చి అగిపోతాయి. ఇంతవరకు వచ్చి అగిపోతాయి. ఖానాను వారు క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచరు పద్ధతి చెబుతారు. మంజూరు చేసి ఇన్ ఫ్లోక్షన్స్

ఇన్నారు. కాంట్రాక్టరు పని చేస్తాడు దీనివల్ల ప్రభుత్వంపై వుండే పరపతి పోతుంది. ప్రభుత్వంపై విశ్వాసం పోతుంది. ఇవాళ పరిస్థితి ఆ రకంగా వచ్చింది. నేను అంకితం చెప్పలేను. కొన్ని వేల కోట్లు కాంట్రాక్టర్లకు ప్రభుత్వం యివ్వాలి. కొన్ని వేల మంది కాంట్రాక్టర్లు ఉన్నారు. వారు చిన్న కాంట్రాక్టర్లు. పెద్ద కాంట్రాక్టర్లు కావచ్చు. వారికి డబ్బు బాకీ వున్నది. గవర్నమెంటు తరఫున ఎగ్రిమెంటు చేసుకుని చెల్లించకపోతే ఎలా? వారికి రెండు, మూడు వేల కోట్ల రూపాయల డబ్బు యివ్వాలి. వేలాది మంది కాంట్రాక్టర్లు రేపు ఆసెంబ్లీ వద్ద ఘోరావ్ చేయవచ్చు. ముఖ్యమంత్రిగారిని ఘోరావ్ చేయవచ్చు.

11:30 ఎగ్రిమెంట్‌లో మేరు ఎంటర్ కాలేదు. పని చేసిన తరువాత ఒత్తిడులు వస్తే, మ. ఒత్తిడులకు ప్రభుత్వం లొంగిపోయి పే చేయకపోతే ఎలా? కాంట్రాక్టర్లకు కనీసం ఒక సంవత్సరం అయినా పే చేయండి. కరీంనగర్‌లో నక్కబైట్స్ ఎక్కువగా వున్నాడనీ, మరే కారణం చేతనో స్పెషల్ ఫిరియా పోగ్గామీ అనే పెట్టిందాడు. ఇప్పటికి ఆరు, ఏడు సంవత్సరాలుగా పని చేసిన కాంట్రాక్టర్లకు ప్రభుత్వం పే చేయలేదు. ఆ టిల్లాలో సుమారు రూ. 60 కోట్లు, రూ. 70 కోట్ల దాకా బకాయిలు వున్నాయి. పని చేసిన కాంట్రాక్టర్లకు ఖర్చు పట్టింది. అటు వారు, ఇటు వారు తంటున్నారు. వారు ప్రభుత్వం ఎగ్గొడుతుందని ప్రచారం చేస్తున్నారు. కాంట్రాక్టర్లకు ప్రభుత్వం గురించి మంచి అభిప్రాయం లేదు. ఆరేళ్ల క్రితం యివ్వవలసిన డబ్బు యివ్వకపోతే వారంత బాధపడాలి? రెండు, మూడు నాలుగేళ్లు బిల్స్ ఆపడం అనేది సామాన్యం అయిపోయింది. ఈ పరిస్థితి పోవాల్సి లేనట్లుయితే ప్రభుత్వానికి పరపతి వుండదు.

వడ్డీల సంగతి చెప్పారు. అప్పులు తీసుకోవడం ఆధునిక సంస్కృతి అయిపోయింది. ఎవరూ కాదనడానికి వేలులేదు. కుటుంబాలలో కూడా అదే పరిస్థితి వుంది. అప్పు లేని వాడు పిప్పివాడు. అప్పు వున్నవాడు పరపతి వున్నవాడు. ఏలాగైనా అప్పు సంపాదించాలి. రెండు మూడు బ్యాంకుల నుండి అప్పు సంపాదిస్తే మరే తెలివీ గలవాడు. మన గవర్నమెంట్ కూడా వరల్డ్ బ్యాంక్ నుండి, ఇయంయూఫ్ నుండి, యూరప్ బ్యాంక్స్ నుండి అప్పులు తెస్తోంది. అప్పుల కోసం రోజూ బిందర్స్ పెట్టి కూర్చుంటున్నారు. ఎవరు అప్పు యిస్తే వారికి సన్మానం చేసి ఎసి రూముల్లో కూర్చోబెడుతున్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు లోని ఒక ఇంజనీర్‌గారు ఒక ఫారీన్ డిలిగేషన్ తీసుకువచ్చారు. ఈ గవర్నమెంట్ అన్ని సదుపాయాలు యిస్తుందని వారు చెప్పారు. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు యింజనీర్ ఉద్యోగస్థుడు గనుక అలా మాట్లాడుతున్నారు. మా వంద్రబాబునాయుడుగారికో మాట్లాడిస్తాను అని వారికో మరొకరు మాట్లాడిస్తే ఆయన తన మాటలతోనే భూలోక స్వర్గం చూపించారు. వారు వందల కోట్ల రూపాయలు యివ్వడానికి తయారయ్యారు. వంద్రబాబునాయుడుగారు యిప్పుడు చెప్పారు. నేను కూడా చెబుతాను. మన రాష్ట్ర అవసరాల కొరకు, విద్యుచ్ఛక్తి అవసరాల కొరకు, జనరేషన్ కొరకు అవసరమైతే చెబుతాను. ఈ బలహీనమైన గవర్నమెంట్ బాకీలను చెల్లించేది కాదు. వరల్డ్ బ్యాంక్ వారు డబ్బు లేకుండానే వ్యవసాయానికి

విద్యుచ్ఛక్తిని మన రాష్ట్రం యిన్నోదనే యింపెగ్గనలో ఉన్నారు. డబ్బె వసూలు చేయకపోతే అప్పులు ఎలా తీరుస్తారని అడిగితే, వసూలు చేస్తున్నామని చెప్పవలసి వచ్చింది. అప్పు చేయక తప్పదు. అప్పు చేసినప్పుడు అప్పు చేసిన ప్రతిపైసా క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్‌లో పెట్టాలి. విద్యుచ్ఛక్తి, ప్రాజెక్టులు, కొత్తగా రోడ్లు వేయడం, మొదలగు కార్యక్రమాలకు పెట్టాలే తప్ప, అప్పు తెచ్చిన డబ్బు పాత అప్పులకు సంబంధించిన వడ్డీ కట్టడానికి పెడుతున్నారు. లెక్కలు చూస్తూ వుంటే ఆశ్చర్యంగా వుంది. పాత అప్పుల మీద చెల్లించ వలసిన 3 వేల కోట్ల రూపాయల వడ్డీ కోసం కొత్త అప్పులు చేసి చెల్లిస్తున్నాము. అంటే తెచ్చిన అప్పులో 80 నుండి 85 శాతం వరకు పాత అప్పుల మీద చెల్లించవలసిన వడ్డీలకు సరిపోతోంది. ఎంత ఘనత గౌరవ ప్రతిష్ఠలు సంపాదించింది మన గవర్నమెంట్. ఈ పరిస్థితి గురించి, ఈ సంక్షోభం గురించి ఆలోచించినట్లయితే యిది మన తెలివితక్కువ తనానికి పరాకాష్ఠ. కంట్రోల్ అనేది లేదా? రోజూ నిర్ణయాలు చేయడం తప్ప వెనక్కు తిరిగి చూసేది లేదా? చేసిన నిర్ణయాలు అమల్లోకి వస్తున్నాయా, లేదా, ఎందుకు ఆగిపోయింది అనేది, జరిగిపోయిన విషయాలను గురించి ఆలోచించవలసి వున్నది. ఈనాడు ఎన్నో ప్రభుత్వాలు మారుతున్నాయి. ఎన్నోసార్లు ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయి. ఏ రాజకీయ పార్టీకి బాధ్యత లేదా? బాధ్యత లేకపోవడం వల్లనే ఈ పరిస్థితి వచ్చింది. ఈనాడు అదృష్టవశాత్తు ఈ రాష్ట్ర పరిస్థితి మానీ ఇటువంటి వాటికి ఫుల్స్టాప్ పెడదాము అనే పద్ధతిలో ఒక కార్యక్రమం తీసుకోవడం, ఒక చర్చ ప్రారంభించడం వల్ల, ప్రజలను విశ్వాసంతోకి తీసుకొని ఉన్న బహుమతి పెట్టి వరస్పరం సహకరించుకుందామని చెప్పడం వల్ల నేను ఉత్సాహంగా చెప్పే పరిస్థితి వచ్చింది.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- మీరు ఈ రకంగా చెప్పకపోతే మరెలా చెబుతారు? ఈ సాంప్రదాయం యిదివరకు లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- అందరం అధికారంలో ఉన్న వారమే. ఉంటూ ఉన్న వారమే. తప్పించుకునే పీలులేదు. మీరు (శ్రీ కె. బాపిరాజును ఉద్దేశించి) పెద్దలు, బాధ్యత గలవారు. మీ ఇంటిపేరు, గోత్రం గొప్ప. మీరు ఆ గౌరవం పాటించాలి. సాంప్రదాయాలకు జీవగర్భ మీరు. సాంప్రదాయాలను మీరు పునరుద్ధరించుకోవాలి. మీరు మరలా అధికారంలోకి వచ్చినా మాకు అభ్యంతరం లేదు. కాబట్టి సాధించండి. ఏది సాధించినా ఈ దేశం యొక్క, ఈ ప్రజల యొక్క అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను తాకట్టు పెట్ట కూడదు. ఈ చంద్రబాబునాయుడు కానీవ్వండి, జనార్థన్‌రెడ్డి కానీవ్వండి, ఫలానా వోట రోడ్లు వేయించారు. 24 గంటలు కరెంట్ యివ్వారు. బావులు త్రవ్వించారు. చెరువులు రీపెయిర్స్ చేయించారు. ప్రాజెక్టులు కట్టించారు. కాబట్టి వేరే కావాలి అని డెవలప్‌మెంట్ భావతో, డెవలప్‌మెంట్ సంస్కృతితో, డెవలప్‌మెంట్ యొక్క ప్రయోజనాలు పొందిన సంతోషంతో ప్రజలు ఓటు వేయాలి. ఏదో లోను మాఫీ వేయడం వల్లనో, మరో కారణం వల్లనో ఏ పార్టీకి అయినా ఎన్నికలకు పోయే అధికారం లేదు. మన కానీస్టిట్యూషన్ కూడా నిద్ర పోతోంది. అర్థికి 292 ప్రకారం కేంద్రం అప్పులు తెచ్చి ఖర్చు పెట్టి సందర్భంలో క్రమశిక్షణ ఏర్పాటు చేసే అవకాశం వుంది. అటువంటి క్రమశిక్షణతో అప్పు తేస్తే చాగుంటుంది. ఎటువంటి వనులకు ఖర్చు వేయాలి, ఎటువంటి వనులకు ఖర్చు

వేయకూడదో తెలివే కృమశిక్షణతో రాజ్యాంగం ఆ ఆర్థికతీ పెట్టింది. దాన్ని మనం పూర్తిగా వేస్వరిస్తున్నాము. ఆ విషయం అలోచించాలి. ఈ సందర్భంగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని చట్టం వేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సలహా చెప్పే ముఖ్యమంత్రి వున్నారు మేమంతా వున్నాము. తప్పనిసరిగా ఈ తీరుతో వేయకపోతే రాష్ట్రాలు బాగుపడవు అని మనవిచేస్తున్నాను.

పబ్లిక్ ఎంటర్ ప్రైజెస్ గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. నేను కొత్తగా చెప్పేది ఏమీ లేదు. పబ్లిక్ ఎంటర్ ప్రైజెస్ మేద 1993 నాటికి మనం రూ. 1942 కోట్లు పెట్టాము. ఏ కార్పొరేషన్స్ అయితే తమ సంస్థ ఉద్యోగస్థులకు జీతభత్యాలు యిచ్చుకుంటూ, ఉత్పత్తి పెంచుకుంటూ, దేశానికి సేల్స్ ట్యాక్స్, యిన్ కంట్రిబ్యూట్స్ యితర పరోక్ష ఆదాయాలు యిచ్చుకుంటూ, తన స్వంత కాళ్లమీద నిలబడి ప్రభుత్వానికి బాగా లాభాలు తెచ్చిపెట్టడానికి పెట్టుబడి పెట్టామో, రూ. 1942 కోట్లు పెట్టుబడి పెడితే నేడు రూ. 2403 కోట్లు అప్పుతో వున్నాయి. ఎందుకు పెట్టుబడి పెట్టినట్లు? వేటిని తీసువస్తే కమ్యూనిస్టులు కార్మిక సంఘాల వారు వ్యతిరేకిస్తారనే అపభ్రంశం ఒకటి వుంది. అది పొరబాటు. ఒక కార్మికుడిని అన్యాయంగా తొలగిస్తూ వుంటే చర్చించమా? మీరు కొన్ని కార్పొరేషన్స్ ను కాపాడుకొని, ఒక కార్పొరేషన్ను సీక్ చేసి, దానికి జబ్బు చేయించి, డిబయట్ ఆర్డరు రిఫర్ర చేయించి, ఆ కార్పొరేషన్ను అమ్మి డబ్బు చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తే వ్యతిరేకించకూడదా? గవర్నమెంట్ కంటే ఎక్కువగా మధ్యదళాలిలు కమిషన్ పొందడానికి, సీక్ చేస్తున్న సందర్భంలో వ్యతిరేకించకుండా ఎలా వుంటాము? ఇటువంటి సందర్భాలు ఢిల్లీలో, అల్ యిండియా లెవెల్లో కూడా వున్నాయి. చెప్పమంటే ఉదాహరణలు చెబుతాను. ఇటువంటి విధానాన్ని నేను వ్యతిరేకిస్తాను. పబ్లిక్ సెక్టార్ సంస్థ నష్టాల్లో వుంటే దాన్ని పునరుద్ధరించాలి.

1.40 | పబ్లిక్ ఎంటర్ ప్రైజెస్ లో చక్కదనం లేదు. ఒంటి మాదిరిగా మెద పొడవు, కాళ్లు ము. పొడుపులాగా విచిత్రంగా వుంది. అలా తయారుచేశారు. ఆ కార్పొరేషన్లకు ఎం.డి.లుంటారు. టెక్నోక్రాట్స్ కాదు. అది వాచీలు తయారుచేసే కార్పొరేషన్ కావచ్చు మరొకటి కావచ్చు. దానికి ఎం.డి.లుగా ఎవర్నీ వేస్తున్నారండి? కలెక్టర్లుగా పనిచేసిన ఐ.ఎ.ఎస్.లను వేస్తున్నారు. అందులో కూడా కలెక్టరుగా పనికొరకపోతే అప్పుడు వేస్తున్నారు. ప్రింటింగ్ డిపార్టుమెంట్ ఉంది. దానికి రిజిస్టర్డ్ ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్ని వేస్తారు. ఎందుకు అక్కడ? ఎవర్నీ తీర్చిదిద్దడానికి, ఎవర్నీ కొట్టిదానికి? ఏ మాత్రం హేతువు లేదు. డేర్ మస్ట్ టీ సమీ సెక్వెన్స్. ఒక అనుబంధం ఉండాలి. ఏ మనిషికి ఏ పని అప్పజెప్పాలో ఒక సిద్ధాంతం ఉండాలి. ఆ మనుష్యులు శాసనసభ్యులు కాని మరొకరు గాని, వారిని నియమించే సంస్థల్లో ఉండే పనితీరుతో వారికి కొంత అనుభవం ఉండాలి. ప్రభుత్వం ఇంజనీర్లు జరిపి, సెలక్టుచేసే ఉద్యోగాల్లో, బాగా పనిచేసే సంస్థల్లోనా మీరు పెట్టండి అనర్నూల్స్. పేమీ తెలియనివాడినీ, లెక్కలు అప్పజెప్పని వాడినీ, సంజాయిషీ లేని వాడినీ నియమిస్తున్నారు. ఇక పెప్పెమ్మ లంచాలు బాగా మనవాడిని నియమిస్తున్నారు. ఇటువంటివి ఒకటి కాదు, రెండు కాదు అనేక పబ్లిక్ సెక్టార్ కంపెనీలున్నాయి. నూటికి 99 శాతం అటువంటివే ఉన్నాయి. అందుకే మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాం. ఆ సంస్థలు నిజంగా పని

వేసి లాభాలు పొందాలంటే, సెల్ఫ్ సప్లైమెంట్ చేయండి. అటానమస్ చేయండి. వారి నిర్ణయాలు వారినే చేసుకోవాలి. వారు ఎం.డి.లను, మెంబర్లను సమర్థులను కానీయండి. వారికి ఏమైనా మార్కెటింగ్ ఇబ్బందులు, ప్రొడక్షన్ ఇబ్బందులు, పెట్టుబడి ఇబ్బందులు ఉంటే, అటువంటి సందర్భాల్లో మీరు బ్యాంకీల ద్వారా రుణాలు గానీ, మార్కెటింగ్ గానీ సహకరించండి. టెక్నాలజీ విషయంలో తేడాలుంటే, కొత్త టెక్నాలజీ ఇంపోర్టుచేసుకోండి. దాని కొరకు అప్పులు చేయండి. ఆ విధంగా ఈ పరిశ్రమలను, కార్పొరేషన్లను నిర్వహించాలే కానీ, అసమర్థులను, రాజకీయవేత్తలను అందులో జొప్పించి, సంస్కల్పి పాడుచేయకండి. పబ్లిక్ సెక్టార్ నుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వస్తున్న డివిడెండ్ ఎంతంటే? కేవలం 0.3 శాతం. బహుపరాక్. రెండున్నర వేల కోట్ల రూ.లు ఖర్చుపెట్టి, 10, 15 వేల మందికి ఉపాధి కల్పిస్తూ, 30, 40 ఏళ్ల నుండి వెలాయిస్తున్న పరిశ్రమల్లో పెట్టుబడి పెట్టిన ప్రభుత్వానికి వస్తున్నటువంటి రిటర్న్ డివిడెండ్ కేవలం 0.3 శాతం. వారి లెక్కలే. ఇంతమంచి లెక్కలు తీసినందుకు ముఖ్య మంత్రిగారిని కాంప్లిమెంట్ చేయవలసిందే. ఈ శాసనసభకు, దేశానికి పరిస్థితుల్ని వేవరిస్తున్నందుకు వారిని మనం తప్పుకుండా అభినందించవలసిందే. దాని నుండి ఉత్పత్తి అయ్యే కర్షణం ఏమిటంటే, తక్షణమే వేటి అన్నింటినీ రెహ్లా చేయండి. ఖర్చు పెట్టండి. అందరితో చర్చించండి. కార్మికుల ఉపాధి పోకుండా, పరిశ్రమలకు లాభాలు వచ్చే విధంగా అవసరమయితే ఆధునిక టెక్నాలజీ తెచ్చే విధంగా, పనికి రాని వాళ్లను తేసివేసి, సమర్థులైన టెక్నోక్రాట్స్ ను పెట్టి చేయండి. అప్పుడు రాష్ట్రానికి 0.3 శాతం కాదు 10, 15 శాతం డివిడెండ్/లాభాలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. పూర్తిగా పనికి రాని సంస్థలు ఉంటే తేసివేయండి. దానికి అభ్యంతరం లేదు. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్మ్స్ ఒకటి. రెండవది రిఫార్మ్స్ ఆఫ్ ది కార్పొరేషన్స్. డబ్బు ముఖ్యం కాదు. లాప్సోర్స్ అన్నింటినీ తొలగిస్తే డబ్బు ఎక్కడికి పోదు. కర్షణకు, వేస్తేకు, దుర్వినియోగానికి మీరు ద్వారాలు తెరచి పెట్టి కూర్చోంటే, అది యోగ్యం కాదు. ఎంత సిద్ధహస్తులైనా... మీ ఒక్కరికి ఆక్సిజన్ ఉండవచ్చు. మీరు బ్రతకవచ్చు కానీ... రాష్ట్రం పోతుంది. అందుకని ఈ మార్గాలన్నింటినీ క్లోజ్ చేసి పరిస్థితులు ఆలోచించాలి. అప్పుడే ఆర్థిక కృమిశక్తి వచ్చి, రాష్ట్రం అభివృద్ధి అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఉత్పత్తి దెబ్బతింటున్నది. ఉత్పాదకత దెబ్బతింటున్నది. కర్షణ వీపులపైగా పెరిగిపోతున్నది. మీకు ఒకటి మనవిచేస్తాను... లిడ్ క్యాప్ గురించి. లిడ్ క్యాప్ గురించి చెబుతున్నాను అంటే, మిగతా కార్పొరేషన్ల నుంచి అని అనడం లేదు. ఆ పేర్లన్నీ చదవడానికి టైమ్ లేదు. ఎందుకు 10, 12 కోట్ల రూ.లు ఆ సంస్థకు నష్టం వచ్చినా భరిస్తున్నామంటే, ఆ కార్పొరేషన్ ముట్టరానీది. అదేవిధంగా మరొక కార్పొరేషన్ మరొకరిది, అది ముట్టరానీది. అందుతో మనం జోక్యం చేసుకో కూడదు. ఇన్నాళ్లు ఈ కార్పొరేషన్ల రాజకీయ అధికారం కోల్పోయిన వారికి పదవులు ఇవ్వడానికి, రాజకీయ కార్యకర్తలకు డైరెక్టర్లుగా వేసికోవడానికి, అందుతోనే కార్యక్రమాల్ని పంచుకొనే తీనడానికి ఇచ్చారు. దాని బాధ్యత పరిశ్రమలో అందరి మీద ఉంది. మీరందరూ వాటి నుండి గుణపాఠాలు నేర్చుకోవాలి. అది వేయకపోతే నేరం చేసిన వారుగా భావించుకోవాలి వస్తుంది. పంద్యబాబువాయుడుగారు కూడా కార్పొరేషన్ల పదవులకు వామనతో చేయబోతున్నారని తెలిసి, క్షమా కోరాలి మంచి ఉన్నారు. నేను వర్తమానం లేదు. నేను అప్పు పట్టడం లేదు.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

ఈ ప్రకాశన వేయకపోతే, పునరుద్ధరణ వేయకపోతే, ఎవరు చేసిన వారికి అవగదిష్టం వస్తుంది. అందుకని సదుద్దేశ్యంతో పనిచేసే వారిని పెట్టండి.

ఇకపోతే క్యాపిటల్ మరియు సోషల్ ఎక్స్‌పెండేచర్ గురించి మనవిచేస్తాను. మనం ఒక లక్షం అంటూ పెట్టుకోవాలి. మన బడ్జెట్‌లో డి.డి.ఐ. ఎంత అనేది వర్తమాన్ వేయాలి. బడ్జెట్‌లో తప్పనిసరిగా 25, 30 శాతం క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండేచర్ మీద పెట్టాలి. 50 శాతం పెట్టడానికి వేర్లేదు. ఈవేళ ప్రభుత్వోద్యోగుల మీద పెడుతున్న ఖర్చు విషయంలో మేమాంస ఉన్నది. పన్నుల రూపేజీ మనకి వస్తున్నది 80 శాతం అని మాత్రమే చెప్పారు. మొత్తం ప్రభుత్వ ఆదాయం మాత్రం 50 శాతం కంటే ఎక్కువ లేదని చెబుతున్నారు. తెచ్చిన అప్పు కూడ ఆదాయమే. ప్రపంచ బ్యాంక్ నుండి తెచ్చుకున్న అప్పు కూడ ఆదాయమే. కాబట్టి ఆదాయం 50 శాతం అని చెప్పకండి. మనం పన్నుల ద్వారా సేకరించినటువంటి, ప్రజల్ని పేడింపి వసూలు చేసిన టాక్స్ ఇన్‌కమ్‌లో ప్రభుత్వ యంత్రాంగానికే ఖర్చు పెడుతున్నట్లు లెక్కలు చెబుతున్నాయి. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం దుర్వినియోగం చేస్తున్నది అని కాదు, వారంతా మంపిగానే పనిచేస్తున్నారు. ఒక ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థులకు ప్రాథం చెబుతున్నాడు, ఒక డాక్టర్ పేదలకు చికిత్స చేస్తున్నాడు, ఒక సెక్యూరిటీ ఫోర్స్ చూసుకొంటూ రాజ్యాంగానికి బాగా ఉపయోగపడుతున్నాడు. కానీ ఖర్చు ఎంత ఉంటారో దానికి కొంత పరిధి ఉంటారో. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం మీద 10 ఏళ్లనాడు 75 శాతం ఖర్చు పెడితే, అది తిరిగి ఇప్పుడు 80 శాతానికి పెరిగింది. దానికి కారణం ఉద్యోగస్థులకే అంతా ఖర్చుపెడుతున్నామని కాదు. ధరల పెరుగుదల, ద్రవ్యోల్బణం. ప్రతి ఆరు మాసాలకు ఒకసారి కేంద్రప్రభుత్వం డి.ఎ. పెంచడం, గత్యంతరం లేక మనం పెంచడం. ఉద్యోగస్థులకు పెంచినా, పెంచకపోయినా, జీతభత్యాలు పెరిగిపోవడం వల్ల, తలకు మీంచిన భారం కావడం వల్ల, మన బడ్జెట్‌లో 99 శాతం ప్రభుత్వోద్యోగులకే ఖర్చు అవుతుంది తప్ప వేరే ఆదాయం లేదు. దాని వల్ల క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండేచర్ లేదు. సోషల్ ఎక్స్‌పెండేచర్ లేదు. కాబట్టి మనకు డెంజర్ సిగ్నల్ ఉంది. దానిని మనం తక్షణమే కనీపెట్టుకొని చూస్తూ ఉండాలి. ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటులో 20 నుండి 30 శాతం వరకు సర్ప్లస్ స్టాఫ్ ఉన్నట్లు తెలిసింది. వారిని వేరే డిపార్టుమెంట్స్‌కు పంపించండి, వారికి డ్రియింగ్ ఇవ్వండి. కొత్త ఉద్యోగాలు అట్టే పెంచకండి. ఇప్పటికే ఎన్.ఎం.ఆర్.లు, వర్క్‌షాప్‌లైడ్ ఎంపాయిన్ ఉన్నారు. వారు కూడ బ్రతకాలి. వారందరినీ రెగ్యులర్‌లైడ్ చేయండి. వారికి జీతభత్యాలు ఇవ్వండి. అయితే అదే పనిగా ఉద్యోగస్థులను పెంచడం న్యాయం కాదు. కాబట్టి ఉన్న వారిని తేసివేయకుండా, వారి సర్వీసుల్ని జాగ్రత్తగా ఉపయోగించుకోవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను.

సోషల్ యాక్టివిటీస్ గురించి చెప్పవలసి వస్తే, ఇది మన భారతదేశం, పాంథికంగా, ఆర్థికంగా, విద్యాపరంగా యుగయుగాల నుండి వెనుకబడిన దేశం. అనేకానేక కులాలు ఉన్న దేశం. ఒక్క హరిజనుడే కాదు, ఒక్క గిరిజనుడే కాదు, బ్యాక్వర్డ్ క్లాస్‌లలో అనేక తరగతులు ఉన్నాయి. వారికి ఎటువంటి అమ్మలు లేవు. కూలీలుగా, కౌలుదారులుగా పేదరికంలో ముగ్గుతూ, పదేళ్ల నుండి కానీ, కూనీ, పేదరికం నుండి బయటికి

వస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ పేద దేశంలో విద్య, వైద్యరంగంలోనూ, అనేకానేక సంక్షేమ కార్యక్రమాల్ని పెట్టుకోకతప్పదు. పెడుతున్నాం కూడ. వీద్యారంగంలో వీద్యార్థులకు హాస్టల్స్ పెట్టాం. కానీ డబ్బు అంతా విమృశించుకున్నది. దుబారా అయిపోతున్నది. దుర్వినియోగం అవుతున్నది. అబద్ధాల తెక్కలు వెపుతున్నారు. సర్వీసియోగం కావడం లేదు. వేటి అన్నింటినీ స్టేషనులైన్ చేసి, హాస్టల్స్ విషయంలో కానీ, వీద్యార్థులకు ఇచ్చే ప్లాటర్షిప్స్ విషయంలో కానీ ఖచ్చితంగా ప్రజాప్రతినిధుల్ని ఇన్వార్స్ చేసి, ఒక్కొక్క కేసును పరిశీలించి, అవసరం ఉన్న వారికి సంపూర్ణంగా ప్రభుత్వ వోకాహం కల్పించాలి.

1-50 కొన్ని హాస్టల్స్ వున్నాయి. తమకు తెలుసు. ఒక్కొక్క నాయకుడికి రెండేసి, ము. మూడేసి, ఐదేసి హాస్టల్స్ వున్నాయి. ఇవి వాళ్ళ జాగీరులా? మక్కాలా? వాటి ఆదాయం ఖర్చులు వాటికే వుంటాయి. వేటి వెనక కథ జరిగింది. ఇప్పటికైనా వేటిని తుదముట్టించి, సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు ప్రతి పెసా ఖర్చు అయ్యేలా, వద్దీసియోగం అయ్యేలా, బలవేసే బడుగువర్గానికి ప్రయోజనం చేకూరేలా వేయాలి. అందుకు ఒక దృక్పథం కావాలి. ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియనిది కాదు. పునశ్చరణ అయినప్పటికీ మనవి చేస్తాను. ఈ ఆర్థిక సంస్కరణలు చేసినప్పుడు పెట్టుబడి ఖాతా మీద 25 లేక 33 శాతం వరకూ పోదామని, సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు 20 శాతం అయినా కనీసం వుండుకోవాలని, రెవెన్యూశాఖకు 40 శాతం వుండనే వుంది. ఇప్పటి నా లెక్కల ప్రకారం ఈ సబ్సిడీ కార్యక్రమాల మీద ఖర్చు పెడుతున్నది 9 శాతం. అన్ని రకాలా కలుపుకుని. పిం పెర్షిడి కాదు. బడుగు బలవేసేవర్గాల వారు దారిద్ర్య రేఖకు దిగువున వున్నవారు. అఖిల భారత లెక్కల ప్రకారం వరల్డ్ బ్యాంకు లెక్కల ప్రకారం యిటువంటి వారు ఖచ్చితంగా 20 శాతం వున్నారని. పూరెస్ట్ ఆఫ్ ది పూర్ రెండూ కాకపోయినా 30 శాతం అని ఒప్పుకుందాం. వేరే మీద భారం వేయడం మంచిది కాదు. అసలు తొలగించడం మన కర్తవ్యం. మన ఆర్థిక కృమశిక్షణ పరిష్కార చర్యలు వేరేపై వుండకూడదు మా పార్టీ అభిప్రాయం ప్రకారం. అది దృష్టిలో వుంచుకోండి.

ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తూ, వెంకట్రామన్ గారు పంపించిన కాగితాన్ని పరిశీలిస్తే, ఒక లోపభూయిష్టమైన అవగాహన పనిభేసున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి కూడ వచ్చి వుండాలి. దేశ సమస్యలను పరిష్కరించేటప్పుడు పేదదేశం అని చెప్పి వందలూ వేలూ కోట్లు అప్పు తెస్తున్నారు.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:— అధ్యక్షా, రాజేశ్వరరావుగారంటే మాకు చాలా గౌరవం. వారు చెప్పిన సబ్సిడీల మొత్తం 9 శాతం కానిష్టిట్యూట్ అవుతుందన్నారు. అది డైరెక్టుగా లేక ఇండైరెక్టుగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.ఎస్. రాజేశ్వరరావు:— డైరెక్టుడే. ఇండైరెక్టు గురించే మాట్లాడు. పిన్ పిన్ వంటి విమోచిత ఈ సబ్సిడీలు యివ్వడం అవసరం లేదా? కానీ దేశ తరెక్క మాస్టే, పసికిరాసి నిర్మాణం ఒకటి పసి వేస్తోంది. పెట్టుబడిదారీ దేశాలలో అమలులో వున్నది. ఎప్పుడో 3 లేక 4 వందల విత్త క్రితం పేదవాళ్ళుండేవారక్కడ. అక్కడి పేదవారిప్పుడు ధనవంతులు. పారిశ్రామికభివృద్ధి చేస్తే, వాటికి వ్యాపారాభివృద్ధి చేస్తే, పేదలకు వెళ్లి దొమకుని వస్తే, అది సర్క్యులేట్ అవుతుంది. క్రిందకి వస్తుంది. అలా క్రిందకి దాకా వచ్చి పేదరికాన్ని

తొలగిస్తుంది. పేదలకు ప్రత్యేకంగా ఇంజక్షను యివ్వే అవసరం లేదు. ఈ సిద్ధాంతం ప్రపంచవ్యాప్తంగా పనిచేస్తోంది. భారతదేశంలో కూడా నిన్న మొన్నటి వరకూ పని చేసింది. పరిశ్రమలలో పెట్టుబడి లేదు. ఉత్పత్తి లేదు. ఉత్పాదకత లేదు. ఉపాధికల్పన లేనే లేదు. ఎవడు బాగుపడతాడు? గ్రామాలకు వెడితే తట్టాలు మోస్తే పని తప్ప మరీ లేదు. ఇలాంటి అస్పష్ట ఆర్థిక పరిస్థితులలో 75 శాతం గ్రామీణ ప్రజలలో 40 శాతం ఉన్న నిరుపేదలలో దిక్కులేని 20 శాతం వారిని కలుపుకునే మనం చేసే ఆర్థిక సంస్కరణలు వారిపే దుష్టిలో వుండుకోండి. వారిని లక్ష్యంగా పెట్టుకుందాం. ఫారీ బిళ్లకులలో మార్పు లేవడానికి ప్రయత్నిద్దాం. వారిపైన అదనపు భారం పడకూడదు.

డైరెక్టు సబ్సిడీలు రూ. 1343.22 కోట్లు. ఇన్ డైరెక్టు సబ్సిడీలు రూ. 6,314.96 కోట్లు. హాసింగు మీద రూ. 147.73 కోట్లు మొత్తం రూ. 7,805 కోట్లు. ఇవన్నీ సబ్సిడీలే. పెట్టుబడి ఖర్చు రూ. 900 కోట్లు. ఏడువేల 8 వందలెక్కడ? 900 ఎక్కడ? నక్క ఎక్కడ? నాగలోకం ఎక్కడ? ఎందుకు మన బడాబాయిలు? అభివృద్ధి అభివృద్ధి అని లేనే అభివృద్ధి గురించి ఉపన్యాసాలు. వాస్తవానికి అభివృద్ధి లేదు. సీరియస్ రీథింకింగ్ అవసరం ఇష్టం వచ్చినా, కష్టం వచ్చినా గట్టి నిర్ణయాలు చేసి అమలు చేయాల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది. నేను సీరియస్ గానే వెతుకున్నాను. నోషల్ వెల్ఫేర్ పైన ఈ బడ్జెట్ లో రూ. 10 బేక రూ. 12 కోట్లలో రూ. 2,263 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాం. కేవలం నోషల్ వెల్ఫేర్ పైన. సబ్సిడీలు కాదు. కానీ పేదరికం వోవడం లేదు. కారణం ఏమిటంటే పెట్టుబడి ఖాతాలో అభివృద్ధి లేదు. అప్పు తెచ్చి ఎంతమంది కడుపులు నింపుతారు? పరపతి పడిపోయిన పరిస్థితిలో ఏం తెస్తారు? ప్రజలను మోసం చేస్తారా? మనం అధికారంలో వుంటే వుండవచ్చు గానీ దేశంలో యిది శాస్త్రీయమైన పద్ధతి కాదు. మన సిద్ధాంతం 'గోడీ విత్ నోషల్ జస్టిస్'. యున్నెటెడ్ ఫండులో మేము 13 పార్టీలు కావచ్చు. కాంగ్రెసు పార్టీ పరోక్షంగా బలపరచవచ్చు. కానీ అధికారంలోకి వచ్చేక యున్నెటెడ్ ఫండులో ఈ 13 పార్టీలు రెండు మూడు రోజులు చర్చించి దేశాభివృద్ధి కోసం తక్షణం ఏమి చేయాలని, ఏకాభిప్రాయ కార్యక్రమం పెట్టాం. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఖచ్చితంగా చెప్పారు. మార్కెట్ ధరలలో సగం కంటే ఎక్కువ మింపకుండా తగ్గింపి, పేదలకు నిత్యావసరపస్తువులు అందుబాటులో ఉండడం ఒక ఐటం. మన పరిస్థితులలో ఎలా అప్పులు చేయాలో చూసుకోవాలి. అలాంటి కార్యక్రమం అమలుపరచాలి. డిల్లీ ప్రభుత్వం కాదు అందులో భాగస్వామి అయిన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మీద కూడా ఈ బాధ్యత వుంది. తగిన పాలసీ విధానాలు రూపొందించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

పెర్మిటేషను థియరీ ఈ దేశంలో రుజువు కాలేదు. 99 శాతం ఆషరణలో రుజువు కాలేదు. బదులు బలహీనపరాలని వారికి రెండు రూపాయలకు జీత్యం యివ్వండి. విద్యుత్తుకి యివ్వండి. వదవడానికి పుస్తకాలు, కట్టుకోడానికి గుడ్డలు, ఉచిత మధ్యాహ్న భోజనం, హాస్పిటాళీరం, గర్భవతులకు సౌకర్యాలు యివ్వండి. ఇవే అవివార్యం. అయితే దుర్వినియోగం కాకూడదు. సర్వినియోగం చేయాలి. ఈ క్షేత్రవల్లంతో చెప్పారు. తర్వాత వెంకట్రామస్వామిగారిపైన పత్తంలో ఒక ప్రకటన ముసించారు. వ్యవసాయరంగంలో పెట్టుబడి పెట్టడమే కానీ తిరిగి పొందడం లేదు. ఎందులో అనుభవజ్ఞులున్నారు. ఈ సందర్భంగా

వర్షించి, వర్షించి నా అభిప్రాయాన్ని మా పార్టీ అభిప్రాయాన్ని మనవివేస్తున్నాను. 2-00 ఏమిటంటే, ఈ గామీజ అభివృద్ధి కొరకు, పేదరిక నిర్మూలన కొరకు ఉత్పత్తిని మ. పెంపే ఉద్దేశ్యంతో మేరు విద్యుత్తుక్రినే జనరేట్ చేస్తే అది జనరేట్ చేసిన ఖర్చు, ట్రాన్స్మిషన్ ఖర్చు, డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఖర్చు, మీ ఇంటికి, బావికి ఇవ్వే ఖర్చు 183 పైసలు అయింది. లెక్కపూకారం 3 పైసలు ఇస్తున్నావు అని చెప్పారు. ఇది బలహీనుడిని అపహాస్యం చేయడం కాదా, పరిహాసం చేయడం కాదా? మీరు 15, 12 గంటలు కరెంటు ఇస్తే, 365 రోజులు కరెంటు ఇస్తే, లెక్కపూకారం వచ్చే డబ్బు మీకు 15 శాతం కావచ్చు. 15 పైసలు అవుతుంది కానీ 3 పైసలు కాదు. ఈ లెక్కలు ముమ్మలను, బలహీనులను మాచి

శ్రీ ఎన్. పంద్యబాబునాయుడు:- దీనికి నేను చాలాసార్లు క్లారిఫై చేశాను. ఏదయితే మీరు లెవ కాబట్టి, మనకు వచ్చే యూనిట్లను మాత్రము క్యాలిక్యులేట్ చేసుకొని, ట్రెస్, సల్పరేట్ ట్రాన్స్మిటర్లను అబ్జర్వేషన్తో పెట్టి, కేవలం 20 శాతం క్యాలిక్యులేషన్ వ్లస్ కేవలం పొక్యూరేమెంట్ లాస్ చేస్తే అపహాస్యం జేశామంటారనే భయంతో 20 శాతం తీసుకొని మిగిలిన లాస్ అగ్రికల్చరీకు ఇస్తున్నాము. ఆ విధంగా క్యాలిక్యులేట్ చేస్తే 52 శాతం వచ్చింది. అది కూడా మీదర్పి వస్తే ఒక అవగాహన కలుగు తుంది.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- మధ్య రైతులం కాబట్టి, పేద రైతుల పరిస్థితులం కాబట్టి ఇప్పుడు 3 ఎకరాల రైతుకు శ్రీ హార్వీ పవర్ పెడుతున్నారు. ఒక పేదరైతు మూడు ఎకరాల బంజరు భూమి పేద్యం చేసుకొంటున్నారు. నిన్నటి సంవత్సరం కాదు. ఆ ముందు సంవత్సరం చెబుతున్నాను. మీరు జాగ్రత్తగా మానీటర్ చేసిన సంవత్సరం కంటే ముందు సంవత్సరం అతను చిన్నకారు రైతు. వారిజనాడు. ఒక ఎకరం బావిలో నేరు లేనందుకు ఎండిపోయింది. మరొక ఎకరం కరెంటు సరిగా లేకపోవడం వలన ఇబ్బంది వచ్చి ఎండిపోయింది. ఒక ఎకరం మిగిలింది. కొంతలు వచ్చేప్పటికి వడగళ్ల వాన వచ్చి సర్వనాశనం అయింది. అటువంటి రైతుకు మీరు మీ విద్వాంసం గురించి చెబితే, నాకు మూడు ఎకరాలు ఇచ్చారు. నా భూమిలో నేను ఉన్నాను. ట్రాన్స్మిటర్ చేసినవాళ్లు పంటలు పండించడం లేదు. మీ లెక్కలు నాకు వర్తించవు అని అంటాడు.

పేదవాళ్ల సమస్యలు పరిష్కారం సందర్భంలో ఇలాంటి అంకెలు చూపించి పెంపించి కేవలమయింది, రాజకీయంగా వెర్షయం చేయండి, పేదరికం దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా మంటే వారికి సరైన న్యాయం కరగదు. అదేవిధంగా నీటితరువా, ఇరిగేషన్లో శ్రీరాంసాగర్ పాక్షెక్కు పెట్టారు. శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగర్ పెట్టారు. ఇంకా అనేకం ఉన్నాయి. దీనితో 35 లక్షల ఎకరాల భూమిలో పంట పండుతుంది. పన్ను భరించేవాడి మీద పన్ను వేయడానికే మోక్షం ఉంది. భరించలేనివాడి మీద పన్ను వేయడం పాంథిక న్యాయం కాదు. పన్ను విద్వాంసం రచించిన వాళ్లుకూడా కూడా అదే చెప్పారు. 35 లక్షల ఎకరాలు జాతీయ మీద, పెరువుల మీద 15 లక్షల ఎకరాలు మొత్తం ఒక కోటి ఎకరాలకు మించి వచ్చాయి.

వీరిగా మేరు బావుల క్రింద చెరువుల క్రింద వేల వేల రూపాయల శిస్తు వేస్తున్నారు. 10-12 వందల పెట్టుబడి, 15 శాతం డిప్రెషియేషన్ మొత్తం 1200 అవుతుంది. మెయిన్ టెనెన్స్ నేరు ఇప్పినందుకు ఎక్కువ మొత్తం కాదు. నేరు ఇప్పినందుకు శిస్తు వేయవద్దని చెప్పడంలేదు. కానీ ప్రస్తుతం మనం అటువంటి రోజుగ్గ పరిస్థితిలో వున్నాము. ఇబ్బందిలో వున్నాము. మరి రైతు ఎకరానికి సంవత్సరానికి నాలుగున్నర, 5 వేల వరకు ఖర్చు వేస్తున్నారు. వడ్డీ చక్కవడ్డీలు చెల్లించాలి కదా. ఇందులో మేరు ఇస్తున్న నీటి తీరువా ఎంత? 40 రూపాయలు, 60 రూపాయలు. ఇది ఏమీ లెక్క అంటున్నారు. ఈ మాట బలవంతుడు, ధనవంతుడు. భూస్వామి మాట్లాడితే వెంటాను. గానీ బాధ్యత గల ప్రభుత్వం ఈ విధంగా మలకన చేసి ఈ విధంగా నీటి తీరువా పెంచారంటే నాకు మింగుడు పడడం లేదు. ప్రభుత్వం ఎంత పెట్టుబడి పెడుతున్నా, అందులో నాకు పన్ను వేయాలన్న పరిస్థితిని పునర్ నిర్ణయం చేయండి, పునరాలోచన చేయండి అని పేదవాడు కోరుకుంటాడు.

రైతు క్వింటాలు పోగాకు పండించి క్వింటాలు పోగాకుకు 2, 3 వేలు ఇస్తుంటే అది లండన్ వెళ్ళాక పరిశుభ్రం చేసి 50 వేలకు అమ్ముకుంటారు. మార్కెట్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ 25 శాతం ఉంది. మరి గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లా రైతులకు మనం బోనస్ ఇవ్వడం లేదు. వారు అడగరు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా మనకు లోకల్ ట్రేజర్స్ వచ్చింది. దీనితో అంటున్నారు. పోగాకు గానీ, జనపనార గానీ, మిర్చి గానీ, పత్తిగానీ అలాంటి ముడి పదార్థాలు తయారు చేస్తే ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఎగుమతి అయి, వస్తువులుగా తయారయి, వ్యాపార యాడే ప్రాడక్టుగా వచ్చి ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఇన్ కంట్రిక్స్ వస్తుంటే రైతులకు భాగం ఇస్తున్నారా? ఇవ్వమని వారు అడగడం లేదు. గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వన్నాము. అది అంగీకరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? మే ప్రభుత్వం దీనిని కూడా ఒక పాయింటుగా రేపు రాబోయే నేషనల్ ఫ్రంట్ మేటింగ్ లో యాడ్ చేశారని తెలిసింది. దీనిపై ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుకుంటున్నాను. నీటి తీరువా కూడా 20 శాతం గానీ, 30 శాతం గానీ, పేదల మీద వడ్డీంచకండి. ఇంతకంటే పెైన వున్నవారి మీద వడ్డీంచండి. తేలిసిందా వడ్డీంచండి. నాకు అభ్యంతరం లేదు. వ్యవసాయదారులపైన పన్నుల పెంపకం, నీటి తీరువా, విద్యుచ్ఛక్తి పెంపకం అవసరం. అనివార్యం అయితే, కొన్ని ఫార్మిగా బలహీన వర్గాలు వున్నాయి. ఫార్మిగా బలహీన వర్గాలు, వాటిని రక్షించడం కూడా ఎంతో అవసరం ఇది. దృష్టిలో పెట్టుకొని బ్యారెన్స్ చేయండి. మేరు బ్యారెన్స్ గా వుంటే మేము కూడా బ్యారెన్స్ గా వుంటాము. దీనిని రాజకీయం చేయదలచుకోలేదు. ఇది ఆర్థిక కృమిశిక్షణకు సంబంధించింది. రాష్ట్ర అభివృద్ధికి సంబంధించిన పనులకు మేము కూడా ఫార్మిగా దీనిని గమనిస్తున్నాము. మేము కూడా బ్యారెన్స్ గా పోనోడి కావాలని అనుకుంటున్నాము. ధియర్ ఆఫ్ కాస్ట్ అనేది ఫుక్కిటి ఫురాణం ఫార్మిగా కాలగర్భంలో కలిసిపోయిన మాట. దానిని ఆధారం చేసుకొని, నీటితీరువా, విద్యుత్తు పెంపుకాపుని మాట్లాడడం వ్యాయం కాదు.

వనరుల సమీకరణంలో లోపాలు మేకు తెలియండి కాదు. అబ్ ఇండియాలోనే ప్రతి సంవత్సరం పన్నులు చెల్లించకుండా ఇన్ కంట్రిక్స్ గానీ సేల్స్ ట్యాక్స్ గానీ, తగిన ట్యాక్స్

చెల్లించకుండా ప్రతి సంవత్సరం 20 వేల కోట్ల రూపాయలు వేతనీ మార్కెట్లోకి వోతుంది అనేది మంచి అర్థశాస్త్రం తెలిసిన వారికి అందరికీ అనుభవమే. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో 3, 4 వేల కోట్ల రూపాయలు నూనించుకూడా పన్నులు కట్టకుండా ఎగనామం పెడుతున్నాము. ఇది ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియండి కాదు. ఫైనాన్స్ మినిస్టరుకు తెలియండి కాదు. లెక్కలే సరిగా వుండవు. పన్నులు లెక్కలోకి రాకుండా తప్పించుకుంటారు. తక్కువ ఇన్‌వాయిస్ చేస్తారు. రాయితీలు పొందుతారు. బకాయిలు పెడతారు. ఎందుకో ప్రభుత్వ యంత్రాంగానికి ఒక రైతు నల్గొండలో 5 వేల రూపాయలు విద్యుత్తు బకాయి వుంటే గోల్లూడగొట్టి వసూలు చేస్తారు గానీ, 25 వేల బకాయి వున్న సేల్స్ ట్యాక్స్ ఆసామిని అగడరు.

2-10] నోటీసులు ఇస్తున్నారు, కూర్చుంటున్నారు. నోటీసులు ఇచ్చిన వారూ, ఇప్పించిన ము. వారు అందరూ కూర్చుని భోజనం చేస్తారా? ఈ బలహీనుల పట్ల ఒక వైఖరి, బలవంతుల పట్ల ఒక వైఖరి తీసుకునే పద్ధతికి ఇప్పటికైనా ఫుల్ స్టాప్ పెట్టారా? పేద వర్గాల వారి నుంచి బకాయిలు వసూలు చేయండి. ఖచ్చితంగా మేము కూడా సహకరిస్తాము. పకడ్బందీగా వసూలు చేయండి. అయితే సంవత్సరానికి 2, 3 వేల కోట్ల రూపాయలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రావలసిన పన్నులను చెల్లించకుండా ఎగ్నోట్ అసామీలున్నారు. వారిపైన కృమశిక్షణ చర్య తీసుకోండి. పట్టంలో ఉన్న కృమశిక్షణ చర్యలు తీసుకోండి. వారికి కొపం వస్తుందా? కొపం వస్తే ఈ రాజ్యం వారికి అప్పజెప్పి వోదాం. నాకేమీ భయం లేదు. మీకూ భయం లేదు. కఠినమైన నిర్ణయాలు చేయండి. ఎవరైతే పన్నులు కట్టవలసిన వారు కట్టకుండా ఎగనామం పెడుతున్నారో, ఏ అధికారి లంచగొండి అయ్యాడో, మోసం చేస్తున్నాడో, వారి మీద దాడి చేయండి. వీరుచుకు పడండి. అభ్యంతరం లేదు. ఇంకా ఎంతోకాలం ఈ రాజ్యం నడవదు. ఈ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకుని, 'బెన్సింగ్ ఇన్ డిస్కంట్'గా, కిడులో మేలుగా భావించండి. ఉద్ధమీంచండి, డబ్బు సమీకరించండినే మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక ప్రభుత్వ భూముల విషయానికి వద్దాం. పట్టణ ప్రాంతాలలో, కొన్ని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో సేమే అర్పన్ పీరియలున్నాయి. వాటిని మీరు అమ్మేయండి. తప్పులేదు. దురాక్రమణ చేసిన వారికే అమ్మేయాలని అనుకున్నాం. వారు అక్రమణ చేయకుండా మీరు ప్లాట్లు చేసి అమ్మేయండి. దీనిద్వారా నా అంచనా ప్రకారం మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రూ. 2,000 కోట్లు వస్తుంది. ఇది రఫ్ ఎస్టిమేషన్. ఇంకా ఎక్కువగానే రావచ్చు.

తరువాత దేవదాయ, ధర్మాదాయ భూములు. వేటి గురించి నేను అభ్యంతరం పెట్టడం లేదు. ఈ దేవాలయాలలో అర్పన జేసేవారు లేరు. డబ్బులు ఇచ్చేవారు లేరు. భక్తులు ఇచ్చే డబ్బులు కూడా క్షేంకర్షం చేస్తున్నారు. సరియైన నిర్వహణ లేదు. ఏమ్మనప్పటికీ దేవదాయ ధర్మాదాయ భూములలో కొలు రైతులు 3 లక్షల మంది ఉన్నారు. ఈ భూ భూములను వారికి ఇవ్వండి. మార్కెటు రేటు మీద కొద్దిగా కన్సెషన్ ఇవ్వండి. 10, 15 వాయిదాల మీద ఇవ్వండి. వారిగా చున్నుకుంటారు. వారు తయారుగా ఉన్నారు.

మేము డబ్బులు ఇస్తామని అంటున్నారు. మేకు క్యాష్ వస్తుంది. మా అంచనా ప్రకారం 3, 4 వేల కోట్ల రూపాయల మధ్య డబ్బు వస్తుంది. ఇది అంతా దేవుడి నోమ్ము. చంద్రబాబునాయుడుగారు ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారికి ఇచ్చేది కాదు. అసలు బ్యాంకులో పెట్టండి. వడ్డీ దేవుడికి ఇవ్వండి. మనకు ఇన్ని వేల కోట్ల రూపాయలుంటే వరల్డ్ బ్యాంకు లోన్ వస్తుంది. ఈ శాసనసభలో నేను 20 ఏళ్ల నుంచి చెబుతున్నాను.....

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- ఈ భూమి రబ్బరులాగ సాగదు. తొందరపడి అమ్మేయకండి. ఈ సలహాలను మీరు వెంటనే అమలు చేయనక్కరలేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- బాపిరాజుగారు ఒకే ఒక సజెషన్ ఇచ్చారు, అమ్మ వద్దని. ఇదేవిధంగా ఇంకా ఏమీ అమ్మాలో ఏమీ అమ్మకూడదో చెప్పండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు రాజేశ్వరరావుగారు మాట్లాడితే వినాలని కోరికతో వచ్చాను. వారి అనుభవం అంత నా వయసు. దేవస్థానం భూములు అంటే ఎంతో విశ్వాసంతో, ఎంతో మంది త్యాగం చేసి ఇచ్చింది కాబట్టి - ముఖ్యమంత్రిగారికి సలహా ఇచ్చారు కదా అని ఇమ్మేడియట్ గా రియాక్ట్ అయ్యే అలవాటు ఉండేమో, తొందరపడవద్దు, ఈ భూమి రబ్బరులాగ సాగదు. మన భూమి మనకు ఉంటుందనే చెబుతున్నాను. రియల్ ఎస్టేట్ నేలూ చాలా పెరిగిపోతోంది కాబట్టి భూమిని అమ్మకందని చెబుతున్నాను. రైతులు ఎకరానికి రూ. 10/-, రూ. 100/- తక్కువ రేవేన్యూతో వేస్తున్నారు. అటువంటివి ఎన్ హాన్స్ చేసి వారికి సహాయం చేయండి కానీ తొందరపడి అమ్మకండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నేను మీ సజెషన్ తీసుకోనని కాదు. మీరు మెయిన్ అపోజిషన్. ఒకే ఒక సజెషన్ ఇచ్చారు. కనీసం ఇలాంటివి కొన్ని సజెషన్స్ ఇస్తే ఉపయోగపడతాయి, ఆ డైరెక్షన్ లో అలోచించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిపాద్. రాజేశ్వరరావు:- ఈ దేవదాయ ధర్మాదాయ భూములపై వచ్చే ఆదాయాన్ని దేవ కార్యక్రమాలకు ఉద్దేశించాలి తప్ప ఉద్యోగుల జీతభత్యాలకోసం, లేక పాత బాకీలు కట్టుకోవడానికో కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ భూములు అద్దు పెట్టుకొని ప్రజల సంతకం పాటలు పాడి, దున్నే వారిని ఇబ్బంది పెట్టి విపరీతంగా డబ్బులు సంపాదించు కుంటున్న వర్గాలున్నాయి. వారిని వెన్యూడ్ ఇంటరెస్ట్. రాజకీయాలు వేస్తున్నారు. రాష్ట్రానికి డబ్బు రాదు. ప్రభుత్వానికి డబ్బు రాదు. ఎవరికీ రాదు. మధ్య దళాలకు పోతుంది. దానిని అరికట్టాలి. అరికట్టేందుకు మార్గం అలోచించండి. నా సూచన గమనించండి.

ఇంక సెల్ఫీ టాక్సి డిపార్టుమెంటు గురించి చెప్పాను. రూ. 2,000/- కోట్లు అనేక మార్గాల ద్వారా ఆదా చేయవచ్చు. రూ. 2,000 కోట్లు అదనంగా నమూలు చేస్తామని.

గత సమావేశాలతో అశోకగజపతిరాజుగారు చెప్పారు. కానీ డబ్బు రాలేదు. వారి ప్యూత్యం ఉన్నది. లేదని కాదు. కానీ రాష్ట్రంలో మీకంటే, నాకంటే, ఫనావటీలున్నారు. గుడిని, గుడితోనే లింగాన్ని మింగివేసి సమర్థులున్నారు. వారి ముందు మన ప్యూత్యాల పాథ్యం కావడం లేదు. మరింత గట్టిగా చేయక తప్పడం లేదు. ఇన్ డైరెక్ట్ సబ్సిడీలు, డైరెక్ట్ సబ్సిడీల నుంచి ఎంత సేవ్ చేస్తారో మీకే ఒదిలి పెడుతున్నాను. వేదల మీద దాడి చేయవద్దని చెప్పాను.

చిట్ ఫండ్స్, అలాగే అర్బన్ ఫిరియాల భూముల వ్యాపారం ఉంది. మేము వెంకటేశ్వర హౌసింగ్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలో ఎం.ఎల్.ఎ.ల కాలనీలో మొదటి గణం రూ. 20/- లకు కొన్నాము. తరువాత అది రూ. 100/- అయింది. ఈ రోజు గణం రూ. 5,000/- అయింది. 400 గజాలు తీసుకోవాలంటే రూ. 20.00 లక్షలు. ఈ వ్యాపారం చేస్తున్నవారు గవర్నమెంటుకు ఏమైనా ఇస్తున్నారా? మార్కెట్ పెరిగిపోతుంది. రియల్ ఎస్టేట్ బిజినెస్ ప్లేస్ వారి మీద ఖచ్చితంగా కొంత ఆదాయం వసూలు చేయాలి. ఇన్ని గజాలకు ఇంతనే కానీ, ఇన్ని ఎకరాల మీద ఇంతనే కానీ వసూలు చేస్తే, పృథుత్వానికి కొన్ని వందల, నేల కొట్ల రూపాయలు వస్తుంది. ఎక్స్ పర్ట్ లను పెట్టండి.

తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు రూ. 2.00 లక్షల వరకు కాంట్రాక్టులు గ్రామస్థులకు ఇస్తామని చెప్పారు. మధ్య దశాబ్దం బారి నుండి బయటపడతామని గ్రామస్థులు సంతోషపడుతున్నారు. పెద్ద పెద్ద కాంట్రాక్టర్లు అధికారులతో కుమ్మక్కై రింగీగా ఏర్పడి, లంచాలు ఇచ్చి, ఇంకెవరూ పాటలో పాటేడకుండా చేసి కొట్ల రూపాయలు సంపాదిస్తున్నారు. దానిని అరికట్టి అధికారం మనకు లేగదీగ లేదు. ఈ కాంట్రాక్టు సిస్టమ్ ను పూర్తిగా సంస్కరించాలి. దానికి ఏదో ఒక పద్ధతిని పెట్టాలి.

రైస్ గురించి కానీ, కాంట్రాక్టు సిస్టమ్ గురించి కానీ నేను చెప్పిన విషయాలను అమలుపరచినట్లయితే నా అంచనాప్రకారం కనీసం రూ. 3,000.00 కొట్లు 1997-98 బడ్జెట్ నాటికి మనం అదనంగా సంపాదించుకోవాలనే ట్యాక్ట్ తప్పనిసరిగా చేయవచ్చు. మనం తప్పక సాధిస్తాము. 2, 3 వేల కొట్ల రూపాయలు అదనంగా సంపాదించాలి. సంపాదించడానికి మార్గాలున్నాయి. పన్నులు కానీ, ఇతరత్యా కానీ, వాటిని పరిశీలించడం మనవిధేస్తున్నాను.

ఇంక ప్రొపర్టీ ట్యాక్ విషయానికి వద్దాం. ఈ విషయం గురించి మనం చర్చిస్తూ ఉంటే బయట కొంత మంది ఇక్కడ చర్చనీయాంశం ఒక్క ప్రొపర్టీ ట్యాక్ లేక కొత్త రూ. 2.00 లకు బియ్యం పథకం అనుకుంటున్నారు. అన్ని రకాలుగా చర్చించాలి కానీ ప్రొపర్టీ ట్యాక్ కాదు. ప్రొపర్టీ ట్యాక్ అనేది ఆర్థికంగా వనరుల సమీకరణ కొరకు ఆలోచించవలసిన విషయమే కాదు. వనరుల సమీకరణకు ఆలోచించవలసిన విషయం ప్రొపర్టీ ట్యాక్ అయితే, ఇంక కంటే పెద్దది చాలా ఉన్నాయి. డబ్బులు మేల్కొలుపుకుంటారా? వనరుల సమీకరణ ప్యూత్యంలో ఈ విధించిన మద్దతున్నదాన్ని చర్చనీయాంశంగా ఉంచ కూడదు.

2-20 గ్రామ సేమలతో ఈ సారా లేకపోవడం వల్ల-అంటే కల్లు ఉంది. అది కూడా మ. తేనెవస్తే ఇంకేముంది? ఏదో పరిమితంగా ఉన్నాము. కల్లు గేత కార్మికులకు ఉపాధి కాపాడుతూ కొద్ది కొద్దిగా త్రాగేవారికి సౌఖ్యం ఉండేట్లు కాపాడుకుంటున్నాము. ఈసా పెట్టితే వచ్చే సారా నీవేధింపడంవల్ల 90 శాతం లాభం పొందాము. కనీసం 80 నుండి 85 శాతం కుటుంబాలు క్షేమంగా ఉన్నాయి. భార్యభర్తల మధ్య కలతలు వోయాయి. భార్య, భర్త, బిడ్డలు అంతా సంతోషంగా ఉన్నారు. ఆరోగ్యంగా ఉన్నారు. ఆ మేరకు లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లమ్ తగ్గింది. అంతకన్నా ముఖ్యంగా స్త్రీ లోకం సంతోషంగా ఉంది. ఆడవారంతా ప్రభుత్వం మంచి నిర్ణయం తీసుకుందని కుటుంబంలో పది రూపాయలు మిగుల్చుకునే అవకాశం లభింపిందని అనుకుంటున్నారు. వారి కళ్ళలో సంతోషం కనబడుతోంది. నన్ను మొన్నటి నుండే ఎక్కువగా ఈ సంతోషం కనబడుతోంది. దాన్ని మనం ముట్టుకోకూడదు. అది మనకు అంటరానిది. అది విజింగా సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమమేకాదు. ఇక వద్దు అనుకున్నా రూ. 500/-, రూ. 600/-, రూ. 1000/- బాటిల్ త్రాగేవారు ఉన్నారు. తెప్పించుకుని త్రాగుతున్నారు. వారు శాగనీ, వావనీ, వారి గురించి నేను మాట్లాడడం లేదు. ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్., ఇంగ్లాండ్, అమెరికా నుండి తెప్పించుకుని త్రాగుతున్నారు. ఎవరేమీ వేస్తారు? ఇబ్బందులున్న వేద వారి విషయమై ఈ సారాను ఏ మాత్రం సడలించినా ఈ రాష్ట్రంలో మనము వేసిన మంచి పనికి అవకాశం వస్తుంది. అది మనకు మంచిది కాదు. దానిని ముట్టుకోవద్దని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker:- The House is adjourned for half-an-hour for lunch break.

(The House then adjourned for lunch break at 2.25 P.M.)

3-00 గోరవ విరామానంతరం శాసనసభ మ- 3-02 నెలకు తిరిగి సమావేశమైనది) మ.

(గోరవ ఉపసభాపతి అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- వెంకటేశ్వరరావుగారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు:- నేను రేపు ఉదయం మాట్లాడశాను. ఇప్పుడు వినేవారు ఉండరు.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- మేము వింటున్నాము సార్. మేము వివేచారం ఉన్నాము. దయచేసి ఆ అభిప్రాయం వేయండి.

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు:- శాసనసభలో సభ్యులంతా వివాది. ఏవే శాసనసభ్యులు వేకుండా ఎవరికి చెప్పారీ. మైకులకు చెప్పమంటారా?

శ్రీ పి. ఆశోకగజపతిరాజు:- మేము ఉన్నాము. We want to be benefited by your suggestions. We want the State to be benefited by your suggestions.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు కానియండి. కొంత మంది సభ్యులు భోజనాలు వేస్తున్నారు. వారు కూడా వస్తారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు. బిజినీ బెంచేలలో ఎంత మంది శాసనసభ్యులు ఉన్నారో చెప్పండి.

శ్రీ పి. ఆశోకగజపతిరాజు:- బిజినీ బెంచేల వారిని నిలబడమంటే నిలబడతాము. I request the Hon'ble Floor Leader to give his suggestions.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి పైన ఇటీవల ప్రభుత్వం అనేక శ్రేణి పత్రాలను విడుదల చేసింది. సాధారణ ఆర్థిక పరిస్థితి దగ్గర నుంచి నేటిపారుదల, సాంఘిక సంక్షేమం, రెవెన్యూ మొదలైన అనేక విషయాలపై సలహాలు కోరుతూ వివరాలతో కూడుకున్న శ్రేణి పత్రాలను ప్రకటించింది. దీనిపైన సలహాలు ఇవ్వాలని ప్రజలను కోరింది. ఒక రకంగా ఈ పరిణామం వాంఛనీయం. అవ్వనిచదగినది గతంలో ఏ ప్రభుత్వమైనా ఇలా చేసి ఉంటే కొన్ని అయినా రెక్కింపై వేసే వారము. మొత్తం మీద ధైర్యముతో ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రజలను భాగస్వాములను చేయాలని అన్నారు. ఏ పథకాలైనా విజయవంతం కావాలంటే ప్రజల యొక్క ప్రత్యక్ష పాత్ర లేకుండా విజయ వంతం కావని ఆయన చెప్పిన అభిప్రాయంతో నేనూ ఏకభవిస్తున్నాను. ఆ రకంగా కోరడం మంచిదే. ఇలాంటి సమావేశములు ప్రతి రెండు సంవత్సరములకు ఒకసారి పెడితే మంచిది. కానీ విచారం ఏమంటే ప్రజల ముందు ఉంచిన శ్రేణిపత్రాన్ని చూసినట్లయితే ఇప్పటికే పేద ప్రజలకు ఇస్తున్న సబ్సిడీల బియ్యం, విద్యుత్తు, మద్యపాన నిషేధం వగైరాల వాటికే ప్రభుత్వం చాలా ఎక్కువగా వెచ్చిస్తోందని, దీని వల్లనే రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి కుంటు పడుతోందని పరోక్షంగా చెప్పుకనే చెప్పినట్లు కనబడుతోంది. ఇది సరైన విశ్లేషణ కాదని నాకు, నా పార్టీకి ఉన్న అభిప్రాయం. ఈ శ్రేణి పత్రాన్ని చూస్తే నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయలు రాష్ట్రంలో వివిధ సబ్సిడీ పథకాల క్రింద, ఉద్యోగుల జీతభత్యాలు, కరెంటు, మద్య నిషేధం వేటి అన్నిటి యొక్క పరిణామం ఇది అనే అభిప్రాయంతో ఉన్నట్లుగా పరోక్షంగా అభిప్రాయం వచ్చే విధంగా ఈ శ్రేణి పత్రాలు రూపొందించబడ్డాయి. ఇప్పుడు ఈ పరిస్థితుల నుంచి బయటపడడం కోసం ఏ రకమైన మార్గాలు అన్వేషించాలి? ఏ రకమైన మార్గాలు అన్వేషించి బయటపడాలని అడిగారు. దీనిలో ప్రణాళికాపత్రం సేకరణ అన్న పేరుతో బయలుదేరుతున్న మనం, నూటికి 56 మందిగా ఉన్న నిరక్షరాస్యులు - ఇందులో భాగస్వాములు కాలేరు. మే అభిప్రాయ సేకరణ పేరుతో నూటికి నూరుమంది తమ అభిప్రాయాన్ని తెల్పిందింటే, కాదు. అక్షర కృమంతో మన రాష్ట్రం పరిధిమహిమంతో ఉన్న అక్షరాస్యతలో 46 శాతం ఉంది. అందుకని మా ప్రతిపాదనలు ఇవే. ఇవే మేము

వేయబోతున్నాము, దీనిపైన మీ అభిప్రాయం చెప్పండి అని ప్రత్యక్షంగా వోవడం ద్వారానే నిజమైన ప్రజాభిప్రాయం ప్రకటింబుందన్నది మా పార్టీ అభిప్రాయం. అందువల్ల మేధావులు, చదువుకొన్న వారు చెప్పింది తప్ప మొత్తం మీద ప్రజాభిప్రాయంగా పరిగణించడం సరైనది కాదని మా అభిప్రాయం. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి మాత్రం ఈ క్షేత్ర పత్రంలో వివరించినట్లు చాలా అందోళనకరంగా ఉన్న మాట వాస్తవమే. కానీ, బడ్జెటు పరిశీలించినట్లయితే ఆ వివరాలలోకి ఎక్కువ వోను. 1985-86 లో రూ. 7-31 కోట్లు బడ్జెటులో లోటు ఉంటే 1995-96వ సంవత్సరానికి వచ్చేటప్పటికి రూ. 650-33 కోట్లకి పెరిగింది. అప్పుల భారము పెరిగిన మాట వాస్తవమే. 1985-86వ సంవత్సరంలో రూ. 3511 కోట్ల రూపాయలు ఉంటే 1996 నాటికి రూ. 17372 కోట్లకి పెరిగింది. ఋణం పెరిగిన కొద్దో వడ్డీ భారం పెరుగుతున్న పరిస్థితి ఉంది. వడ్డీ 1996 నాటికి 8-7 శాతం పెరిగింది. గతంలో 3-4 శాతం ఉన్నది. అందువల్ల తెచ్చిన అప్పులలో 82 శాతం పాత అప్పులు తీర్చడానికి సరిపోతుందని మీరు ఇచ్చిన లెఖ్యలలోనే చెప్పారు. 1984-85 లో రెవెన్యూ ఖర్చు 86-6 శాతం ఉంటే అభివృద్ధి ఖర్చు 13-4 శాతం ఉండగా 1996-97 నాటికి రెవెన్యూ ఖర్చు 92-4 శాతానికి పెరిగి అభివృద్ధి ఖర్చు 7-6 శాతానికి తగ్గింది. వచ్చిన ఆదాయం, తెచ్చిన అప్పులు రెవెన్యూ ఖర్చులకు వోవడంతో అభివృద్ధి ఖర్చులకు హాళికి హాళి సున్నకు సున్న అన్న పద్ధతిలో మీరు వివరణ ఇచ్చారు.

3-10 నాకు దీనితో ఏకీభవించడానికి అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఈ మొత్తం పరిష్కరించి విశ్లేషించి మాననబడ్డయితే, మా పార్టీ తరపున మేము ఆలోచించిన తరువాత మేము చెప్పేదేమంటే, యిదేదో ఒకనాటికో వచ్చిందనీ, ఈనాడు ఈ ప్రభుత్వం అప్పుల భారాన్ని మోస్తున్నదనీ కాదు. గత ప్రభుత్వం కూడా దీనికి బాధ్యతవహించాలి. అయితే యిందుకు పరిష్కారమార్గాలను ఆలోచించాలి. యిక్కడ మీ అభిప్రాయానికీ, మా అభిప్రాయానికీ హానిమతకాంతరం లేదా వుంది. వీటి పరిష్కారాన్ని సాధించి రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయాలి వుంది.

అయితే ఆదాయ వనరులను సమకూర్చుకునేందుకు ప్రభుత్వం అవలంబించదలచుకున్న విధానంలో మాత్రం మేము మీతో ఏకీభవించము. ప్రజాశీతల ద్వారా, అప్పులు లేవడం ద్వారా మనం సంపదను పెంపొందించుకునేందుకుగాను ఖర్చులు పెట్టడం ద్వారా మనకు 7 లక్షల కోట్ల రూపాయల అప్పుల భారం పెరిగింది. భారత ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం మన దేశంలో 40 శాతంకన్నా ఎక్కువ మంది ప్రజలు దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్నారు. మనం, మనదేశం సాధించిన ప్రగతి ఎంతన్నది అర్థం అవుతుంది. మనకంటే సంపద వున్నది. ఆ సంపదంతా ఏమౌతున్నది? 14 కోట్ల ఆదాయం కలిగిన పారిశ్రామికవేత్తలు నేడు 1500 కోట్ల రూపాయల ఆదాయాన్ని సాధించారు. పారిశ్రామికవేత్తలు పెరిగారు. గతంలో ఒక్కరో యిద్దరో సంపన్నులు పారిశ్రామికవేత్తలుగా ఉండేవారు. వారి ఆస్తులు నేడు 42 కోట్ల రూపాయలకు చేరుకున్నాయి. వేడు పరిష్కరించాలన్నాయంటే, అభివృద్ధి చెందిన జిల్లాలలోనూ, వెనుకబడిన జిల్లాలలోనూ మూడు ప్రజల కిండికి రేపే వారిక్కుపగా ఉన్నారు. వంటిసిండా బడ్జెటు వోవడంకొనివారు ఎక్కువైతారు. మరి ఇన్ని సంవత్సరాల కార్యక్రమాలేమవుతున్నాయి? అన్ని కార్యక్రమాలున్నా ప్రగతిని సాధించలేని పరిస్థితితో

వున్న మనం, సంక్షేమ కార్యక్రమాలను అపడం ద్వారా పగకిసి సాధించాలనుకోవడం తోచనీయం. ఆ వైపు అలోచనా విధానం మంచిది కాదు. సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు మన పగకితో ఒక భాగం. అమెరికా, జపాన్ వంటి దేశాల సాంఘిక సంక్షేమం కోసం సబ్సిడీలను యిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా వ్యవసాయానికి ఎంతో ప్రాముఖ్యం యిచ్చి సబ్సిడీలు యిస్తున్నారు. సామాజిక న్యాయం పాటించాలి. బడుగువర్గాలకు తిండి బట్టి కల్పించడం, భారం అనుకోవడం సమంజసం కాదని తమతో మనవిచేస్తున్నారు. అప్పుల భారం అంటున్నారు. అసలా భారం ఏ విధంగా ఉత్పన్నమైందన్నది మనం ఆలోచించినట్లయితే, గత 5 సంవత్సరాలలో భారత ప్రభుత్వం నూతన ఆర్థిక విధానం నూతన పారిశ్రామిక విధానం అంటూ ధరలను రాకెట్ వేగంతో పెరగడానికి దోహదం చేశాయి. రూపాయి విలువ పడిపోయింది. ఇందుమూలంగా మనం 100 కోట్ల రూపాయల బడ్జెటు వృంధుతున్నాం. ఒకప్పుడు లక్షన్నర వున్న అప్పు ఇప్పుడు 4 లక్షలు అయింది. ఇదీ మన పరిస్థితి అని చెప్పక తప్పదు. మన సంపద అంతా చాలరు విలువను పెంచుతూ, అమెరికాకు కట్టుబడి పోయింది. ఖర్చులు పెరిగి ఆర్థిక భారం మోయవలసి వస్తుంది.

మద్యపాన నిషేధం అన్నది సమాజానికి న్యాయం చేయడానికి పెట్టినది. తాగుడు ఒక దురాచారం, అది సామాజిక శక్తులకు భారత స్వాతంత్ర్యం కోసం వోరాటం సర్పినప్పుడు, మహాత్మాగాంధీగారు మద్యపానాన్ని కూడా నిరోధించాలని మానినా, సామాజిక స్పృహ, ప్రజలలో మార్పు రావడే సాధ్యంకాదని, అందునా మహిళలలో మార్పు రావాలనే అనుకోవడం జరిగింది. అందులోనూ ఒకసారి మద్యపాన నిషేధాన్ని పెట్టి, తిరిగి పునరుద్ధరించడం జరిగింది. కానీ ఈనాడు రాష్ట్రం మొత్తం మీద, అందులోనూ మహిళలలో వైతన్యం పెల్లుబిడి, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఒక ఉద్యమాన్ని చేపట్టి మద్యపాన నిషేధాన్ని ముందుగా పాక్షికంగానూ, ఆ తరువాత ఈ ప్రభుత్వం శాసనసభలో చేపట్టిన అరగంటలలోనే సంపూర్ణంగానూ నిషేధించడం జరిగింది. ఈవేళ అది హర్షిగా మన రాష్ట్రంలో వోయిందననుగానీ, ఎవరిష్టానా ఆరోపణలు చేయను. కాకపోతే ఈ నిషేధం మూలంగా నేడు నూటికి 60 మంది పేదల బతుకులు బాగుపడ్డాయి. అక్కడో యిక్కడో కనపడే ఈ మద్యపానం రాజకీయ నాయకుల జోక్యం లేకుండా రావడం అసాధ్యమని నేను చెబుతున్నాను. అయితే దీనిని సమూలంగా మారుమూలకు అమలు చేయాలంటే మద్యపాన నిషేధ కమిటీలు వేసి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అమలు జరిగేలా చూడాలి. రాష్ట్ర స్థాయి కమిటీలతో దీని సమూల నిర్మూలన కష్టం సాధ్యం. మారుమూల జనాల్లో వైతన్యం రావడం కష్టం. జన వైతన్యం ద్వారా మార్పును కోరుకున్న, మార్పు చెందిన ప్రజలను, తిరిగి రాష్ట్ర ఆదాయం పేరుతో మక్కువో ముంచాలనుకోవడం వేరపాటు. ఇందుమూలంగా రాష్ట్రాదాయాన్ని పెంచుకోవామనుకోవడం మంచి పద్ధతీకాదు; రాష్ట్రం ఆర్థిక సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కొంటుందని శ్వేతపత్రంతో వివరాలన్నీ యిచ్చారు. క్రమంగా రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని పెంచుకోవాలి. వోయిన శాసనసభలో రాష్ట్రంలోనూ, నగరంలోనూ ఆకృమిక భూముల వివరాలు యివ్వడం జరిగింది. ఎన్నికోట్ల రూపాయల ఆదాయం దాని ద్వారా సాధించవచ్చు తాము గమనించి, దానిని బయటకు తీసుకురండి. ఈ వ్యాధిరాబాదు వగరానికి కలెక్టరుగా ఉన్న సుబ్రహ్మణ్యంగారిని యిటీవల ట్యాన్కెట్ చేశారు. మరి అది ఎందుకు? ఎలా చేశారో నాకు తెలియదు?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- సుబ్బహ్మణ్యంగారు వర్గ బాగా చేస్తారు. ఆయన వుండాలనే మేమునుకున్నాము. అయితే మున్సిపల్ ట్రైనింగుకు పోవాల్సి వచ్చింది. అందుకని ఆయనను ఈస్టు గోదావరికి ఇటీవల బదిలీ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- ఉదాహరణ చెప్పడానికి వారి పేరు యిక్కడ ఉటంకించడం జరిగింది. ఆయన చెప్పిన ప్రకారం, హైదరాబాదు నగరంలో 1000 కోట్లు, 2000 కోట్లు రూపాయల విలువ చేసే ఆక్రమిత భూములున్నాయి. వాటిన్నీంటినీ ప్రభుత్వం బయటకు తీసుకు వచ్చినట్లయితే రాష్ట్రానికి ఆదాయం పెంచుకోవచ్చు. విశాఖపట్నం, విజయవాడ, గుంటూరు, హైదరాబాదు నగరాలలో యిలాంటి ఆస్తులు వున్నాయని అంచనా. అవి 8 వేల కోట్ల రూపాయల విలువ చేసే భూములు.

3-20 లేదా 10 వేల కోట్లు. ఎంత నష్టం రాష్ట్ర బొక్కసానికి అని నేను అడుగుతున్నాను. అట్లడుగున్నప్పుడు ప్రజానీకానికి మీరు కల్పించేటటువంటి రాయితీలు సామీపికంగా వారిని ఉద్ధరించడం కోసం. ఆ మాత్రం కనీస న్యాయం. దానిని మీరు ఏమి చేశారని అనడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, హైదరాబాదులో కూడా అర్బన్ డెవలప్ మెంటుకు కొంత భూమి ఇచ్చి తద్వారా వచ్చిన 160 కోట్ల రూపాయలకు రూ. 116 కోట్ల రూ. 117 కోట్లతో 16 ఫ్లో ఓవర్ బిడ్డెస్ కట్టిస్తున్నాము. ఇండాక శ్రీ రాజేశ్వర రావుగారు మాట్లాడుతూ ఎన్ని కోట్ల బకాయిలు ఉన్నాయని అడిగారు. సుమారు 1300 కోట్ల రూపాయలు బకాయిలు ఉన్నాయి. పెండింగ్ బిల్లు పే చేయవలసి ఉన్నది. ఈ పరిస్థితిలో ల్యాండు అమ్ముతూ ఉంటే భవిష్యత్తులో చాలా సమస్యలు ఎదురవుతాయి. పెద్దలు మీరు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఆదాయానికి గండి కొట్టాలని మా అభిప్రాయం కాదు. వచ్చే రాబడిలో మా దృష్టికి, మే దృష్టికి నేడాయి ఉన్నాయని చెప్పడం ఉద్దేశ్యం. ఆ మార్గాలు అన్వేషించాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంతో ధైర్యంతో, ఎంతో సాహసంతో ప్రజల ముందు పెట్టి అభిప్రాయాలు తెలుసుకోడానికి పూనుకొన్నారు. ధైర్యంగా, సాహసంగా దీనిని కూడా పరిశీలించమని మనవిచేస్తున్నాను. అదే నా ఉద్దేశ్యం. ఇవాల మొత్తం కలిపి 4 వేల కోట్ల రూపాయల దాకా గండి పడుతుంది. దానితోబాటు వచ్చే రెవెన్యూ ఆదాయంతో ఎక్కువ భాగం 92 శాతం వరకు ఉద్యోగస్థులకే ఖర్చు పెడుతున్నాము అని అంటున్నారు. ఉద్యోగస్థులు కూడా పెట్టుబడిలో ఒక భాగమే. వాళ్లను పెంచడం యంత్రాంగంలో ఒక భాగం. దీనికి సర్వీస్ స్పాస్ ఉంది అంటున్నారు. నేను ఒక ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు కాలవలు నిర్మించాలని కొంత మందిని రికూరు చేసుకొని కనపల్లెక్కనే కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేసుకొన్నాము. 10, 12 సంవత్సరాల నుండి పనిచేయడం కొమ్మి కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. వాళ్లని నిరుద్యోగులను చేయమని నా అభిప్రాయం కాదు. వీళ్లు పోయింటు ఫార్ములా ఉంది అనుకొన్నాము. అనేక రకాల ఇంజనీరింగ్ నిపుణులు ఉంటే. పంచాయితీరాజ్ వగైరా వాటికి

పంపించడానికి ప్రభుత్వానికి ఏమీ అటంకం కలగదు. కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నాము. సిక్కు పాయంటు ఫార్ములా ప్రకారం వాళ్లు ఇదివరకు పనిచేసినటు వంటి డిపార్టుమెంటు కాకుండా ఇంజనీరింగ్ సిబ్బందిని ఇతర క్లాస్స్ కి తీసుకోవచ్చును. పనిచేసే ఉద్యోగస్థులు అభివృద్ధిలో ఒక భాగమే. పరిష్కార ప్యాఫ్ ఉంటే కొత్త రిక్రూటుమెంటు చేసుకోమని నేను అనను. పబ్లిక్ అండర్ టేకింగు ఉన్నాయి. వాటి గురించి రేపు మా మిత్రుడు మాట్లాడతాడు, వాటిలోకి నేను వోను. పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్ అన్నీ నష్టాలు వస్తున్నాయని మీరు చెబుతున్నారు. కొన్ని లాభాలు కూడా గడించాయి. అనేక సంవత్సరాలుగా రాజకీయంగా నిరుద్యోగులుగా ఉన్నటువంటి వాళ్లను ఆ నుంచి క్షణ దాకా రాని వాళ్లకు ఉద్యోగం కల్పించి దానికి షేర్హులుగా వేచారు. ఎవరైనా స్పెక్టు అఫ్ సరు ఉంటే అక్కడ నుంచి పంపించి వేస్తారు. ఆ రకంగా కార్పొరేషన్లు దివాల తీయించారు. పొదుపు చర్యల్లో భాగంగా ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిని విశ్లేషణ చేస్తారా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇందాక నా ప్రక్క బెంచ్ లో ఉన్నటువంటి వారు చెప్పారు. ఆ మాట వాళ్లు అక్కడ ఉన్నప్పుడు మేము చెప్పాము, చెప్పినప్పుడు వాళ్లు పబ్లింపుకోలేదు. రాజకీయ నిరుద్యోగులకు ఆశ్రయం కల్పించవద్దు. మీరు ఆ సాంప్రదాయాన్ని ప్రవేశ పెట్టవద్దు అని పదే పదే అభ్యర్థిస్తున్నాను. మంత్రులు దుబారా తగ్గించుకోవాలి. శాసన సభ్యులను మినహాయించమని నేను చెప్పడం లేదు. మంత్రికి ఒక కారు ఉండాలి. 4 కార్లు ఉన్న మంత్రులు ఉన్నారు. ఒక కార్పొరేషన్ కు షేర్హులుగా ఉన్నటువంటి అధికారికి 7 ఎ.సి. కార్లు ఉన్నాయి. పేర్లు నేను చెప్పను. ఆ రకంగా అంతా దుబారా అవుతున్నది. ఒక మంత్రి వెంట డిల్లా కలక్టరు, జాయింటు కలక్టరు, అర్డీజి, 50 కార్లు బయలు దేరుతాయి. ఏమీ అవసరం? ఒక ఉదాహరణ మీ దృష్టికి తీసుకున్నాను. తీవ్ర ముఖ్యమంత్రి ఏ ప్రాంతానికి వెళ్తారో అక్కడ అవసరమైన ఆఫీసర్ వస్తాడు. బేఫ్ పెక్కటిగా పనిచేసిన తీర్ శంకర్ గారు మిత్రునికి రావిన రెటైర్ మాశాను. ఈ ఆడంబరం ఎందుకు అని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు 420 కోట్ల రూపాయలు కమర్షియల్ ట్యాక్స్ బకాయిలు రావాలి అన్నారు. మీరు ఎందుకు వసూలు చేయలేదని నేను అడుగు తున్నాను. నేల్సు ట్యాక్స్ కన్జిక్యూమర్స్ దగ్గర వసూలు చేశారు. వారి దగ్గర అడ్మినిస్ట్రే ట్షన్ అన్నారు. వాళ్ల దగ్గర నుంచి వసూలు చేయడానికి ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఏమీ చేస్తుంది? మనకు రావలసిన వనరులను సమీకరించుకోవడంలో ప్రభుత్వ సత్తా ఏమిటి? ఆ వైపు నుంచి ఆలోచించాలని నా విజ్ఞప్తి. అవినీతి భారీ స్థాయిలో కూరుకుపోయింది. వేమ చిన్న ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా అక్కంపల్లి రిజర్వాయర్ కు శంకుస్థాపన చేశారు. దానికి కాంట్రాక్టర్లు బయట ఒక రింగుగా ఏర్పడి అధికారులతో కుమ్మక్కై 23 కోట్ల రూపాయలకు ప్రభుత్వ అంచనాలు తయారు చేశారు. అధికారులు, కాంట్రాక్టర్లు కూర్చోని అది వాదన ఇంకా కాస్త 15 శాతం ఎక్కువ వేయించారు. తక్కువ బిందరు వేసిన వాడిని వదలి పెట్టారు. జనం అంతా గోల వేస్తే 55 శాతం తక్కువ బిందరు వేశారు. ఇప్పుడు పని జరుగుతోంది. అంటే 26 కోట్ల రూపాయలకు వేసిన బిందరు ప్రజలు గోలవేస్తే ఆ బిందరు మినిమమ్ 10-5 కోట్ల రూపాయలకు పని చేస్తున్నాడు. అంటే 13 కోట్ల రూపాయలు అదనంగా వేశారు. సింగర అధికారులు, కాంట్రాక్టర్లు, రాజకీయ నాయకుల తోక్కుతో ప్రజాధనం దుర్వినియోగం అవుతున్నది. ఈ రకంగా అవినీతి ఉంది. ఇంకొక విషయం ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. మంగళగిరి దగ్గర 5 ఉర్లు ఉన్నాయి. అక్కడ ముగ్గురు, నలుగురు పారిశ్రామిక

మంగళగిరి దగ్గర 3 ఉర్లు ఉన్నాయి. అక్కడ ముగ్గురు, నలుగురు పారిశ్రామికవేత్తలు ఉన్నారు. పేర్లు అవసరం. పృథుత్వం వారు వివరించుకొండి. 400 ఎకరాలు వోలం కనబడుతుంది. వ్యవసాయ ఆదాయం ఇన్ కం బ్యాక్స్ కి రాదు కాబట్టి వోలం కొన్నారు. దానిలో లక్ష రూపాయలు ఆదాయం మామిషా, వ్యవసాయంలో 10 లక్షల రూపాయల వరకు టేబు పెట్టారు. కాబట్టి 11 లక్షల రూపాయల వరకు ఆదాయం మామిషా, 10 లక్షల రూపాయలు తీసుకుపో, ఒక లక్ష రూపాయలకు ఇన్ కం బ్యాక్స్ తెలిస్తే ఉన్నారు. ఈ రకంగా రాష్ట్రంలో ఎన్నో ఉన్నాయి. పృథుత్వాన్ని మాడమని నేను అడుగుతున్నాను. 3-30 వినుగే దూరే కంత వదిలేసి, దోమలు దూరే కంతను పట్టుకుంటే లాభం లేదు. మరొక ఉదాహరణ చెబుతాను. గౌరవ శాసనసభ్యుడు నారాయణరావుగారి మునుగోడు నియోజకవర్గంలో ఒక అవకాశం దెబ్బతిన్నది. ఒక జర్నల్ సెన్సెస్ స్వచ్ఛందంగా రూ. 30 లక్షలు ఇస్తామని ముందుకు వచ్చింది. రూ. 20 లక్షలు రైతులు వేసుకున్నారు. దీని తరువాత ఇ.ఎ.ఎస్. క్రింద ఇస్తామన్నారు. సంవత్సరం అయింది. ఇంతవరకూ టెక్నికల్ శాంక్షన్ ఇవ్వలేదు. ఆ కాగితాలు మేకు పంపుతున్నాను. వాటిని పరిశీలించండి.

(గౌరవ ఉపసభాపతికి పత్రాలు పంపడం జరిగింది)

డబ్బు ఎటు పోతోంది? ఇన్నీ వందల కోట్లు, ఎటు పోతున్నట్లు? వీటిని వదిలిపెట్టి సాధారణ మైన పేదలకు ఇచ్చే బియ్యం, కరెంటు రేటు పెంచుతామంటున్నారు. పన్నులు వెయ్యవద్దనడం లేదు. అనేక సంవత్సరాలుగా దీర్ఘకాలం నుంచి అట్టిదుగున గల పేద ప్రజలకు తిండి పెట్టడమే దండగ అనే పద్ధతికి పోరాడనే మనవి వేస్తున్నాను. అది న్యాయం కాదు. వందల, వేల కోట్లు రావలసిన మొత్తం పోతోంది. ఒక కొత్త పారిశ్రామిక వేత్త వస్తే అతడికి కరెంటు ఫీ, వాటర్ ఫీ, ఎక్సైజ్, ఇన్ కం బ్యాక్స్ లో రాయితీలు ఇస్తారు. కార్పొరేట్ హాస్పిటల్స్ ఉన్నాయి. ఇండస్ట్రీలున్నాయి. కార్పొరేట్ వేద్యా సంస్థలున్నాయి. వేరంతా కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు ఎగవేస్తున్నారు. ఈ సభలో దీనిపై వర్షకు వచ్చి, హామీ కమిటీ కూడా వచ్చింది. ఆ రిపోర్టు వస్తుంది. గవర్నమెంట్ అఫ్ ఇండియా ఫ్రం బేవెన రూల్స్ ప్రకారంగా 10 మంచి 15 శాతం ఇన్ ఫ్లెషంబ్లీకు, 30 నుంచి 40 శాతం అఫ్ టేవెన మెంబ్లీకు ఫీ బ్రీట్ మంట్ ఇవ్వాలని ఉంది. ఈ సంవత్సరం కార్పొరేట్ హాస్పిటల్స్ లో ఒక్కరికి కూడా ఇవ్వలేదు. కోట్లాది కోట్ల రూపాయలు పోతున్నాయి. సామాన్య ప్రజలకు తిండి పెట్టే పథకం మేషయంలో - పేదరిని అనడం లేదు కానీ వార్తలు వస్తున్నాయి. పృథుత్వం వాటిని ఉండినడం లేదు, ఈ విధమైన వైఖరి తీసుకుంటే తప్పు చేసినట్లుగా అవుతుందని మనవి వేస్తున్నాను. పబ్లిక్ అండర్ రిటేకింగ్ లో సర్వీసులు వస్తున్నాయని చెప్పి వాటిని రాజకీయ వాయకులతో కలిసి ఎక్స్ ప్లోయట్ చేస్తున్నారు. ఒక వేషయం మనవి వేస్తున్నాను. స్వయంగా ముఖ్యమంత్రిగారే అభినందించారు. మంగళగిరి వద్ద ఒక డెక్లార్షన్ కట్టాలంటే శాసన సభ్యుడు రాంమోహనరావుగారు వెళ్లి జాగ్రత్త తీసుకుంటే ఎవ్వరినీ వెయ్యదీ రూ. 6 కోట్లు కాకుండా రూ. 60 లక్షల తోనే పని అయింది. ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసు. ఇవన్నీ ఆలోచించాలి. అసలు డబ్బు ఏ రకంగా పోతోంది? పారిశ్రామికవేత్తలకు, కార్పొరేట్ హాస్పిటల్స్, కార్పొరేట్ విద్యాసంస్థలు కట్టిన వారు కోట్ల రూపాయల పన్ను ఎగవేస్తుంటే కనిపించడం లేదు.

మన రాష్ట్రంలో ఎంట్రీ ట్యాక్స్ రద్దు చేశాము. ఎంట్రీ ట్యాక్స్ వల్ల కర్షాటక, మహారాష్ట్రలకు ఆదాయం వస్తోంది. మనం రద్దు చెయ్యడం వల్ల కొన్ని కొత్త రూపాయలు పోతున్నాయి. కనీసముద్దు నుంచి వసూలు చేసే సేల్స్ ట్యాక్స్ ఎగవేస్తున్నారు కొన్ని వందల కొత్త రూపాయలు ఆ విధంగా పోతున్నాయి. ఉద్యోగస్థులు ఎక్కడయినా ఎక్సెస్ ఉంటే సర్పండి. కొత్తగా తీసుకునే వారి విషయంలో జాగ్రత్త పడండి. రెవెన్యూ లెక్కల వివరాలు ప్రాప్తంగా వెయ్యేసేను కానీ 40, 50 శాతం కంటే ఈ ఖర్చు పెరగడం లేదు. ఉద్యోగస్థులనీ, బియ్యం అనే కరెంటు అనే అవకాశం. వెయ్యగలిగిన వారి మీద పన్నులు వెయ్యండి. నీటితీరువా పెంపండి. అంతే కానీ సామాన్యజాతికి భారం కలిగేలా వెయ్యకండి. ఈ రోజున యాభై అయిదున్నర ఎకరాలు సాగు అయ్యే మాగాణి భూమి ఉంటే 30 లక్షల ఎకరాల వరకు పంపసెట్టు. బోర్ వెల్స్ క్రింద సేద్యం అవుతోంది. ఈ రకమైన పరిస్థితిలో అధిక భారం వెయ్యవద్దని కోరుతున్నాను. ధనికుల మీద వెయ్యండి. సమర్థిస్తాము. అది సామాజిక న్యాయం, పేద ప్రజల మీద భారం వేసే వైపు పోవద్దు. మీరు తీసుకునే చర్య శాశ్వత చర్య. నేను చెప్పేది పాటిస్తే ఎక్కువ డబ్బు వస్తుంది. ముఖ్యమంత్రిగారి శ్రమదాన కార్యక్రమం బాగుంది. అనేక వాళ్లు పాఠలు, పలుగులు పట్టుకుంటే ప్రజలు కూడా ముందుకు వచ్చారు. వారిని మా ఊరు రమ్మని అడుగు తున్నాను. మా ఊరిలో ప్రాజెక్టు క్రింద రూ. 5 లక్షలు, రూ. 6 లక్షల విలువ గల శ్రమదానం వెయ్యడం జరిగింది. ప్రజలను ప్రత్యక్ష భాగస్వాములను వెయ్యండి. వ్యవసాయరంగం సంక్షోభంలో ఉంది. "నే చేత, నా చేత, వరమడిగిన కుంటి చేత, వాసపు చేతనే, ధర చేత, శబ్దాని చేతనే అరయంగ, కర్షుడిల్లె ఆర్కురి చేతనే" అన్నట్లుగా పోలం ఉండదు, ఉంటే నేరు ఉండదు, కరెంటు రాదు, పురుగుల మందుల ధరలు పెరిగాయి, సబ్సిడీ పోయింది. ఇన్నీ తట్టుకుని పంట పండించినా, కొనే దిక్కు లేదు. పూర్తి రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. గామీజ ప్రాంతాలలో అబ్బిడుగు కార్మికుల తిండి మీద చూడవద్దు. వేడినీళ్ళకు చనీళ్ళలాగానే ప్రభుత్వం ఇచ్చే బియ్యం అందుతున్నాయి. దాంతో తృప్తి పడి కాదు. మరన్నారని కాదు కానీ మే ఇండికేషన్ అది. అభివృద్ధికి డబ్బు లేకుండా పోతోందనే కారణం కనిపిస్తోంది. ఆ పద్ధతికి పోవద్దని మనవిచేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, రాజకీయ నాయకులు రానున్న ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆలోచిస్తారు. రాజకీయ పక్షాలు రానున్న తరాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆలోచిస్తారు. ఈ శ్వేతపత్రం మీద మాట్లాడటంపై ఇవన్నీ ఆలోచించవలసిన అవసరముంది. ముఖ్యంగా రాష్ట్ర ప్రజల దీర్ఘకాలిక ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని కాకుండా రాజకీయ లబ్ధితో హాస్య దృష్టితో నిర్ణయాలు తీసుకుంటే ఏం జరుగుతుందో ఈ పత్రం వల్ల తెలియాలి అవుతుంది. ప్రజలను భ్రమ పెట్టి తమను శాము భ్రమచో పెట్టుకునేకంటే వాస్తవాలను ప్రజల ముందు పెట్టడం, వర్గలకు అవకాశం ఇవ్వడం హర్షనీయం. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిపై శ్వేతపత్రం వచ్చిన తరువాత మూడిటి మీద ఎక్కువ కాపీసెట్టి వేశారు. రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం పథకం, మద్యపాద్యం, రైతుల పిద్యుత రాయితీలు వేటిని ఎక్కివేశారు. లేదా అనేక సర్వసర్వకా వర్ష జరిగింది. జనాకర్షకమైన సంప్రదించు పెట్టి, పరిష్కారాల ప్రాబల్యం వల్ల పట్టిడిలను రద్దు

వెయ్యడం బాధ్యతారాహిత్యం అవుతుంది. ఆర్థిక సంక్షోభం నుంచి రాష్ట్రాన్ని బయటకు తేవాలంటే, భవిష్యత్ తరాలను రక్షించాలంటే, ప్రభుత్వాధినేతలు సమస్యను మూలం నుంచి లోతుగా ఆలోచించి సమస్య పరిష్కారం కోసం కృషి చెయ్యాలి. పరిష్కార మార్గాలను, సూచనలను ప్రజల నుంచి కోరే ముందు, ప్రభుత్వ వైఫల్యాలను కూడా ప్రభుత్వాధినేతలు ప్రజలకు విసిపించాలి. అంతే కానీ ఆకలితో ఉండే నిరుపేదలకు అందించే సబ్సిడీ బియ్యాన్ని రద్దు చెయ్యడం వంటి ఆలోచనలు చెయ్యడం ప్రజలను మోసం చేసినట్లు అవుతుంది. 3-40] అదే విధంగా ప్రభుత్వధనం లబ్ధిదారునికి నేరుగా అందేలా చేయాలి. కానీ ఇందులో మ. కొన్ని లోసుగులున్నాయి. సరివేయవలసిన అవసరం ఉంది. అధికారులు, స్వార్థ పరులైన రేషన్ డిలర్స్ వివిధ స్థాయిల్లో రాజకీయ వాయకులు కుమ్ముక్కయిన కారణంగా అనేక మంది అసర్దుబాటు రేషన్ కార్డులు పొందారు. ఈ దుస్థితి నివారించాలంటే ప్రస్తుతం ఉన్న కార్డులన్ని కూడా రద్దు చేసి పేదవారికి ఎలిజిబిల్ ఉన్న వారికి అదే రేటుకు సక్రమంగా కార్డులు పంపిణీ చేస్తే ఈ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. రాగడ్యఫాలకు అతీతంగా నిర్వహిస్తామంటే గుండె నిబ్బరం ఉంటేనే ఈ కార్యక్రమం జరుగుతుంది. వ్యవసాయ రంగంలో రాయితీలు తగ్గించడం కోసం ప్రయత్నం చేయడం సమంజసం కాదు. పారిశ్రామిక రంగంతో పోల్చుకుంటే వ్యవసాయరంగానికి ఇస్తున్న సబ్సిడీ తక్కువ. వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు వినియోగదారులకు వివిధ రూపాలలో చేరబడటానికి మల్టీపుల్ ట్యాక్స్ సిస్టం వల్ల అనేక రకాలుగా ఆదాయం వస్తుంది. అది గమనించాలి. అంతేకాకుండా లక్షలాది కుటుంబాలు వ్యవసాయ పైన జీవిస్తున్నారు. వాళ్ల సబ్సిడీ తగ్గించడం కన్నా బకాయిలు వసూలు చేయాలి. విద్యుత్ చోర్యం తగ్గించాలి. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఎన్ని యూనిట్స్ ఉత్పత్తి చేస్తున్నదో అన్ని యూనిట్లకు బిల్స్ వసూలు చేస్తున్నారా? వేయక పోతే కారణం ఏమిటి? 10 సంవత్సరాల గడువు ఇచ్చినా బిల్స్ చెల్లించకుండా కార్యక్రమం నడుస్తున్నది. నిరంతరం, క్రమబద్ధంగా బాకీలు వసూలు చేయాలి. సంవత్సరాల తరబడి బకాయిలు పేరుకునే ఉన్నాయి. దీనినే అసత్యం అంటున్నాను. 10 వేల రూపాయల వరకు కరెంటు బిల్లులు మాఫీ అంటున్నాము. రాజకీయాల నిర్ణయాల కారణంగా ప్రజల ఆలోచనలో మార్పు వచ్చింది. గమనించాలి. బోన్స్ కానీ, రాయితీలు కానీ తగ్గడం వల్ల, పోయే అవకాశం కల్పించడం వల్ల ప్రజలు పన్నులు కట్టకుండా తప్పించుకుంటున్నారు. అంతేకాకుండా ప్రజలకు వాగ్దానాలు ఇస్తున్నాము. నెరవేర్చడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ప్రభుత్వం అంటే ఇచ్చే సంస్థ ప్రజలంటే పుచ్చుకునే సంస్థ అన్నట్లుగా మన రాష్ట్రంలో దేశంలో ఒక అభిప్రాయం ప్రబలి పోయింది. ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలలో ప్రజలను భాగస్వాములను చేయాలి. ప్రజలను ప్రేక్షకుడిలాగా ఉండడం వల్ల ప్రజలలో స్పందన వచ్చింది. దానిని స్పీడప్ చేయాలి. గుడ్డెద్దు చేతో బడ్డెట్టు ప్లాన్ వ్యయం కన్నా నాన్ ప్లాన్ వ్యయం ఎక్కువ చేస్తున్నాము. ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టినా కూడా ప్రజలకు ఎందుకు చేస్తున్నామన్నది తెప్పాలి. ప్రజాశిక్షా విషయానికి వస్తే 50 శాతం పైగా దుర్వినియోగం అవుతున్నది. ఫ్లడ్స్, డ్రాజ్ట్ వచ్చినప్పుడు కాకుండా ప్లాన్ లో 50 శాతం దుర్వినియోగం అవుతోంది. ప్రభుత్వంలోని వివిధ ఇంజనీరింగ్ శాఖలలో ఫిక్స్ చేర్చబడిన వసూళ్లలో నిమగ్నం అయ్యి దశాబ్దాల తరబడి కొనసాగుతున్న దుష్టాచారాన్ని తొలగించాలి.

శ్రమదానం కార్యక్రమం 30 శాతం కన్నా వేయలేకపోతున్నాము. దారిద్ర్య రేఖకు దిగువున ఉన్న వారిని పెక్కి తీసుకు రావడానికి డి-ఆర్-డి-ఎ, ద్వారా కానీ ఎస్-బి, డి-సి, కార్పొరేషన్లకు కానీ వేలాది కోట్లు రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. అనుకున్న లక్ష్యం ఎంత వరకూ సాధించామో తెక్కలు వెప్పలేము. కరకు, తెక్కలు ప్రభుత్వం వద్ద లేవు. కారణం రాజకీయ లబ్ధి కోసం ఒక్కక్కరికి 4 ఇళ్లు, స్థలాలు ఇవ్వడం, ఇళ్లు రుజూలు ఇవ్వడం చేస్తున్నాము. మేము ఇంత ఆర్థిక సహాయం చేశాము అంటారు. దారిద్ర్య రేఖకు దిగువున వున్న వారికి వేరుతున్నదా లేదా మాడడం లేదు. భవిష్యత్తులో ఏమీ చేయాలన్న ఆలోచన లేదు.

గృహ నిర్మాణం గురించి - ఎన్ని లక్షల ఇళ్లు నిర్మించినా ఎలిజిబిల్ ఉన్న వారు ఎంతమంది ఉన్నారో ఇడెంట్లై వేయలేదు. మనం ఇడెంట్లై వేయలేకపోయాము. లంఘించితినంటే ప్లెరవేకారులు ఎంత లబ్ధి పొందుతున్నారో మనకు తెలుసు.

కార్యాలయాలకు స్వంత భవనాలు లేవు. అద్దెలకు ఎక్కువ మొత్తాలు పే చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వ భూములు అన్యాయంగా అవుతున్నాయి. ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము.

సహజ వనరులు ఇసుక, గ్రానైట్, సున్నపు రాళ్లు మొదలైనవి చిన్న చిన్న మొత్తాలకు తీసుకొని ఇస్తున్నాము. వారు కోట్ల రూపాయలు లాభం పొందుతున్నారు.

సముద్ర వనరులన్నాయి. పౌన్ కల్చర్ విషయానికి వస్తే పెద్ద ఎత్తున లాభాలు పొందుతున్నారు. బోడెహాడి వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు పట్టణ పాఠశాలలో ఉన్న వారు కోట్లాది రూపాయల విలువైన భూములను కబ్జా చేస్తున్నారు. వాటిని అమ్మి ఆర్థికంగా లాభం పొందే విషయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వేయలేకపోతున్నది. ప్రభుత్వ భూములను ఇడెంట్లై చేసి ప్రభుత్వ కార్యాలయాల కోసం ముఖ్యమైన స్థలాలను ఉంచుకుని మిగతా వాటిని సేల్ చేస్తే కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం వస్తుంది.

చాదాపు రూ. 17,372 కోట్ల రుణం ఉంది. చాదాపు రూ. 1532 కోట్లు వడ్డీ కడుతున్నాము. కొన్ని రోజుల తరువాత రోజుకు రూ. 10 కోట్లు అప్పు కట్టవలసిన అవసరం ఏర్పడుతుంది. మున్సిపాలిటీలలో, గ్రామ పంచాయతీలలో ఇళ్లు టాక్సు వేయడం లేదు. టాక్సు వేస్తే సర్పంచులకు ఏమీ వస్తుందో వెప్పవలసిన అవసరం లేదు.

ముఖ్యమంత్రిగారు సెస్ట్ టెంగార్లీలో లాగి మనం కూడా 20 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేయాలని జాలాసార్లు పేషర్లలో స్టేట్మెంట్స్ ఇచ్చారు. మన రాష్ట్రంలో హోగ్లు, డిజిల్ కు ట్యాక్స్ ఎక్కువ వసూలు చేస్తున్నారు. నేషనల్ ట్యాక్స్ రోడ్ల మీద చూడండి. మన దగ్గర ధర ఎక్కువ అని పక్క రాష్ట్రాలలో కొంటున్నారు. మనకు రావలసిన డబ్బు మహారాష్ట్ర, కర్ణాటకకు పోతోంది. కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు అక్కడకు పోతున్నది.

విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పినట్లు కంబోల్ అండ్ అంబర్ వాళ్లు చెప్పారన్నారు. వారు అన్న దానిలో తప్పు లేదు. శ్వేతపత్రాలు ప్రకటించే ముందు ఏ-కె-బింగ్గా రన్నట్లు అక్టోబర్లో జరగబోయే ఆడిట్ మీద కూడా శ్వేతపత్రంలో ఇచ్చినట్లు చెప్పడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆడిట్ జరుగుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నీధులు ఇస్తున్నారు. అక్టోబర్లో జరగబోయే ఆడిట్ పైన కూడా శ్వేతపత్రంలో చేర్చడం బిక్కికలేగా పాజిబుల్ అవునో కాదో మీరు చెప్పాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చే నిధులు కాని మన ఆడిట్ మనమే చేసుకోవాలనే ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయి. వాటి గురించి ఆలోచించాలి. కేంద్రప్రభుత్వం అప్పులు అల్లీ ఇండియా ఆడిట్ వాళ్లు చేస్తున్నారు. మన ప్రభుత్వ ఆడిట్ ఉంది.

ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయం తగ్గడానికి కారణం మద్యపాన నిషేధం రాయితీలు, టర్నోవర్ టాక్స్ రద్దు కావడం అంటున్నారు. ఈ డబ్బు మనం ఎక్కడి నుంచి తీసుకు రావాలి? 1995-96 సంవత్సరంలో వస్తుల ద్వారా రూ. 4067.17 కోట్లు ఆదాయం వస్తే దానిలో 71.37 శాతం సేల్స్ టాక్స్ ద్వారా వచ్చింది. టర్నోవర్ టాక్స్ వచ్చిన దానిలో 75 శాతం మనకు సేల్స్ టాక్స్ మీద వచ్చినట్లు చూపిస్తున్నాము. 1996-97 లో సేల్స్ టాక్స్ ద్వారా రూ. 2901 కోట్లు అయితే మోటార్ వెహికల్స్ ద్వారా రూ. 461 కోట్లు, రిటైల్స్ ట్రేడ్ అండ్ స్టాంప్స్ ద్వారా రూ. 321 కోట్లు ఆదాయం వచ్చింది. బింద్రి, ఫారెస్టు ఉత్పత్తుల అమ్మకం పైన రాయితీలకు రూ. 151 కోట్లు ఈ మూడింటి మీద వోయింది అన్నప్పుడు ఖనిజాల మీద రూ. 309 కోట్లు ఉంది. 1992-93 ఎక్సైజి ఆదాయం రూ. 900 కోట్లు. ఇ-ఎమ్-ఎఫ్-ఎల్ ద్వారా రూ. 300 కోట్లు వచ్చింది. షోయేటి వాస్తవమే. మద్యపాన నిషేధం వచ్చినప్పుడు మేము అందరమూ కూడా ఫ్లోర్ లీడర్స్ మీటింగ్లో చెప్పాము. వారు పరీక్షిస్తే వేశారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని వచ్చే ఆదాయాన్ని వసూలు చేయకపోతే దానినే వదిలిపెట్టినట్లు అవుతుంది.

3.50 | ముఖ్యంగా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వారు ఎంత భారమైనా సరే సంచార ము. | మద్యపాన నిషేధాన్ని, సబ్సిడీ రైస్ పథకాన్ని అమలుచేస్తామని వాగ్దానం చేయడం జరిగింది. ఆ వాగ్దానాన్ని నిలుపుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే మన రాష్ట్రంలో అమ్మి ట్యాక్స్ ఎక్కువగానే వున్నాయి. డిజిల్, పెట్రోల్, సిమెంట్ మొదలైనవన్నీ ఎక్కువగానే వున్నాయి. సిమెంట్ విషయం తీసుకుంటే మన రాష్ట్రంలో 16 శాతం షేడ్ తమిళనాడు, గుజరాత్ రాష్ట్రాలలో 10 శాతం మాత్రమే ట్యాక్స్ వేశారు. కేరళలో 12.5 శాతం వుంది. వెస్ట్ బెంగాల్ లో కేవలం 8 శాతం మాత్రమే వుంది.

Sri P. Ashok Gajapati Raju:- In Andhra Pradesh, what you are saying, 16% is the effective rate. Basic rate and effective rate are the same. Is there a different or is that 10% what you call is the effective rate in Maharashtra? If they are hidden rates which you are concealing, there is other set of problems.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, ఎలక్ట్రోసిటీ విషయంలో మన స్టేట్‌లో 16 శాతం ఎలక్ట్రోసిటీ ఛార్జిస్ వుండగా, తమిళనాడు, కర్ణాటక, మధ్యప్రదేశ్‌లలో 12 శాతం, మహారాష్ట్రలో 10 శాతం వుంది. కేరళలో 12.5 శాతం, వెస్ట్ బెంగాల్‌లో 4 శాతం వుంది.

శ్రీ పి. ఆశోక గజపతిరావు:- అదే నేను అడుగుతున్నాను. మీరు చెబుతున్నది ఎఫ్ టెక్స్ రేట్‌పై భేదం దానిపైన ఉన్నదేనా, సర్వీస్‌లపై అన్నీ కలిపి యిన్ స్టేట్ అవుతోందా, లేదా?

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, కొన్ని రాష్ట్రాల్లో ఉన్నవర్గ ట్యాక్స్ వున్నది. కొన్ని రాష్ట్రాల్లో లేదు. పెట్రోల్, డీజిల్ విషయమే చూడండి. మనకు వచ్చే యిన్ కం ఎందుకు తగ్గుతుందనేది ఎక్జంపుల్ చెబుతున్నాను. మహారాష్ట్ర బార్డర్‌లో వున్న వారు మన దగ్గర రేట్ ఎక్కువగా వుండడం వల్ల, యిక్కడ డీజిల్ తీసుకొను. రెండు కిలో మీటర్స్ పోతే డీజిల్, పెట్రోల్ భేదంగా వోయించుకునే పరిస్థితి వస్తున్నప్పుడు మన రెవెన్యూ ఎంత పోతోంది అనేది చూసుకోవాలి కదా. మెడిసిన్స్ మీద మనం 9 శాతం ట్యాక్స్ వేస్తూ వుంటే, వెస్ట్ బెంగాల్‌లో 4 శాతం మాత్రమే వేస్తున్నారు. ఉన్నవర్గ ట్యాక్స్ కర్ణాటక, మహారాష్ట్రలలో వున్నాయి. 1987-90 సంవత్సరాల మధ్య కాలంలో టొబేకో, షుగర్ వంటి మేద ఎంట్రీ ట్యాక్స్ రూ. 7 కోట్లు వచ్చింది. కర్ణాటక, తమిళనాడు రాష్ట్రాల్లో ఎంట్రీ ట్యాక్స్ మూలంగా రూ. 174 కోట్లు సంవత్సరానికి వస్తున్నాయి. నేను యిదంతా ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, ఎంట్రీ ట్యాక్స్, ఉన్నవర్గ ట్యాక్స్ వేసినప్పటికీ మనకు తక్కువ ఆదాయం వస్తోంది. కారణం ఏమంటే మనం వసూళ్లలో వెనుకబడి ఉన్నాము. మహారాష్ట్రలో కంటే మన రాష్ట్రంలో ప్రొఫెషన్ ట్యాక్స్ కూడా 18 శాతం ఎక్కువ వుంది. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ ఇరుగుపొరుగు రాష్ట్రాలలో వోల్టినప్పుడు మనం పన్నుల వసూళ్లలో వెనుకబడి ఉన్నామనేది జగమెరిగిన సత్యం. ప్రొఫెషన్ ట్యాక్స్, మోటర్ వెహికల్ ట్యాక్స్ మొదలైన వాటి విషయంలో పన్నులు సక్రమంగా వసూలు చేద్దాము. ఏ విధంగా మనం డబ్బు రాబట్టుకోవాలి? డబ్బు ఏ విధంగా రాబట్టుకోవాలనే విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు మనలను సలహాలు అడిగారు. రూ. 3000 కోట్లు నుండి రూ. 4000 కోట్ల వరకు డబ్బు రాబట్టుకునేందుకు సలహాలు యివ్వగలను. తద్వారా సబ్సిడీలు తగ్గించుకుంటూనే మిగతా కార్యక్రమాలు చేపట్టవచ్చుననే ఆలోచనతో చెబుతున్నాను. సబ్సిడీ తీయడం, మద్యపాన నిషేధం, రాయితీలు వోకుండా కార్యక్రమాలు చేపట్టగలుగుతాము.

విద్యుత్ బోర్డు విషయం చూద్దాము. విద్యుత్ బోర్డులోని అన్నవత్సం పరిస్థితులు అక్కడ వల్ల 13 శాతం వరకు విద్యుత్ లోకేట్ వుంది. బ్యాప్ షిప్, డిస్ట్రిబ్యూషన్ లోపాలు, వార్యం వల్ల కూడా పన్ను వస్తోంది. ఈ పన్నులన్నీంటే వ్యవసాయానికి యిస్తున్న విద్యుత్తు పైన మోపడం తప్పు. వ్యవసాయ రంగానికి యిస్తున్న రాయితీల వల్ల విద్యుత్ బోర్డు దీవాల తీసిందనేది తప్పు. పైన పేర్కొనబడిన లోపాలను నివారించడం కోసం కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి. దానివల్ల రూ. 400 కోట్ల వరకు ఆదాయం వస్తుంది. వ్యవసాయ కనెక్షన్స్ అన్నిటికీ మీటర్స్ పెట్టి, ప్రతి బ్యాప్ షిఫార్డర్ కు మీటర్ పెట్టాలి. బ్యాప్ షిఫార్డర్ నుంచి తెళ్ల కనెక్షన్ పైన ఎంత కరెంట్ ఖర్చవుతోంది, ఎంత ఆదాయం

వస్తుంది అనేది నిస్సమేచికగా లెక్కలు వుండాలి. విద్యుత్ యొక్క యిల్లగర్ ట్యాపింగ్ గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. రబ్బర్, ప్యాన్సికలను వైరింగ్లో వాడినట్లయితే యిల్లగర్ ట్యాపింగ్ తగులుతుంది. విద్యుత్ వినియోగదారులలో 18 శాతం మంది పెద్ద వ్యాపారస్థులు రూ. 500 కోట్లు బకాయిలు చెల్లించవలసి వున్నది. వారంతా ఈనాడు ముఖ్యమంత్రికి సలహాలు యిస్తారు. వారే కోర్టుకు వెళ్లి స్టేలు తెస్తారు. చాలా వ్యవహారాలు వున్నాయి. వసూళ్లు స్పెక్టిక్కుగా చేయవలసిన అవసరం వున్నది.

నేటి తేరువా వస్తున్నారు. నేటి తేరువాను పెంచడం తప్పు ఆలోచన అని చెబుతున్నాను. ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్లో ఎన్నో లాప్సోర్స్ వున్నాయి. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు, శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు ప్రారంభించినప్పుడు వున్న వర్క్ ఛార్జ్ నిబంధిస్తే, 40 వేల మందిని పనేపాటా లెకుండా మనం వోషిస్తున్నాము. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు మెయిన్టెనెన్స్ కొరకు రూ. 20 కోట్లు కేటాయిస్తే అందులో రూ. 18 కోట్లు ఉద్యోగుల జీతభత్యాలకు పోతున్నాయి. వారిని వేరే డిపార్ట్మెంట్కు పంపడమో, వేరే రకంగా వినియోగించు కోవడమో చేయాలి.

సేల్స్ట్యాక్స్లో వున్న లాప్సోర్స్ను కూడా అరికట్టాలి. క్రింది ఉద్యోగస్థులను మనం తప్పుపడతాము. పెద్దవారినీ విడిచిపెడతాము. క్రింది స్థాయి ఉద్యోగుల పైన పెన్షన్ల స్థాయి అధికారుల వేధింపులు తగ్గలా చూడాలి. ఉత్పత్తి కేంద్రాల దగ్గర ట్యాక్స్ వేసేందుకు దుష్టాని కేంద్రీకరించాలి. అప్పుడే వాస్తవ పరిస్థితులు బయటకు వస్తాయి. రాష్ట్రంలో వున్న 82 శాతం మంది వ్యాపారస్థులు, అంటే సుమారు 3 లక్షల 75 వేల మంది చెల్లించే పన్ను రూ. 62 కోట్లు వుండగా, 18 శాతం మంది పెద్ద వ్యాపారస్థులు కోట్లాది రూపాయలు చెల్లించవలసి వుండగా చెల్లించడం లేదు. అందువల్ల డెహ్లాజీ కమిషనర్ వోస్తులను బిఎయస్ అధికారులతో భర్తీ చేసి, పకడ్బందీగా వసూళ్లను చేపట్టినట్లయితే రూ. 400 కోట్ల వరకు పెండింగ్ వున్న ఎమవుంట్ వసూలయ్యే అవకాశం వుంటుంది. ఈ విషయంలో కోర్టుకు వెడితే తెలడానికి ఎన్నో సంవత్సరాలు పడుతుంది. వారితో చర్చించి, నెగోషియేషన్స్ ద్వారా కొంతవరకైనా రాబట్టాలి.

రెవెన్యూ మిస్ట్రీ నుండి కూడా ట్యాక్స్ వసూలు కావడం లేదు. యుఫెసిబి వారు మిల్లర్లకు చెల్లించే డబ్బునుండి మనకు రావలసిన పన్ను వసూలు చేసుకుంటే మనకు రూ. 90 కోట్ల వరకు ఆదాయం వస్తుంది. అది మనం చేయడం లేదు.

ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్ట్మెంట్, పిడబ్ల్యుడి, ఆర్టీసీ మొదలైన శాఖలకు ప్రభుత్వం పంపిణీ చేసే మెటీరియల్ విషయంలో, పంపిణీ చేసే ముందే పన్ను వేస్తే తద్వారా రూ. 400 కోట్ల మంది 500 కోట్ల వరకు వచ్చే అవకాశం వుంది.

పిఎ థేయిటర్స్ విషయంలో, మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువగానే థేయిటర్స్ వున్నప్పటికీ పన్ను మాత్రం తక్కువగా వస్తుంది. మనం కొన్ని జాగ్రత్త వర్కలను చేపట్టినట్లయితే ఆ పన్ను కూడా పెరుగుతుంది. మనం వివోడప్ల పన్నును పెంచవచ్చు. రాష్ట్రంలో 16 లక్షల

టివి కేబుల్ కనెక్షన్స్ వున్నాయి. ఏవరేజ్ రూ. 50 చొప్పున వేసినా, నినీమాల రాయితీలు వోను రూ. 200 కోట్ల వరకు ఆదాయం వస్తుంది.

చిట్ ఫండ్స్ కంపెనీల విషయం తీసుకుంటే, ఆ కంపెనీల మీద నిఘా వేసి పాట పాడి మెంబర్స్ కు డబ్బు యివ్వేటప్పుడు రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తే రూ. 500 కోట్లు వస్తుంది. ఇప్పుడు పాట రిజిస్ట్రేషన్ కావడం లేదు. ఎవరికి ఎంత యిచ్చారో, యిన్ కంట్రాక్ట్, సేల్స్ ట్యాక్స్ మొదలైనవి ఎంత రావాలనే ఆలోచన చేదు. ఈ విషయం ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

కృమవికృయాల రిజిస్ట్రేషన్ కట్టుదిట్టంగా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పట్టణాలలో వ్యవసాయేతర భూముల మీద పన్ను వేయాలి. వేపలు, రొయ్యల చెరువుల మీద నేటికేరువా వేయండి. శాండల్ వుడ్ విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వంతో మాట్లాడి ఎక్స్ పోర్ట్ చేస్తే రూ. 50 కోట్ల దాకా వస్తుందని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు.

ఆర్టికెల్స్ 500 బస్సులు సక్రమంగా నడుస్తే రూ. 100 కోట్ల ఆదాయం వస్తుంది. ప్రస్తుతం బస్సులు తక్కువ, ప్రయాణీకులు ఎక్కువ, ఫెసిలిటీస్ తక్కువతో కార్యక్రమాలు నడుస్తున్నాయి. రాజకీయాలకు అతేతంగా భావితరాల వారిని రక్షించాలన్నప్పుడు, త్యాగాలు చేయవలసిన అవసరం వున్నది. వీటిని దృష్టిలో వుంచుకొని తప్పకుండా తగు కార్యక్రమాలు చేసి రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని తమ ద్వారా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

4.00] శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- అధ్యక్షా, ఈనాడు రాష్ట్రంలో నెలకొని వన్న ఆర్థిక సా. స్థితిగతులను సమగ్రంగా సమీక్షించి, సరైన చర్యలు చేపట్టి, రాష్ట్రం యొక్క సత్వర అభివృద్ధి, సమగ్రాభివృద్ధికి దోహదపడాలనే సత్సంకల్పంతో, సాహసోపేతమైన నిర్ణయం తీసుకున్న మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ చంద్రబాబునాయుడుగారిని అభినందిస్తున్నాను. నేను కూడా 12 సంవత్సరాల నుంచి శాసనసభ్యుడిగా పని చేస్తున్నాను. అధికారంలో ఉన్నాను. అవొకేషన్ లో వున్నాను. అనేక బడ్జెట్లు మాశాము. అనేక సమీక్షలలో, అనేక చర్చలలో పాల్గొన్నాను. రాష్ట్రంలో గతంలో ఏ రోజు కూడా కనీవీని ఎరుగని ఎవరూ ఎప్పుడు కూడా చర్చించనటువంటి రీతిలో ఒక ఇన్ వెంటరిలాగా, డైమెన్షనల్ దృక్పథంలో గత 2 మాసాలుగా జాతీయ రాష్ట్రస్థాయి న్యూస్ పేపర్లు, పరిశీలించినా రాజకీయ వాయకుల చర్చల సారాంశం పరిశీలించినా, మన రాష్ట్రంలోనే కాకుండా, జాతీయ స్థాయి పార్లమెంటుకు చాలా ప్రాముఖ్యతను యిచ్చాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి కేసుకున్న సాహసోపేతమైన నిర్ణయం ప్రజల ముందు బోటర్ ట్రాన్స్ పారెంటుగా పెట్టి ప్రజల అభిప్రాయాలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. ఫైనల్ గా పాలసి మేటర్స్ మీద ప్రజా ప్రతీనిధుల అభిప్రాయాలను తెలుసుకుని కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకోవడం నిజంగా హార్ డ్ వరగా, అభిలషించలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ పరిస్థితి రావడానికి అనేక కారణాలు వున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు యీ విషయాన్ని చెప్పే వుండకపోవచ్చు. పార్లమెంటు ఎన్నికల్లో ప్రజలు మా చక్కాన నిలిచారు. అసెంబ్లీలో

సంపూర్ణమైన మెజారిటీ వున్నది. ఈనాడు కేంద్రంలో కూడా ముఖ్యమంత్రిగారికి అనుకూలమైన ప్రభుత్వం ఉన్నది. ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలు అర్థమంతరిగా నిర్వహించడానికి సంపూర్ణమైన విశ్వాసం వున్నది. అయినప్పటికీ కూడా ఏదీ, వేయాలనే తపన వున్నది. ఇంతకుముందు పురుషోత్తమరావుగారు చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఆలోచన వున్నది అర్థినరీ పారిటీషియన్ అని చెప్పినా పోలిటికల్ ఫిలాసఫర్ అని చెప్పే స్థాయికి ఎదిగి కాస్త వీమర్స్ వచ్చినా ఫర్వాలేదని, ఇబ్బందిపడ్డా పర్వాలేదని చెప్పి రాష్ట్ర సమగ్రాభివృద్ధిని సాధించాలనే దీర్ఘప్రాణికితో ముందుకు సాగిన ముఖ్యమంత్రిగారిని యీ సందర్భంగా అభినందిస్తున్నాను. ఇక్కడ చర్చలు ఉదయం నుంచి వేంటున్నాను. 100 సంవత్సరాలు పరిత్యగిగిన కాంగ్రెస్ పార్టీ శాసనసభలో నాయకులు శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డిగారు నుంచి చాలా మంచి సలహాలు, బుహ్మండమైన సలహాలు, సూచనలు ఎక్స్ ప్రెక్టు చేశాను. దుర్మధ్యష్టవశాత్తూ అటువంటి సలహాలు కాంగ్రెస్ పార్టీ నుంచి రానందున నా బాధను, విచారాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను. యీనాడు యీ చర్చల్లో రెండు మూడు అంశాలపై నేనె మాట్లాడడం జరిగింది. మాటల తేరు తెన్నులు చూసినట్లయితే మూడు అంశాల మీదనే అనేక మంది మాట్లాడారు. మధ్యపాన నీషేధం కిలో రెండు రూపాయల బీయ్యం ధర పెంచుతారేమోనని, విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు నష్టాలలో ఉన్నది కాబట్టి యీనాడు దాని బారిఫీను పెంచి పొందుపరచడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తారనే దాని మీద మాట్లాడారు. నేను కొంత బాధ పడుతున్నాను. యీనాడు వాస్తవ పరిస్థితులను సమీక్షించుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఒక్కొక్క విషయాన్ని పరిశీలనలోకి తీసుకోవాలి. మనం, మన ఆర్థిక వ్యవస్థ మీద మాట్లాడుతున్నాము. యీ ఆర్థిక పరిస్థితులకు భారతదేశంలో వున్న ఏ రాష్ట్రం భిన్నం కాదు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఆర్థిక పరిస్థితి మన జాతీయ ఆర్థిక పరిస్థితిపైన, ఆధారపడి వున్నది. ఈనాడు భారతదేశంలో అవలంబిస్తున్న విధానాలు, ఫిస్కల్ పాలిసి అది కేంద్ర ప్రభుత్వంలో వుంటుంది. Political Philosophers said "Ordinary politician thinks for the next election, but extra-ordinary statesman thinks for next generation. మామూలుగా ఇక్కడికి వచ్చే కొద్ది కొద్ది పనులు మన రాష్ట్రం కోసం ఉపయోగపడుతున్నాయి, కేటాయింపబడుతున్నాయి. రాష్ట్రం వాటిని వసూలు చేసుకుని అభివృద్ధి కోసం ఖర్చు చేసుకుని బడ్జెట్ ను ఫైనల్ చేసుకుంటుంది. ప్లానింగు కమీషన్ ప్రణాళికలు తెలియనిది కాదు. మనకు వచ్చేది అంతా సెంట్రల్ ఎలొకేషన్ రూపంలో వస్తుంది. నిర్ణయించిన సెక్టార్ లోనే ఆ డబ్బులు ఖర్చు చేయడానికి అవకాశం వున్నది. ప్రభుత్వ నిర్ణయం ప్రకారం ఖర్చు చేసే అవకాశం లేదు. మనమోహనీసింగ్ ప్రవేశపెట్టిన ఓట్ అన్ ఎకౌంటు బడ్జెట్ లో ఎన్నీకల ముందు ప్రవేశ పెట్టిన దానిలో వస్తులు లేవు. ప్రత్యేకంగా ఫిగర్స్ ను ముఖ్యమంత్రిగారు ఉటంకించారు. చాలా సక్రమంగా చెప్పారు. వేవర్సుతో కూడా డిటర్మిన్ ఉన్నాయి. నేను ఫిగర్స్ లోకి వెళ్ళడం లేదు. 1. లక్షా 27 వేల కోట్ల రూపాయలు కేంద్రప్రభుత్వం ఓట్ అన్ ఎకౌంటు వార్షిక ప్రణాళిక యివ్వడం జరిగిందే. పెరిగింది. రూ. లక్షా 26 వేలు, విదేశీ అప్పులు, వడ్డీలు చేర్చిందానికే బోటుంది అన్నారు. అప్పులు తీర్చడానికి మళ్ళీ అప్పులు చేయడం జరుగు తున్నది. యిటువంటి పరిస్థితుల్లో ఆర్థిక మాంద్యం, దేశంలోగానే, రాష్ట్రంలోగాని రావడానికి ప్రధాన కారణం ఏమిటో దీనికి మౌలికంగా వేడిస్తున్నటువంటి ఆర్థిక వ్యవస్థను జాగ్రత్త చేసుకోకపోతే ప్రమాదకరంగా వుంటుంది. నీజమైన ప్రణాళ్యామ్య ఫెడరల్ వ్యవస్థ

స్ఫూర్తి, వున్న ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వంలో ప్రజలకు అవసరమైన పరిస్థితులు, ఉన్నతమైన స్థితిలో బృతకడానికి ఆర్థికపరమైన సబ్సిడీలను కలిగించి రిట్రీట్ కావాలి. అవుతూ, అవుతూ చివరకు వదిలారు. ప్రభుత్వం రిట్రీట్ అయ్యేది వాయి వివరతంగా ఖర్చును అనీకంట్లోలబుల్గా ఎవరూ ఆపలేని విధంగా ప్రభుత్వం అంతా పిన్నరించింది. టూమన్ ఎక్స్‌పెండిచరు అయింది. నిరక్షరాస్యత మనలను పట్టి వేడిస్తున్న ప్రధానమైన సమస్య. ముఖ్యమంత్రిగారు, పెద్దలు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. ప్రజలు ఎంతవరకు అయితే ప్రభుత్వ కార్యక్రమంలో పరోక్షంగా వుంటారో అంతవరకు యీ దేశంలో అభివృద్ధి జరగదు. అభివృద్ధి జరుగుతుందని భావేస్తే అది సమగ్రమైన అభివృద్ధి కాదు. స్పష్టంగా నిర్దేశంగా చెప్పారు. ఎప్పటివరకైతే నిరక్షరాస్యత సమూలంగా నిర్మూలించ 4-10 బడదో, దేశంలోని రాజకీయ, ఆర్థిక వ్యవస్థలో ప్రజలు ప్రేక్షకులుగా వుండే సా. దుస్థితి నివారించబడదో, అప్పటివరకు మనం అకించిన సత్వర సమగ్రాభివృద్ధిని సాధించలేము అనేది మనమందరం అంగీకరించవలసిందే. తలవంచుకొని బాధపడవలసిన విషయమేనని మనవిచేస్తున్నాను. నిరక్షరాస్యతా నిర్మూలనకు నరీ అయిన విధానంలో వర్యలు వేపట్టబడలేదు. ప్రజాస్వామ్యంలో, 48 సంవత్సరాలు డెమోక్రాసీ ఎక్స్‌పీరిన్సెడ్ చేసిన తరువాత, అనేక పర్యాయాలు ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత కూడా బాధాకరమైన అనేక విషయాలు గమనంలో వున్నాయి. ఈనాడు మనం శాసనసభ పరిభాషలో, పాత్రమెంటీ పరిభాషలో రూలింగ్ గవర్నమెంటీ, బ్రిజర్ బెంచెస్ పార్టీ యీ పవర్ అనే మాటలు వీంటూ వుంటాము. ఇది బాధపడవలసిన విషయం. If it is a rule, it cannot be democracy. Rule is passed only by autocrats not by democrats. అని వుండాలే తప్ప గెలిచిన ప్రతి వారు, చిన్న స్థాయి నుండి పెద్ద స్థాయి వరకు మేము అధికారం చెలాయిస్తాము. మా వేతుల్లో అధికారం వుంది అనే భేషజం పెంచుకోవడం కారణంగా ప్రజల నేప వేయడమనేది మృగ్యం అవుతోంది. మేము అధికారం చేస్తున్నాము, ఏదయినా వేయగలం అనే భేషజాన్ని బృద్ధులుకొట్టడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు యావత్ భారత జాతీక కనువిప్పు కలిగేలా నిలిచారు. ఇందాక రాజేశ్వరరావుగారు చదివారు. The Chief Minister of Andhra Pradesh deserves applauds for the steps he has taken about the finances and it is first time in the history of India that a special session is convened to discuss about the state's financial crunch and to bail out from this situation. అని చెప్పారు. ఇది వాస్తవమని చెబుతున్నాను. ఇందులో ఎగ్జాజరేషన్, అతిశయోక్తి ఏ మాత్రం లేదు. మనం అంతా అధికారం చెలాయించేవారం అనే డ్యుక్కుధాన్ని వేదనాడవలసి వున్నది. అనేక విషయాలలో చూస్తూ వుంటాము. నూతనంగా వెలిషిన పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థలో తమకు ఏమీ అధికారాలు యిస్తారని అడుగుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్వహించిన సమక్షా సమావేశానికి నేను కూడా వెళ్ళాను. వారు మా అధికారాలు ఏమిటి అని అడిగారు. Where is the power? There is no power. Power does not lie with anybody. In real democracy, there is not power. అధికారం అనేది ఎక్కడా కేంద్రీకృతమై చెలాయించడానికి అస్కారం వుండ కూడదు. ఈ రకంగా ఈనాడు దేశంలో ప్రజలును సామాజిక పెదధోరణులకు, స్వేచ్ఛనియేగా ప్రజలును ఆర్థిక పెదధోరణులకు యిదే మూల కారణం. మన

ఆలోచనా విధానంలో, దృక్పథంలో సమాలమైన మార్పులు రావలసిన తరుణం ఆసన్నమైంది. చంద్రబాబుగారు తప్పకుండా చరిత్రలో నిలుస్తారు. అందులో సందేహం లేదు. కొంతకాలం క్రితం ముఖ్యమంత్రిగారి ఆర్థిక విధానంలో ఎవరూ జోక్యం చేసుకునే వారు కాదు. ఈనాడు తమ స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసం దేశ ప్రయోజనాలను ప్రక్కకు పెట్టి అప్పటికప్పుడు జరిగే కార్యక్రమాల కోసం వెచ్చించే పెద్ద ధోరణులు ప్రబలడం, పెద్ద బొప్పె పట్టుకొని తిరుగుతూ వుంటే బొప్పెలో ఒక్క రూపాయి కూడా వేసే పరిస్థితి లేకపోవడం, అటువంటి దైన్య, వైద్య పరిస్థితిలో మన రాష్ట్రం వుండడం, ఆభివృద్ధియమైన, వాంఛనీయమైన పరిణామం కాదు. ఈనాడు రాష్ట్రం పరిస్థితి ఏమిటి? మున్సిపాలిటీల స్థాయికి మనం దిగజారాము. రాష్ట్రంలో ఏదైనా కార్యక్రమం పెట్టుకోవాలంటే ఢిల్లీ, మొహం చూడాలి. ఢిల్లీ నుండి మన బొప్పెలో పడుతుందో లేదో చూడాలి. ఇటువంటి దురదృష్టకరమైన పరిస్థితిలో రాష్ట్రాలు వున్నాయి. నిజమైన ప్రజాస్వామ్య స్ఫూర్తితో ప్రజాస్వామ్యం ఈ దేశంలో అమలుచేయబడి వుంటే రాష్ట్రాలు చక్కటి ఆభివృద్ధిని సాధించేవి. రక్షణ, విదేశీ వ్యవహారాలను కేంద్రం అట్టిపెట్టుకొని మిగిలిన శాఖలను రాష్ట్రాలవరం వేస్తే భాగుండే. కానీ అలా జరగలేదు. మన ఆలోచనా విధానంలో మార్పు రావాలి. సమగ్రమైన మార్పులు రావడానికి ఆ దృక్పథాన్ని అలవర్చుకుకోవలసిన అవసరం రాష్ట్రంలో, అడ్మినిస్ట్రేషన్లో, దేశంలో కూడా అవసరం వుందనే భావంతో మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు ఒక విషయం చాలా స్పష్టంగా చర్చకు వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారు సెలవివ్వారు. కేంద్రప్రభుత్వంకూడా తెలియపర్చింది. ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఛార్జెస్ వేవరతంగా పెరగడం మనముందున్న సమస్య. ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు కూడా ఏ మాత్రం సరియగు విధానంలో పని చేయడం లేదు. అవి రాష్ట్రాలకు, కేంద్రానికి కూడా గుడిబండలుగా తయారయ్యాయి. ప్లెవేట్విజేషన్, డిజ్ యిన్ వెన్స్మెంట్, ప్రజలవరం చేసే పాలసీలు, యివన్నీ గతంలో మనమోషన్సింగ్గారు దేశంలో ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థిక సంస్కరణలు. ఈ నెపథ్యంలో అనేక చర్యలు జరుగుతున్నాయి. మన్నాహాస్ సింగ్గారు ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థిక సంస్కరణలు ఎంత సవ్యమైనవో ప్రజలే తీర్పు చెప్పారు. ఇంతకుముందు సంవత్సరం పెట్టిన బడ్జెట్లో రూ. 7000 కోట్లు డిజ్ యిన్ వెన్స్మెంట్ ద్వారా ప్రభుత్వరంగ సంస్థల నుండి తీసుకుంటామని కేంద్రప్రభుత్వం చెప్పింది. కానీ రూ. 370 కోట్లు మాత్రమే ప్రభుత్వరంగ సంస్థల నుండి కేంద్ర ప్రభుత్వం డిజ్ యిన్ వెన్స్ చేసినట్లు కనబడుతోంది. ఈనాడు ఆ సంస్థలను వదిలించుకోలేక, ఎఫ్ఐయిఎస్ పెంచుకోలేక వాటిని మనం భరించే స్థితిలో ముందుకు పోతున్నాము.

స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలు వున్నాయి. గ్రామ పంచాయతీలు, మున్సిపాలిటీల నుండి కోట్లాది రూపాయల బకాయిలు రావలసి వున్నది. ఈనాడు ఒక్క రూపాయి యిచ్చే పరిస్థితిలో కూడా అవి లేవు. వాస్తవంగా ఈ దేశంలో పంచాయతీరాజ్, కోఆపరేటివ్ ఆన్ మూవ్మెంట్స్ ఉద్యమ స్ఫూర్తితో ప్రారంభించడం జరిగింది. దురదృష్టవశాత్తు, మనం సరియగు ప్రజాస్వామ్య స్ఫూర్తితో విధానాలను అవలంబించకపోవడంవల్ల, ఆ ఉద్యమాలు నేరుకార్చబడి, ప్రభుత్వ శాఖల క్రిందకి వచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడింది. గ్రామపంచాయతీలలో 80 శాతం బ్యాంకులను కలిక్కి చేసే దిశలో ఆలోచన చేయడం లేదు. వాటిని నీయంత్రణ చేస్తున్న పంచాయతీరాజ్ శాఖ అధికారులు అలసత్వంతో వుండడం వల్ల బ్యాంక్ కలిక్కిన లేదు. వందల కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి గ్రామాలలో మంచినీటి పథకాలను ఏర్పాటు చేస్తే,

మోటర్ కారిపోతే గ్రామపంచాయతీ నుండి రూ. 10 కూడా పెట్టలేని పరిస్థితులు వున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి సహాయం కావాలనే వుద్దేశంతో చేతులు చాచడం, ఎంపీలకు, ఎంపీలకు దరఖాస్తులు పెట్టుకునే పరిస్థితి మనం చూస్తున్నాము. పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను సంస్కరించి, వారు స్వయం సమృద్ధంగా వుండే విధంగా శ్రీకారం మట్టి తొసుగులు తొలగించవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రైతులు సభ్యులుగా సేవా దృక్పథంతో వుండవలసిన కోఆపరేటివ్ సంస్థలు కమర్షియల్ దృక్పథం అలవరచుకొని ప్రజలకు మేలు చేకూర్చుకుండా, స్వార్థపరుల చేతుల్లో నేరుకారి పోతున్నది. దాన్ని సంస్కరిస్తే గ్రామీణ వికాసం కలుగుతుందనే విషయం ముఖ్య మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

ఈనాడు ఎవరి నిధులను వారు సక్రమంగా నిర్వహించడం లేదు. ఎంపీలకు కానివ్వండి, యంపీలు కానివ్వండి గ్రామాలకు వెడితే వేధి దీపాలు లేవని, రోడ్డు బాగా లేవని, మోరీలు బాగా లేవని, ఈ రకంగా చెప్పడం జరుగుతోంది. వారి కర్తవ్య నిర్వహణ సరియగు పద్ధతుల్లో జరగడం లేదు. వేరంతా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తేవడం వల్ల విధిలేని పరిస్థితుల్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వందల కోట్ల రూపాయలు వేటి మీద వెచ్చించడం జరుగుతోంది. పటిష్టమైన రాష్ట్ర నిర్మాణానికి ఇవీ దోహదపడవని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ప్రభుత్వరంగ సంస్థల విషయం మనవిచేశాను. నేను ప్రభుత్వరంగ సంస్థల కమిటీ అధ్యక్షునిగా అనేక సంస్థలను సమీక్షించడం జరిగింది. నీజం చెప్పాలంటే అక్కడ పనిచేస్తున్న అధికారుల అలసత్వం వల్ల ఇలా జరుగుతోంది. అక్కడ యిండిలుగా పని చేసే ఉన్నత స్థాయి అధికారులు ఐఎయస్, ఐపియస్ నుండి వస్తారు. వారు అనేకసార్లుగా వుంటూ, మూడు నెలల్లో, ఆరు నెలల్లో వుండి వెళ్లిపోతున్నారు. వారికి నేరీయస్ ఇన్‌వార్టీమెంట్, రెస్టాన్సిబిలిటీ వుండడం లేదు. అందువల్ల కొంత యిబ్బందికర మైన పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. స్టేట్ రివెన్యూ మేనేజ్మెంట్ ఫూర్ ఒకటి పెట్టి అటువంటి సంస్థలను మేనేజ్ చేయడానికి ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. వారు ఏ స్థాయి అధికారులు అయినప్పటికీ, ఐఎయస్, ఐపియస్ అయినప్పటికీ, వారికి మేనేజ్మెంట్ ట్రైనింగ్ ఇవ్వి, సంస్థ అధిపతులుగా పెడితే సంస్థలు అభివృద్ధి చెందే అవకాశం వుంటుందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. పబ్లిక్ సెక్టార్ కంపెనీలను ఎప్పటికప్పుడు రెవ్యూ చేస్తూ, 4.20 లక్షలను నిర్దేశిస్తూ, అలాగే వనరుకపోతే చాలా నష్టం వస్తుంది. కొన్ని సార్లు పంపిణీలు చాలా చక్కగా పనిచేస్తున్నాయి. లాభాలు కూడా గడిస్తున్నాయి. సోషల్ అక్షిణిపన్ను నిర్వహిస్తున్నాయి. అందుతో ప్రముఖంగా వెల్లువొచ్చిందని ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. గ్రామ గ్రామానికి, రైలు రూట్ లేని గ్రామాలకు కూడా బస్సులను తీస్తున్నా. ప్రతి రోజూ కొన్ని బస్సుల ప్రయాణికులను గుర్తుం చేరుస్తూ, లాభాలు గడిస్తూ, అస్థియాలిస్ మంచి చేరు చేస్తున్నా రలానా సంస్థ అది.

అధ్యక్షా, ఇకపోతే మన రాష్ట్రంలో ఉమ్మడివంటి మరో ప్రధానమైన సంస్థ వేయ్యవ్వకి, బోర్డు, వేయ్యవ్వకి, రంగం గురించి వారు చేస్తున్న ముఖ్యమంత్రులు సలహాదారు.

1996-97 సంవత్సరానికి మనం చూసినట్లయితే సుమారు 2 వేల కోట్ల రూపాయల పెట్టెలుకు నష్టాల్లో ఉంది. అప్పుడు బోర్డు మునిగిపోయే పరిస్థితి వస్తుంది. దీనిని ఎవరూ కాదనలేరు. మన కళ్ల ముందే మునిగిపోతుంటే, చూస్తూ ఉండటం శ్రేయస్కరం కాదు. విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డుకు తప్పనిసరిగా ఆర్థిక పరిపుష్టి సమకూర్చాలి. ఉదయమే ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు - బోర్డుకు మూడు శాతం అయినా లాభాలు రాకపోతే బోర్డుకు వచ్చే గ్రాంట్స్ ఆగిపోయే ప్రమాదం ఉందని. కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన వాటాను కూడ ఈక్విటీగా కనీవర్టీ చేసి, ఆ పరిస్థితి తెప్పించామని చెప్పారు. కానీ ఆ పరిస్థితులు రావడం లేదు.

రైతాంగానికి సరఫరా చేస్తున్న విద్యుచ్ఛక్తి ఛార్జీల గురించి కూడ మనం ఆలోచించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మన పొరుగు రాష్ట్రాల్లో ఒక్కొక్క హెచ్.పి.కి 250, 300 రూ.లు కూడ కలెక్టు చేస్తున్నారు. మనం కూడ ఈ విషయంలో ఆలోచించి చర్య తీసుకోవాలి. గత ఖరీఫ్ కాలంలోనూ, రబీ కాలంలోనూ రైతాంగానికి ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన సేవలు ఈ రాష్ట్ర రైతులు ఎవరూ మరచిపోలేరు. అంతకు ముందు చాలా దారుణంగా ఉన్న పరిస్థితుల్ని ముఖ్యమంత్రిగారు అర్థం చేసుకొని, రైతుల పట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి, 14 వేల ట్రాన్స్మిషన్ లైన్స్ సమకూర్చడం జరిగింది. రైతులకు 9 గంటల పాటు కరెంట్ సరఫరా చేస్తామని చెప్పిన మాట ప్రకారం ఖచ్చితంగా రైతాంగానికి విద్యుత్ ఇచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. అంతకుముందు జరగనటువంటి అరెండ్ మెంట్స్ ఎక్కడ నుండి ఇప్పుడు వచ్చాయి అంటూ రైతాంగం ఆశ్చర్యపడుతున్నాడు. ముఖ్యమంత్రిగారే స్వయంగా విద్యుత్ సరఫరా విషయంలో డేటు డే మానిటరింగ్ చేయడం వల్ల, ఎఫ్ఐయియంట్ పెరగడం, ప్లాంట్ లోడ్ పెరగడం వల్ల ట్రాన్స్మిషన్ లైన్స్ కాబినెట్ తెల్లారసరికలాగ రివేన్స్ చేయడం, రైతుల విద్యుత్ మోటార్లు చెడిపోకుండా చర్యలు తీసుకొని, ముఖ్యమంత్రిగారు చేసి చూపించారు. అటువంటి ఎఫ్ఐయన్స్ ఇంప్రూవ్ చేయడం ద్వారా ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. మంచి ఫలితాలు సాధించే అవకాశం ఉంది. వ్యవసాయానికిచ్చే విద్యుత్ ఛార్జీలను పెంచితే రైతులు వ్యతిరేకంగా లేరు. వారికి కావలసిందల్లా, వారి పంట మౌలాలు ఎండిపోకుండా, కరెంట్ సరఫరా కావాలి అని కోరుతున్నారు. గతంలో ఉన్న అధ్వాన్న పరిస్థితులేవు. కానీ, కూనో వారి దిగుబడికి గిట్టుబాటు ధర లభిస్తున్నది. కమర్షియల్ పంటలకు కూడ గిట్టుబాటు ధర లభిస్తున్నది. బారిఫ్ పెంపడానికి రైతులు ఏముఖంగా లేరు. కావలసిందల్లా నిరూపణంగా పవర్ సప్లయ్ కావాలి. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయాన్ని పరిశీలించి, కానీ, కూనో బారిఫ్ను పెంచి ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఆర్థిక పరిస్థితిని పరిరక్షించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది నా వ్యక్తిగత అభిప్రాయమని కూడ మనవిచేస్తున్నాను.

ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో కూడ కోన్సీ లోహాలున్నాయి. వాళ్లు ఏన్నీ మిలియన్ యూనిట్ల పవర్ జనరేట్ చేస్తూ, దానికి అనుగుణంగా బిల్లుల చెల్లింపులు రాబట్టలేక పోతున్నారు. దీనికి రెండు మూడు కారణాలున్నాయి. గతంలో ఎలక్ట్రిసిటీ బిల్ కలెక్టరు వస్తున్నాడంటే, టిల్లా కలెక్టరుకు కూడ భయపడేసే వారు. అతన్ని చూసి భయపడి క్యూలో నీలబడి బిల్లులు చెల్లించేవారు. అయితే స్టాట్ సిస్టమ్ వచ్చిన తరువాత బిల్ కలెక్టరు కూడ

బిల్లులను వసూలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో పని చేయడంలేదు. రైతులు కూడ బిల్లులు చెల్లించకపోవడంవల్ల అనేక సంవత్సరాల పిరియర్స్ ఉండిపోయాయి. కరువుకాటకాలు వచ్చినపుడు బిల్లులు చెల్లించలేకపోయే సందర్భాల్లో వాటిని వాయిదా వేయడం వల్ల కూడ పిరియర్స్ పెరిగిపోతున్నాయి. అదే విధంగా అనేక కోట్ల రూపాయల బిల్లు మొత్తాలు రావలసిన కేసులు కోర్టుల్లో పరిష్కారం కాకుండా ఎదురుమాస్తూ ఉండటంవల్ల కూడ బోర్డుకు ఆదాయం సమకూరడంలేదు. కాబట్టి ఈ విషయాలన్నీంటిని ఓన్ బై మేనేజిర్ మెంట్ గా నెగోషియేన్స్ పెట్టి, ఆ పిరియర్స్ రాబట్టుకొనేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

అదే విధంగా థర్మల్ ప్లాజెక్టు విషయానికి వస్తే... మేము రెవ్యూ వేస్తున్నప్పుడు కొన్ని వాస్తవాలు మా దృష్టికి వచ్చాయి. సర్వేన వేయింగ్ మెషిన్స్ పెట్టకపోవడంవల్ల కొన్ని కోట్ల రూపాయలమేర నష్టం వస్తున్నది. మేము వాటిని ఎక్స్ మోషం. కాబట్టి అటువంటివి సరిదిద్దేందుకు ముఖ్యమంత్రిగారు సత్వర చర్యలు తీసుకొని, తద్వారా ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు యొక్క ఎఫ్ షియేన్స్ ఇంప్రోవ్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందని ఈ సందర్భంగా తెలియచేసుకొంటున్నాను.

ఇకపోతే బియ్యం సబ్సిడీ గురించి. పొద్దునే మితులు జనార్థన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ రెండు రూ.ల కిలో బియ్యం పథకం 1983వ సం.లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమే ప్రవేశపెట్టిందని అన్నారు. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి రాకముందే అప్పటి ఆర్థికశాఖ మంత్రి కొన ప్రభాకరరావు మాట్లాడుతూ, ఇది సాధ్యమయ్యే పని కాదని బిల్లు వేయడమైన సబ్సిడీమంట్ ఇవ్వారు. దాని తరువాత విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ముఖ్య మంత్రిగా వచ్చి, "ఎన్.టి.ఆర్. ఇచ్చేది ఏమిటి, మేము కూడ ఇస్తాం" అని ఎలక్ట్రిసిటీకు మూడు, నాలుగు నెలల ముందు కిలో బియ్యం రూ. 1.90 పథకం ప్రవేశపెట్టారు. ఆ ఘనత మాడేనని వారు చెప్పుకొన్నారు. అయితే రామారావుగారు వచ్చిన తరువాత ఈ రాష్ట్రంలో అకలికి అలమటిస్తున్న అనేక మంది పేద ప్రజల దుర్భర పరిస్థితుల్ని చూచి, రెండు రూ.ల కిలో బియ్యం పథకం అమలుచేయడానికి నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. రెండు రూ.ల కిలో బియ్యం పథకానికి గతంలో 100 కోట్ల రూపాయల బోవే ఖర్చుకు పరిమితమై ఉంది. కానీ కాలక్రమేణా, కేంద్రప్రభుత్వం ఇప్పుడు స్పెషిల్ పెంచడం వల్ల, ఓపెన్ మార్కెట్లో బియ్యం ధరలు పెరిగిపోవడం వల్ల, ధాన్యం ధరలు పెరిగిపోవడం వల్ల, ఆ ధరలకు అనుగుణంగా రెండు రూ.ల కిలో బియ్యం ధరలు కూడ పెంచితే ఇంత సమస్య ఉండేది కాదు కానీ, అలా పెంచకపోవడం వల్ల ఆ పెనుభారం అంతా ఇప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద పడింది. ఇప్పుడు 1300 కోట్ల రూపాయలకు సబ్సిడీ భారం పెరిగింది. అది ఇంకా 1800, 1900 కోట్ల రూ.లకు పెరుగగలదని ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలు తెలియ చేస్తున్నారు. అది కూడ మీయని భారంగా కనపడుతున్నది. వాస్తవాలు మాట్లాడితే కొంత మంది మిమర్లలు వేయవచ్చు. ఎన్నికల్లో మేరు వాగ్దానాలు చేశారు, దాని మాట ఏమీటని ప్రశ్నిస్తున్నారు. ప్రస్తుత పరిస్థితికి కారణం కేవలం రెండు రూ.ల కిలో బియ్యం పథకం ఒకటే కాదు, ఆర్థిక రంగంలో ప్రభవిన అనేక జాడ్యాల కారణం. వాటిన్నీంటిని సమగ్రంగా పరిశీలించి, సమగ్ర దృక్పథంతో రెక్టిఫై చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్రంలో

చేపట్టబడిన అనేక ఆర్థిక సంస్కరణలొ భాగంగానే రెండు రూ.ల కిలో బియ్యం పథకం అమలు చేయడం జరుగుతున్నది అనే విషయాన్ని సహృదయంతో స్వీకరించి, దానికి సరైన పద్ధతిలో సహాయం చేయాలని సభలో ఉన్న వద్దలందరినీ కోరుతున్నాను.

రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని చక్కదిద్దేందుకు దేనిని ఎంత పెంచుకోవాలి అనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం అనేక కోణాల నుండి సలహాలు తీసుకుంటున్నది. ఇష్యూ ప్లైడ్ విషయంలో సబ్సిడీని రిస్క్ ట్రాన్స్ ఫెరెన్స్ చేయాలనే విషయంలో పరిణామాలన్నింటినీ ముఖ్యమంత్రిగారు సమీక్షించి తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈనాడు కిలో ఉప్పు రూ. 3.50, 4.00 రూ.ల వరకు ఉంటున్నది. కనీసం రూ. 2.50లు ఇస్తే గానీ లో దొరకని పరిస్థితి ఉంది. అటువంటి సమయంలో, ప్రజల్లో పెరిగిన కొనుగోలు శక్తిని కూడ పరిగణనలోకి తీసుకొని బియ్యం ధరను నిర్ణయించాలని, తద్వారా ఈ రాష్ట్రభివృద్ధికి ముఖ్యమంత్రిగారు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

4.30 తర్వాత, అనర్వులకు రేషన్ కార్డులు మొన్న డిప్ వాళ్లు ఇంటర్వ్యూలు సా. చేసినప్పుడు చూశాను. చాలామంది ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల వద్ద, ధనవంతుల వద్ద యిటువంటి రేషన్ కార్డులున్నాయని అన్నారు. వెంటనే కాకపోయినా రాబోయే రోజులలోనైనా ఈ విషయంలో క్లీకరం మట్టి నిరుపేదలకోసం ఉద్దేశించిన ఈ పథకం దుర్వినియోగం కాకుండా చూడాలి.

మధ్యపాన నిషేధం గురించి స్పష్టమైన అవగాహన వుంది. మద్యపాననిషేధం ఫెయిల్ అయిందని ప్రభుత్వం మీద నెపం పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. నూటికి నూరు పాళ్లు యిది తప్పు. మద్యపాన నిషేధం పెట్టిన క్రితం అది విఫలమైతే దొరికే పరిస్థితులలో దానిని తాకని వారు కొంత శాతం వుండేవారు. అటువంటి వారు 20 లేక 30 శాతం వుంటారు. నిషేధం విధించే 100 శాతం తగ్గకపోయినా 60 లేక 70 శాతం వరకూ తగ్గిపోయింది. ఈనాడు బాధ్యతారాహిత్యంతో కొందరు విమర్శలు చేయవచ్చు. దొర్లరు సెక్యూరిటీ పెట్టి, స్పెన్సర్స్ పెట్టి, వారికి ఎ.కె. 47 వంటి అయుధాలు యిప్పి కాపలా కాస్తూ వుంటేనే తీవ్రవాదులు కాళ్ళెరులోకి వస్తున్నారు. ఇన్ ఫిల్టరేషన్ ను జరుగుతోంది. మరి మన పోరుగు రాష్ట్రాల నుంచి బొర్లరు టిల్లాల్ లోకి కాన్స్, కూన్స్ మద్యం వస్తోందని అంటే, యిక్కడ అటువంటి పోలీసులు, సిఆర్ పిఎఫ్ జవాన్లు ఎవరూ లేరు. మద్యం అనేది మనిషి మానసిక దౌర్బల్యానికి చిహ్నం. ఖచ్చితంగా అమలు చేస్తూ వుంటే వారు పోరుగు రాష్ట్రాలకు పోతున్నారు. ఈనాడు మద్యనిషేధం వల్ల ప్రయోజనాలు చాలా వున్నాయి. చాలా సంస్థారాలు చల్లగా వున్నాయి. పోలీసు స్టేషన్లలో నెలాల సంఖ్య బాగా తగ్గింది. గ్రామాలలోని వారు కల్లుని కూడా నిషేధించాలని కోరుతున్నారు. సమాజంలో వ్యగతికేల భావాలు వస్తూ వుంటే కొన్ని కష్టనష్టాలు వస్తూ వుంటాయి. ఏ కార్యక్రమాన్ని నూటికి నూరుపాళ్లు అమలు చేయడం కష్టం. సమాజంలో నైతిక పరివర్తన జరుగుతోంది దీనిని సహృదయంతో అర్థం చేసుకుని, మద్యనిషేధం విషయంలో కూడా అర్థం చేసుకుని స్పందించాలని కోరుతున్నాను. నిర్ణయం తీసుకునే ముందు అన్ని విషయాలూ కూలంకషంగా పరిపాటని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ప్రాజెక్టుల గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ప్రాజెక్టులూ, అప్పులూ ఈ రెండూ కలిసి ఉన్నాయి. రూ. 5 వేల కోట్ల ప్రాజెక్టుల మీద పెట్టాం. పూర్తి చేయడానికి వేరొక మరో రూ. 16 వేల కోట్లు పెట్టాలి. ఎలా వస్తాయి? ఇప్పటికే బకాయి పడివున్న రూ. 17 వేల కోట్లు ఎలా తీరుస్తాము? ఈ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలో అనేక సందర్భాలలో మన ర్యుష్మెంట్ వస్తున్న మరో విషయం ఏమిటంటే, యిప్పుడు కండలెరు, సింగూరు వంటి ప్రాజెక్టులు చూశాం. ప్రాజెక్టు వ్యయం రూ. 10 కోట్లు అయితే వాటికి నష్టపరిహారం రూ. 20 లేక 30 కోట్లు అవుతుంది. మూడింతలు దీనికవుతోంది. దుబారా అవుతోంది. దీనిని నిరోధించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఉద్యోగులకు సంబంధించి ఆరుసూత్రాల పథకం, జోనల్ సిస్టం వంటివి దెబ్బతీస్తున్నాయి. సర్వీస్ స్కాఫ్ను రాష్ట్రంలో ఏ మూలెన్నోనా వాడుకునేలా వేలుండాలి. కానీ ఆ విధానం లేదు. మనకు మనం విధించుకున్న ఆటంకం ఆరుసూత్రాల జోనల్ విధానం. నిబ్బందిని వినేయోగించుకోలేక, పని లేకపోయినా కోట్ల, లక్షల రూపాయలు నిరర్థకంగా పెట్టుకుని ఖర్చు చేస్తూ వృధా చేస్తున్నాం. ఈ విధానంలో మార్పులు చేయాలి. డైనమిక్ గా మూవ్ కావాలి. ఆయా ప్రాంతాల ప్రజా ప్రతినిధులతోను, ఉద్యోగ సంఘాలతోను సంప్రదించుట జరిపి జోనల్ విధానాన్ని తొలగించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.

ఇక అప్పులు, ఈ అప్పులకు వడ్డీలు ఎలా చెల్లిస్తాము? పట్టణ ప్రాంతాలలో కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయల విలువైన భూములు, ప్రభుత్వ ఆస్తులు అన్యాయంగా అయి పోతున్నాయి. వేటిని ఆక్రమించుకుని ధనవంతులు అవుతుంటే నిష్పాదంగా ప్రభుత్వం చూస్తోంది. అప్పులు తీర్చడానికి పరిస్థితులు వుంటే, ముందుకు పోవడానికి, కొత్తగా అప్పులు తెచ్చుకోడానికి, క్యాపిటల్ పెట్టి రెమ్యూనరేటివ్ గా ప్రగతిసాధించడానికి వేలు వుంటుంది. ప్రభుత్వం యిటువంటి విలువైన ఆస్తులను వేలం వేసి అప్పులు తీర్చడానికి ఆస్కారం వుండేమా చూడాలి.

కొన్ని ప్రాంతాలలో ఘగరు ఫ్యాక్టరీలను మనం నడపే స్థితిలో లేము. జీతాలు కూడా యివ్వలేని స్థితి వుంది. పెన్షనేటు అంటే బోటర్ గా పెన్షనేటికెషను కాదు. మహారాష్ట్ర వెళ్ళినప్పుడు చూశాం. అది వ్యజలపరం చేయడమే. ఆ నినాదంతో అటువంటి భారాన్ని తొలగించుకుని, గుడిబండలాగా వున్న, అనేక సంవత్సరాలుగా సమస్యగా మిగిలిన వాటిని వదిలించుకోడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మనం అనేక వనరులు సమీకరించుకుని అభివృద్ధి కోసం కృషి చేస్తున్నాం. ముఖ్య మంత్రిగారికి మనవి చేసేదమంటే, అనేక బోటర్ దుబారాలు, అవతతవకలూ జరుగుతున్నాయి వందల వేల కోట్ల రూపాయలు నష్టపోతున్నాం. ఎందుకివే జరుగుతున్నాయి? సరియైన ప్లాన్ నిస్థిక్తు లేకపోవడం వల్లనే యిటువంటివి జరుగుతున్నాయి. ఓటర్లు విషయంలో ఒక బనాఫా, బనాఫా తిక్కులలో ఒక సంఖ్య, బి.ఆర్.డి.పి. మోగ్ గాము అమలు చేసే బోట్ల ఒక సంఖ్య, ఎస్.సి. కార్పొరేషను అమలు చేసే బోట్ల మరో సంఖ్య యిలా రికరకాల ప్లాన్ నిస్థిక్తు వుంటున్నాయి. రేషను కార్డులకు ఒక ప్లాన్ నిస్థిక్తు. ఈ రకంగా ఒక రకమైన ప్లాన్ నిస్థిక్తు లేనందువల్ల బనామీ కార్మికలపై అనేకం నడుస్తూ.

ప్రభుత్వ నిధులు దుర్వినియోగం అవుతున్నాయి. వేటిని పకడ్బందీగా నిర్వహించడానికి ఒక స్థాయిలో కంప్యూటరైజేషను చేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఇది చాలా అవసరం. జిల్లా స్థాయిలో ప్రవేశపెట్టి సమగ్రమైన లెక్కలు వేస్తే ఈనాడు అనేక రంగాలలో సేవింగ్సు వచ్చి యితరతా కార్మకృమాలకు ఆ నిధులు వినియోగింపే అవకాశం వుంటుంది. ఈ మధ్య పేపర్లో చూస్తున్నాను. సబ్సిడీలు తీసివేయాలని. వ్యాపార రంగాల వారు పేపర్లో స్టేట్ మెంటు యిచ్చారు. అలాగే ఉద్యోగ సంఘాలు కూడా మమ్మల్ని టచ్ చేయ వద్దంటున్నాయి. నేను అవేలు చేస్తున్నాను అందరికీ. రాష్ట్రం ఒక క్లిష్టమైన పరిస్థితులలో వున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారి పిలుపును అందుకుని, స్పందించి ఓపేన్ హార్టుతో సహకరించడానికి ముందుకు రావాలి. ఇంకొక విషయం. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులను విమర్శించడానికి చెప్పడం లేదు. నెగటివ్ గా చెప్పడం లేదు. ఏ రంగంలోనైనా దుబారాను తగ్గించుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఎల్.టి.సి. పేరు మీద ఉద్యోగులకు కూడా న్యాయం జరగడం లేదు. శాంక్లస్సు చేసి లక్కలాడి, కోట్లాది రూపాయలు భోజనం చేస్తున్నారు. 4.40 ప్రస్తుతం ఉన్న ఎల్.టి.సి.కి స్లాబ్ సిస్టం ఇన్వెంటివ్ మాదిరిగా పెడితే సా. ఉద్యోగస్థులు లంచగొందుల బారినపడే అవకాశం ఉండదు. ముఖ్యమంత్రిగారు తమ ప్రసంగంలో చెప్పినట్లుగా జిల్లాస్థాయిలో, ఎస్.పి. బంగా కానీ కలక్టరు బంగా కానీ చూస్తే ఒక 15 ఎకరాలలో ఉండి అక్కడ మహారాజా మాదిరిగా వ్యవహారం జరుగు తోంది. ప్రజాస్వామ్య పాలనలో పనిచేసే అధికారులు ఇంకా బ్రిటిష్ పద్ధతిలో ఉండవలసిన అవసరం లేదు. సమగ్ర సంస్కరణలకు శ్రేయోదాయకమైనా కాబట్టి అందరం అన్నీ స్థాయిలోనూ కొన్ని తగ్గించుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. శాసనసభ్యుల పేరు మీద, మంత్రుల పేరుమీద జరుగుతున్న దుబారాను తగ్గించాలని అనునిత్యం మనం పేపర్లలో చూస్తూనే వున్నాము. వాస్తవంగా చూస్తే రాజీభవనకు గానీ, మంత్రివర్గ సభ్యులకు గానీ, శాసనసభ్యులకు, శాసనసభ సిబ్బందికి అయ్యే సంవత్సర ఖర్చులు గమనించినప్పుడు 10 కోట్లు లేదు. మొత్తం 300 మంది శాసనసభ్యులు, సిబ్బంది, శాసనసభ కార్యకలాపాలకు, మంత్రివర్గానికి, రాజీభవనకు కలిపి 10 కోట్లు ఉండగా, రాజకీయ నాయకులు పెన రకరకాలయిన భావనతో బడ్జెట్ లో వాళ్లు ఏదో వేస్తున్నారు అనేభావన చాలా బాధ కలిగిస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది బడ్జెటులో చాలా తక్కువ శాతం. ఇకపోతే శాసనసభ్యులకు మనవిచేసి మనకున్న ఇన్వెంటివ్స్ ను మనం కట్ చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. మంత్రివర్గంలో వున్న గౌరవనీయ సభ్యులు కూడా వేటిని తగ్గించుకోవాలి. అందరూ ముందుకు వచ్చిననాడే రాష్ట్ర ఆర్థికపరిస్థితిని ఈ ఒడిదుడుకుల నుండి తప్పించడానికి అవకాశం ఉంది. అందుకే ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ పద్ధతికి శ్రేయోదాయకమైనా జరిగింది. కొన్ని సంస్కరణల వలన మూడు నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయలు సంపాదించవచ్చు. తప్పకుండా సముపార్జించే శక్తియుక్తులు మన ముఖ్యమంత్రిగారి వద్ద వున్నాయి. ప్రజలందరూ కూడా ముఖ్యమంత్రి వంద్రబాబు నాయుడుగారు రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యం, మధ్యపాన నష్టం చేస్తారనే ఆలోచనలో లేరు. రాజకీయ ప్రత్యర్థులు, వారి రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం ఏమయినా చెప్పవచ్చు రాష్ట్ర ప్రజలలో వున్న ఆలోచన యువకుడు, డైనమిక్ హృత్ ఆలోచించే వ్యక్తి.

ప్రాక్టికల్గా అవోగ్డ్ అయ్యే వ్యక్తి అని ఉంది. ప్రజలవద్దకు పాలన అని పెట్టి ప్రజా సమస్యలను పార్లొంపవీతంగా, రాజకీయ రహితంగా స్పటిదేసి, దానిని కంప్యూటర్లతో చేసి న్యాయం చేస్తున్న వ్యక్తి. మానవ వనరులను వినియోగించుకోవడంలో శ్రమదానం ముఖ్యమనే ఉజ్వలస్ఫూర్తితో చేస్తున్న వారికి ఈ కార్యక్రమం తప్పకుండా మంచి ఫలితాలనిస్తున్నదనే ఆటోచనతో వున్నారు. మేరు సంపాదించే డబ్బు, సేవింగ్స్ ద్వారా వేపు డబ్బు, నూతన విధానంలో ప్రయాణం చేసి నూతన ఆర్థికప్రగతికి, నూతన రాష్ట్రప్రగతికి నూతన అభివృద్ధికి దోహదపడే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రఘురామ్:- అధ్యక్షా, ఈనాడు ఈ చర్చనీయాంశం, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఆర్థిక స్థితిగతులు అనే విషయాన్ని చూచినప్పుడు ఒకసారి మనం ప్రభుత్వాన్ని, ప్రభుత్వ అధినేత శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారి యొక్క పనితీరును కూడా ముందుగా గమనించాల్సిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగా పదవే స్వీకారం చేసిన మరుక్షణం నుండి కూడా ఒక్క క్షణం కూడా విశ్రమించకుండా ఈ రాష్ట్ర అభివృద్ధి కోసం, ఈ రాష్ట్రంలో గతంలో ఏనాడు లేనివిధంగా ఎన్నో రకాలుగా, వేగవంతంగా ముందుకు తీసుకువెళ్లి, ఈ రాష్ట్రాన్ని ప్రగతిపథంలో నడిపించాలనే కృతనిశ్చయంతో ఉన్నట్లుగా కనిపిస్తోంది. ప్రజల వద్దకు పాలన, శ్రమదానం కార్యక్రమాలను, ఈ రోజు ఆంధ్రదేశవ్యాప్తంగా ప్రభుత్వాన్ని ప్రజల వద్దకు తీసుకుని వెళ్లి, సత్వరమయిన నిర్ణయం చేస్తూ, శ్రమదాన కార్యక్రమంలో ప్రజలను భాగస్వాములను చేస్తూ, విమాత్యమయిన పరిపాలనను, అట్లాగే పరిపాలనా సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టడానికి ఆయన ప్రయత్నం చేస్తున్న తీరు నిజంగా అభినందనీయమయిన విషయం. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రతిదీ ప్రజలకు పూర్తిగా తెలియాలని చూచినప్పుడు గతంలో ఏ ప్రభుత్వం కూడా ప్రజలకు ఇంత ఓపెన్గా, నిజాయితీగా ముందుకు వచ్చి వాస్తవాలను వెల్లడిచేయడం అనేది గతంలో మనం ఎన్నడూ చూడలేదు. ఈ రోజే చూస్తున్నాము. ప్రభుత్వం నడిపేతీరు గానీ, ప్రభుత్వాన్ని కరెక్టుగా ప్రజలకు అందుబాటులో తీసుకువెళ్లే విధానం ఈనాడే మనం గమనిస్తున్నాము. చూస్తున్నాము. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలకు ఇతోధికంగా మేలు చేయాలనే మౌలికసూత్రం ఏదయితే ఉందో దానికి అనుగుణంగా ప్రభుత్వాన్ని నడిపే తీరు మనకు ఈనాడు కనిపిస్తోంది. అందులో భాగంగానే ఈ రోజు ఆర్థిక స్థితిగతుల మీద ప్రజలకు ఓపెన్గా శ్వేతపత్రం విడుదల చేస్తూ, మొత్తం ఉన్న స్థితి యావత్తు తెలియజెప్పాలనే ఉద్దేశ్యం అని నేను అనుకొంటున్నాను. గత రెండు మూడు నెలలుగా మొత్తం ఆంధ్రదేశంలోని వివిధ వ్యక్తుల స్థితిగతుల మీద చర్చ జరిపారు. దానిపై అనేకరకాలయిన సూచనలు వచ్చాయి. ఈ ఉద్యమానికి సంబంధించి ఈ విషయం ఈ రోజు ఈ విషయం చర్చకు వచ్చిన సందర్భంగా మనమంతా దీనికి అనుకూలంగా ప్రతిస్పందించాల్సిన అవసరం ఉంది. గతంలో మన అందరి అభిప్రాయాలు ఎట్లా వున్నా, అనేక పార్టీల నుండి ప్రాతినిధ్యం వహించుతూ, అనేకమంది శాసనసభ్యులు ఇక్కడ వున్నారు. వారి వారి అభిప్రాయాలు ఏ విధంగా వున్నా వాస్తవ పరిస్థితులను ఆటోబెంచాల్సిన అవసరం ఉంది. రాజకీయ కారణాలను పక్కకు పెట్టి, రాజకీయపార్టీల ప్రయాణం కోసం పాటుపడుతూ, వాటికి భంగం కల్గే సిద్ధాంతాలను పట్టుకొని వేళాడకుండా రాష్ట్ర పనుల గ్రా అభివృద్ధి కోసం మనం ఈ చర్చను నిజాయితీగా చర్చించాల్సిన అవసరం ఉందని నేను అనుకొంటున్నాను.

పై

అట్లా నిజంగా ఆలోచించినప్పుడు ఈ రోజు మనముందుకు వచ్చిన విషయాలలో, రాష్ట్రంలో మన్న ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు, వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి నీటిపారుదల రంగాన్ని చూచినప్పుడు ఇప్పటికే మనం 5,600 కోట్ల పైచీలుకు 1955 నుండి ఖర్చు చేశాము. కానీ ఈ రోజు వరకు కూడా పూర్తిగా నీటిపారుదల సౌకర్యం కలిగించలేక పోయాము. సుమారు రెండు కోట్ల, ఇరవైమూడు లక్షల వ్యవసాయయోగ్యమయిన భూమి ఉంటే, అందులో కేవలం ఇప్పటికి 138.9 లక్షల ఎకరాలకు మాత్రమే నీరు అందించగలిగాము. ఇంకా 88 లక్షల ఎకరాలకు ఇప్పీల్సిన అవసరం ఉంది. అందుకుగాను ప్యాన్ ఛేస్ స్పష్టమయిన లెక్కలు చేసినప్పుడు ఇంకా 45 వేల కోట్ల రూపాయల అంచనాతో మన లక్ష్యం సాధించగలుగుతాము. అట్లాగే కృష్ణానదికి మన రాష్ట్రానికి ఎలాంటిదైన నీరు పూర్తిగా మనం ఇంకా ఉపయోగించుకోలేదు. దానికి కాలవ్యవధి ఇంకా 4 సంవత్సరాలే ఉంది కాబట్టి ఈ లోపల కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి దీని పూర్తి ఫలితాలు సాధించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇంతే కాకుండా ఇందులో మన్న 5 ప్రాజెక్టులకు గాను 939.36 కోట్ల రూపాయలు అత్యవసరంగా కావలసి వుంది. వీటికి అతిత్వరీతంగా నిధులు కేటాయించవలసి ఉంది.

గోదావరి నదీని చూచినప్పుడు 1495 టిఎంసీల నీరు వెనెయోగించుకోవాలని ఉంటే కేవలం 592 టిఎంసీని మాత్రమే వాడుకొంటున్నాము. ఇంకా 903 టిఎంసీని ఉపయోగించు కోవాలి. అందుకుగాను ఒక్కొక్క టిఎంసీకి 50 కోట్ల రూపాయలు అవసరం అని మన ప్రభుత్వ అంచనాల వలన తెలుస్తోంది. ఇప్పటికి 5 వేల కోట్ల పైచీలుకు ఖర్చుపెడితే ఖర్చుకు సరిపడా ఫలితం ఈ రోజుకు రావడంలేదు. దీనిని కూడా స్క్వేమ్మైన్ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. నిజానికి ఈ యొక్క సమగ్రమయిన ఆర్థికపరిస్థితిని పట్టాలమీదకు నడపాల్సిన అవసరం ఉంది గతీతప్పితే పట్టాలు దెబ్బతించాయి. ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఈ విషయం చర్చకు రావడం చాలా ముదాపహమయిన విషయం. ఇప్పటికయినా ప్రభుత్వం, ఇక్కడ ఉన్న మన అందరూ దీనిపట్ల ప్రతిస్పందించి ఆర్థికస్థితిని పట్టాల మీదకు ఎక్కించ దానికి ప్రయత్నం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. అలాగే నీటిపారుదల సౌకర్యాలను 4.50 కల్పించినటువంటి ప్రతి ఎకరానికి కూడా తగిన విధంగా మెయిన్టెనెన్స్ కాని, సా. రిపేర్లు చేయడానికి కానీ ఇస్తున్నామా అంటే ఇవ్వడంలేదు. ఎందుకు ఈ విధంగా జరుగుతోందనేది గమనించాలి. నీటి తీరువ విషయానికి వచ్చినప్పుడు మనకు సరిగా రావలసినంత రెవెన్యూ రావడంలేదు. కేవలం రూ. 40/-, 60/- ల చొప్పున క్యాబిగిరే వెడ్జ్గా లభిస్తున్నది. దీనిని ఇంకా పెంచవలసి ఉంది. ఇంకా ప్రతిఫలం పొందని భూమి గల రైతులున్నారు. ఇంకా ఈ రాష్ట్రంలో చాలా వేల ఎకరాలకు నీరు అందించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం మనకు సహాయం చేసింది కాబట్టి మన వంతు సహాయాన్ని మనం కూడా ప్రభుత్వానికి అందేస్తే, మిగిలిన భూమికి కూడా నీటిని అందించిన వారం అవుతాము. భవిష్యత్తులో లక్షలాది ఎకరాలకు నీటిని అందించిన వారమవుతాము. ఆ విధంగా రైతులు కూడా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం కూడా చొరవ తీసుకుని సరియైన రీతిలో, రీజనలుగా తీరువా ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉందని నేను అనుకుంటున్నాను.

ఇంక విద్యుచ్ఛక్తి రంగానికి వస్తే, దాదాపు రూ. 2,000 కోట్ల నష్టం వస్తున్న పరిస్థితి ఉంది. వ్యవసాయ రంగం మీదనే ఈ నష్టం కనపడుతోంది. ఈ వ్యవసాయ రంగం మీదనే పూర్తిగా నష్టం వస్తోందనడానికి వేలులేదు. ఎందుకంటే ఇప్పుడు చంద్ర శేఖరరావుగారు చెప్పినట్లు పూర్తిగా జనరేషన్ కెపాసిటీకి తగిన విధంగా మనకు రెవెన్యూ ఉందా లేదా అనేది ఆలోచించాలి. పిల్ ఫరేట్ అంతా ఉంది. ఎంతో వేస్తే అవుతోందనేది మనకు తెలిసిన విషయం. పృథుత్వం సక్రమమైన రీతిలో వేటిని పరిశీలించి, ఈ వాస్తవాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని, వ్యవసాయ రంగంలో ఎంతమేరకు పెంచవలసిన అవసరం ఉందో హేతుబద్ధంగా చూడవలసిన అవసరం ఉందని నా ఉద్దేశ్యంగా తెలియజేస్తున్నాను. నిజంగా ముఖ్యమంత్రిగారేని అభినందించాలి. గతంలో ప్రతి రోజూ వారు అరగంట సేపు ఎలక్ట్రానిటీ డిస్ట్రిబ్యూషన్ మూనిటర్ చేయడంవల్ల చాలా సమస్యలు తొలగిపోయాయి. వ్యవసాయానికి సక్రమంగా విద్యుచ్ఛక్తిని రైతులకు అందించగలిగాము. ఇప్పటికి లభ్యమవుతున్న కరెంటును సక్రమమైన రీతిలో డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడానికి పృథుత్వం ప్యూర్టీచడం అనేది చాలా అభినందనీయమైన విషయమని నా ఉద్దేశ్యంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ విద్యుచ్ఛక్తి ఖర్చును నష్టాల ఊబిలోంచి బయటకు లాగడానికి గల అవకాశాలను పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

సంక్షేమ రంగాల గురించి నేను మొన్నటి బడ్జెట్ సమావేశాలలో మాట్లాడుతూ చెప్పాను. పృథుత్వపరంగా చాలా సంక్షేమ కార్యక్రమాలను అమలు చేస్తున్నాము. ఈ సంక్షేమ కార్యక్రమాలనే పృథుత్వానికి గుడి బండగా తయారు కాకూడదని చెప్పాను. సంక్షేమ కార్యక్రమాలలో పెద్దవి - సబ్సిడీ బియ్యం పథకం. దీనిని 1983లో ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు పృథుత్వంపై రూ. 137.00 కోట్ల భారం పడేది. 13 సంవత్సరాలనంతరం 1996-97 నాటికి అది దాదాపు రూ. 1300 కోట్లపైచిలకు పృథుత్వ ఖజానాపై భారం పడబోతున్నది. అంతేకాక 13 సంవత్సరాల నాటి పరిస్థితులు ఈనాడు ఉన్నాయా, లేదా అనేది కూడా ఆలోచించాలి. కేవలం రాజకీయ ప్రయోజనం కోసం కాకుండా వాస్తవ పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆలోచించాలి. 1 కోటి 12 లక్షల కుటుంబాలు నిజంగా దారిద్ర్యంలో ఉన్నాయి ఈ రాష్ట్రంలో అంటే, ఇన్నేళ్లుగా మనం సాధించిన ప్రగతి ఏమైపోయిందనేది ఆలోచించాలి. ఎందుకంటే దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఇన్ని కుటుంబాలు మన ఆంధ్రదేశంలో ఉండడానికి వేలు లేదు. ఇందులో ఎక్కడో లోపం ఉంది. దీనిని సవరించవలసిన అవసరం ఉంది.

పృథుత్వం వెల్ ఫేర్ స్టేట్ కాబట్టి ప్రజల సంక్షేమాన్ని చూడవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి ఆకలితో అలమటింపే అన్నార్తులకు సహాయాన్ని అందించవలసిన అవసరం ఉంది. ఏదీ ఏమైనా సరే, పృథుత్వం డబ్బు వృధా కాకూడదు. దీనిని గుర్తుపెట్టుకోవాలి. ఈ రాష్ట్రంలో డెప్లీట్యాండ్స్ ఎవరైతే ఉన్నారో, వికలాంగులు ఎవరైతే ఉన్నారో, ఎవరూ పబ్లింపుకోవేవారు ఎవరైతే ఉన్నారో, అటువంటి వారందరికీ సహాయాన్ని అందించడం అనేది ప్రజా పృథుత్వం యొక్క కర్తవ్యం. మొత్తంగా ఇన్ని లక్షల కుటుంబాలకు సహాయాన్ని అందించవలసిన విషయాన్ని పునఃపరిశీలన చేయాలి. పృథుత్వ సహాయం సమాజంలోని అటూడుగువర్గాలకు మాత్రమే లభింపేలా చూడాలి. పై వర్గాలకు, మధ్యలో ఉన్న వర్గాలవారికి కొనుగోలు శక్తి పెరిగింది. ఆర్థికాభివృద్ధిలో ఎన్ని లోపాలున్నప్పటికీ

కూడా పృజల యొక్క కొనుగోలు శక్తి పెరిగింది కాబట్టి కేవలం రూ. 2/- లకే దీయాన్ని కొనుక్కునే దయనీయమైన స్థితిలో ఇన్ని లక్షల కుటుంబాలు లేవు కాబట్టి. దీనిని ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ విషయానికి వస్తే, ఈనాడు ప్రభుత్వ ధనం ఎంతో ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ మెంటు మీద వ్యయం అవుతోంది. ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి పన్నుల ద్వారా లభించిన ఆదాయం. అది ఇతరతా ఆదాయాలను మించిపోయి, అభివృద్ధి కొరకు తీసుకున్న రుణాలను దీనికి ఖర్చు చేయవలసిన అవసరం ఏర్పడుతోంది. దీనిని బాగా ఆలోచించాలి. ముఖ్యమంత్రి స్థాయి నుంచి మంత్రులు, ఎం.ఎల్.ఎ.ల స్థాయి వరకు ఎంతో దుబారా అవుతోంది. దానిని ఎంత మేరకు అరికట్టగలమనేదానిని ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది.

రాష్ట్రంలో దాదాపు 9, 10 లక్షల మంది ప్రభుత్వోద్యోగులున్నారు. పై స్థాయిలో ఉండి చాలా ఎక్కువ స్థాయి జీవితాన్ని గడుపుతున్న వారు ఉన్నారు. వారు ప్రతి సంవత్సరం వారి ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరుచుకోడానికి కృషి చేస్తున్నారే తప్ప, క్రింది స్థాయిలో ఉన్న కోటానుకోట్ల ప్రజల గురించి వారు పట్టించుకోవడం లేదు. అవకాశం వచ్చింది అనే దృష్టితో ముందుకు వోతున్నారు. గత ప్రభుత్వాలు వారి కోరికలను తీరుస్తూ వారిని కనుక పట్టించుకోనట్లయితే ప్రభుత్వాన్ని నడపలేమనే భయంతో వారు చెప్పిందల్లా వేశారు. కానీ దారిద్ర్యంలో కోటానుకోట్లమంది ఉన్నారనే ఆలోచన అటు వారికి కానీ, ఇటు ప్రభుత్వానికి కానీ లేకపోవడం అనేది చాలా విచారకరమైన విషయం. అందుకనే దీనిని పైస్థాయి నుంచి క్రింది స్థాయి వరకూ ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని చెబుతున్నాను.

ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను ప్రకృతిన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. దాదాపు రూ. 3,000 కోట్ల పై బిలుకు ధనాన్ని ప్రభుత్వం వాటిలో పెట్టడం జరిగింది. వేటికి సరియైన ప్రతిఫలం వస్తుందా రాదా అనేది మన ముందున్న పత్రం చూస్తే తెలుస్తుంది. కొన్ని రాజకీయ పార్టీలు ఇంతకుముందున్న సిద్ధాంతాల నుంచి బయటపడవలసిన అవసరం ఉంది. వాస్తవాలను దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఈక్విటీ చీక్కుకు వోయింది. దానిని బయటకు తీసుకువస్తే, రాష్ట్ర అభివృద్ధి కొసం ఆ డబ్బులను వినియోగించుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. సమర్థవంతంగా పనిచేసే వారు కొందరికి ఈ సంస్థలను అప్పగించినట్లయితే అవి బాగుపడతాయి, ఆ డబ్బు వెనుకకు వచ్చి ప్రభుత్వానికి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టడానికి ఉపయోగపడతాయి.

ఏమైనా ఒక సమగ్రమైన ఆలోచనతోనూ, నూతనమైన ఒరవడితోనూ ముందుకు వెళ్లవలసిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తూ, ఈ చర్చను సభలో ప్రవేశపెట్టినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

5.00 క్వి ఎం. కాకిరెడ్డి (కనీగిరి):- అధ్యక్షా, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిపై ముఖ్యమంత్రిగారు ధైర్యంగా ప్రజల ముందుకు తీసుకుపోయి,

మూడుమాసాలుగా చర్చను ప్రారంభించి, యీ రోజు శాసనసభలో రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిపై వాస్తవ స్థితిగతులను మన ముందు ఉంచినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. వారికి మనవిచేసి ఏమీటంటే, మనం సిగ్గుపడారిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే, ఎవరూ చెప్పలేదు. మనం ఏ స్కామ్మోనూ ఇరుక్కుబోలేదు; ఎరువుల కుంభకౌణ్తో చిక్కుకోలేదు. యీ మొత్తం డబ్బు యీ రోజు ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి గానీ ఐఎంఎఫ్ నుంచి గానీ తెచ్చుకున్న అప్పులకు వడ్డీలు చెల్లించడానికి రెండు వేల కోట్లు చెల్లిస్తున్నాము. ఇది ఎవరు చేసిన పాపము? కాంగ్రెసు లెజిస్లేషన్ పార్టీ నాయకుడు చర్చను ప్రారంభిస్తూ, 'తెలుగుదేశం పార్టీ వారికి సరిఅయిన ఫరీఫాలన రాదు, అసమర్థులు అని చెప్పారు. ఒక దాంతో, మాత్రం మేము అసమర్థులం. ఎప్పుడూ కబ్బాలు వేయలేదు; సమ్మద్య తీరాన్ని ఆక్రమింపలేదు. కాబట్టి, ఇప్పుడు మనం యీ ఆర్థిక స్థితిగతుల మీద బాధపడవలసిన అవసరం లేదు. ధైర్యంగా వోయి, వాస్తవాలు అందరి ముందు వుంచుదాము. ఎందరో మహానుభావులు బలిదానంతో, ప్రాజానకు త్యాగం చేసి లక్షలాది మంది జైళ్లకు వెళ్లి సముపార్జించిన స్వాతంత్ర్య ఫలితాన్ని సామాన్య మానవునికి అందించాలి. 48 సంవత్సరాలు అయింది స్వాతంత్ర్యం వచ్చి, అయినా కూడా ఈ రోజుకూ గ్రామీణప్రాంతాల్లో రోడ్లు లేవు. మండల్ పాడి క్వార్టర్స్ కు వేరుకొలేని ప్రాంతాలు వున్నాయి. సర్వేన మంచినీటి వసతులు లేవు. బీదర్లు లేక స్కూళ్లు కూడా అలాగే వున్నాయి. పాఠశాలల్లో వేసే తమ పిల్లలకు 50 రూపాయలు ట్యూషన్ ఫీజు చెల్లించలేని సామాన్య వ్యక్తులు గ్రామీణప్రాంతాల్లో వున్నారు. ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో డెవలప్ మెంటు ఎక్స్ ప్లెన్స్ చేయాలి. కేవలం రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం, మద్యపాననిషేధం, ఎలక్ట్రిసిటీ సబ్సిడీలు యివ్వడం యివన్నీ కాకుండా ఆర్థిక స్థితిగతులను, వాస్తవాలను మన దగ్గర ఉంచేందుకు ముఖ్యమంత్రిగారు చర్చను ప్రారంభించినందుకు వారి ధైర్యానికి అభినందిస్తున్నాను. రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం 1983లో ప్రారంభించారు. అప్పటి ప్లైస్ ఇండెక్సు చూడండి? 1983లో రెండు రూపాయల వస్తువులు యీ రోజు 20 రూపాయలు పెట్టినా రావు. అలాడు 8 నుంచి 10 రూపాయలు ఒక కిలో వుండేది. ఈ రోజు 20 రూపాయలు కిలో అవుతోంది. ఇవన్నీ బేరేజు వేసుకుని యీ పరిస్థితి కొనసాగిస్తే, రెండు రూపాయల బియ్యం, మద్యపాన నిషేధం, రైతులకు సబ్సిడీపై ఎలక్ట్రిసిటీ యిస్తూపోతుంటే, మిగతా పనులు ప్రజలకు పట్టవా అని అడుగుతున్నాను. బాధ్యతగల శాసనసభ్యులు, సభలో ఉన్నాం. మనం ప్రజలకు బాధ్యత వహించాలి. అటువంటిప్పుడు యివే కార్యక్రమాలు కొనసాగిస్తే మిగతా అవసరాలు బేసా ప్రజలకు అని మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. రెండు రూపాయల బియ్యంపై సబ్సిడీ యివ్వే విధానంవోయి రేపు వేరే విధానంపై సబ్సిడీ యివ్వే విధంగా ఆలోచించండి? రెండవది, మద్యపాన నిషేధం మాత్రం చాలా మంచిది. అది పెట్టడం వల్ల దాదాపు కార్మిక రంగం సగానికి సగం తగ్గడం తగ్గిపోయింది. 30 పర్సెంటు ఇంటిరియర్లో తగ్గింది. చట్టసభలోని సభ్యులు కూడా స్వీకరించకుండా వుండాలి. అలాగే, ఐ.ఎ.ఎఫ్.ఐ.పి.ఎస్ అధికారులు మొత్తం వారు కూడా మద్యపానాన్ని స్వీకరించకుండా వుండాలి. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో కూడా ఆటోమేటిక్ గా కంట్రోలు అవుతుంది. మనం కంట్రోలు వేసుకోగలము. అయితే, యీ మద్యపానం మీద కూడా సలహా యివ్వదలచు కున్నాను. 25 శాతం మంది బానిసలు అయిపోతున్నారు. ఈ రోజు దీనిని ఆపినా

అపలేము. 500, 600 రూపాయల ధర పెట్టి కల్తీ మందును తాగుతున్నారు. యిటువంటిది కంట్రోలు చేయాలంటే మనం కంట్రోలు చేయలేము. కాబట్టి పాల్కు పర్మిట్స్ ఎలా చేయండి? ఆ పాల్కు పర్మిట్స్ యిప్పి బాన్సుఫోర్సు పెట్టాలి. అందుకు సరైన యంత్రాంగం లేకపోతే మాత్రం ఫేల్యూరు అవుతుంది. కేవలం మద్యాన్ని నిషేధించాలంటే సరిపోదు. కంట్రోలు చేయాలంటే యంత్రాంగం కావాలి. గతంలో ఎక్స్సైజు విభాగం వారు అటవాటుపడ్డ అవినీతిని తొలగించాలి. ఎక్స్సైజు అధికారులు కాంట్రాక్టర్ల వద్ద మామూలు తీసుకునే విధానం వుంటే మాత్రం యిది కంట్రోలు కాదు. యంగ్స్టర్స్ను రిక్రూట్ చేయాలి. బాధ్యత అయిన వ్యక్తులను రిక్రూట్ చేసి డిపార్టుమెంటుకు ప్రత్యేకమైన యంత్రాంగాన్ని చేకూర్చాలి. అందుకు ప్రత్యేకంగా రూ. 500-600 కోట్లు పెడితే మద్యపాన నిషేధాన్ని కంట్రోలు చేయవచ్చు. యీ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు తప్పకుండా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. పాల్కు పర్మిట్స్ ద్వారా మద్యపానాన్ని నిరోధించడానికి పట్టినట్లే యివ్వాలి. నష్టాలు కూడా చూడండి. మాఫియా గ్యాంగులు తయారు అవుతాయి. రూ. 110 రూపాయల బెల్లం ద్వారా 100 రూపాయలు ఇనీకం వస్తుంది. తెలుగుదేశం ఎంఎల్ఏల బంధువులుగానీ, కాంగ్రెసు బంధువులుగానీ అందరు కలిసి పోరాడితేగానీ దీనిని నిరోధించలేము. ఆదాయం వచ్చేప్పుడు 5.10 ఎవరి బంధువు ఎవరి స్నేహితుడైతేనేమీ, నేవు ఎం.ఎల్.ఏ.ఎ.ఎ. అయితేనేమీ నేను సా. సంపాదించుకొంటున్నాను. అన్న పద్ధతిలో ఆలోచిస్తున్నారు. ఈ మాఫియా గ్యాంగులు ఒకసారి తలెత్తడం ప్రారంభిస్తే వంద మంది ఎం.ఎల్.ఏ.లను కట్టివేసి ఒక చోట వదిలిస్తారు. కలెక్టర్ని తీసుకు రమ్మంటే తీసుకువచ్చే పరిస్థితి వస్తుంది. ఎందుకంటే ఎక్స్సైజ్ వారు నెలవారీ మామూలు ఫిక్స్ చేసుకొన్నారు. మనందరం పోయి కర్రలు తీసుకొన్నా కానీ వారు అగ్గే పరిస్థితి లేదు. మనం చాలా నీరయస్గా ఉండి మద్యపానాన్ని కంట్రోల్ చేయాలి. కేవలం మహిళా సంఘాలు, నాయకులు, అభ్యుదయ భావాలు కలిగిన నాయకులు మద్య నిషేధాన్ని పెట్టించారు. కానీ, దాని జోలికి వారు పోలేదు. బట్టలు పెట్టి కాన్సుంట్ పోయి అపలేదు. సంఘాలు ఏర్పాటు చేసి సారా కుండలను పగుల కొట్ట లేదు. బట్టలు పగుల కొట్టలేదు. సమాచారం తెచ్చే అధికారులపై వత్తిడి తెచ్చారా? ఏ అధికారైతే కుమ్మక్క అయినాడో ఆయనను మనం నిలదీశామా? లేదు, ఫేల్యూర్ అన్నది మనలోనూ ఉంది. రూలింగ్ పార్టీ, అపోజిషను కలిసి పనిచేస్తే మద్య నిషేధం విజయవంతమౌతుంది.

విశుద్ధి వార్యం విపరీతంగా జరుగుతోంది. నేను ఎలక్ట్రొనిక్ టోర్స్ షేర్మన్ వద్దకు వెళ్లిన సందర్భంలో మాస్టే దారుణమైన పరిస్థితి కనిపించింది. కరెంటు వోల్టేజీ మనం నిరోధించాలి. ఎలక్ట్రొనిక్ డిపార్టుమెంటులోని కొంత మంది క్రింది స్థాయి అధికారులు విద్యుత్ వోల్టేజీని పోతపోస్తున్నారు. అదేవిధంగా పరిశ్రమల వారు దొంగతనంగా కరెంటు వాడుతున్నారు. వీటిని ఉంజీ, ఎలక్ట్రొనిక్ విషయంలో మనం సరైన చర్యలు తీసుకోవచ్చు. అలీమట్టి డ్యాం 30 సంవత్సరాల క్రితం ప్రారంభించారు. దానిని త్వరితగతినే పూర్తి చేయడానికి అక్కడి రైతాంగం ఉద్యమంగా తీసుకువచ్చి వేస్తున్నారు. వారిని మనం స్ఫూర్తిగా తీసుకోవాలి. కరెంటు విషయంలో, అగ్గికల్వర్ ఇన్ ఫుట్ కి వచ్చి అనేది ఇవ్వాలి. 80 శాతం మంది సభ్యులం అగ్గికల్వర్ ఫ్యామిలీల నుండి వచ్చి, ఈ మోడల్ రిఫ్రజంట్ వేస్తున్నాము కనీసం 50 శాతమైనా యూనిట్ కాన్స్ట్ర్.

ప్రాధికారాన్ని కోర్కె చేసి నడుపుతుంటే బాగుంటుంది. గ్రామాలకు వెళ్లి చూస్తే కరెంటు సరిగా ఉండడం లేదు. బ్యాన్స్ ఫార్గర్లు ఫేయిట్ అయిపోతున్నాయి. కనీసం రేటు పెంచి అయినా 24 గంటలు కరెంటు వచ్చే విధంగా చూడమని రైతులు అంటున్నారు. దీని విషయంలో కొంత నిగరప్రజ్ఞత చేసి విద్యుత్ వార్యం అన్నది నిర్ధారించాలి.

ఇన్ ఫ్లేషన్ కి సంబంధించినంత వరకు రాష్ట్రంలో నాగార్జునసాగర్ లాంటి బృహ్మాండమైన డ్యాంలు కట్టుకొన్నాము. కాలువల నిర్మాణానికి వచ్చేసరికి, కాంట్రాక్టు పనులు, కాంట్రాక్టర్లకు ఇస్తే కాలువల పూడికలు తీయకుండానే వారు బిల్లులు పనులు చేసుకొని తింటున్నారు. ఇంజనీరింగ్ డిపార్ట్ మెంటు వారి చర్యలను ఏ ప్రభుత్వం వచ్చినా ఆపలేదు, 30 శాతం వారికి ఇవ్వాలి. రైతుకి మేనేజ్ మెంటు అప్పగించాలి. నీటి తీరువ పెంచాలి. మన కాలువలకు నీరు ఉన్నది ఉన్నట్లుగా కాలువలకు వస్తే ఇంకా నాటర్ మేనేజ్ మెంటు సరిగా చేసుకొని ఎక్కువ ఆయకట్టు పొడిగించుకోవడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయని మీ డ్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిగ్నే ముఖ్యమంత్రిగారి రెవెన్యూ డిపార్ట్ మెంటుకు అవకాశం ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. పునర్మేని నొన్ డిలెన్సీ డిపార్ట్ మెంట్ రిగిలేషన్ డ్యాంకులు వారికే చెప్పి ఇస్తున్నారు. వాస్తవంగా ఫిషరీమెన్ లబ్ధి పొందినై ఎవరికీ బాధ ఉండదు. వెయ్యి కోట్ల బిజినెస్ ఇరిగే ఈ ఫిషరీమెన్ నొన్ డిలెన్సీ కనీసం కొట్ల రూపాయలు కూడా రావడం లేదు. ఈ ఫిషరీ డిపార్ట్ మెంటు డ్వారా సబ్సిడీ అక్కనే పెట్టండి. ఈ ట్యాంకుల డ్వారా వచ్చే సొమ్ము ఎవరో మాఫియా గ్యాంగులు, మధ్యవర్తులై తింటున్నారు. ఫిషరీమెన్ కి అందడం లేదు. సబ్సిడీ అక్కనే పెట్టండి. 50 శాతం వచ్చిన ఆదాయంలో ఆ ట్యాంకుల మేనేజ్ మెంట్ వేయడానికి, కాలువల పూడికలు తీయడానికి ఉపయోగపడుతుంది. మిగతా 50 శాతంలో ఫిషరీమెన్ నొన్ డిలెన్సీలో ఉన్న సభ్యులకు డిరెక్టుగా ఆ మనీ డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తే దాదాపు రాష్ట్రానికి 100 కోట్ల రూపాయలు వస్తుంది.

ఆదాయం రావడానికి, 1991 సెన్సెస్ ప్రకారం రెషన్ కార్డులను ఇస్కూ చేయండి. దీనివల్ల దాదాపు 300 కోట్ల రూపాయలు ఆదా అవుతాయి. ప్రజల వద్దకు పాలన కార్యక్రమంలో భాగంగా నేను ఏరువారిపల్లి అనే గ్రామంలో పాల్గొన్నాను. క్షీ-రిజిస్టర్ చేయడం ఉంటే 165 కుటుంబాలు అసలు ఆ మండలానికి సంబంధించిన వాగై కాదు. వారి పేర్లు ఉన్నాయి. అంటే డిలెన్సీ దగ్గర ఆ బోగస్ కార్డులు ఉండడం వల్ల మొత్తం 16 వేల రూపాయల నెట్. ఇన్ కం ఆ డిలెన్సీ వస్తోందన్న మాట. ఈ విధంగా బోగస్ కార్డులు డిలెన్సీ దగ్గర ఉంటాయన్న మాట. వీటిని సర్వేన పద్ధతిలో ఏర్పేయాలి.

ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేసేది ఏమంటే అన్ని స్కేమ్స్ లో సబ్సిడీ వివరీతంగా ఇచ్చి నందువల్లనే ప్రజలకు లబ్ధి దేకూరడం లేదు. ఒక సామెత చెబుతాను. పెట్టనమ్మ ఎట్లాగు పెట్టదు

(అంతరాయం)

ఈ రోజు నిరుద్యోగ సమస్య ఎక్కువగా ఉంది. నిరుద్యోగ యువకులు అసంతృప్తికి లొన్నే ఉన్నారు. వారికి ఉపాధి కార్యక్రమాలు చేపట్టండి. వారిని వెలుగులోకి తీసుకురావాలి. లేకపోతే ఉగ్రవాదం వైపుకి మొగ్గే అవకాశం ఉంది. వేరికి మంచి కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి. మనకు ఉన్న సహజవనరులు జపాన్ వారికి లేవు. అయినా వారు ఎంతో అభివృద్ధి చెందారు. మనకు కావలసిన నేరు, భూమి, తైలర్ ఉంది వేటిలో రాష్ట్రాన్ని ఎంతైనా అభివృద్ధి చేసుకోవచ్చు. మనం ప్రిస్టేజీకి పోకుండా పూర్వం ఎన్.టి. రామా రావుగారు ఏదో కార్యక్రమం పెట్టారు కాబట్టి ఆ కార్యక్రమాన్ని కంటిన్యూ చేయాలనే పట్టుదలకు పోకుండా - అనాటి పరిస్థితులకు అవి అనుకూలంగా ఉండవచ్చు. ఈ రోజు ఉన్న వాస్తవ పరిస్థితులను పూజల ముందు పెట్టారు. ధైర్యంగా ముందుకు వెళ్లండి. రోడ్డు, మంచినీరు తదితర సౌకర్యాలు పూజలకు అందజేయండి. అన్ని విధాల చేస్తే రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందుతుంది. ఈ విషయాలలో అన్ని రాజకీయ పార్టీలు హార్మీగా మద్దతు తెలపాలి. పూజలలోకి వెళ్లి వాస్తవ పరిస్థితులను వివరించండి, దూరపు చూపు చూడండి అని తెలియజేస్తున్నాను. జనాభా నివర్తకంగా పెరిగిపోతున్నది. భవిష్యత్తులో పట్టాలు ఇవ్వాలంటే వ్యవసాయ భూమి కూడా సరిపోదు. జనాభా అడుపు పైన మనం దృష్టిని కేంద్రీకరించాలి. అలాగే సర్వావరణాన్ని రక్షించడానికి వచ్చిన చెట్ల నాటే కార్యక్రమాన్ని కృత నిశ్చయంతో చేయాలి. అప్పుడే మన పర్యావరణం బాగుంటుంది. అప్పుడే దేశం, రాష్ట్రం సౌభాగ్యంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి.కె. భరతసింహారెడ్డి (గద్వాల):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిపై శ్వేత పత్రాన్ని పెట్టి, రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి పై విధంగా ఉందో నిజాయితీగా ఒప్పుకోంటున్నందుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి అభినందిస్తున్నాను. అలా అభినందించాల్సింది వోయి, మన స్వార్థ రాజకీయాల గురించి, మన రాజకీయ లబ్ధి కోసం ఏదో నిందలు మోపడం సమంజసం కాదు. ఆయనకు రాజకీయం చేయాలనే ఉంటే మిత్రపక్షాలను, అపోజిషన్లో వారిని నేను ఇండిమెండెంట్ గానే ఉన్నాను ఈ శాసనసభలో నన్ను అందరినీ విలుచుకొని చర్చించవలసిన అవసరం ఆయనకు లేదు. ఉన్న వాస్తవాలను వర్ణించి రాష్ట్రానికి మంచి చేయాలన్న సదుద్దేశ్యంతో ఏమైనా సూచనలు ఉంటే చెప్పండి అని అడగడంలో ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉన్న ఔన్నత్యాన్ని మెచ్చుకొంటున్నాను. ముఖ్యంగా రాష్ట్రంలో ఎంప్లాయిమెంట్ అన్నది ఎక్కువగా ఉంది. ముఖ్యంగా 7,500 కోట్ల 5-20 రూపాయలు షిఫ్ట్ రకాలుగా ఎంప్లాయిమెంటు కొరకు ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టడం సా. జరుగుతోంది. ఎంప్లాయిమెంట్ వాలంటరీ రిటైర్మెంట్స్ తీసుకోమనడం ద్వారాను, గోల్డెన్ షేక్‌అప్ డిమాండ్ వధికారివ్వడం ద్వారానూ 1000 కోట్ల రూపాయలు సంవత్సరానికి ఆదాయం పొందవచ్చు. వేళ్ళు 5 ఏళ్ళ మునిసిపల్ ధైర్యగా పని చేశాను. మనకు అపూర్వ ఇనకం సోర్స్ కొన్ని ఉంటాయి. ప్రకృతి శిల్పాల్లో రెవెన్యూ ప్లాన్లోనే ఉంటాయి. అందులో కమర్షియల్ కాంప్లెక్సులు కట్టి, ఆదాయం కోసం వాటిని రెండ్లకు యివ్వడం ద్వారా కూడా మనం కొంత ఆదాయాన్ని పొందవచ్చు. ఆ విధంగా చేయవలసిందిగా నా సూచన.

మరో విషయం ఏమిటంటే 1981 సంవత్సరపు డి.ఓ. ప్రకారం సీనియర్ ఆఫీసర్లు రూ. 150 రూపాయలు కట్టినట్లయితే 500 కిలో మీటర్స్ దాకా ప్రయాణం చేయవచ్చు. అనాటి పెట్రోలు ఇండెక్స్ ప్రకారం అది ఫిక్స్ చేయబడింది. ప్రభుత్వాధికారులు తమ అవసరాలకునుగుణంగా కొన్ని డి.ఓ.లు ఒత్తి పెట్టడం, లేకపోతే పెంపడం చేస్తుంటారు. అలాంటి వాటిని మార్చాల్సి వుంది. అలాగే ఆఫీసర్స్ కు గవర్నమెంట్ వెహికల్స్ వొగ్గెడ్ చేస్తుంది. అలాగే మంత్రులకు కూడా, మరి వాటికిగాను అధికారులకు ఎలవెన్సులు యివ్వకుండా, వారికి సొంతకార్లు కొని యిచ్చినట్లయితే కొంత ఆదాయాన్ని ఆదా చేయవచ్చు. మైనింగ్ కు సంబంధించి వన్న పిల్ ఫరెజెస్ ను కంట్రోలు చేయవలసి వుంది. రవాణా విషయంలో సభ్యులపై ఎన్నో నిందలు వస్తున్నాయి. దీనిని ఒక పద్ధతి ప్రకారం ఓపెన్ ఆక్షన్ సిస్టం పెట్టి కంట్రోలు చేసినట్లయితే 100, 200 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం రాష్ట్రానికి వస్తుంది.

ఇక ఎడ్యుకేషన్ విషయానికి వస్తే, ఈనాడు పల్లెటూర్లలో ఎంత మంది టీచర్స్ సక్రమంగా హాజరు అవుతున్నారో మనం గమనించాలి. 25 శాతం కూడా సరిగా హాజరు కావడం లేదు. ఎవరైనా ప్రశ్నిస్తే, వారిని బిదనాం చేస్తారు. కనుక ఒకటి నుంచి 7వ తరగతి వరకు కంప్యూటింగ్ పెట్టి, 8 నుంచి చదువును ప్లైవేట్ లో చేసినట్లయితే బాగుంటుంది. 8 వ తరగతి నుంచి ఎడ్యుకేషన్ విధానంలో టెక్నికల్ కోర్సులు ఏర్పాటు చేయాలి. అదీ ప్రభుత్వపరంగా చేయాలి. ఇందుమూలంగా కాలేజీ ఎడ్యుకేషన్ పై ఖర్చు రాదాపు 5, 6 వందల కోట్ల రూపాయలు మనకు మిగులు వస్తుంది.

ఇక విద్యుత్ సౌకర్యం మన రాష్ట్రంలో వున్నట్లు యింకెక్కడా లేవు. కాబట్టి వాటి మీద ట్యాక్స్ వేయండి. ఇందుమూలంగా వేదలకు ఎటువంటి ఇబ్బంది వుండదు. ఒక విధంగా ఆ సౌకర్యం మన రాష్ట్రంలో పారలల్ బ్యాంకింగ్ గా వ్యవహరిస్తున్నాయి. మనకు వాటివల్ల ఆదాయం లభిస్తుంది.

ఇకపోతే మద్యపాన నిషేధం గూర్చి ఇది పెట్టడం వల్ల ఎక్కడా పూర్తి నిషేధం అమలువుతున్నట్లు మనకు అగుపించడం లేదు. ఈ విషయమై శాసనసభ్యులను గుండెలపై వేతులేసుకుని చెప్పమనండి. నేను అబద్ధం చెప్పడం లేదు. నిషేధం చట్ట రూపకంగా వేయడం వల్ల రాదు. మనుషులతో మార్పు రావాలి. ఎవరినీ మనం బలవంతంగా మార్చలేము. కాబట్టి దానినే ఎత్తివేయాలి. ఢిల్లీలోలాగా నోటింగ్ పెట్టాలి. సాయంత్రం 5-30 నుంచి 9-30 అనే టైము పెట్టాలి. అలాగే ఇంత ఏజీవారు, యింత త్యాగాలనే ప్రభుత్వపరంగా కొన్ని నిబంధనలు పెడితే ప్రభుత్వానికి రాబడి వుంటుంది. మరి ఈ విషయం ప్రభుత్వం యిష్టానుష్ఠాపం ఆధారపడి వుంటుంది.

ఇకపోతే ఎలక్ట్రిసిటీ గూర్చి చెప్పాల్సి వుంది. 10 గంటలు కరెంటు సప్లై వేయాలి. అందులో మోటార్స్ ఏవైనా కాలిపోతే ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంట్ వారి వాటిని భాగస్వామిగా చేయాలి.

పోతే కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం. పథకంలో ఆదాయాన్ని రాబట్టాలంటే కుటుంబ జనాభా ప్రాతిపదికపై కిలో రేటును రెండు రూపాయల నుంచి రూ. 3 లేదా, రూ. 4 లకు పెంచితే బాగుంటుంది.

మార్కెట్ యార్డులలో వ్యాపారస్థులపై వారు వేసే వ్యాపారాన్ని చిట్టి కమిషన్‌పై ట్యాక్స్ వేస్తే కూడా కొంత రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని పెంచుకోవచ్చు.

పబ్లిక్ సెక్టార్‌ను, ప్రైవేటైజ్ చేయడం ద్వారా కూడా కొంత ఆదాయాన్ని పెంచుకోవచ్చు. నేను చెప్పదలచుకున్న సలహాలు చెప్పాను. మరి ఆచరింపడం, ఆచరింపలేకపోవడం వారిష్టం. నాకే అవకాశం యివ్వినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

5.30 | శ్రీ ఎన్. వరదరాజులరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు, రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి చాలా సా. అధ్వాన్నంగా ఉందని, ఆర్థిక పరిస్థితి గురించి సలహా ఇవ్వమని ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం సరైనది కాదు. ఎందుకంటే ప్రజల మీద పన్నులు వేసేదానికంటే ముందు ప్రభుత్వంలో వున్న లోబుప్లాను సరిదిద్దుకొంటే బాగుంటుందని ముఖ్యమంత్రిగారికి సలహా ఇస్తున్నాను. ఈ మధ్యకాలంలో ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రమదాన కార్యక్రమం రంగారెడ్డి జిల్లాలో వేసినప్పుడు ఆ కార్యక్రమంతో పాల్గొంటూ, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు వెళ్ళింటే డబ్బులో నూటికి 10 శాతం మాత్రమే సర్వీసియోగం అవుతోందని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు పేపర్‌లో వచ్చింది. రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా 10 వర్సంటే సర్వీసియోగం అవుతోంది 90 శాతం దుబారా అవుతోందని మీరు చెప్పి, ఇప్పుడు వేల కోట్ల రూపాయలు ప్రజల మీద పన్నులు వేస్తే ఎట్లా సర్వీసియోగం అవుతుందో వివరణ ఇవ్వాలిందిగా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇప్పటికే ప్రజల మీద పన్నులభారం అధికంగా వుంది. అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో కిలో రెండు రూపాయలకు బియ్యం ఇస్తామని, 50 రూపాయల స్టాక్‌దేరుకు తీహార్‌ పవర్ ఇస్తామని రైతులకు చెప్పి, సంపూర్ణ మద్దతివ్వడం వేస్తామని చెప్పి, అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లోనే కాకుండా పార్లమెంటు ఎన్నికల్లో మూడు నెలల ముందు కూడా విపరీతంగా, బియ్యం దమయిన సభలలో ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటనలు గుప్పించి, మూడు నెలల తరువాత కేంద్రంలో దేవగాడగారు ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసుకొన్న తరువాత . . .

(అంతరాయం)

మేము చెప్పింది వినే ఓవిక మీకు లేదా? మీరు చెబితే మేము వేస్తాము, డిస్కంట్ చేయకండి మాట్లాడితే మీరు మాట్లాడండి.

దేవగాడ ప్రభుత్వం కేంద్రంలో అధికారానికి రాగానే, రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం దేశం అంతా పెట్టాలనే సంపూర్ణ మద్దతివేసే వేషధం కూడా పెట్టాలని ముఖ్యమంత్రిగారు దేవగాడగారికి సలహా ఇచ్చినట్లు పత్రికలలో కూడా చదివాము. తెలుగు దేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత కేవలం ఒకటిన్నర సంవత్సరంలోనే ఈ పరిస్థితి

ఎందుకు కలిగిందో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినదాని ప్రకారం 90 శాతం దుర్బినియోగం అవుతోంది. ఉద్యోగస్థులలోను, శాసనసభ్యులలోను, మంత్రులలోను ఏర్పడిన లంఘనానికి అరికట్టలేని పరిస్థితి ఏర్పడిందని ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

రెవెన్యూ వసూలు గురించి చెబుతున్నారు. దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు వివరించాలి. వాణిజ్య పన్నుల ద్వారా వచ్చే డబ్బులలో సుమారు 75, 80 శాతం వరకు ఉద్యోగస్థుల మరియు వ్యాపారస్థుల లాభాలకింద, అందులో కొబ్బరి రూపాయల వ్యాపారం చేస్తే, కేవలం 20 లక్షల రూపాయలకు మాత్రమే బిజినెస్ చూపించడం జరుగుతోంది. ఇది ఇక్కడ వున్న శాసనసభ్యులకు, మంత్రులకు కూడా తెలుసు. దీనిని స్టేట్మెంట్ చేయండి. వాణిజ్యపన్నులకు సంబంధించి వ్యాపారస్థులు దొంగవ్యాపారం చేయడానికి అవకాశం ఉందని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. అటువంటి దొంగ వ్యాపారస్థులను, లంచగొండి ఉద్యోగస్థులను అరికట్టి, వచ్చే ఆదాయాన్ని తప్పించవచ్చు. కొత్తపన్నులు వేయవలసిన అవసరం లేదు. మనకు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఉంది. నిజాయితీగా చేయనివారిని పట్టుకోగలిగితే రాష్ట్రానికి కొత్త రూపాయల ఆదాయం వచ్చే అవకాశం ఉంది. 55 లక్షల పాక్లార్లకు నేరు ఇస్తున్నాము అని ఇరిగేషన్ లెక్కలు ఉంటే, మరి రెవెన్యూ వారు 33 లక్షల పాక్లార్ల చూపిస్తూ, పి.ఏ.వో., ఎం.ఆర్.వో. రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్లు సాగుభూమికి మీంచి లక్షలాది రూపాయలు, కొత్త రూపాయలు తీసివేస్తున్నారు, ఇది నగ్నసత్వం అని రెవెన్యూ మీనిస్టరుగారికి, శాసనసభ్యులకు అందరికీ తెలుసు. ఏదయితే ఇప్పుడు 50 శాతం ముంచుతున్నారో దానిని సక్రమంగా రాబడితే 40 కొట్ల వచ్చే ఆదాయం, 80 కొట్లగా పెరిగేదానికి అవకాశం ఉంది. యంత్రాంగం మన వద్ద ఉంది. మంత్రులు వున్నారు. జిల్లా కలెక్టర్లు వున్నారు వేళ్ళద్వారా దుర్బినియోగం అరికట్టండి. లంచగొండి తనం ఈ విధంగా పెరిగిపోయినప్పుడు పన్నులు ఎన్నివేసినప్పటికీ ఎంత లాభం వుంటుందో ఆలోచించాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఇక అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్మెంట్ ఉంది. పెరుశనగ బస్తా మార్కెట్లో 500 వుంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 50 శాతం సబ్సిడీ ఇచ్చి 250 రూపాయలకు బస్తా ఇవ్వమని చెబితే బస్తా 480 రూపాయలకు ఇస్తున్నారు, డిపార్ట్మెంట్ ఇచ్చే విత్తనాలు నాసిరకంగా వున్నాయని తెలియజేస్తున్నాను. పంపనెట్ల మీద సబ్సిడీ, ఎరువుల మీద సబ్సిడీ, విత్తనాల మీద సబ్సిడీ ఇవన్నీ కొత్త రూపాయలు ఉద్యోగస్థులు తీసివేస్తున్నారు. నేడే సర్టిఫికేషన్, నేడే కార్పొరేషన్, అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్మెంటు ఇవన్నీ ప్రజల ద్వారా, పన్నుల ద్వారా వచ్చే డబ్బును తీసివేస్తున్నారు. దీనిని అరికట్టగలిగితే రాష్ట్రంలో డబ్బుకు కొదవ లేదు.

ఈ రోజు పెదవరగాల్ వారికి సంబంధించి హాస్పిటల్ నడుపుతున్నారు. అందులో 40 మంది సభ్యులు ఉంటే అంతే ఖాతా వండుతారు, 20 మంది వున్నా 10 మంది వున్నా అంతే ఖాతా తయారు చేస్తున్నారు. మా ప్రాంతంలో హాస్పిటల్కు సంబంధించిన ఉద్యోగి బిడ్డకు పెండ్లిచేస్తే, 10 లక్షల రూపాయల కట్టం ఇచ్చి వేశారు. వావాలంటే డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా ఎంక్వయిర్ చేసి కనుక్కొంది. ఈ విధంగా దుబారా జరుగుతోంది.

వాళ్లు గాది క్రింద పందికొక్కుల మాదిరి తినివేస్తుంటే, లక్షల రూపాయలు మనం పన్నులు పూజల మీద వేస్తే ఇది సమంజసం కాదు. పూజలకు తెలుసు. గామాల్లో గానీ, పట్టణాల్లో గానీ, ఉద్యోగుల లంచగొండితనం గురించి అందరికీ తెలుసు.

ఇక ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ గురించి చెప్పాలంటే, కెనాల్స్ రివేర్స్ లో గానీ, పూడికలు తీయడంలో గానీ మాస్టర్, జేసిన 6 నెలలకు ఆ పని కనీపించడం ఇక బెండర్లు పిలవడంబో కూడా ఆ ప్రాంతానికి చెందిన గ్యాంగ్ రౌడీలు పృథుత్వ బెండర్లను అడ్డుకొని కాంపిటేషన్ పెట్టకుండా, పాట పెట్టకుండా ఎక్కువ ప్లా బెండర్స్ తీసుకొని, ఒక కోటి రూపాయల పని అయితే, 40 శాతం వేసుకొని రూ. 40 లక్షలు స్వాహా వేస్తున్నారనే విషయం ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవివేస్తున్నాను.

కరెంటు విషయానికి వస్తే, దొంగ కరెంటు ఎంత వాడుతున్నారో ఇక్కడ వున్న అందరికీ తెలుసు. రాష్ట్రంలో దొంగ కరెంటు ఎంతవరకు అరకడుతున్నారనేది కూడా మనకు తెలుసు. కరెంటు బాకలు వసూలు చేయగలిగితే, కొన్ని కొన్ని రూపాయలు రావలసిన బాకలు వస్తే ఎలక్ట్రిసిటీ మీద చార్జీలు పెంచాలన్న అవసరం ఉండటం ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

5-40] ఈ రాష్ట్రంలో ఆర్.టి.సి. బస్లు మిగతా రాష్ట్రాల కంటే సమర్థవంతంగా పా. నడుస్తున్నాయని మన రాష్ట్రానికి మంచి పేరుంది. అలాంటి పరిస్థితుల్లో ఎక్కడ చూసినా ట్రైవేలు బస్లు విపరీతంగా నడుపుతున్నారు. ఒక బస్ నెంబరు మీద మూడు బస్లు నడుస్తున్నాయి. మా కడప బోనే 300 బస్లు తిరుగుతున్నాయి. పృథుత్వ డబ్బు ట్రైవేలు వారికి బోవలసిన అవసరం ఏముంది? కార్పొరేషన్ గురించి రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. కార్పొరేషన్ అన్నప్పుడు దాని ఆదాయం పెంచుకునే విధంగా ఉండాలి. కార్పొరేషన్లకు ఛైర్మన్లను వేశారు. కోటానుకోట్ల నష్టంబో కార్పొరేషన్లు నడుస్తున్నాయి. ఇలాంటి కార్పొరేషన్ల వల్ల పూజలకు ఎలాంటి ఉపయోగం ఉంటుంది?

ఆర్.అండ్.టి డిపార్ట్మెంట్. ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసు. ***

(అంతరాయం)

ఉన్నదానిని గురించి చెబుతున్నాను. పృథుత్వ ధనం ఏవిధంగా దుర్వినియోగం అవుతున్నదో చెబుతున్నాను. ఏముంది?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నధింగ్ విత్ గో ఆన్ రికార్డ్.

శ్రీ ఎన్. వరదరావులరెడ్డి:- ఇంజనీర్లు కానీ, సంబంధిత అధికారులు కానీ, కంట్రాక్టర్లు పృథుత్వ డబ్బు ముంచకపోతే వారికి డబ్బు ఎలా వస్తుంది? ఈ రాష్ట్రంలో నూటికి 90 మంది ఉద్యోగులు లంచగొందులు ఉన్నారు. ఆ విషయం మన అందరికీ

తెలుసు. అంతా గుండె మీద వేయి వేసుకుని చెప్పమనండి. రాష్ట్ర పృథుత్వం ఎంతమందిని కంట్రోలు చేస్తున్నది? డిస్కస్ చేస్తున్నదా? ఉద్యోగుల ద్వారా డబ్బు దుర్వినియోగం అవుతున్నదని చెబుతున్నాను. ఎవరినయినా కంట్రోలు చేయగలిగామా? కొబాసుకొట్ల రూపాయలు రాష్ట్ర పృథుత్వం డబ్బు పృజా పోలిసింథుల ద్వారా కానీ, ఉద్యోగస్థుల ద్వారా కానీ ఎంత దుబారా జరుగుతున్నదో తెలుసా? ఎవరయినా లంచగొండి ఆఫీసర్లు ఉంటే వారిని వారి జిల్లాలకు వేసుకుంటున్నారు. ఉదాహరణ చెబుతాను. వోడ్డుటూరులో ఇ.ఇ. రిజిస్ట్రార్ అయ్యారు. రెండు లక్షల రూపాయలు పావ్-ఆర్డ్. ఎమోంట్స్ తీసుకుపోయాడు. వర్గ ఇన్స్పెక్టర్లకు వచ్చిన బిల్లులు తీసుకున్నాడు. మునిసిపాలిటీలో ఇల్లగర్లగా ఉద్యోగాలిచ్చాడు. మునిసిపాలిటీకి రిప్రజెంట్ చేశాను. గవర్నమెంటుకు రిప్రజెంట్ చేశాను. రెస్పాన్స్ లేదు. అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంట్లో ఈ మాదిరిగా జరిగింది. ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంట్లో ఈ మాదిరిగా జరిగిందని ఎన్నిసార్లు పృథుత్వానికి నివేదికలు పంపినా పృథుత్వం ఏమీ యాక్షన్ తీసుకోవడం లేదు. ఇవన్నీ పెట్టుకుని పృజల పైన పన్నులు వేస్తే వారు క్షమించరు. పృథుత్వంతో ఉండే లోటుపాట్లు సరిచేయండి. పన్నులు వేయడం కంటే ముందు ఇంకో సంవత్సరం ఆలోచించి దుర్వినియోగం అరికట్టే పరిస్థితి చూడండి.

ఈ రాష్ట్రంలో ఎంతో మంది సమర్థవంతమైన అధికారులు ఉండగా రిజిస్ట్రార్ అయిన నెక్కబరేని తీసుకువచ్చి పెట్టి అడిషనల్ గా రూ. 10 వేలు జీతం ఇస్తున్నాము. ఈ పరిస్థితి ఎందుకు? ఈ వెంకటేశంగారిని ఎందుకు మనం ఉద్యోగంలో వేసుకోవాలి? మన రాష్ట్రంలో ఇంక ఉద్యోగస్థులు లేరా? ఎందుకు రూ. 10 వేలు భరించవలసి వచ్చింది? ఇంత దుర్వినియోగం మన కళ్ల ముందు కనపడుతుంటే వేటిని రెక్టిఫై చేసుకుని దుబారాను అరికట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించాలి. వారికి మా పార్టీ సహకారం ఉంటుంది. మేము కూడా పోరపాట్లు చేసి ఉంటాము.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr. Speaker Sir, the people who man this House are directly responsible to the Hon'ble Speaker. The Speaker fixes them up and the Government has very little say in all this and there is a convention that Members of this House, if they find any fault with the working of this House, go and raise it before the Hon'ble Speaker and not raise it in the House. This is a convention. Sir, unfortunately, the Congress Party yesterday protested against the Speaker's ruling and now they are going one more step in breaking this convention. Next, they will demonstrate their utter contempt for this House. This is unbecoming of any Member of this House. We want to condemn this action, Sir.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- వే.జీ. కనక్కాడ్ వేయండి.

శ్రీ ఎన్. వరదరాజులురెడ్డి:- ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా కాదు. వాస్తవాలు చెబుతున్నాను. వాస్తవాలను భరించలేని స్టేజీలో ఉంటే మేము ఏమే చేయలేము.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- If he is so concerned, he can go and raise the matter before the Hon'ble Speaker. That is the convention.

శ్రీ ఎన్. వరదరాజులురెడ్డి:- ఎన్నికల ముందు చేసిన వాగ్దానాల ప్రకారం రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం ఇవ్వండి. సంపూర్ణ మద్యపానం అమలుచేయండి. కరెంటు అమలు చేయండి. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయండి. కొత్త పన్నులు వేయము అన్నారు. మీరు చెప్పిన మాట మీద మీరు స్టాండ్ అయి ఉండండి. అదే స్టాండ్ మీద నీలబడి 5 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేయండి. నేను చెప్పిన విషయాలు రెక్విజైట్ చేసుకోండి. ప్రభుత్వంలో ఉన్న లోటుపాట్లను సరిదిద్దుకుని వేతలలో మావెస్ట్ ఎన్నో కొత్త రూపాయలు మిగులుతాయి. కొత్తగా పన్నులు వేయవలసిన అవసరం లేదు. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో తేవ్రమైన ఆర్థిక సంక్షోభం ఏర్పడ్డ సంగతి పెన్ గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఆర్థిక పరిస్థితుల గురించి వాస్తవాలను ప్రవేశపెట్టారు. ప్రధానంగా మన రాష్ట్రంలో రుణ భారం విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. రూ. 17,375 కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రుణంలో ఉంది. దీనికి వడ్డీ చెల్లించే పరిస్థితి లేదు. అసలు సమస్య వేరు. రుణం చెల్లించాలంటే ఇంజనెస్టు చెల్లించాలంటే తీరిగీ అప్పు చేయాలి. ఇంకొక మార్గం లేదు. అందుకే దీని గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. రాజకీయాలకు అతీతంగా ఆలోచించి ఆర్థికాభివృద్ధికి అందరమూ కృషి చేయవలసిన అవసరం, మానవ వనరుల వేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రధానంగా ఆర్థిక సంక్షోభం నుంచి బయటపడవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రధాన కారణాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. ఇంతకు ముందు లోటు బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టడం దానికి ప్రధాన కారణాలు ఇవి. అందుకే నేను కొన్ని విషయాలు ఆర్థికాభివృద్ధి గురించి ఏ విధంగా ఆదాయం పెంచుకోవాలనేదానికి మే ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను.

ఈనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో భారీ, మధ్య తరహా ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులున్నాయి. ఆ ప్రాజెక్టుల క్రింద ఉన్న లక్షలాది ఎకరాలకు రెవిన్యూ లేదు. ఇది మీరు ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. వీటి క్రింద ఆయకట్టివితర భూములున్నాయి. మలేరియా జోన్స్ ఉన్నాయి. కానీ వాళ్లు నేలు, తీసుకుంటున్నారు. ఆయకట్టివితర భూములకు నేరు తీసుకుంటున్నారు. ఈ డబ్బు వారు కాజేస్తున్నారు. లక్షలాది ఎకరాలకు నేరు తీసుకుంటున్నారు. రెవిన్యూ మాత్రం లేదు. పన్నులు లేవు. ఈ విషయాలన్నీ సేకరించి నట్టయితే సుమారు 4, 5 లక్షల ఎకరాలకు పన్నులు వస్తాయి. పన్నులు లేకుండా రైతులు బలవంతంగా నేరు తీసుకుని సేద్యం చేసుకుంటున్నారు. దానిపైన దృష్టిని కేంద్రీకరించి అన్ని పివరాలు సేకరించి ఆయకట్టివితర భూములు, మలేరియా జోన్స్ ఎన్ని

ఉన్నాయో వాటికి పన్నులు వేయండి. రూ. 500 కోట్లు పన్నులు వసూలయి. ప్రధానంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని నేను సూచిస్తున్నాను.

5-50 శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అన్నిటికీ వాటర్ రేటు వేస్తే వచ్చేది రూ. 40 సా. కోట్ల. నిన్న కూడా సభ్యులు చెబితే అంత కాదన్నాను. 4, 5 లక్షల ఎకరాలకు రూ. 500 కోట్లు వస్తే అన్నిటి మీద వేస్తే ఇంకా ఎంత వస్తుందో ఆలోచించండి. అంత లేదు. అది కరకు కాదు.

శ్రీ పిపాష్. వీరభద్రయ్య:- మీకు ఎంత వస్తే అంత తీసుకోండి. మీరు వివరాలు సేకరించి ఆయకట్టిపతర భూములకు పన్నులు వేయండి. 10 సంవత్సరాల నుంచి పన్నులు లేవు. నేను ఎన్టీఎల్సీ కమిటీలో మొదటిగా ఉన్నాను. నేను స్వయంగా పూజెక్టులు చూశాను. అధికారులనడిగి వివరాలు సేకరించాను. కాబట్టి పరిశీలించమని కోరుతున్నాను. కుష్మి భూములున్నాయి. ద్వై భూములకు పన్ను లేదు. అవి దేవుడు పుట్టించిన భూములు. 5 ఎకరాల భూమి పేదవాడికి, బలహీనవర్గాల వారికి ఉంటే పన్ను మినహాయించండి. 50, 60, 70 ఎకరాలు ఉంటే కూడా మీరు పన్ను తీసుకోవడం లేదు. వాటికి పన్నులు వేయడం ద్వారా రూ. 200 కోట్లు వస్తాయి. రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారున్నారు. ద్వై పన్ను తీసుకోవడం లేదు. మిగతా వారికి ఎక్కుండ్లన్ భూస్వాములకు, ఎక్కుండ్లన్ అందరికీ ఎక్కుండ్లన్ కాబట్టి మీరు ఈ వివరాలు సేకరించాలని ప్రశ్నకంగా మనవిచేస్తున్నాను.

విద్యుచ్ఛక్తిరంగం నుంచి నేను వెచ్చవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు రూ. 1500 కోట్ల సంక్షోభంతో ఉంది. మామూలు విషయం కాదు. రూ. 20 వేల కోట్ల అమ్మలో ఉన్నాము. దానిని ఎలా కాపాడుతాము. దీనినే పరిశీలన చేయవలసిన బాధ్యత ఉంది. మన రాష్ట్రంలో 6155-58 మెగావాట్లు ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. దురదృష్టవశాత్తు మనకు వర్షాలు లేవు. జలవిద్యుత్తు కేంద్రాలు మూత బడ్డాయి. ధర్మబ్ స్టేషన్లు పని చేస్తున్నాయి. ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి మనం కొంటున్నాము. ఈ పరిస్థితిలో మనకు మూడు 15 వేలు 16 వేలు మెగావాట్లు అయితేనే విద్యుత్తు సమగ్రంగా రైతులకు, పారిశ్రామిక వత్తులకు ఇవ్వగలుగుతాము. ఈ పరిస్థితిలో మీరు ఆలోచించవలసిన అవసరం కూడా ఉంది. రైతుకు సబ్సిడీ ఇస్తున్నారు. రూ. 1530 కోట్లు ఇస్తున్నారు. అలాగే పరిశ్రమలకు కూడా రూ. 15-51 కోట్లు రాయితీలిస్తున్నారు. పరిశ్రమలకు అమ్మకం వస్తు పై రూ. 398-70 కోట్లు రాయితీలు ఇస్తున్నారు. మీరు ఎందుకు ఇస్తున్నారో ఆర్థిక కావడం లేదు. ఈ రాయితీలు మినహాయించాలి. అది మన సమస్య కాదు. దీనిని గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు రైతుల వద్ద రూ. 1000 కోట్లు వసూలు చేయవలసిన బాధ్యత ఉంది. పరిశ్రమలు కూడా రూ. 350 కోట్లు ద్యుష్ణ ఉన్నాయి. ఇవన్నీ వసూలు చేస్తే విద్యుత్ సంక్షోభం నుంచి బయటపడతాము. దొంగ కవెక్లన్ను వివరంగా పెరుగుతున్నాయి. కంబోలు డేవ్ పరిస్థితి లేదు. అధికారుల సహకారంతో తీసుకుంటున్నారు. 2300 మెగావాట్లు ఉత్పత్తి అయితే దొంగ కవెక్లన్నుకు ఎంత పోతున్నదో లెక్కలు చేసు. దొంగకవెక్లన్ను కంబోలు డేవ్ వాటిని వివరించడానికి

ప్రయత్నం చేయాలి. మనకు ఆదాయం వస్తుంది. మీరు ప్రధానంగా ఆలోచించాలి. పరిశ్రమల వారు దొంగ కనెక్షన్లు తీసుకుంటున్నారు. మీరు ఆలోచించి పకడ్బందీగా పర్యలు తీసుకుని చేయాలి. పరిశ్రమలు కూడా అపవమ్ము. టెక్నికల్ గా ఆలోచించండి రిమోట్ కంట్రోలు ద్వారా మీటర్లు అప్రవేశపెట్టారు. అవసరం ఉన్నప్పుడు మళ్ళీ ఇస్తున్నారు. టెక్నికల్ గా దీనిని కంట్రోలు చేయగలుగుతారని అనుకుంటున్నాను. ఇది ప్రభుత్వం యొక్క అధికారులతో మీలాకకే ఆయి వస్తున్నారు కాబట్టి ఇది ఎంతోమంది ఉపయోగించు కుంటున్నారు. ఈ ఆయుధాన్ని ఎలా నిర్మూలీస్తారో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. సేదవారెవరయితే ఉన్నారో వారు చెల్లించే పరిస్థితిలో లేరు. దళిత, బలహీనవర్గాల వారికి రేటు నిర్ణయించారు. సక్రమంగా అదే రేటు కొనసాగించవలసిన అవసరం ఉంది. అదేవిధంగా ఈనాడు సర్వీస్ బోర్డు ఉన్నాయి, మోటార్లున్నాయి. 50 ఎకరాలు సేద్యం చేస్తున్న రైతుకు కూడా అదే రేటు రూ. 50 లకు ఇస్తున్నారు. సేద వారికి అదే రేటు. 50 ఎకరాలున్న వారికి 5, 6 బోర్డున్నాయి.

రాయలసీమ ప్రాంతం దుర్భిక్ష ప్రాంతం. సుమారు 120 అడుగులకు వెళ్లి బోర్డు వస్తున్నారు. ఆ ప్రాంతాలకు ఈ రేటు కొనసాగిస్తూ హెచ్.పి.కి రూ. 50 లు యధాతథంగా ఉంచండి. ఎక్కువ భూస్వాములు, దనీక వర్గాల వారికి 5, 6 బోర్డున్నాయి వారికి కూడా రూ. 50 లు తీసుకోవడం అంటే ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ఏమే చేయాలన్నది మే పెైన ఆధారపడి ఉంటుంది. ఈనాడు క్రిటో రెండు రూపాయల బియ్యం ఇస్తున్నాము. వ్యవసాయరంగానికి మనం ఏమే చేయలేకపోతున్నాము.

రోడ్డు రవాణా సంస్థకు ఇప్పుడున్న పరిస్థితిలో రూ. 219 కోట్లు నష్టం ఉంది. దీనిని ఎలా పూడుస్తారు. ప్లేవేటు క్వారీయర్స్, ప్లేవేట్ బస్సులు విరివిగా ఉన్నాయి. విరివిగా లైసెన్సులు, పర్మిట్స్ ఇస్తున్నారు. చిత్తకుడ్డి ఉంటే వేటిని అవిత ఆర్.టి.సి.కి రూ. 500 కోట్లు ఆదాయం వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.

6.00

సా. కాబట్టి ఇది పరిశీలన చేయాలి. ఎందుకంటే ఈనాడు ప్రయివేట్ క్వారైజేషన్ కు లైసెన్సులు ఇస్తున్నందువలన అవి చాలా తిరుగుతున్నాయి. దీని వలన మన రోడ్డు రవాణా సంస్థకు పెవరతంగా నష్టం జరుగుతున్నది. దీనిని అరికట్టాలి. లైసెన్సులు రద్దు చేయాలి. అప్పుడే రాష్ట్ర ఆదాయం రూ. 500 కోట్లకు పెరిగే అవకాశం వుంటుంది.

అదేవిధంగా ప్రయివేటు విద్యావిధానానికి సంబంధించి జూనియర్ కాలేజీలకు, ఇతర ప్రయివేట్ కళాశాలలకు ఎయిడ్ ఇస్తున్నారు. అది తెక్క పేస్తే రూ. 205 కోట్లు ఎయిడ్ వెల్లించడం జరుగుతున్నది. ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. ఇవాళ మనం అర్థిక సంక్షోభంలో వున్నాము. అందుచేత వాటికి ఇవ్వే ఎయిడ్ అవతలివందే. మన ఇన్ఫ్రిటియూషన్స్ లో మాత్రం దీవర్స్ లేరు. విద్యార్థులకు సక్రమంగా విద్యాబోధన చేపడి లేరు. భవనాలు లేవు. కామన మన ఇన్ఫ్రిటియూషన్స్ ను కాపాడుకోవలసిన బాధ్యత ఎంతయినా వున్నది. అందువలన మేమ ప్రత్యేకంగా మనవివేదమంటే ప్రయివేట్ కళాశాలలకు ఇవ్వే ఎయిడ్ను సత్వరమే ఆపాలి.

ఇక భూ బకాసురుల విషయంలో ప్రభుత్వం నిర్వాక్తికంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇందులో ఎలాంటి మినహాయింపులు ఉండకూడదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా ఈ భూబకాసురుల విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. సంగారెడ్డి నియోజకవర్గంలో ఉన్న అమేనహర్లో 173 ఎకరాలు, తెల్వారాలో 252 ఎకరాలు, జాన్మంపేటలో 500 ఎకరాలు సహకార గృహనిర్మాణ సంస్థ పేరుతో వారాయబరావుగారు ప్లాట్లు చేసి ఒక్కొక్క ప్లాట్లూ 50 వేలకు అమ్ముతున్నారు. ఇన్ని వందల ఎకరాలలో ఎన్ని ప్లాట్లు అవుతాయో అర్థం చేసుకోండి. అదేవిధంగా తెల్వారాలో 700 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమి కూడా ప్లాట్లు చేసి అమ్ముతున్నారు. దుండిగల్లో 322 ఎకరాలు, అలాగే బొల్లారంలో గవర్నమెంట్ ల్యాండ్స్ స్వాధీనం చేసుకొని అమ్ముకోవడంతో భూ బకాసులకు రూ. 7 కోట్ల ఆదాయం వస్తున్నది. అలాగే మియాపూర్లోని 186 ఎకరాలను గవర్నమెంట్కు సరెండర్ చేశారు కానీ, మరల దానిని ఎవరు కాకేసారో తెలియడం లేదు. అందువేత ఇవన్నీ లెక్క వేస్తే రూ. 1500 కోట్లు గవర్నమెంట్కు ఆదాయం వస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నారని తెలుసుకుంటే గవర్నమెంట్తో అయ్యే పని కాదు. అందువేత వారు ఆ జాబ్ తీసుకుంటే వారికి రెమ్యూనరేషన్ ఇవ్వాలి, పూర్తి చేయాలి.

(నవ్వులు)

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, వారి పాయింట్ కరెక్ట్. ఎన్ని కోట్లు వస్తాయి, వందలు వస్తాయి, వేలు వస్తాయి అనేది ఎక్కువ, తక్కువ కావచ్చు కానీ ఈ ప్రభుత్వ భూములను, సర్వేస్ భూములను మనం గనుక రక్షించుకోలేక విప్లవవిధిగా వదలిపెడితే భూబకాసురులెవరూ ఎన్-ఆర్-ఐ-లకు అమ్మి వేల కోట్ల రూపాయలు సంపాదించుకుంటున్నారు. అందువేత ఆ డబ్బు మనకు రావడంలేదు. అందుకొరకు ఇక్కడ ఎన్ని కోట్లు అనేది లెక్క కాదు. ఖచ్చితంగా అదంతా మన ధనం. దానిని రక్షించుకోనే ఏర్పాట్లు గట్టిగా చేయకపోతే లాభం లేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఈ విషయంలో నేను ఏమీ చెప్పానంటే ఎం-ఆర్-ఐ-లు అందరికీ కలిక్కర్లకు ఆదేశాలు ఇస్తున్నాము. ఇన్వెంటరీ తయారు చేయమన్నాము. ఎక్కడెక్కడ గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ ఉందో ఆ ల్యాండ్ అంతా ఇడింట్లపై వేసి రికార్డ్స్ ఎస్టాబ్లిష్ చేసి రాబోయే రోజులలో ఎం-ఆర్-ఐ-ల ట్రాన్స్ఫర్ అయితే సంబంధిత ఎం-ఆర్-ఐ-కు మొత్తం మావించి హ్యాండ్లీవర్ చేసివ తరువాతనే వెళ్లాలని చెబుతున్నాము. పర్యవేక్షించుకుంటున్నాము. కానీ వారు చెప్పి చూస్తే పూజలలో అనుమానం వచ్చే ప్రమాదం ఉన్నది. రూ. 16000 కోట్లు, రూ. 20000 కోట్లు ఉండి కూడా ప్రభుత్వం ట్యాక్స్ వేస్తున్నదే అనుమానం పూజలకు మళ్లీ వారి ప్రమాదాలు వస్తాయి. ఇంతవరకు ఒక్క డబ్బు భూమి కూడా మేమి ఎవ్వరికీ యివ్వలేదు. రెండవది కూడా ఎంత స్పష్టమైనా పర్యవేక్షించుకుంటున్నానంటే వా నోట్సుకు వచ్చిన పెంటవ వరకు తీసుకుంటున్నాను. కొర్రులు ఉన్నాయి. లోకంగా దాని మీద పైకి వేస్తున్నాము. వారు కూడా ఎక్కడెక్కడా మినహాయికే ఉన్నారంటే ఇప్పటియట్లా పర్యవేక్షించాలి.

శ్రీ సిపాచ్- వికల్పరెడ్డి:- మేమ చెప్పినవి అన్నీ వున్నాయి. తమరికి ఇస్తాను.

శ్రీ ఎం. శశిధర్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ ఎక్కుడున్నా వోటెక్స్ వేయడానికి వర్యలు తీసుకోంటాము అన్నారు. చాలా సంతోషం. ఇటీవల సికింద్రాబాద్ నా నీయాజకవర్గంలో వున్న పాటిగడ్డ ప్రాంతంలో గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ను ఎన్క్యోజ్ చేసి డిమాల్డ్ చేసిన తరువాత అక్కడ కొంత కమర్షియల్గా, రెసిడెన్షియల్ పరివహనం వాడుకొంటున్నారు. ఇది డిమాల్డ్ అయిన తరువాత నేను కలెక్టర్గారితో మాట్లాడాను. అక్కడుండే వారు పేదవారు. వారు ఎవరికో డబ్బు ఇవ్వే ఈ భూములు కొనుక్కోవడం జరిగింది. అది ప్రభుత్వ భూమి అని వారికి తెలియకుండా తీసుకున్నారు. అయితే వారికి అర్హతలేగా ఏర్పాటు చేయడంలో వర్య తీసుకోంటామని హెచ్చరించారు కలెక్టర్గారు చెప్పడం జరిగింది. కమర్షియల్గా ల్యాండ్ విక్రయించే వ్యక్తి ఈ రోజు డబ్బు చేసుకున్నారు. రిజిస్టర్ చేయడం జరిగింది. డబ్బు తీసుకున్న అతను హాయిగా వెళ్లిపోయారు. చోకల్ ఎం.ఎల్.ఏ.గా వున్న మా దగ్గరకు వస్తారు. నిజంగా మాస్టే చట్టానికి పిరుగుంగా, ఇల్లేగల్గా ఎన్క్యోజ్ చేసిన భూములను అమ్మడం జరిగింది. కానీ ఇది మేము ఏమీ చేసే పరిస్థితి వుండదు. అక్కడుండే అమాయకులు వారి అస్తులు అమ్ముకుని డబ్బులు మిగిలించుకొని ఇక్కడ ఖర్చు పెడితే దానిని ఎవరో తీసుకొని బయటకు వెళ్లిపోతారు. ఎవ్వరయితే ఈ విధంగా అక్రమంగా ప్రభుత్వ భూములు అమ్మడం జరిగిందో వారిపై కఠిన వర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంటుంది. వారి పైన క్రిమినల్గా ప్రొసీక్యూషన్ అవసరం వుంటుంది. అది సుమోటోగా గవర్నమెంట్ వేయాలి. గవర్నమెంట్ భూములను కట్టా చేసుకుంటూ అమాయక ప్రజలను దోచుకునే విధంగా, మధ్యతరంగా వచ్చి ఇలాంటి కార్యక్రమాలు చేసే వారిని కంట్రోల్ చేయడానికి విలక్షణమిది గమక ముఖ్యమంత్రిగారిని నేను కోరుతున్నాను. గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ ప్రయివేట్ ల్యాండ్ అని అమ్మి రిజిస్టర్ చేశారు. ఈ రోజు కలెక్టర్గారు నామినల్ ప్రైజ్ ఇస్తామని అంటే ----- this will teach us a good lesson. You take effective action against the people who are responsible for it. Whoever they may be, the Government have to take action against them. We will be with you. The problem is that, some people are selling Government land to poor people and are going away. When the Government applies some pressure, the poor people ask the Government to extend them some concessions.

6-10 శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- శ్రీ శశిధర్రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు దేంట్లో ఒక సా. ప్రమాదం వచ్చింది. హైదరాబాదులో లాండ్స్ యిష్యం వచ్చినట్లు రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తున్నారు. మన బాక్సి పోర్ట్, ఐజరా పోర్ట్, షేక్స్పిట్లనే గవర్నమెంటు భూములను ఎప్పుడో ఫోర్మర్ డాక్యుమెంటులతో ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తున్నారు. యాక్చువ్ తీసుకుంటే, కోర్టుకు వెళ్లి పేజీ తెచ్చున్నారు. సుప్రీం కోర్టులకు కూడా పోతున్నారు. వారు గుర్తు వుంది. యమున కోవరేజ్ వాషిల్ దాదాపుగా యాక్చువ్ తీసుకుంటే, సుప్రీంకోర్టుకు పోవడం జరిగింది. పైకి కిందికి పిరుగుతున్నాయి. వారు ఫోర్మర్ డాక్యుమెంటులతో లాండ్

పొంది ఎక్స్‌జె అవుతున్నారు. మీరు పెన్షింగ్ కేసులు పెవేత తప్పకుండా యాక్సన్ తీసుకుంటాను. మీరు చెప్పింది వాకు డిజిల్స్ పంపించండి? తప్పకుండా యాక్సన్ తీసుకుంటాను.

శ్రీ సిపాన్- విశేషరెడ్డి:- 1300 కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నాము. 20 లక్షల కారులు ఇప్పించారు. 75 వర్సెంటు బోగస్ కార్లు ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎన్- చంద్రబాబునాయుడు:- మీ డిలాలోనే ఎక్కువగా ఉన్నాయి. మీ డిలాలోనే యాక్సన్ తీసుకోవలసి వస్తుంది.

శ్రీ సిపాన్- విశేషరెడ్డి:- మేము చెప్పింది విమిటంబే, మీ ఉద్దేశ్యం ప్రధానంగా పేద వారికి, ఎవరు అయితే కూలీ చేప వారున్నారో, వారికి యివ్వాలని ఉంది. కానీ అక్కడ లంపగండి అధికారులు ఎవరు పెసలు యివ్వే వారికి కారులు ఇవ్వారు. పరిశీలన చేయవలసిన బాధ్యత ఉన్నది. 45 వర్సెంటు బోగస్ కార్లును నేను పూర్వే చేయ గలుగుతాను. వా కాఫ్‌షిట్టాయెన్స్‌తో 10 ఎకరాలు, 15 ఎకరాలు భూమి ఉన్న వారికి తెచ్చివ్వాలి యివ్వారు. యీ విధంగా దొంగకార్డులను తగ్గించడానికి పయత్నిస్తే, రూ. 600 కోట్లు పరిపోతాయి. అదీ, యిప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో చేయగలుగుతారా అని వా ప్రశ్న. ఎందుకంటే, ఒకవేళ, ఎన్నో కార్లును రద్దు చేస్తే, రేపు ఏమీ జరుగుతుందోననే, రాజకీయంగా రానికి వస్తూ జరుగుతుందేమోననే ఆలోచన, మన యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి, సంక్షోభాన్ని పరిష్కరించలేము. కాబట్టి, డిక్లార్, ధైర్యంతో, చిత్త శుద్ధితో కార్లును తగ్గించడానికి చర్యలు తీసుకోండి. అప్పుడు రూ. 600 కోట్లు పరిపోతుంది. మేలో మనవేదేది విమిటంబే, ఈనాడు బ్యాన్స్‌పోర్టేషన్‌లో కూడా తప్పులు జరుగుతున్నాయి. మూడు, నాలుగు వందల కోట్లు వ్యర్థ అవుతున్నాయి. చాలామంది కమ్యూనిస్టులం వోయవ బిడ్డే పెన్షన్‌లో చెప్పాము. మీరు మండల స్థాయిలో వొక్కొక్కరి మెంటు చేయండి. స్పాకును పెట్టండి, మండల్‌కు ఉన్న కార్డులు ఉన్నాయో అక్కడ యివ్వాలి. అదే పంపాయితే ద్వారా యివ్వే రూ. 500 కోట్లు పరిపోతాయి. రూ. 600, 700 కోట్లు వ్యర్థ అవుతుంది. మన రాష్ట్రంలో మిన్నీ సిస్టెంట్‌గా ఉన్నాయి. మన రుగ్గర్ బ్రహ్మాండంగా పేమెంటు ఉత్పత్తి అవుతోంది. గ్యాస్‌లో ఎగుమతి అవుతోంది. దాని మీద బ్యాక్సు చేయలేరు. బ్యాక్సు మే, రూ. 200 - 300 కోట్లు వచ్చే అవకాశం ఉన్నది. పేమెంటుపై రొంగి బిల్లులు తయారు చేస్తున్నారు. పేమెంటు ఎంతో ఉత్పత్తి అవుతోంది. ఉత్పత్తిపై పరిధార్జి చేయాలన్న బాధ్యత ఉన్నది. దీనిని ఆలోచించవలసిన బాధ్యత ఉందని మేము ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రిగారికి కోరుతున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో చాలా పిలువైన మివరల్స్ ఉన్నాయి. వాటి మీద బ్యాక్సు చేయాలి. ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ సెక్షన్‌లో మేము చాలా మోరెంజ్ వ్యక్తుల మేమున్నాము. నీలాం ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ, కోవరెటివ్ ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నాయి. వీటిలో మూడు రూ. 1500 కోట్లు రూపాయలు ఉన్నం చెప్పింది. దీనికి ఎవరు బాధ్యులు? దీనికి ప్రధానంగా అధికారులను బాధ్యులుగా చేయాలి. కోవరెటివ్ వ్యాక్టరీలకు ఎక్కువ ఫుగర్ మోమెంట్ ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీలో మీరు అధికారులను చేయలేరు. యానాడు ప్రతి ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీకి ఒక కమిటీ చేయాలి. వారికి ఆ ఫ్యాక్టరీ

నదీపించే బాధ్యతను యిస్రేల్ దైతులకు ఉపయోగకరంగా వుంటుంది- దైతులకు వాతవ్యాధి కలుగుతాయి. ఫుగర్గేకేన్ ఉత్పత్తి జరుగుతుంది- మొలాసిస్ వున్నది దానిని విడి చేస్తున్నారా? ఈనాడు మద్యపానం నేషనించడం వల్ల 1200 కోట్ల రూపాయలు నష్టం జరుగుతున్నది. మొలాసిస్ వల్ల రూ. 500 కోట్లు వచ్చే అవకాశం వున్నది- మీరు దానిని మందుల కొరకు ఉపయోగించాలి. వినిధి పద్ధతులకు ఉపయోగించాలి- వీధులకు కూడ ఎగుమతి చేసే అవకాశం వున్నది- మహారాష్ట్రలో ఫుగర్గే ఫ్యాక్టరీలను సంవర్ధింపడం జరిగింది. వారు రూ. 500 కోట్లు యినాడు అక్కడ మొలాసిస్ను పొందుతున్నారు. కాబట్టి, యిది పరిశీలన చేయాలని నేను కోరుతున్నాను- ఈనాడు అర్థిక సంక్షోభం మంచి బయటకు వస్తాము. కాంట్రాక్టరు సేవ్స్ గురించి మీరు ఆలోచించవలసి వుంది- యిది చాలా ప్రమాదకరంగా వున్నది.

శ్రీ ఎన్. వంద్యదాజునాయుడు:- ఇంకనుముందు ఎవరినైనా పోషించే పనిని వీలయితే వారిని పోషించడం చేస్తాను. 2 లక్షల వరకు కాంట్రాక్టును వుండదు. 2 లక్షలు, 10 లక్షల రూపాయలు పని చేయించుతారా?----

శ్రీ సిపావ్. వీరేంద్రుడి:- నా నియోజకవర్గం సమస్య కాదు. ఎన్నో పార్టీల పోటీలు జరుగుతున్నాయి. తెలంగాణ పరిస్థితులు చూడండి. కాంగ్రెస్ పార్టీకి 50 వర్సెంటు, 60 వర్సెంటు, 70 వర్సెంటు, 100 వర్సెంటు, 200 వర్సెంటు వేమీ వారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- తిండర్న గురించి అమ్మి విషయాల గూర్చి సభ్యులకు తెలుసు. తిండరు వ్యానేజరు అంశ కాలంటే సర్దుబాట్ చేస్తున్నాం. లావోహోల్స్ వంటి సకెస్సు చేయండి? ఇమ్మిడియేట్గా రెవ్యూ వేవ్ విస్ట్రీట్ వే చేస్తుంది.

6-20 శ్రీ సిపావ్. వెతలిరిడ్డి:- ఆ సిప్తమ్ మార్కెట్. ఈనాడు ప్రభుత్వం ప్రస్తుతం
సా. ఆదేశాలు యివ్వవలసి ఉంటుంది. 10, 15 శాతం కన్నా యివ్వడానికి వీలు లేదని
ఇచ్చినట్లయితే జాగుంటుంది. ఇందులో రాజీయ కాంజాక్టర్లు ఉన్నారు. ఆ
తెలియనిది కాదు. మద్దీదేరు, పెడమల్లి, పాజెక్టులు అవంతపరం కిల్లాలో 50 శాతం
వేతారు. పాజెక్టులకు శాంక్సన్ అయిన డబ్బు పగము రాజీయ కాంజాక్టర్లు మింగి
ఇక పాజెక్టులు ఎలా పూర్తి అవుతాయి? అందువేత రాజీయ కాంజాక్టర్లకు దూరంగా
వుండాలి. రాజీయాల ఇన్సూర్ కాకూడదు. ఈ అవకాశం ఇప్పించుటకు ధన్యవాలని
తెలియజేస్తూ, పెంపు కోసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. రామకృష్ణ:- అధ్యక్షా, కార్మికులకు వసతి ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి రెండు, మూడుసార్లు వచ్చిందనే వెలుగువచ్చాను. ముఖ్యమంత్రిగారు రెండుసార్లు, టే నీలబడి వెళ్ళారు కాబట్టి ఆయన దృష్టికి వరలె తెచ్చువచ్చాను. ఒకటి మద్దితేరు, రెండవది ఒకటి కుంజులపాటి వూరు కాదు కనుక ఒకటి కుంజులపాటి వూరు కాదు కాబట్టి.

ఎక్స్‌పెండ్‌మెంట్‌లు. మద్దీలేరు కాన్సిడర్ చేస్తామని రెండుసార్లు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించారు. కానీ 49 శాతం డిండర్స్ ఎక్స్‌పెండ్‌మెంట్‌లు. కాంట్రాక్టర్స్ రింగ్ అయి మొత్తం కొద్ది మంది డబ్బు పంపకునే పద్ధతిలో ఆదివేశాలు. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారికి మేము మనవిచేసి పడవల్సి కూడా కాన్సిడర్ చేస్తామని అయిన వెళ్ళలేదు కాబట్టి అది కూడా కాన్సిడర్ చేయాలనే మేము కోరుతున్నాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ జె.సి. దీవాకరరెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారేమో ఒక దానికి వెంటనే స్పందింపి సమాధానం చెప్పారు. రెండవ దానికి కూడా వెంటనే సమాధానం చెప్పాలి.

మీస్టర్ స్పీకర్:- పి.ఎం.గారు రేపు చెబుతారు.

శ్రీ జక్కా వెంకయ్య:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ప్రకటించిన క్షేత్రపత్రం పై మా పార్టీ తరపున కొన్ని అభిప్రాయాలు, సూచనలు వెల్లడంపంపాము. ఈ క్షేత్రపత్రం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితిని లేదా స్పష్టంగా చెప్పాలంటే ఆర్థిక దుస్థితిని ప్రజల ముందుకు తెచ్చి దానికి పరిష్కార మార్గాలు కనుగొనే ఉద్దేశ్యంతోనే తెచ్చారు. అది మంపెదన మేము అప్రోవేస్టున్నాం. ఆ రకంగా జనంలొను దానికి ప్రతిబింబంగా ఇక్కడ అప్రోవేట్‌ను వర్ష జరగడం అనేది చాలా సంతోషించదగ్గ విషయం దీనిని మేము అప్రోవేస్టున్నాం. అయితే మనకు వచ్చిన ఆర్థిక దుస్థితికి కారణాలను లోతుగా పరిశీలించాలి. పెట్టిన పరిశీలించడానికి వేలులేదు. పైగా దీర్ఘకాలం దృష్టితోను, తక్షణ అవసరాల దృష్టితోను రెంటిని సమన్వయం చేసుకుని పరిశీలించవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉన్నదనేది మొత్తమొదట మనం గమనించాలి. ఈ పథలో మనం గుర్తు పెట్టుకోవలసింది మన ఆంధ్రరాష్ట్రం స్వతంత్ర దేశం కాదు. కేంద్రలో భాగంగా మనం ఉన్నాము. కేంద్రం అనుసరించే ఆర్థిక విధానాల తాకిడి దానిలో భాగంగానే మనం కూడా బాగుపడడం కానీ లేదా పట్టడం కానీ జరుగుతూ ఉన్నది. గత 5 సంవత్సరాల మంజీ కేంద్రం అనుసరించిన నూతన, ఆర్థిక విధానాల పర్యవసానంగా మన రాష్ట్రం చాలా దెబ్బతినిపోయింది. ఆర్థికంగా కూడా దెబ్బతినిపోతున్నది. ఇన్‌ఫ్లేషన్ వల్ల మన మీద భారంపడింది. మొత్తం మొదట మనం గుర్తు పెట్టుకోవలసింది ఈ నూతన, ఆర్థిక విధానాల తాకిడి మన రాష్ట్రాన్ని ఈ దుస్థితికి నెట్టి వేసిందని మేము చెబుతున్నాము. ఒక విషయం వెళ్ళవచ్చు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇన్‌కం ట్యాక్స్ కలెక్షన్‌లో చాలా రాయితీలు ఇచ్చింది. తద్వారా కేంద్రం నుంచే ఇన్‌కం ట్యాక్స్‌లో మనకు రావలసిన వాటా చాలా తగ్గిపోయింది. అందుకని కేంద్రం నుంచే క్రమేణా పెరగవలసిన సహాయం తగ్గిపోవడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానాలే కారణం కాదా? వారి ట్యాక్స్‌షన్ కారణం కాదా? కారణం అని మేము చెబుతున్నాం. రెండవది ప్రతి సంవత్సరం 10 శాతం ఇన్‌ఫ్లేషన్ పెరిగే దానికి దారి తీసిన ఈ విధానాల వలన జీతాలు పెంపొంది వచ్చింది. మన అంచనాలు పెరిగిపోయాయి. దీని ద్వారా భారంపడింది. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుసరించిన విధానాల పర్యవసానం అవునా, కదా అని ప్రశ్నిస్తున్నాము. అందుకని మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని బాగుచేసుకోవాలంటే కేంద్ర విధానాలు కూడా

సరిగ్గా వుండాలనే విషయాన్ని మొట్టమొదట మనం గుర్తించవలసిన అవసరం పుతయినా వున్నది. ఈ రాష్ట్రానికి వచ్చిన దుస్థితికి రెండవ కారణం ఈ ప్రభుత్వానికి దీర్ఘకాల దృష్టి లేకపోవడం. ఇది కేవలం తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం అనుసరించింది కాదు. 1957వ సంవత్సరం నుంచీ మన ఆంధ్రరాష్ట్రం నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత మనం రూపొందించిన ప్రజాశీకలు కానీ, వాటిని అమలుజరిపిన తరువాత కానీ చూసినట్లయితే ఇది బహు దీర్ఘ కాలం నుంచీ దీర్ఘకాలిక ప్రజాశీకను మనం దృష్టిలో పెట్టుకుని సరిగ్గా అమలుజరపలేకపోయామనే మాటను చెప్పుకోవలసి వుంటుంది. ఉదాహరణకు ప్రాజెక్టులు నిర్మించిన తరువాత గమనించినట్లయితే ప్రాజెక్టులు ఒకటికి పది ప్రాజెక్టులు చేపట్టి వాటికి కొద్ది, కొద్ది మొత్తాలను కేటాయింపే ఆ మొత్తాలలో ఇంకా తరచు అడ్డినెస్ట్‌బోర్డ్ అధికారుల జీతాలకు వెచ్చించే వద్దశీవలన అటు ప్రాజెక్టు పూర్తికాదు. ఇటు అడ్డినెస్ట్‌బోర్డ్ ఖర్చులు ఎక్కువ అయిపోతున్నాయి. తద్వారా మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో జాతీయ ఉత్పత్తి పెరగదు. ఆ రకంగా స్పందించేవోయిన పరిస్థితి ఒకటి వున్నది అనే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇది ఇప్పటికీ అయినా బ్రేక్‌వేస్ సవరించుకోవాలి. ఒక ప్రాజెక్టు తీసుకున్నట్లయితే మూడు సంవత్సరాలలోనో లేకపోతే అయిదు సంవత్సరాలలోనో పూర్తి చేయాలి. అది ఉపయోగంలోకి రావాలి. అప్పుడే రైతులు ఎక్కువ పంట పండించుకోగలుగుతారు. పండించిన పంట వలన జాతీయోత్పత్తి పెరుగుతుంది. ఆంధ్రరాష్ట్రం యొక్క గ్రాస్ డొమెస్టిక్ ప్రొడక్ట్ పెరుగుతుంది. తద్వారా మనకు పన్నులు 18 శాతం వరకు వస్తాయి. ప్రత్యక్షంగా కానీ, పరోక్షంగా కానీ ఆ విధంగా మన ఆదాయం పెరుగుతుంది. ఆ విధంగా పెంపుకోకపోయినట్లయితే మనకు పన్నులు పెరగవు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఆదాయం పెరగదు. రెండవది మనం తెచ్చిన అప్పులు ఉత్పాదకత అభివృద్ధికి ఉపయోగించామా, లేకపోతే దుబారా వేశామా అనేది పరిశీలించుకోవాలి. మనం తెచ్చిన అప్పులు ఉత్పాదకత పెంచేవి అయితే వాటిలో వచ్చే లాభం వలన మనం అప్పులు తీర్చుకోవానికి తక్కి పెరుగుతుంది. కానీ గతంలో తెచ్చిన అప్పులు అందులో 50 శాతం వరకు ఉత్పాదకత కొరకు మనం తెచ్చినప్పుడు ఎక్కువ భాగం దుర్వినియోగం అయిపోయాయనే మాట నేను చెప్పక తప్పదు. ఉదయం గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు కాంట్రాక్ట్ సిస్టంలో 30 శాతం కంటే ఎక్కువ పని జరగడం లేదని చెప్పారు. తెచ్చిన అప్పులో 30 శాతం పని మాత్రమే జరిగింది. మిగతా 70 శాతం దుర్వినియోగం అయిపోయింది. అందువల్లనే అప్పులు అయిపోతున్నాయి. ఫలితం రావడం లేదు. అప్పులు పెల్లెంపలేకపోతున్నాయి. ఈ విషయాన్ని సీరియస్‌గా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అలోచించాలి. ఇది జరిగేదే. దానిని మార్చలేము. మన గత ఇంత అనే స్థితికి వోవలసిన అవసరం లేదు. దీనిని సీరియస్‌గా ఆలోచించాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొన్ని నిర్దిష్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇందాకే కొంత మంది మీశువులు, నోదరులు చెప్పారు. మన రాష్ట్రంలో కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ వున్నది. విజయవాడ కవకదుర్గ, బీడ్వేస్ యు.పి. కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ వాళ్ళు వచ్చి కట్టి పోగా మన రాష్ట్రంలో నున్న కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ నల్లమందు తిన్న పందికొక్కులాగా ఎందుకు వున్నదని మేము అడుగుతున్నాము. వై ఇటీ ఈజ్ దార్మింట్? 6-30 అంత దార్మింట్‌గా ఉండవలసిన అవసరం లేదు. ప్రభుత్వ అధ్వర్యంలో కట్టిన సా. ప్రకాశం బ్యాంక్, లేదా, వెల్లూరు జిల్లాలోని పెన్నా నది మీద కట్టిన బీడ్వేస్

అయితేనేమీ, సోమశిల పాక్షకుల అయితేనేమీ, నాగార్జునసాగర్, శ్రీశైలం పాక్షకుల అయితేనేమీ, ఇవన్నీ పృథుత్వ ఇంజనీర్లు కట్టినవే. వాటి క్వాలిటీ చాల బిగ్గోండంగా ఉంది. అందుకని పృథుత్వం ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి, కంట్రిక్టర్లకు బదులు పృథుత్వ ఇంజనీర్లతోనే కట్టించే విధంగా ఖచ్చితంగా అమలు జరిపినట్లయితే ఈ దుబారాను అరికట్టవచ్చు. క్వాలిటీ పెరుగుతుంది. వ్యయం తగ్గుతుంది. దీర్ఘకాలిక దృష్ట్యా పనులు జరిగే అవకాశం వుంది. నేను ఒక మాట చెబుతాను. పార పట్టని పనులకు, మొదలు పెట్టని పనులకు, చేయని పనులకు ఎన్ని బిల్లులు పోతున్నాయో మీరు ఒకసారి పబ్లిక్ గా వర్ష పెడితే మీకే సమాచారం వస్తుంది. తారు రోడ్ల మీద తారు వేస్తున్నారా? సిమెంట్ రోడ్ల మీద సిమెంట్ వేస్తున్నారా? పృథుత్వం కట్టేవంటే చాల బిల్డింగ్ లు ఎన్ని వర్షాలు వచ్చినా కురవడంలేదు. గ్రామల్లోని చెరువులు తెగడం లేదు. ఎందుకని కంట్రిక్టర్లు వేస్తున్న బిల్డింగ్ లు, చెరువులు దెబ్బతింటున్నాయి? అందుకని ఈ విధానాన్ని రెవ్విజు చేసి, 30 శాతం పనులు చేసి, 70 శాతం డబ్బుని దుర్వినియోగం అవుతున్న విషయాలపై పృథుత్వం వేరీయింగ్ గా అల్లోచింబాల్. గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు - ఒక్క ప్యానింగ్ కు డెవలప్ మెంట్ కు 800 కోట్ల రూ.ల కంటే ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టడం లేదని. ఈ 800 కోట్ల రూ.ల్లో కూడ 30 శాతం అంటే రూ. 240 కోట్ల వరకు దుర్వినియోగం అవుతున్నది. మీరు పనులు చేసి ఆదాయం పెంచుతారు. మూడు నేల కోట్ల రూ.లకు ఆదాయాన్ని పెంచితే, అందులో వేయి కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే సార్వకమ్మే. మిగిలిన రెండు నేల కోట్ల రూపాయలు తినడానికి ఉపయోగపడుతుంది. అందుకని, మీరు పనులు పెంచితే, పృథుత్వ మీద భారం వేసి పృథుత్వతో పెట్టుబడులు పెంచితే, కేవలం అదంతా తినడానికే ఉపయోగపడుతుంది. ఈ సిస్టమ్ ను మీరు పరిశీలించి చక్కదిద్దుకోవాలే. ఖచ్చితంగా పృథుత్వ పెట్టుబడి తినడానికి, దుబారా చేయడానికి, పృథుత్వాన్ని లూటీ చేయడానికి మాత్రమే ఉపయోగపడుతుందని మేము చెప్పకతప్పదు.

ఇంకొక ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే, సబ్సిడీల వల్ల పృథుత్వం దెబ్బతింటున్నదని అంటున్నారు. కాదు. సబ్సిడీల వల్ల పృథుత్వం బాగుపడుతుందని మేము చెబుతున్నాం. మీరు ఇచ్చే సబ్సిడీల గురించి శ్వేతపత్రంలో అన్నీ వెల్లడించలేదు. మొట్టమొదటిది బియ్యం సబ్సిడీ. ఆ తరువాత గ్లూ నెర్వాజానికి ఇచ్చే సబ్సిడీ, ఇండ్ల స్కాలర్ షిప్, సబ్సిడీ, వృద్ధాప్యపెన్షన్ సబ్సిడీల గురించి మాత్రమే చెప్పారు. అయితే మీరు వీధి వైద్య రంగాలకు ఇచ్చే సబ్సిడీ, సబ్సి ట్రాక్స్, కమర్షియల్ టాక్సుకు ఇచ్చే సబ్సిడీల గురించి శ్వేతపత్రంలో చోటు చేసుకోవాలి. కేవలం వేదవాళ్లకు ఇచ్చే సబ్సిడీలే ఎందుకు చోటు చేసుకోవాలి? మిగతావి ఎందుకు చోటు చేసుకోలేదు. అసలు ప్రపంచంలో ఏ పృథుత్వం అయినా ఇన్ కూడింగ్ జపాన్, అమెరికా దేశాలు కూడ సబ్సిడీ లేకుండా ఏ పృథుత్వాన్ని వడపడం లేదు. జపాన్ లో ఈనాటికి వ్యవసాయదారులకు బోలెడంత సబ్సిడీ ఇస్తున్నారు. కమ్యూనిస్టు వారు తమ సాప్లైంగ్ ఫుడ్ మీద, రైస్ మీద విపరీతంగా సబ్సిడీలు ఇస్తున్నారు. అమెరికాలో కూడ రైతులకు బోలెడంత సబ్సిడీ ఇస్తున్నారు. అందుకని సబ్సిడీలు ఇవ్వడం వ్యాడక్టివిటీకి ఉపయోగపడుతుందా లేదా చూడాలి. కొత్తగా పరిశ్రమలు ఈ రాష్ట్రంలో పెట్టడానికి రాయితీలు ఇస్తున్నారు. అది అవసరమే. దానిని మేము కాదనడం లేదు. కానీ వేదవాళ్లకు, మానవ వనరులకు ఇచ్చే సబ్సిడీని ప్రశ్నించడం.

పర్వెనది కాదు. ముసలివాళ్ళ స్థితి ఏమిటి. వ్యవసాయ కూలీల స్థితి ఏమిటి; వేనత కార్మికుల స్థితి ఏమిటి అనేది కూడ మనం చూడాలి. పృథుత్వ తెక్కల పృకారం వ్యవసాయ కార్మికులకు సంవత్సరానికి 120 రోజులు మాత్రమే పని దొరుకుతున్నది. మిగతా రోజుల్లో పనుల్లేక, అర్థ అకలితో జీవిస్తున్నారు. ఒక కోటి 30 లక్షల మంది వ్యవసాయ కార్మికులున్నారు. మొత్తం కుటుంబాన్ని తెక్కలోకి తీసుకొంటే 36 శాతం వ్యవసాయ కార్మికులకు దొరికేది కేవలం 120 రోజుల పని మాత్రమే. చాల మంది వ్యక్తులు అకలిచావులకు గురవుతున్నారు. వేనత కార్మికులకు వారి ఉపాధి లభించక ఇతర పనులకు ఇతర ప్రాంతాలకు పోతూ చేతపట్టుకొని వలస వెళ్తుంటున్నారు. కానీ ఈ వర్గాల వారందరికీ మేరు ఇస్తున్నది కేవలం రూ. 1000 కోట్ల సబ్సిడీ మాత్రమే. మే తెక్కల పృకారమే, ఒక్కొక్క వ్యవసాయ కార్మికుడు, రోజుకు 8 గంటలు పనిచేస్తే రూ. 120 వరకు వస్తున్నది. 5 గంటలు పనిచేస్తే రూ. 110, రూ. 107 వస్తున్నది. అయితే మేరు వాస్తవానికి ఇచ్చేది కేవలం 15 రూ.లు మాత్రమే. కనీస వేతనాలు గురించి మేరు ఒక టి.ఎ. ఇన్స్టా చేశారు. దానిని ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అమలు చేస్తున్నారా? అమలు జరిగి నట్లయితే, మేరు ఇచ్చే సబ్సిడీ బీయ్యం వారికి పెద్దగా అవసరం ఉండదు. మేరు కేవలం రూ. 15 వేతనం చెల్లిస్తే, మే పృథుత్వం చూస్తూ కూర్చోని ఉంటే, వారు ఎట్లా బ్రతకాలి?

ఈ స్వతంత్ర భారతదేశంలో స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలు దాటిన తరువాత కూడ కనీస కూలీ రేట్లు గురించి పృథుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకొని, దానిని అమలు జరపలేనటువంటి స్థితిలో ఉన్నప్పుడు, వాళ్ళలో కోపం రాకుండా, వాళ్ళ తిరుగుబాటు చేయకుండా ఉండటానికి లేకపోతే ఇంకొక మాటలో చెప్పాలంటే కేవలం ఓట్ల కోసం ఇస్తున్న సబ్సిడీ బీయ్యంలో మేరు కొత పెడదామని ఆలోచిస్తే, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వ్యవసాయ కార్మికులు అందుకు సిద్ధంగా లేరని మేకు చెబుతున్నాను. బ్రిటిష్ హక్కు మాకు ఉందా లేదా? మాజీ ప్రధాని పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు ఒక మాట చెప్పారు "బ్రిటిష్ హయాంలో కరువు వచ్చి, లక్షలాది మంది పనిపోతే, స్వతంత్ర భారతదేశంలో అటువంటి వాటికి అవకాశం లేదని, వారిని అదుకోవడానికి మేము ఉన్నాము", అని చెప్పారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క అభివృద్ధి ఈ రోజు ఆగిపోయిందంటే అది సబ్సిడీ బీయ్యం వల్ల కాదు, కంట్రాక్టర్లు 30 శాతం పనులు చేసి, 70 శాతం పనులకు సంబంధించిన డబ్బును తినివేయడం వల్లనే ఆగిపోతున్నదని ఒక్కరూ కూడా చెప్పలే. అందువల్ల మేము చెప్పేది సబ్సిడీల వల్ల ఆగిపోయిన సిద్ధాంతం కాదు. పెట్టుబడిదారులకు అనుగుణమైన సిద్ధాంతం అని. సబ్సిడీలు కూడ రద్దు చేసి, అందులో కూడ 30 శాతం పనిచేసి, 70 శాతం తినివేసే స్వార్థపరుల సిద్ధాంతం ఇది. దీనిని మేము పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాం. ఇది ఏ రకంగాను మంచిది కాదని మేము ఖచ్చితంగా చెబుతున్నాం. పృథుత తరఫున నెలబడి చెబుతున్నాం. పృథుత్వాన్ని ఆలోచించుకోమని చెబుతున్నాం. అయితే ఈ సబ్సిడీ బీయ్యం ఇచ్చే దాంట్లో దీనామే రేషన్ కార్డులు, దొంగ కార్డులున్నాయి. వాటిని తొలగించండి. మేము కూడ సహకరిస్తాం. మేరు ఓటర్ల లిస్ట్ ఆధారంగా చేసుకొని, సంవత్సరానికి రూ. 12 వేల ఆదాయ పరిమితి పెట్టుకొని, కుటుంబాన్ని అంతా ఫోటో తీసి, కొత్తగా ఎన్నుకుంటే చేయండి. ఎం.ఆర్.ఓ.ల మీద బాధ్యత పెట్టండి. ఈ రోజు వారు హాజరేమోల డిలర్ల మీద

పరిపాలన కొనసాగిస్తున్నారు. మీరు కఠినంగా దొంగ కార్కులను తీసివేసినట్లయితే ఇందాకే విశవరెడ్డిగారు చెప్పారు. 400 కోట్ల రూ.ల వరకు సబ్సిడీ వ్యయం తగ్గించే అవకాశం ఉంది. ఈ విషయాన్ని మీరు నేరీయస్గా తీసుకొని, ప్రతిపక్షాలు ఈ విషయాన్ని మొదటి నుండి వెలుతూనే ఉన్నాయి, దొంగకార్కులను, బీనామీ కార్కులను ఏరివేయాలని మే ద్వారా ప్రభుత్వానికి సూచిస్తున్నాను.

6-40 | ఈ రోజు విద్యుత్తు విషయంలో రైతులకు సబ్సిడీ యిస్తున్నారు. పోతేనీభయ్యా సా- రిపోర్టులో 48 శాతం యిచ్చి, 6 శాతం వసూలు చేస్తున్నామని చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం గానీ, గత సంవత్సరం గానీ కొత్త కనెక్షన్లు ఏమే యివ్వకుండానే 52 శాతం అన్నారు. దాని మీద వ్యవసాయదారులకు సబ్సిడీ రద్దు చేస్తే, పరిణామాలు ఏమిటి? క్రిందలాలుకు మద్దతు ధర రూ. 15 పెంచాలివస్తుంది. ఫలితంగా జీతాలు పెంచాలి వస్తుంది. అక్కడ సబ్సిడీ రద్దు చేసి, జీతాలు పెంచితే ప్రభుత్వానికి ఏం ఉపయోగం? ఈ రోజు రైతులను కొల్లగొట్టి పట్టణాలకు సంపదను తరలిస్తారా? రైతులకు ఆ సంపద యివ్వరా? రైతులకు ఆ సంపద యివ్వడం లేదని చెబితే వ్యతిరేకిస్తాము. 5, 7 1/2 హార్డు పవరు పెట్టి, ఆ పెనాబిలిటీ యూనిట్ రేటు అంటున్నారు. ప్రభుత్వం లిఫ్టు యిరిగేషను స్కీముకి మాత్రం ఆ పథకం వర్తింపవేయకూడదు. షేడ్, దీవాళా తీస్తాయి. ఎస్-సి, ఎస్-టి-లు పేదవారు పెట్టుకున్న ఆ యూనిట్కుడి వర్తింపవేయకూడదు. విద్యుచ్ఛక్తి రంగంలో పీఠీఫిరేజీని అరికట్టండి. ఎల్-టి-ల నుంచి వ్యవసాయరంగంలో పావ్-టి-లకు మార్చండి. వెయ్యికోట్ల రూపాయల పెట్టుబడి పెడితే 15 శాతం విద్యుచ్ఛక్తి మిగులుతుందని పోతేనీ భయ్యా చెప్పాడు. ఎందుకది అమలు చేయరు? వెయ్యి మెగావాట్లు మిగులుతుంది. పీఠీఫిరేజీ అరికట్టవచ్చు. పావ్-టి- వ్యవసాయరంగంలో పెట్టుబడి పెడితే రెండేళ్లలో కరెంటు పీఠీఫిరేజీ తగ్గుతుంది. ఇనీకం పెరుగుతుంది. ఈ 6 శాతాన్ని 8 కో 10 కో పెంచుకుంటే సరే కానీ, కర్మాటకలో మాదిరిగా రూ. 350కు పెంచితే మాత్రం భారం అవుతుంది. తమిళనాడులో మన ఆంధ్ర జిగ్గును తీసుకువెళ్లి వారు విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. వాళ్లు 18 లక్షల సంవత్సరాలకు కరెంటు కనెక్షన్లు యిచ్చారు. మనం 16.5 లక్షలకు యిచ్చాం. వారు కరెంటు ఫ్రీగా యిస్తున్నారు. ఎటూ వారు మేనేజ్ చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వారు 18 లక్షలు యివ్వలేదండి. బోటల్ జనరేషన్లో 27 శాతం అగ్రికల్చరుకి, 73 శాతం డొమిస్టిక్ + కమర్షియల్ + ఇండస్ట్రిస్కు యిచ్చారు. మన రాష్ట్రంలో 52 శాతం యిస్తున్నాం. మనం చాలా లిబరల్గా అగ్రికల్చర్ కనెక్షన్లు యిచ్చాం. వాళ్లు వెయిటింగు లిమ్మ 10 సంవత్సరాల మంచి ఉంది. వారు రెస్ట్రిక్ట్ చేశారు.

శ్రీ జక్కా వెంకయ్య:- ఒప్పుకుంటాను. ఒకప్పుడు ఆంధ్రాలో, 15 శాతం ఉన్న అగ్రికల్చర్ కనీసం 25% 48 శాతంకు వోయింది. ఇండస్ట్రియల్ వాటర్ తగ్గింది. దానికి కారణం ఇండస్ట్రియల్స్ కనీసం కాకపోవడమే. మన రాష్ట్రంలో ఎన్ని కనెక్షన్లు యిస్తున్నారు. తమిళనాడులో ఎన్నిటికి యిస్తున్నారు? పోతేనీభయ్యా రిపోర్టులో

చెప్పినట్లు, డిస్ట్రిబ్యూషను సిస్టంను స్ట్రోమ్‌లైను వేయడానికి ప్రభుత్వం వర్యలు తీసుకోవాలి. 3 శాతం రెమ్యూనరేషను మీద ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడినప్పుడు కేవలం 60 మెగావాట్ల ఉత్పత్తి సామర్థ్యం కలిగిన ఎపిఎస్‌ఇబీ ఈ రోజు 6 వేల మెగావాట్లకు వోయింది. ఇది గర్వించదగ్గ విషయం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడీలు వాడుకున్నది. అప్పులు యిచ్చింది. ఈక్విటీ కాపెటల్‌కు మార్పివేసింది. లోన్లు రద్దు చేసింది. అయినప్పటికీ యిది గర్వించదగినది. వేదేశ కంపెనీలు సహకరించకపోతే ఎలక్ట్రిసిటీ తోర్డు దివాళా తీస్తుందనడానికి అస్కారం లేదు. అందువల్ల వాటికి షోటు యివ్వకూడదు. పబ్లిక్ అండర్‌టేకింగు రూ. 3000 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టారు. వెయ్యికోట్ల నష్టం వచ్చింది. అబ్లిగేషన్లు అన్నీ పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం రూ. 3,500 కోట్లు ఖర్చు చేస్తే గానీ వాటిని ప్రివేటీజీ చేయలేదు. రూ. 3,500 కోట్లు ఖర్చు చేసి రద్దు చేయడం మంచిదా? లేక వాటి మీద మన మీతులు చెప్పినట్లు టెక్నోక్రాట్సుకు యిచ్చి, వారి మీద బాధ్యత పెట్టి సరివేయడం, పనిచేయించడం మంచిదా అలోచించాల్సిందనే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

వీతర్‌రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు, చిన్నుల విషయంలో ప్రివేటు బూరిస్టు క్యారెజీలకు అనుమతి యిస్తున్నారు. అవి పబ్లిక్ క్యారెజీలు గానే నడుస్తున్నాయి. వాటి మీద ప్రభుత్వం ఎందుకు చర్యలు తీసుకోదు? ఆర్-బి-సి, గౌరవపరంగా ప్రయాణీకులను చేరవేస్తోంది. దానికి ప్రభుత్వం నుంచి వోక్రావం లేదు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తక్షణమే యిబ్బందుల నుంచి బయటపడటానికి కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. మినరల్ టాక్సెస్ పెంచవచ్చు. రూ. 309 కోట్లు ప్రతి ఏటా తీసుకుంటున్నారు. దానికి రూ. 600 కోట్లు వేయవచ్చు. సేల్సుట్యాక్సులో లీకేజీలను అరికడితే యింకో వెయ్యికోట్లు పెరుగుతాయి. వారం క్రితం ఈనాడు సేవరులో మోశాను - సంవత్సరానికి లక్ష రూపాయలు టర్నోవరుగా వ్యాపారం మాపిస్తున్న ఒక హోటల్‌పై రాడి డెస్, ఒక్క రోజున టర్నోవరు లక్షరూపాయలు వుంది. అటువంటి ఉదాహరణలు లక్షలు. పేపర్‌లో వచ్చిన దాని మీద మే డిపార్టుమెంటు ఏమి చర్యలు తీసుకుంది? అలాగే 6 లక్షలు టెలిఫోను బిల్లు, కబ్జే ఒక వ్యాపారి సంవత్సరానికి రూ. 20 వేలు సేల్సుట్యాక్సు కూడా కట్టారు. కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం పథకాన్ని అమలుచేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ విధంగా దృఢ సంకల్పంతో వచ్చిందో అదే విధంగా ఎస్-బి-లను ఎగ్జెక్ట్ చర్యలు అరికట్టి ఖచ్చితంగా అమలు జరిగేలా చూడాలి.

కొంతమంది క్యాపిటలిస్టులు ఇన్‌కం ట్యాక్సులు ఎగవేయడానికి పెట్టుబడులు పెట్టి వ్యవసాయక్షేత్రాలు వదులుతున్నారు. వాటి మీద కూడా ట్యాక్సు వేయవచ్చు. వాటి మీద కూడా ఆదాయం వస్తుంది. రియల్ ఎస్టేట్స్ వంటి వాటి కట్టాఅను ప్రభుత్వం ప్రార్థనం చేసుకుని అమ్మకానికి పెడితే తబ్బు వస్తుంది. ప్రజల వద్దకు వోయి ప్రాజెక్టుల విషయంలో బాండ్లు 5 ఏళ్లకు పూర్తి చేస్తే ఖచ్చితంగా ఈ రోజు మనకు కావలసిన రూ. 15 వేల కోట్లు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి వేదేశాల నుంచి వస్తాయి. రైతులకు యివ్వడానికి అవకాశం వుంటుంది. తోటగా అలోచించే దృఢ సంకల్పంతో అమలు చేస్తే ఆంధ్రరాష్ట్రం యొక్క ప్రస్తుత దుస్థితి నుంచి బయటపడటానికి అవకాశం వుంటుంది.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం ఉన్న ఆర్థిక పరిస్థితిని యిబ్బందులను ప్రజల దృష్టికి తెచ్చి, ఆర్థిక వనరులను పెంపదానికి జరుగుతున్న లోటుపాట్లను సవరించకోడానికి, రాష్ట్రం సత్వరం ప్రగతి వైపు వోవడానికి సూచనలు స్వీకరించే నిమిత్తం ముఖ్యమంత్రిగారు అత్యంత సాహసోపేతమైన చర్య తీసుకునే తేవ్వతప్రతిని సభముందు పెట్టినందుకు ప్రత్యేకంగా వారిని అభినందిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈనాడు మన రాష్ట్ర పరిస్థితి కాదు, మిగతా రాష్ట్రముల పరిస్థితి, దేశ పరిస్థితి కూడా ఆర్థికపరిస్థితి యిబ్బందులతో ఉన్నట్లు మనం గమనిస్తున్నాం. అసెంబ్లీలో బడ్జెటు చేసిన తరువాత, లోటు బడ్జెటుతో నడుస్తున్న విషయాలు, విదేశ రుణాలు గానీ, ప్రజల వద్ద తీసుకున్న బాండ్ల రూపంలో గానీ పెరుగుతూ వోతున్న విషయాన్ని గమనిస్తున్నాం. అయితే ఈ మాదిరిగా ఎందుకు జరిగింది? ఈ పరిస్థితి 6-50 ఎందుకు వచ్చింది అనేది అత్యవసరం చేసుకోవలసిన పరిస్థితి ఎంతైనా ఉన్నది. సా. మనం అనుకొన్న డబ్బు అనుకొన్నట్లు ఖర్చుచేస్తే సత్ఫలితాలు వస్తూ వుంటాయి. రాష్ట్రం యొక్క ఆర్థిక వనరులు పెరిగి అభివృద్ధికి దోహదపడే కార్యక్రమాలు ఇతోధికంగా చేపట్టడానికి వీలు అవుతుంది. అట్లాకాకుండా మనం పెట్టుకొన్న డబ్బు కారణాలు ఏమైనా కానీయండి దుర్వినియోగం జరిగి సరైన ప్రాతిపదిక మీద అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు వోక, ఇతరతా ఆ డబ్బు వోతున్న కారణంగా ఆశించిన ప్రగతి సాధించబడలేదని సుస్పష్టం. మనం ఏమి చేయాలనే అలోచన చేసుకొని జరిగిన వోరపాట్ల వల్ల గుణపాతాన్ని నేర్చుకొని, సరిదిద్దుకొని, రాష్ట్ర అభివృద్ధికి, ప్రజాభివృద్ధికి అందరం దోహదం చేయవలసిన తరుణం అసన్నమైనది. 7 అంశాల మీద శ్వేతపత్రాలు మన ముందు ఉన్నాయి, వీటిని 3 భాగాలుగా విభజించే అలోచన చేయాలని సవరణంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఒకటి ఆర్థిక వనరుల సమీకరణం. రెండవది, ప్రభుత్వంలో జరుగుతున్న దుబారాను అరికట్టడం. మూడు, సంక్షేమ కార్యక్రమాలతో జరుగుతున్న లోసుగులను సరిదిద్దడానికి కృషిచేయాలి. సమాజంలో అట్లాదుగున ఉన్న వర్గాలకు ఏమి చేయగలుగతాము అనే అంశం మీద దృఢదీక్షతో కృషి చేయవలసిన తరుణం అసన్నమైనది. ఆర్థిక వనరుల సమీకరణం మీద అలోచన చేసినప్పుడు వస్తులు, ఇతరతా రాబడులు అన్నీ ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ లో లోసుగులు ఏమైనా ఉంటే ఆర్థిక వనరుల సమీకరించడానికి కార్యక్రమాలు మనం చేసుకోవచ్చు. అదే మాదిరిగా కేంద్రప్రభుత్వం దగ్గర నుంచి రావలసిన వాటాలను ఇతోధికంగా తెచ్చుకొని దానిని సర్వనీయోగం చేసుకోడానికి కావలసిన అలోచన చేయడం ఎంతైనా సమంజసం. అధిక భారాలను ప్రజలపైన మోపడం సరైన విధానం కాదు. సవరించుకోవలసిన అవసరాలు కూడా ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా దుబారాను అరికట్టి మన ఆర్థిక పరిస్థితులను సరిదిద్దే తరుణం అసన్నమైనది. మన బెక్కులపైన నేను వోవలసిన అవసరం భేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంతకుముందు పోట్లాడిన విజ్ఞప్తులు సవరణంగా చేపారాలు చేపారు. 82 శాతం ఎఫ్ డిఎస్ మోక్షం మీద కర్షి పెడుతున్నామంటే ప్రగతి ఏమి సాధ్యమవుతుంది అని అలోచన చేయవలసిన అవసరం ఎంతో ఉన్నది. ముఖ్యంగా పరిపాలనా యంత్రాంగంలో దుబారాను అరికట్టువలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. 10 సంవత్సరాలలో 400 శాతం పెగ యంత్రాంగం పెరిగితోయిందో, పెట్టెలు పెనాకిల్లు ఎక్కువ ఉన్నాయి. పెనాకిల్లు పాత బడ్డాయి. ఒక బీటరు బోయర్ కు 5, 6 మైల్స్ వచ్చే పరిస్థితుల్లో ఉన్నాయి.

పెట్రోలుకు అయ్యే ఖర్చు కంటే మెయిన్ టెనెన్సుపై వసూలు అక్కలాది, కోట్లాది రూపాయలు డబ్బు దుర్వినియోగం అవుతున్నది. దానిని ఆరికట్టడానికి వచ్చేన పరిస్థితులు మనకు కనబడడంలేదు. పెట్రోల్ కేటలు అన్నీ తీసివేసి అవసరమైతే ట్యాన్సువోర్లు అలెవెన్సు ఏదైనా ఇంజనీరు బాగుంటుంది. లేకపోతే పూయోజనం ఉండదు. ఈ దుర్వినియోగాన్ని మొట్ట మొదట ఆరికడితే కోట్లాది రూపాయలు మిగిలే అవకాశాలు ఉన్నాయని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. లేవ్ ట్యావెల్ కన్సెషన్ లో ఎన్నో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. మనం గమనిస్తున్నాము. కనుక వాళ్ళకి కొంత ఎలెవెన్సు మాదిరిగా ఇస్తే డబ్బు దుర్వినియోగం కాకుండా పృథుత్వానికి మిగులుబాటు వేసుకొనే అవకాశం ఉన్నది. పృజలకు ఎంతసేపటికి పృథుత్వం ద్వారా ఏమీ వస్తుంది అనే ఆలోచన ఉన్నది. పృథుత్వానికి మనం ఏమీ చేయ గలమో అనే ఆలోచన రావడం లేదు. స్థానిక సంస్థల్లో కూడా ఇంటి పన్నుల విషయంలో మానినా, ఇతరత్యా కూడా పన్నులు వేసినా, కట్టాలనే ఆలోచన పృజలలో లేని పరిస్థితి మనం చూస్తున్నాము. సమాజంలో రాసురాసు పృథుత్వం ద్వారా మాకు ఏమీ లాభం కలుగుతుంది అన్న ఆలోచన వస్తుంది కానీ మనం పృథుత్వానికి ఏమీ చేస్తున్నాము. ఇది మన పృజ పృథుత్వం అనే ఆలోచన లేదు. జాతీయతా భావం కొరవడడం. మనం రూల్స్ ఇస్తున్నాము. అవినీతి పెరిగిపోయింది అంటున్నాము, దుబారా పెరిగింది అంటున్నాము. చిన్న రోడ్డు దగ్గర నుంచి పెద్ద పాజెక్టుల వరకు ఎన్నిమేటా వెలువకంటే విపరీతంగా కాస్తు పెంపి తీసుకొనేటటువంటి విధానాలు మనం ఏమర్చిస్తున్నాము. ఎందుకు జరుగు తున్నాయి అనే ఆలోచన వేసినప్పుడు జాతీయతా భావం కొరవడడనిపిస్తుంది. కష్టపడి పని చేయాలనే మనస్తత్వం పృజలలో లేకుండా పోయే పరిస్థితి వస్తున్నది. అంకితమైన భావాన్ని, విధానాన్ని పృజలలో తేవడానికి సమాజంలో పరివర్తన రావడానికి ఆలోచన చేయవలసిన తరుణం అన్నమొనది. జపాను ఇంకా కొన్ని దేశాలను మనం చూస్తున్నాము, వాళ్ళ పృథుత్వానికి నిరసన తెలపాలంటే ఎక్కువ పృథక్స్ వేసి, పృథుత్వానికి సంకటి పరిస్థితులు కల్పింపి, వేసిన ఉత్పత్తి ఏమాదిరిగా విక్రయించాలనే ఆలోచన వాళ్ళు కల్పిస్తూ ఉంటే మన దగ్గర బహుళ పాలు కొట్టడమో, పృథుత్వఅస్థులు నష్టం చేయడమో, దీహనకాండలు జరుగుతున్న పరిస్థితులు మనం చూస్తున్నాము. గత 40 సంవత్సరాల కాలంలో పృజాస్వామ్య యుగంలో మార్పు వచ్చిన పరిస్థితి మనం గమనిస్తున్నాము. కనుక అంకితమైన భావంతో పనిచేసి ఒక నూతన వాతావరణాన్ని తీసుకురావలసి యున్నది. యువతను దేశ నిర్మాణ కార్యక్రమాలలో, రాష్ట్ర నిర్మాణ కార్యక్రమాలలో, అంకితభావంతో పనిచేసేటట్లు, నూతన ఉత్సాహాన్ని కల్పించాల్సిన అవసరం ఉన్నది. దానికి విద్యావిధానంలో సంస్కరణలు ఎంతైనా అవసరం. ముఖ్యమంత్రిగారు హావ పాటయంగా మనకు చెప్పడం జరిగింది. విద్యావిధానంలో సంస్కరణలు తీసుకొచ్చి ఎక్కువకన్నా పరీక్షలు పెట్టాలి. వాళ్ళకి అన్నిటికంటే ముఖ్యంగా క్యారక్టర్ బిల్డింగ్ అయ్యేటట్లు చూడాలి. వ్యవహారయంత్రంలో మనం చూసేవిన్నయితే పాజెక్టు టెన్షన్ లో పల పూర్తి కావడం లేదు. రావేనా ఎక్కినట్లు కాస్తా విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నది. ధరలు పెరుగుతున్నాయి. టిం బొందు పోగాము తీసుకొని వాటిని పేర్చిత సమయంలో పూర్తి అయ్యేటట్లు చూసేవిన్నయితే దానివల్ల ఫలితాలు వస్తాయి. దాని వలన ఇవకం పెరుగుతుంది తద్వారా కొనుగోలు శక్తి పెరుగుతుంది. సమాజంలో మార్పు వస్తుంది. అన్నీ పాజెక్టులు ఒకటే తీసుకొనిరావలసి డబ్బు కొట్టికొట్టిగా వెళుతున్న అది తీవ్రత్యానికి సరిపోతున్నది.

ఎక్స్‌మేట్లు పెరగడానికి ఇది ముఖ్యకారణం అవుతున్నది. నిర్దేశ సమయంలో నిర్దేశ కార్యక్రమాలు పూర్తి అయ్యే ముదిరిగా కార్యక్రమాలు తీసుకొంటే బాగుంటుందని నా మాట. దానివల్ల ఈ ఎక్స్‌మేట్ల ఇష్యూ విషయంలో పూర్తిగా మార్పు తీసుకురావచ్చు ఉన్న ఆర్థిక వనరులు ఉత్పాదకతకి, పెంపడానికి కావలసిన ఏర్పాట్లు చేసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాము. పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులకు సెటిల్ అయ్యేకట్లు ఉంటుంది. దానికంటే ఎక్కువ భూమి పాగు అవుతున్నది. ఎక్స్‌మేట్ల అయ్యేకట్లు ఎంత ఉన్నాడో అది రెగ్యులర్ చేసి తర్వాత వాటర్ల పేషం ప్రభుత్వానికి వచ్చే ముదిరిగా చేయాలి అది అవసరంగా కొందరి ప్రార్థనలకు చేతుల్లోకి వోతున్నట్లుంటే ఉదంతాలు మనం చూస్తున్నాము. ఇది మేము చెరువు నుంచి ప్రారంభిస్తే పెద్ద ప్రాజెక్టు వరకు ఉంది. ఆ డబ్బు ఇతరుల చేతుల్లోకి వోకుండా ఉండడానికి అంపనాల విధానం పెరగకుండా ఉండడానికి మార్గం ఏమిటి అనే అలోచన చేయవలసిన తరుణం అన్నట్లున్నది. నేరు తీసుకొంటారు, పంటలు పండుతున్నాయి. మరీ తీసు వసూలు కాకుండా ఉన్నదా అంటే అది కూడా లేదు. అది ఎవరి చేతుల్లోకి వోతున్నది. ప్రభుత్వ ఇబానాకి రావడంలేదు. పన్నులు అన్నీ రాబట్టవలసిన అవసరం కూడా ఎంతైనా ఉన్నదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాము. మనం ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వైపు చూసినట్లయితే, రూ. 2,000 కోట్లు 7-00] పై వెలుతు ఆర్థిక ఇబ్బందులలో ఉన్నట్లు మనకు జ్యేతపత్రం స్పష్టం చేస్తోంది. రా. 52 శాతం కరెంటు వ్యవసాయానికి ఇస్తున్నామని చెబుతున్నాము. అసలు మొత్తం కరెంటు ఉత్పత్తి అవుతున్నది ఎంత, ఇర్లువుతున్నది ఎంత అనేది పరిశీలిస్తే 30 శాతం కరెంటు పీల్‌ఫెరేజ్ క్రింద వోతోంది. ఇండస్ట్రిస్‌కు అగ్రికల్చర్‌కు - ఈ రెండు పెక్టార్లలో దుర్వినియోగం అవుతోంది. దానికి తెక్కలు రావడం లేదు. ఈ పీల్‌ఫెరేజ్‌ను అరికట్టవలసివేత బోర్డు ఆర్థిక వోతునకే పెరగడానికి దోహదపడుతుంది. కాబట్టి అగ్రికల్చర్, ఇండస్ట్రిస్ పెక్టార్లలో పీల్‌ఫెరేజ్‌ను అరికట్టవలసిన అవసరం ఉంది. కరెంటును ఒక క్రమపద్ధతిలో ఇవ్వే, టైమ్ ఫిక్స్ చేసి, రో టైల్‌లో భేకుండా చూపవలసివేత, ధరలు కాస్త పెంచినా, యూనిట్ రేటు పెంచినా, వోల్టేజీ పవర్ రేటు పెంచినా, పూజలకూ, రైతులకూ ఇబ్బంది ఉండదు. అది భేకుండా రేటు పెంచితే, పెంచిన డబ్బు కట్టలేని పరిస్థితి వస్తుంది. అసే ఇంటరెస్టేజీ కరెంటు ఇవ్వే, ఆర్థిక వనరులు పెంపుకోడానికి, పీల్‌ఫెరేజ్‌ను అరికట్టడానికి కావలసిన మార్గాలను అలోచన చేయాలి.

వినియోగించబడుతున్న విద్యుత్తును సరిగా తెక్కలు కట్టి, ఛార్జీలు సక్రమంగా వసూలు చేయగలిగితే బాగుంటుంది. ఈ ముదిరిగా ఉత్పాదకత క్రిస్టి పెంపవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వరంగ సంస్థల ద్వారా కానీ, ప్రైవేటు రంగ సంస్థల ద్వారా కానీ కరెంటు విహించు పెరిగిపోతూ ఉంది. అవసరాలు పెరిగిపోతున్నాయి. కరెంటు సరఫరా పెంపవలసిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తున్నాము.

విద్యుత్ కాకుండా దుబారా ఇర్లుల గురించి కూడా ఆర్థిక వనరుల పనికికరణ విషయంలో అలోచన చేసినప్పుడు స్థానిక సంస్థలలో పన్నులు రాబట్టవలసిన అవసరం ఉంది. అటువేల కూడా అలోచన చేసి, విద్యుత్ రంగంలో దుబారాను తగ్గించుకోవే,

అనుత్పాదక ఖర్చును చాలావరకు తగ్గించవలసిన అవసరం ఉందనే విజ్ఞప్తి చేస్తూ, ఈ అవకాశం నాకు కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సభకు కేసుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker:- The House is adjourned to meet again tomorrow at 8.30 A.M.

(The House was adjourned at 7.00 P.M. to meet again on
'19-7-96 on 8.30 A.M.)

**"Published under Rule 310 of the Rules of Procedure and Conduct of Business
in the Andhra Pradesh Legislative Assembly and printed at the Assembly Press,
Public Gardens, Hyderabad."**

